

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Dzwola,

Na podstawie art. 28 aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wójt Gminy Dzwola przedstawia niniejszy raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok. Po raz szósty, zapraszam do lektury Raportu o stanie gminy.

Dokument ten podsumowuje najważniejsze wydarzenia i działania roku 2023, zawiera informacje dotyczące stanu realizacji polityk, programów i strategii, uchwał przyjętych przez Radę Gminy Dzwola i budżetu obywatelskiego (w naszym przypadku funduszu sołeckiego). Tempo i zakres zmian zachodzących w naszej gminie jest coraz większe. Realizujemy, najwięcej w historii samorządu gminy Dzwola, zadań inwestycyjnych, projektów społecznych, edukacyjnych, ekologicznych, działamy we wszystkich sektorach życia. I pomimo trudnych czasów nie zrezygnowaliśmy z ambitnych planów.

Termomodernizujemy i modernizujemy budynki oraz przestrzeń publiczną. Remontujemy stare i budujemy nowe drogi. Rozbudowujemy wodociąg i przebudowujemy ujęcie wody. Dużo dobrego dzieje się także w sferze społecznej, mamy szeroką ofertę programów pomocowych, dbamy o osoby w trudnej sytuacji życiowej.

Otwieramy okna na świat dla naszych dzieci. W ramach realizowanych projektów gminnych, uczniowie podróżują oraz rozwijają swoje zainteresowania podczas dodatkowych zajęć edukacyjnych.

Otworci na partnerską współpracę wspólnie z innymi gminami przygotowujemy się do realizacji kolejnych projektów zarówno infrastrukturalnych jak i społecznych.

Co ważne nasze działania dostrzegane są przez jednostki udzielające dotacji, które weryfikują skuteczność władz samorządowych w kształtowaniu zrównoważonego rozwoju lokalnego. Gmina Dzwola w 2023 roku podczas podsumowania działań przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego „PROW wspiera lubelską wieś” otrzymała aż dwa wyróżnienia i zajęła II miejsce w kategorii PROW wspiera środowisko. To dla nas ogromne wyróżnienie, które motywuje do dalszego działania.

Rok 2023 to czas bardzo intensywnej, systematycznej pracy, opartej na ogromnej dyscyplinie finansowej, dla dobra całej gminy oraz wszystkich Jej Mieszkańców. Nasze wspólne dokonania są konkretne i niezaprzeczalne, są dowodem aktywności władz samorządowych, sołtysów, pracowników jednostek organizacyjnych, pracowników urzędu, a przede wszystkim dobrej współpracy Samorządu z Mieszkańcami.

Z wyrazami szacunku

WÓJT
mgr Wiesław Dyjach

Spis treści

1.	Podstawowe informacje o Gminie Dzwola	5
1.1	Historia i położenie	6
1.2	Władze lokalne	8
1.3	Ludność i demografia	14
1.4	Podmioty gospodarcze	18
2.	Budżet i majątek gminy	20
2.1	Wykonanie budżetu Gminy Dzwola	21
2.2	Realizacja funduszu sołeckiego	23
2.3	Informacja o stanie mienia komunalnego	25
3.	Realizacja polityk, programów i strategii	29
3.1	Strategia Rozwoju Gminy Dzwola na lata 2016-2023	30
3.2	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dzwola	30
3.3	Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Dzwola na lata 2020-2025	32
3.4	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dzwola na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027	33
3.5	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dzwola na lata 2016-2025	37
3.6	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dzwola .	38
3.7	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dzwola na 2023 rok	39
3.8	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022-2025	41
3.9	Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży w Gminie Dzwola	47
3.10	Program współpracy Gminy Dzwola z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2023 r.	50
3.11	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dzwola na lata 2021-2030	54
3.12	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dzwola na lata 2022-2030	65
3.13	Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025	70
3.14	Program Rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	75
3.15	Resortowe programy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	76
3.16	Program Operacyjny „Pomoc żywnościowa” 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym	74
3.17	Program osłonowy „Korpus wsparcia Seniorów”	77
4.	Zarządzanie w Gminie Dzwola	80
4.1	Realizacja uchwał Rady Gminy Dzwola	81
4.2	Zarządzenia Wójta Gminy Dzwola.....	89
4.3	Współpraca z innymi jednostkami	91

5.	Urząd Gminy Dzwola	97
5.1	Administracja i organizacja	98
5.2	Zaopatrzenie w wodę	114
5.3	Odpady komunalne	120
5.4	Bezpieczeństwo publiczne	124
5.5	Infrastruktura drogowa	127
6.	Oświata i edukacja	129
6.1	Publiczne szkoły podstawowe	130
6.2	Wychowanie przedszkolne	133
6.3	Dowóz uczniów do szkół	134
6.4	Egzamin ósmoklasisty	135
6.5	Sukcesy uczniów	137
6.6	Programy i projekty finansowane z funduszy zewnętrznych	139
6.7	Budżet – oświata i wychowanie	142
7.	Pomoc społeczna	145
7.1	Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli	146
7.2	Gminny Zespół Interdyscyplinarny	149
7.3	Karta Dużej Rodziny	151
7.4	Świadczenia rodzinne	151
7.5	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	152
7.6	Świadczenie wychowawcze	152
7.7	Wspieranie rodziny	152
7.8	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	153
7.9	Fundusz Pomocy	154
7.10	Fundusz przeciwdziałania Covid-19	154
7.11	Fundusz pracy	154
7.12	Budżet pomocy społecznej	154
8.	Kultura i sport	157
8.1	Ośrodek kultury.....	158
8.2	Gminna Biblioteka Publiczna	166
8.3	Budżet instytucji kultury	174
8.4	Sport i rekreacja	176
9.	Inwestycje gminne	182
9.1	Infrastruktura wodociągowa	183
9.2	Transport i łączność – drogi publiczne	184
9.3	Administracja publiczna i gospodarka nieruchomościami	195
9.4	Zadania w zakresie polityki społecznej	199
9.5	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	201
9.6	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	202
9.7	Oświata i wychowanie	205
9.8	Plany inwestycyjne na 2024 rok	208
9.9	Podsumowanie	210

1.

Podstawowe informacje o Gminie Dzwola

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

1.1 Historia i położenie

Gminę Dzwola utworzono uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie Nr XXI/92/72 z dniem 1 stycznia 1973 roku w powiecie janowskim. Gmina jest podstawową jednostką lokalnego samorządu terytorialnego, powołaną dla organizacji życia publicznego na swoim terytorium. Gmina posiada herb, którego wzór i zasady używania określa uchwała nr XXIX/212/2018 Rady Gminy Dzwola z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie ustanowienia herbu, flagi, flagi stolikowej, banneru, sztandaru i pieczęci Gminy Dzwola oraz zasad ich stosowania.

Obszar Gminy Dzwola obejmuje 20 035 ha, co stanowi 23% powierzchni powiatu janowskiego oraz 0,8% powierzchni województwa lubelskiego, jest największą gminą w powiecie janowskim. Gmina Dzwola położona jest u podnóża Wzniesień Urzędowskich, znajduje się na skraju Roztocza.

Rysunek: Położenie Gminy Dzwola na mapie Polski

Gmina Dzwola znajduje się w odległości 80 km od Lublina, 12 km od Janowa Lubelskiego oraz 27 km od Biłgoraja.

Główną osią komunikacyjną Gminy Dzwola jest droga krajowa nr 74 (Annopol – Kraśnik – Janów Lubelski – Zamość – Hrubieszów).

Gmina Dzwola została włączona w Program budowy 100 obwodnic na lata „2020-2030”. W roku 2022 Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad ogłosiła przetarg na budowę obwodnicy Dzwoli wraz z rozbudową drogi krajowej nr 74 między Janowem Lubelskim a Frampolem. To kolejny etap działań związanych z gruntowną zmianą drogi łączącej S19 w Janowie Lubelskim z S17 pod Zamościem i dalej z przejściem granicznym z Ukrainą w Zosinie.

W maju 2023 roku została podpisana przez GDDKiA umowa na realizację obwodnicy miejscowości Dzwola wraz z rozbudową drogi krajowej nr 74, od września rozpoczęto prace budowlane. Zakończenie inwestycji planowane jest w 2025 r.

Zadanie obejmuje budowę obwodnicy Dzwoli. Rozbudowany zostanie odcinek obecnej DK74. Wykonawca wybuduje jednojezdniową, dwupasową drogę o szerokości jezdni 7 m. Powstaną drogi do obsługi ruchu lokalnego, ekrany akustyczne, chodniki oraz zatoki autobusowe. Planowana jest budowa sześciu skrzyżowań skanalizowanych, dwóch rond oraz obiektu mostowego, zintegrowanego z przejściem dla pieszych i przejazdem dla rowerów.

Długość przebudowanej drogi: 12000 m

Wartość projektu: **190 411 604,02 zł**

Inwestor: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Droga krajowa nr 74 na terenie gminy ma obecnie długość 13 km.

W latach 2023 – 2025 zostanie zbudowana obwodnica Dzwoli (ok. 2,7 km) oraz rozbudowany odcinek obecnej DK74 (o długości ok. 9,3 km).

1.2 Władze lokalne

Wśród władz Gminy Dzwola dominującą pozycję zajmują **Mieszkańcy Gminy Dzwola**. Wybierając Wójta czy Radnych, wyrażają swoją wolę co do sposobu załatwienia określonej sprawy. To mieszkańcy wspólnoty samorządowej są „pierwotnym i podstawowym podmiotem władzy gminnej”.

Jedną z podstawowych cech samorządu terytorialnego jest wykonywanie przez niego zadań publicznych w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Swoje zadania publiczne mieszkańcy gminy realizują bądź w formie demokracji bezpośredniej – poprzez wybory do rady gminy, wybory wójta – bądź w formie demokracji przedstawicielskiej, a więc za pośrednictwem organów gminy. Regulacja taka wynika bezpośrednio z art. 169 ust. 1 oraz art. 170 Konstytucji RP, stanowiących, że jednostki samorządu terytorialnego wykonują swoje zadania za pośrednictwem organów stanowiących i wykonawczych.

Siedzibą organów Gminy jest miejscowość Dzwola.

Wójt Gminy jest organem wykonawczym, którego kadencja trwa 5 lat. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności: opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu.

Funkcję Wójta Gminy Dzwola sprawuje: Wiesław Dyjach.

Sekretarz – kieruje urzędem w określonych sprawach, wykonuje zadania z upoważnienia wójta – głównie w zakresie spraw organizacyjnych, administracyjnych oraz w dziedzinie zarządzania zasobami ludzkimi.

Funkcję Sekretarza sprawuje: Jadwiga Flis.

Skarbnik – to główny księgowy budżetu gminy. Kieruje finansami danej jednostki samorządu terytorialnego. W sprawach z zakresu budżetu i finansów wykonuje zadania z upoważnienia wójta.

Funkcję Skarbnika sprawuje: Aneta Gilas.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym w wyborach powszechnych, obecnie na pięcioletnią kadencję. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym w skład Rady Gminy Dzwola wchodzi 15 radnych.

Radny jest członkiem organu kolegialnego, jakim jest rada gminy. Jest on reprezentantem mieszkańców gminy, dlatego art. 23 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym mówi o utrzymywaniu przez niego stałej więzi z mieszkańcami i ich organizacjami, w imieniu których przedstawia on organom gminy zgłoszone postulaty.

Organem wewnętrznym rady gminy jest przewodniczący, wybierany bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, do jego zadań należy organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady. Przewodniczący wspierany jest w tym zakresie przez Wiceprzewodniczących.

Funkcję Przewodniczącej Rady Gminy Dzwola kadencja 2018-2024 sprawowała: Urszula Kaproń.

Funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Dzwola kadencja 2018-2024 sprawowali: Józef Bączek i Marcin Marchut.

Tabela: Radni wybrani do Rady Gminy Dzwola, kadencja 2018-2024

Numer okręgu wyborczego	Granice okręgu wyborczego	Liczba radnych	Imię i Nazwisko Radnego Gminy Dzwola Kadencja 2018-2024
1	Sołectwo: Dzwola od nr 1 do nr 58 i od nr 88 do nr 153	1	Stanisław Szuba
2	Sołectwo: Dzwola od nr 153A do nr ostatniego oraz sołectwo Kocudza Górna	1	Alina Świś
3	Sołectwo: Dzwola od nr 59 do 87 (Podlas i Morgi) oraz sołectwo Konstantów	1	Jan Blacha
4	Sołectwo: Krzemień Pierwszy od nr 1 do nr 150	1	Marcin Marchut
5	Sołectwo: Krzemień Pierwszy od nr 151 do nr ostatniego oraz sołectwo Zofianka Dolna	1	Jan Piecyk
6	Sołectwo: Krzemień Drugi od nr 1 do nr 132	1	Mariusz Grzegorz Abram
7	Sołectwo: Krzemień Drugi od nr 133 do nr ostatniego oraz sołectwo Flisy	1	Grażyna Anna Góra
8	Sołectwo: Branew (Branew Ordynacka oraz Branew Szlachecka)	1	Józef Rycerz
9	Sołectwo: Branewka oraz sołectwo: Branewka – Kolonia	1	Mieczysław Adam Sulowski
10	Sołectwo: Kocudza Pierwsza	1	Urszula Beata Kaproń
11	Sołectwo: Kocudza Druga od nr 1 do nr 114	1	Aneta Baciur
12	Sołectwo: Kocudza Druga od nr 115 do nr ostatniego	1	Józef Bączek
13	Sołectwo: Kocudza Trzecia od nr 1 do nr 75	1	Łukasz Dyjach
14	Sołectwo: Kocudza Trzecia od nr 76 do nr ostatniego	1	Krzysztof Dyjach
15	Sołectwa: Zdzisławice, Kapronie, Władysławów	1	Marek Stanisław Kotrybała

Rada obraduje na sesjach i rozstrzyga w drodze uchwał sprawy należące do jej kompetencji, określone w ustawie o samorządzie gminnym oraz innych ustawach, a także w przepisach prawnych wydawanych na podstawie ustaw.

W sesjach Rady uczestniczą – z głosem doradczym – Wójt oraz osoby nie będące radnymi zaproszone na sesję.

Obrady rady gminy są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagrania obrad są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy <https://dzwola.eu/>

Rada Gminy Dzwola kadencji 2018-2024 powołała następujące stałe komisje:

- 1) Komisję Rewizyjną;
- 2) Komisję Skarg, Wniosków i Petycji;
- 3) Komisję Budżetową;
- 4) Komisję Oświaty, Kultury i Sportu;
- 5) Komisję Inwentaryzacyjną;
- 6) Komisję Rolnictwa, Infrastruktury i Rozwoju.

Jednostki organizacyjne i instytucje kultury tworzy Gmina w celu wykonywania swych zadań, działają one na podstawie własnych statutów uchwalonych w trybie odrębnych przepisów. Wójt prowadzi rejestr gminnych jednostek organizacyjnych i instytucji kultury, który udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu.

Nazwa jednostki	Kierownik / Dyrektor osoba zarządzająca jednostką
Urząd Gminy Dzwola	Wiesław Dyjach
Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli	Ewa Biela
Publiczna Szkoła Podstawowa w Branwi	Krzysztof Fac
Zespół Szkół w Dzwoli	Iwona Marchut
Zespół Szkół w Kocudzy	Bożena Dubiel-Czochra
Zespół Szkół w Krzemieniu	Tomasz Dudzic
Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury	Tomasz Jaszek

Wójt Gminy Dzwola – Wiesław Dyjach w dniu 14 sierpnia 2023 roku zatwierdził konkurs na stanowisko Dyrektora Zespołu Szkół w Dzwoli, ogłoszony i przeprowadzony na podstawie Zarządzenia Nr 63/2023 Wójta Gminy Dzwola z dnia 21 czerwca 2023 roku, przez komisję konkursową.

W wyniku analizy złożonych w ramach konkursu dokumentów oraz prezentacji koncepcji funkcjonowania i rozwoju szkoły, Komisja stwierdziła, że w wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego, w głosowaniu tajnym – wyłoniono kandydata na stanowisko Dyrektora szkoły w osobie Pani Iwony Marchut, która funkcję dyrektora Zespołu Szkół w Dzwoli objęła z początkiem roku szkolnego 2023/2024.

Jednostkami pomocniczymi gminy są sołectwa. Wójt prowadzi rejestr jednostek pomocniczych Gminy, który udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu. O utworzeniu, połączeniu i podziale sołectwa a także zmianie jego granic rozstrzyga Rada w drodze uchwały.

Jednostki pomocnicze Gminy Dzwola:

- **Sołectwo Branew**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Krzysztof Wojciechowski, funkcję sprawuje od 2018 roku. Miejscowości wchodzące w skład jednostki pomocniczej:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Branew Ordynacka	3,33	332,58
Branew Szlachecka	7,51	751,00

- **Sołectwo Branewka**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Krzysztof Mazur, funkcję sprawuje od 1998 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Branewka	3,66	366,10

- **Sołectwo Branewka-Kolonia**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Tadeusz Paluch, funkcję sprawuje od 2010 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Branewka- Kolonia	2,54	253,96

- **Sołectwo Dzwola**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Jan Jużko, funkcję sprawuje od 2006 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Dzwola	22,39	2 239,15

- **Sołectwo Flisy**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Teresa Flis, funkcję sprawuje od 2018 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Flisy	55,12	5 512,24

- **Sołectwo Kapronie**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Stanisław Pawusiak, funkcję sprawuje od 2010 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Kapronie	1,90	190,09

- **Sołectwo Kocudza Druga**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Józef Bączek, funkcję sprawuje od 1998 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Kocudza Druga	12,17	1 216,70

- **Sołectwo Kocudza Pierwsza**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Jan Bielak, funkcję sprawuje od 2002 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Kocudza Pierwsza	5,33	532,54

- **Sołectwo Kocudza Trzecia**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Ryszard Liwak, funkcję sprawuje od 2002 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Kocudza Trzecia	19,22	1 921,77

- **Sołectwo Kocudza Górna**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Alina Świś, funkcję sprawuje od 1998 roku.
W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Kocudza Górna	2,03	203,29

- **Sołectwo Konstantów**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Jan Moskał, funkcję sprawuje od 1998 roku.
W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Konstantów	6,90	689,84

- **Sołectwo Krzemień Drugi**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Mariusz Abram, funkcję sprawuje od 2014 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Krzemień Drugi	17,94	1 793,72

- **Sołectwo Krzemień Pierwszy**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Sławomir Mróz, funkcję sprawuje od 2010 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Krzemień Pierwszy	9,65	965,40

- **Sołectwo Władysławów**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Czesława Małek, funkcję sprawuje od 2010 roku. W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Władysławów	20,18	2 017,60

- **Sołectwo Zdzisławice**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Józef Dyjach, funkcję sprawuje od 2014 roku.
W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Zdzisławice	8,43	842,67

- **Sołectwo Zofianka Dolna**

Organ wykonawczy sołectwa: Sołtys – Jan Piecyk, funkcję sprawuje od 2010 roku.
W skład jednostki pomocniczej wchodzi miejscowość:

Nazwa miejscowości	Powierzchnia obszaru miejscowości w:	
	km ²	ha
Zofianka Dolna	2,06	206,08

Sołtysom przysługuje prawo składania wniosków w zakresie przyznania sołectwu środków z budżetu Gminy oraz obowiązek składania Wójtowi informacji o sposobie wykorzystania przyznanych sołectwu w budżecie gminy środków i dochodów uzyskanych z użytkowania mienia komunalnego.

Działalność sołectw i praca sołtysów musi być spójna z działalnością gminy. Z jednej strony wspieranie gminy w realizacji jej zadań, z drugiej organizowanie wspólnej pracy na rzecz miejsca zamieszkania. Obecnie kadencja organów sołectwa trwa 5 lat i odpowiada kadencji Rady Gminy Dzwola.

Wybory Sołtysów i Rad Sołeckich przeprowadza się w ciągu 6 miesięcy od ogłoszenia wyników wyborów do rady gminy.

1 lipca 2023 r. weszła w życie ustawa o świadczeniu pieniężnym z tytułu pełnienia funkcji Sołtysa. Świadczenie przyznaje w drodze decyzji i wypłaca Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – Sołtysom i byłym Sołtysom, którzy:

- pełnili funkcję sołtysa na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przez okres co najmniej dwóch kadencji, lecz nie mniej niż 8 lat,
- uzyskali odpowiedni wiek: w przypadku kobiet 60 lat, zaś w przypadku mężczyzn 65 lat, nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione w związku z pełnieniem funkcji sołtysa.

Wójt Gminy Dzwola na podstawie posiadanych dokumentów w 2023 roku wydał 12 zaświadczeń potwierdzających okres pełnienia funkcji Sołtysa.

Gmina Dzwola posiada herb, którego wzór i zasady używania określa uchwała Nr XXIX/212/2018 Rady Gminy Dzwola z dnia 19 marca 2018 roku w sprawie ustanowienia herbu, flagi, flagi stolikowej, banneru, sztandaru i pieczęci Gminy Dzwola oraz zasad ich stosowania (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2018 r. poz. 1619).

Symbole stanowią własność Gminy Dzwola i są znakami prawnie chronionymi, mogą być używane wyłącznie w kształcie, proporcjach i kolorach zgodnych ze wzorami graficznymi ustalonymi w uchwale Rady Gminy Dzwola.

Na podstawie Zarządzenia Nr 122/2022 Wójta Gminy Dzwola z dnia 17 października 2022 roku zostało ustanowione logo Gminy Dzwola. Gmina Dzwola używa znaku graficznego, promocyjnego, który jest wykorzystywany w przestrzeni publicznej, wirtualnej oraz na materiałach promocyjnych, informacyjnych i reklamowych.

1.3 Ludność i demografia

Liczba mieszkańców Gminy Dzwola wg dostępnych danych z ewidencji mieszkańców na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi: 6 077 mieszkańców. Końcówka roku 2022 w statystykach, to 6157 mieszkańców. Oznacza to, że ogólna populacja gminy, w czasie ostatniego roku, zmniejszyła się o 80 osób.

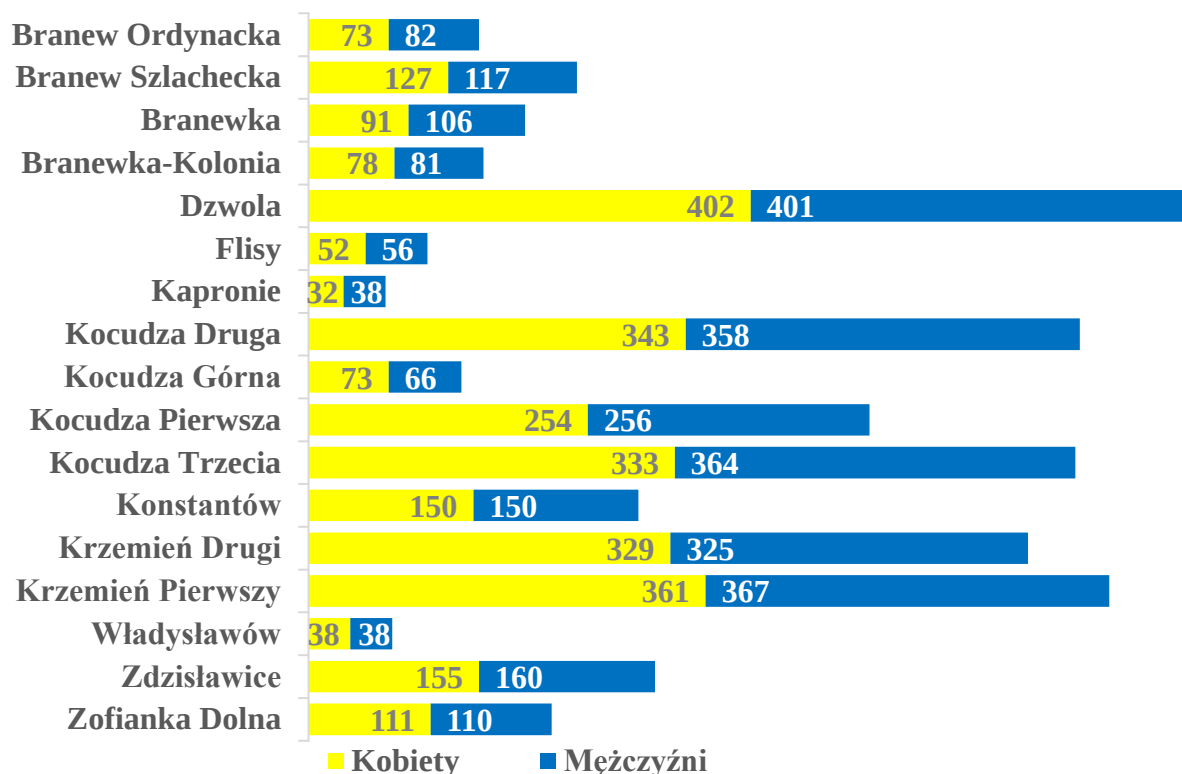
Mieszkańcem gminy jest osoba fizyczna przebywająca na terytorium gminy pod danym adresem z zamiarem pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego co najmniej 30 dni. Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Stałego zamieszkania danej osoby w określonym miejscu nie ocenia się wyłącznie według jej zameldowania na pobyt stały, lecz na podstawie faktów świadczących o jej stałym przebywaniu w tej miejscowości.

Tabela: Mieszkańcy Gminy Dzwola (wg miejscowości) na dzień: 31.12 2023 r.

Miejscowość	Kobiety	Meżczyźni	Razem
Branew Ordynacka	73	82	155
Branew Szlachecka	127	117	244
Branewka	91	106	197
Branewka-Kolonia	78	81	159
Dzwola	402	401	803
Flisy	52	56	108
Kapronie	32	38	70
Kocudza Druga	343	358	701
Kocudza Górna	73	66	139
Kocudza Pierwsza	254	256	510
Kocudza Trzecia	333	364	697
Konstantów	150	150	300
Krzemień Drugi	329	325	654
Krzemień Pierwszy	361	367	728
Władysławów	38	38	76
Zdzisławice	155	160	315
Zofianka Dolna	111	110	221
Razem:	3002	3075	6077

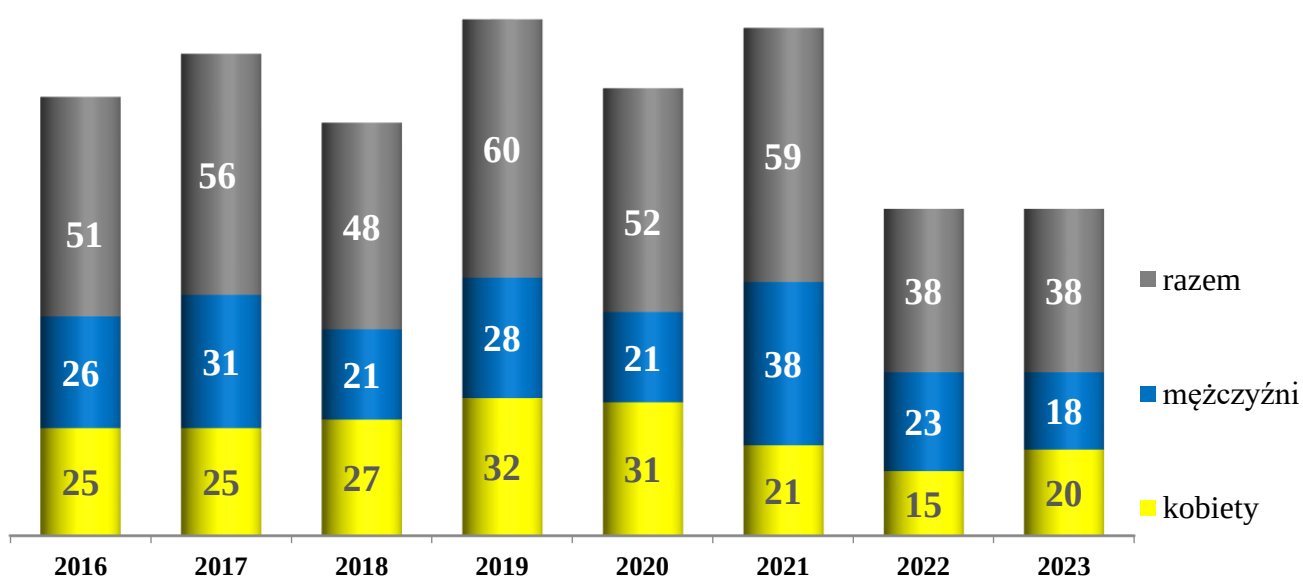
Najwięcej osób jest zameldowanych w miejscowości Dzwola: 803 mieszkańców. Najmniej, bo tylko 70 osób mieszka w miejscowości Kapronie.

Statystyka mieszkańców według płci od kilku lat kształtuje się na porównywalnym poziomie. Charakterystyczna jest przewaga ilości mężczyzn nad ilością kobiet.

Wykres: Liczba mieszkańców Gminy Dzwola, dane na dzień: 31.12.2023 r.

W 2023 roku urodziło się 38 dzieci – mieszkańców Gminy Dzwola. W urodzeniach przeważa płeć żeńska – urodziło się 20 dziewczynek i 18 chłopców. Najpopularniejszymi imionami nadawanymi były: Maja – dziewczynkom i Antoni – chłopcom.

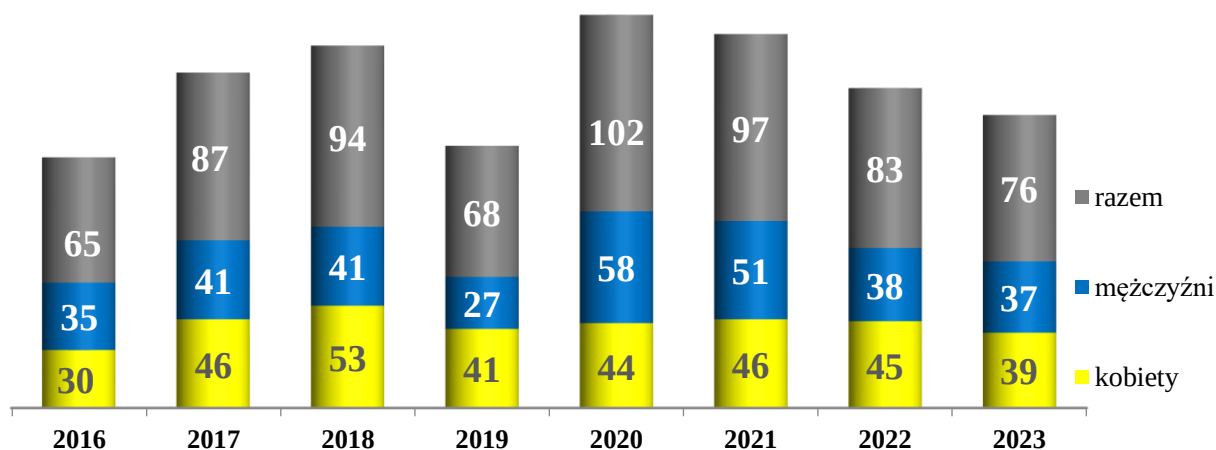
Wykres: Liczba urodzeń w Gminie Dzwola w latach: 2016-2023, dane na dzień: 31.12.2023 r.

Urząd Stanu Cywilnego w Dzwoli sporządził akty urodzenia 4 dzieci, które przyszły na świat poza granicami Polski tj. w Szwajcarii, Niemczech i Hiszpanii.

Tabela: Urodzenia i zgony w latach: 2020-2023 w Gminie Dzwola (wg miejscowości) na dzień: 31.12 2023 r.

Miejscowość	Urodzenia w latach				Zgony w latach			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Branew Ordynacka	0	1	1	2	4	3	3	2
Branew Szlachecka	2	1	1	1	2	3	4	2
Branewka	2	2	3	2	4	9	3	4
Branewka-Kolonia	1	3	0	0	2	5	1	0
Dzwola	10	6	0	6	19	12	9	15
Flisy	3	0	2	1	4	2	0	2
Kapronie	0	2	1	0	0	0	3	2
Kocudza Druga	2	6	5	3	8	11	12	11
Kocudza Górna	3	1	1	2	4	2	2	2
Kocudza Pierwsza	1	10	2	3	6	8	10	1
Kocudza Trzecia	6	5	7	6	15	6	5	5
Konstantów	2	4	3	2	2	9	2	5
Krzemień Drugi	6	3	2	2	11	9	8	8
Krzemień Pierwszy	11	10	7	4	12	8	13	9
Władysławów	0	0	1	1	2	1	1	0
Zdzisławice	2	2	1	2	4	5	5	6
Zofianka Dolna	1	3	1	1	3	4	2	2
Razem:	52	59	38	38	102	97	83	76

Analiza danych demograficznych obejmuje również informacje o liczbie zgonów. W 2023 roku zmarło 76 mieszkańców gminy. To mniej o 7 osób w porównaniu z rokiem poprzednim. Spośród ogólnej liczby zgonów: 39 to kobiety, a 37 to mężczyźni.

Wykres: Liczba zgonów w Gminie Dzwola w latach: 2016-2023, dane na dzień: 31.12.2023 r.

Wpływ na liczbę mieszkańców w gminie ma przyrost naturalny oraz migracja mieszkańców w inne miejsca w Polsce oraz wyjazdy za granicę, głównie w celach ekonomicznych. W 2023 roku, w USC w Dzwoli odnotowani 264 zgłoszeń dotyczących zameldowania, wymeldowania lub wyjazdu za granicę, w tym zarejestrowano 114 zameldowań na pobyt stały, 18 zameldowań na pobyt czasowy oraz 132 wymeldowań, są to zarówno wymeldowania jak i zameldowania w obrębie Gminy Dzwola, jak i zewnętrzne.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Dzwoli, w minionym roku zarejestrowano 24 małżeństwa, w tym 5 cywilnych, 17 konkordatowych i 2 transkrypcje.

W 2023 roku zorganizowany został jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego „Złote Gody” dla 18 par małżeńskich, które zawarły związek małżeński w 1973 roku. Jubilaci zostali uhonorowani Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Dane statystyczne wskazują, że w 2023 roku „osiemnastkę” obchodziło 56 mieszkańców naszej gminy.

Najstarsza mieszkanka Gminy Dzwola ma ukończone 99 lat i w październiku 2024 roku będzie obchodzić 100 urodziny, a najstarszy mieszkaniec w roku 2023 ukończył 96 lat.

Zgodnie z danymi zawartymi w rejestrze mieszkańców prowadzonym w Gminie Dzwola, po 90 roku życia naszą gminę zamieszkuje 61 osób.

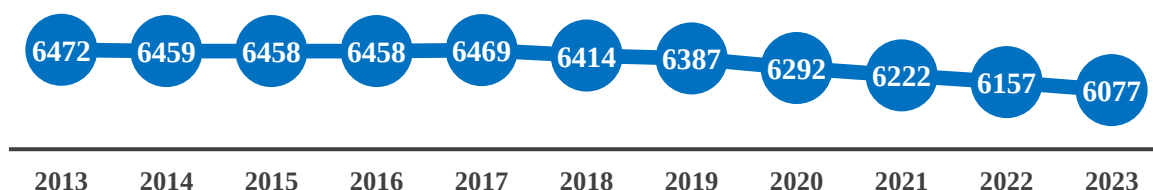
Tabela: Najstarsi mieszkańcy Gminy Dzwola urodzeni w latach: 1924-1933 wg danych na dzień: 31.12.2023 r.

Rok urodzenia:	1924	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Liczba osób:	1	7	4	5	4	10	14	16

Tabela: Najpopularniejsze imiona i nazwiska w Gminie Dzwola wg danych na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Imię żeńskie	liczba	Lp.	Imię męskie	liczba	Lp.	Nazwisko	liczba
1.	Maria	159	1.	Stanisław	220	1.	Flis	457
2.	Anna	148	2.	Jan	183	2.	Góra	342
3.	Marianna	103	3.	Józef	169	3.	Kaproń	328
4.	Teresa	92	4.	Krzysztof	130	4.	Malek	310
5.	Genowefa	76	5.	Piotr	106	5.	Bielak	269
6.	Katarzyna	73	6.	Tomasz	83	6.	Dyjach	262
7.	Agnieszka	69	7.	Grzegorz	82	7.	Jargilo	252
8.	Monika	60	8.	Paweł	76	8.	Dycha	221
9.	Janina	56	9.	Andrzej	64	9.	Papierz	211
10.	Barbara	54	10.	Adam	63	10.	Sowa	147

Analizując liczbą mieszkańców Gminy Dzwola w latach 2013 – 2023 widzimy znaczący spadek, gminę obecnie zamieszkuje mniej o 395 mieszkańców.

Wykres: Liczba mieszkańców w Gminie Dzwola, w latach 2013-2023, na dzień 31.12.2023 r.

1.4 Podmioty gospodarcze

Gmina Dzwola tworzy dla przedsiębiorstw korzystne warunki prowadzenia działalności gospodarczej poprzez infrastrukturę techniczną, doradztwo oraz niskie stawki podatków lokalnych.

Na terenie Gminy Dzwola działa wiele firm z przeważającą rolą podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne. W 2023 roku zarejestrowanych w systemie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej CEIDG było ogółem 202 podmiotów gospodarczych, działających na terenie Gminy Dzwola, z czego zdecydowana większość stanowiły firmy prywatne. Natomiast w Krajowym Rejestrze Sądowym KRS widniało zarejestrowanych w naszej gminie 16 przedsiębiorstw.

Tabela: Liczbę przedsiębiorców działających na terenie Gminy Dzwola w latach 2021-2023 z podziałem na miejscowości

Nazwa miejscowości	Liczba działalności gospodarczych na terenie gminy Dzwola w:		
	2021	2022	2023
Branew Ordynacka	11	11	10
Branew Szlachecka	11	12	12
Branewka	11	10	10
Branewka- Kolonia	7	6	5
Dzwola	32	41	41
Flisy	3	3	3
Kapronie	2	2	2
Kocudza Pierwsza	17	16	16
Kocudza Druga	21	24	20
Kocudza Trzecia	24	24	20
Kocudza Górna	4	4	4
Konstantów	13	8	9
Krzemień Pierwszy	19	23	22
Krzemień Drugi	14	11	11
Władysławów	3	1	1
Zdzisławice	7	8	9
Zofianka Dolna	9	7	7
razem w gminie:	208	211	202

W okresie 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. pracownicy Urzędu Gminy Dzwola przetworzyli w systemie CEIDG 100 wniosków CEIDG-1, w tym dotyczących:

- założenia działalności: 13,
- zmiany: 40,
- zmiany z zawieszeniem: 12,
- zmiany z wznowieniem: 11,
- zakończenia: 24.

Celem wsparcia przedsiębiorców z terenu Gminy Dzwola udzielano również porad i interpretacji przepisów dotyczących w szczególności: zasad podejmowania, rejestracji i prowadzenia działalności gospodarczej.

Podejmując próbę określenia struktury lokalnej gospodarki konieczne jest również zidentyfikowanie głównych sektorów aktywności przedsiębiorstw zarejestrowanych w Gminie Dzwola.

Z punktu widzenia statystyki gospodarki, bardzo istotne znaczenie ma podział przedsiębiorstw według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Klasyfikacja ta systematyzuje w sposób hierarchiczny wszystkie działalności występujące w gospodarce narodowej z punktu widzenia przedmiotowego. W ramach PKD wyodrębnia się 17 sekcji, 60 działów, 222 grupy, 503 klasy i 647 podklas.

Tabela: Liczba wpisów wg sekcji działalności gospodarczej w latach 2019-2023

Kod sekcji	Ilość działalności na dzień 31 grudnia				
	2019	2020	2021	2022	2023
A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	13	12	12	11	11
C - przetwórstwo przemysłowe	24	25	25	27	28
E - dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	2	3	2	2
F - budownictwo	69	73	78	76	71
G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	34	43	41	37	36
H - transport i gospodarka magazynowa	10	10	10	12	13
I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2	1	1	1	4
J - informacja i komunikacja	2	2	3	5	3
K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2	2	2	2	2
L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	1	1	1	1
M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12	12	9	10	10
N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4	8	9	11	8
P - edukacja	1	1	1	1	1
Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3	3	4	4	4
R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	3	3	2	2
S - pozostała działalność usługowa	6	6	6	9	6
Suma:	187	204	208	211	202

Struktura podmiotów gospodarczych na terenie gminy zarówno pod względem ich własności jak i rodzaju prowadzonej przez nie działalności jest bardzo zróżnicowana. Jednym z elementów charakteryzującym przedsiębiorczość na terenie gminy jest struktura istniejących firm pod względem skali ich wielkości. W tym zakresie zdecydowanie dominującymi przedsiębiorstwami w gminie są mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników.

2.

Budżet i majątek gminy

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

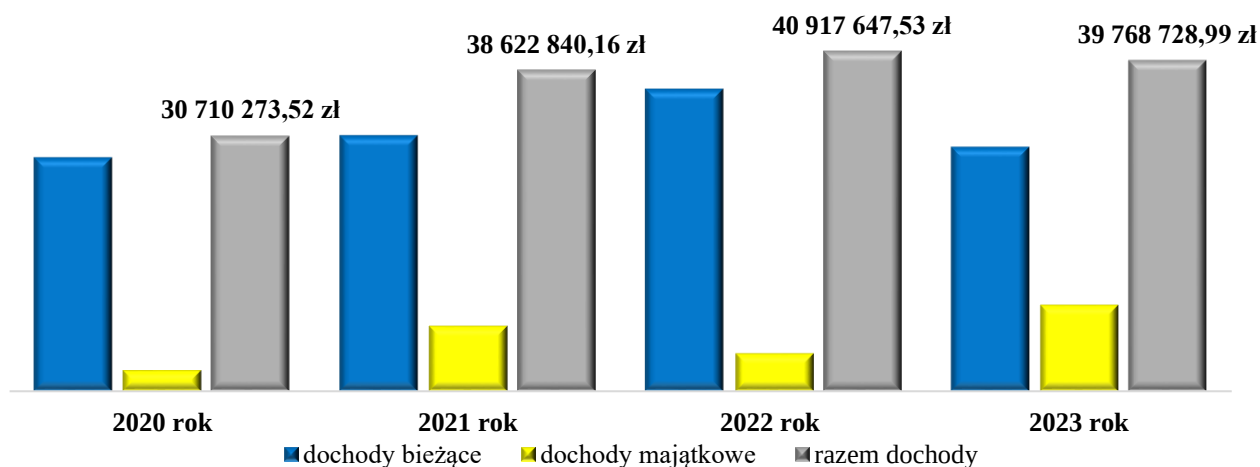
2.1 Wykonanie budżetu Gminy Dzwola

Budżet Gminy Dzwola na 2023 rok został przyjęty Uchwałą Nr XXXV/254/2022 Rady Gminy Dzwola z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Dzwola na 2023 rok. Dokument ten to plan dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów, stanowiący podstawę gospodarki finansowej Gminy Dzwola w 2023 roku.

Tabela: Zestawienie podstawowych wielkości budżetu gminy za 2023 rok

Wyszczególnienie	Plan na dzień 01.01.2023 r.	Plan na dzień 31.12.2023 r.	Wykonanie	% wykonania
DOCHODY ogółem:	37 068 939,08	40 786 116,12	39 768 728,99	97,51%
bieżące	24 115 478,08	29 580 426,21	29 434 163,10	99,51%
majątkowe	12 953 461,00	11 205 689,91	10 334 565,89	92,23%
WYDATKI ogółem:	41 668 832,10	46 339 881,77	43 612 220,26	94,11%
bieżące	24 474 663,37	27 270 867,96	26 013 768,73	95,39%
majątkowe	17 194 168,73	19 069 013,81	17 598 451,53	92,29%
Wynik	-4 599 893,02	-5 553 765,65	-3 843 491,27	-

Struktura wykonania dochodów Gminy Dzwola w okresie ostatnich 4 lat

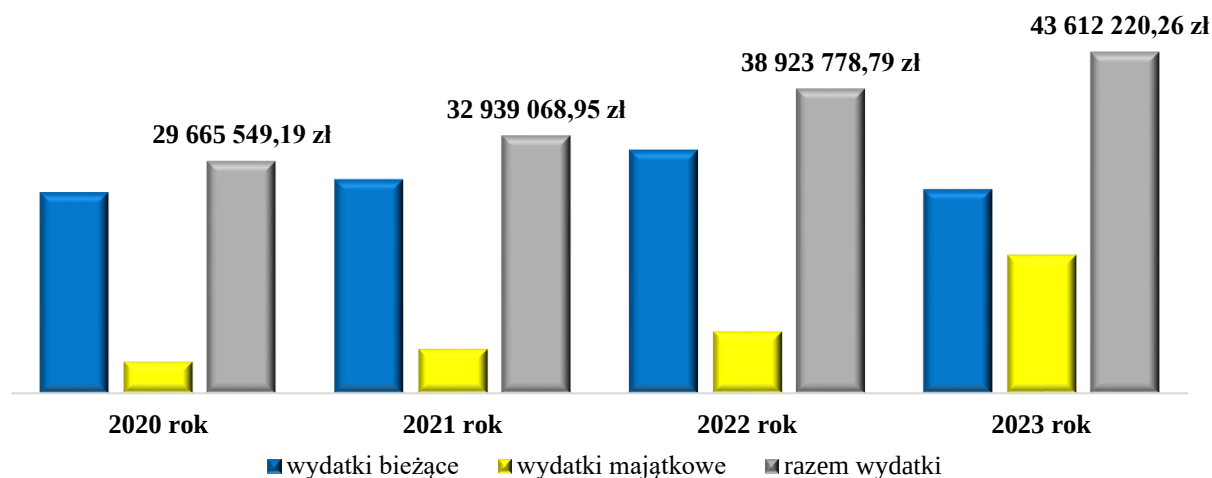

Struktura dochodów Gminy Dzwola na przestrzeni analizowanych lat wykazuje tendencję wzrostową. Dochody bieżące są źródłem finansowania zadań własnych danej jednostki samorządu terytorialnego i to na ich wysokość gmina ma możliwość oddziaływania. Wśród dochodów własnych Gminy Dzwola największy udział stanowią subwencje i dotacje przekazywane na realizację konkretnych zadań i wynikające z odrębnych ustaw.

Także w dochodach majątkowych zauważalny jest znaczący wzrost na przestrzeni prezentowanych lat. Spowodowane jest to otrzymanym dofinansowaniem zewnętrznym z Budżetu Państwa jak i środków z budżetu Unii Europejskiej na realizację wszelkiego rodzaju inwestycji i przedsięwzięć, w tym m.in. na termomodernizację szkół i budynków użyteczności publicznej, budowę dróg gminnych, modernizację linii wodociągowej wraz z hydrofornią, montaż instalacje OZE, fotowoltaika i wiele innych, dotyczących każdego sektora życia.

W roku 2023 uzyskane dochody majątkowe stanowiły 25,99% wykonanych dochodów ogółem i jest to niewątpliwie jeden z najwyższych wyników osiągniętych w historii gminy.

Struktura wykonania wydatków Gminy Dzwola w ostatnich 4 latach

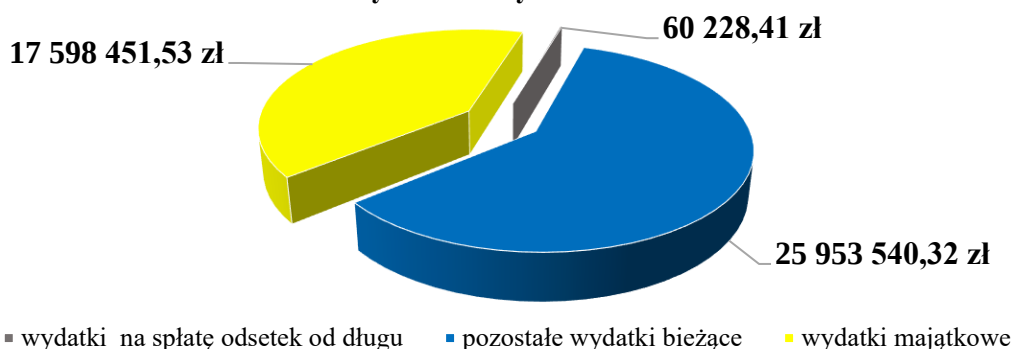

Rok 2023 to realizacja kolejnych wyzwań. Dokończenie rozpoczętych oraz przygotowanie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym modernizacja infrastruktury szkolnej i sportowej, przestrzeni rekreacyjnych, sieci wodociągowej oraz dalszy rozwój drogownictwa.

W roku 2023 udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wynosi 40,35%.

Największy udział w wydatkach bieżących 2023 roku tj. 29,58% stanowią środki przeznaczone na oświatę i wychowanie. Poza oświatą największe wydatki bieżące w minionym roku wydatkowano na szeroko rozumiany transport, czyli utrzymanie dróg gminnych i powiatowych, tj. 28,14% ogółu wydatków.

Struktura wykonania wydatków w 2023 roku

Zadłużenie Gminy Dzwola na dzień 31.12.2023 roku wynosi: **1 915 800,05 zł**, w tym:

- pożyczka z 2018 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, kwota 1 852 650,05 zł;
- kredyt z 2018 roku w Banku Spółdzielczym w Przysusze, kwota 13 150,00 zł;
- kredyt z 2014 roku w Banku Gospodarstwa Krajowego w Lublinie, kwota 50 000,00 zł.

Łączne spłaty rat kapitałowych od kredytów i pożyczek oraz odsetek od tych zobowiązań w 2023 roku wyniosły: **680 757,41 zł**.

2.2 Realizacja funduszu sołeckiego

W ramach funduszu sołeckiego, wyodrębnionego w budżecie Gminy Dzwola na 2023 rok, zrealizowano wydatki na łączną kwotę: **472 991,46 zł** przy planie w wysokości: 473 093,55 zł, co stanowi 99,98%. Przedsięwzięcia zrealizowane ze środków funduszu sołeckiego w 2023 roku zostały szczegółowo przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela: Środki stanowiące Fundusz Sołecki w podziale na sołectwa w 2023 roku

Miejscowość	Środki Funduszu Sołeckiego w zł	Przeznaczenie	Plan na zadania w zł	Wykonanie w zł	%
Branew	30 595,58	Remont dróg transportu rolniczego	30 595,58	30 595,07	100,00
Branewka	20 228,48	Remont dróg transportu rolniczego	10 728,48	10 728,48	100,00
		Czyszczenie rowów	5 000,00	5 000,00	100,00
		Wypożyczenie świetlicy wiejskiej	4 500,00	4 499,32	99,98
Branewka-Kolonia	18 256,20	Remont dróg transportu rolniczego	15 756,20	15 756,20	100,00
		Wypożyczenie świetlicy wiejskiej	2 500,00	2 500,00	100,00
Dzwola	50 571,20	Remont dróg transportu rolniczego	25 000,00	24 999,75	100,00
		Oczyszczanie rowów	15 000,00	14 997,39	99,98
		Remont siłowni zewnętrznej	4 000,00	4 000,00	100,00
		Wypożyczenie świetlicy wiejskiej	6 571,20	6 571,20	100,00
Flisy	15 778,21	Remont dróg transportu rolniczego	10 000,00	10 000,00	100,00
Kapronie	13 907,08	Czyszczenie rowów	5 778,21	5 778,21	100,00
		Remont dróg transportu rolniczego	13 907,08	13 907,08	100,00
Kocudza Górna	17 447,06	Remont dróg transportu rolniczego	10 000,00	10 000,00	100,00
		Udrożnienie rowów	5 000,00	4 988,88	99,78
		Materiały na remont OSP	2 000,00	2 000,00	100,00
		Doposażenie placu zabaw	447,06	447,06	100,00
Kocudza Pierwsza	36 411,26	Remont dróg transportu rolniczego	10 000,00	10 000,00	100,00
		Odwodnienie remizy OSP (materiały)	4 500,00	4 500,00	100,00
		Odwodnienie remizy OSP (usługa)	5 500,00	5 500,00	100,00
		Czyszczenie rowów	16 411,26	16 411,26	100,00
Kocudza Druga	45 817,51	Remont dróg transportu rolniczego	15 000,00	15 000,00	100,00
		Czyszczenie rowów	7 000,00	7 000,00	100,00
		Remont ogrodzenia przy remizie	0,00	0,00	0,00
		Wykonanie instalacji ciepłej wody w remizie (materiały)	12 000,00	11 995,97	99,97
		Wykonanie instalacji ciepłej wody w remizie (usługi)	0,00	0,00	0,00
		Udrożnienie rowów	11 817,51	11 817,51	100,00
Kocudza Trzecia	45 160,08	Utworzenie drogi na Ocieszynie	14 000,00	14 000,00	100,00
		Remont dróg transportu rolniczego	24 160,08	24 160,08	100,00
		Udrożnienie rowów (materiały)	2 530,66	2 530,66	100,00
		Udrożnienie rowów (usługi)	4 469,34	4 469,34	100,00
Konstantów	25 437,31	Remont dróg transportu rolniczego	18 795,31	18 788,25	99,96
		Wypożyczenie świetlicy wiejskiej	0,00	0,00	0,00
		Zakup klimatyzacji do OSP	6 642,00	6 642,00	100,00
Krzemień Pierwszy	46 828,93	Remont dróg transportu rolniczego	30 000,00	29 999,90	100,00
		Czyszczenie rowów	10 000,00	10 000,00	100,00
		Materiały na remont świetlicy wiejskiej	6 828,93	6 828,92	100,00
Krzemień Drugi	43 996,94	Remont dróg transportu rolniczego	20 000,00	19 992,50	99,96
		Wypożyczenie świetlicy wiejskiej (materiały)	11 996,94	11 942,57	99,55
		Remont świetlicy wiejskiej	0,00	0,00	0,00
		Czyszczenie rowów	12 000,00	11 992,50	99,94
Władysławów	13 907,08	Remont dróg transportu rolniczego	8 907,08	8 907,00	100,00
		Montaż iluminacji świetlnych	5 000,00	5 000,00	100,00
Zdzisławice	26 752,16	Remont dróg transportu rolniczego	15 000,00	15 000,00	100,00
		Zakup przystanku	6 752,16	6 752,16	100,00
		Wypożyczenie świetlicy wiejskiej	5 000,00	5 000,00	100,00
Zofianka Dolna	21 998,47	Remont dróg transportu rolniczego	9 000,00	8 993,76	99,93
		Remont świetlicy wiejskiej (materiały)	1 213,47	1 213,44	100,00
		Remont świetlicy wiejskiej (remont)	5 785,00	5 785,00	100,00
		Czyszczenie rowów	6 000,00	6 000,00	100,00
Razem:	473 093,55		473 093,55	472 991,46	99,98

Analizując dane z powyższej tabeli zauważamy, że każde sołectwo wskazało zadania, które powinny być zrealizowane według mieszkańców w 2023 roku. Możemy również zauważyć, że kwoty przeznaczone na wydatkowanie na dane sołectwo się różnią.

Wysokość środków przeznaczonych na konkretne sołectwo zostaje wyliczone na podstawie wzoru:

$$F = (2 + Lm/100) \times Kb$$

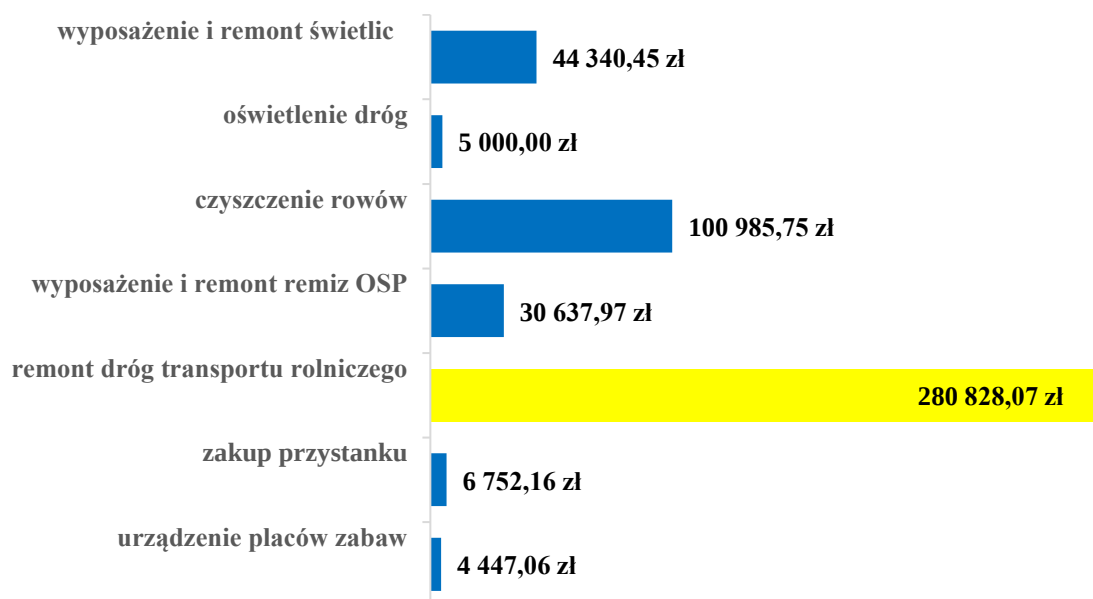
Oznaczenia symboli:

F – wysokość środków przeznaczonych na dane sołectwo,

Lm – liczbę mieszkańców sołectwa wg stanu na ostatni dzień czerwca roku poprzedzającego rok,

Kb – kwota bazowa obliczona poprzez podzielenie dochodów gminy i liczby mieszkańców gminy wg stanu na 31 grudnia roku poprzedzającego o dwa lata rok poniesienia wydatków.

Dane przedstawione w tabeli uwidaczniają, że w sołectwach: Branew, Konstantów, Kocudza Pierwsza i Władysławów, przy poszczególnych przedsięwzięciach, plan na zadanie i wykonanie wynosi 0,00 zł, oznacza to, że w trakcie roku budżetowego wprowadzone zostały zmiany co do wydatkowania funduszu sołeckiego w danym sołectwie (przesunięcia między zadaniami – zgodnie z podjętymi uchwałami przez mieszkańców sołectwa). W trakcie roku budżetowego, jednakże nie wcześniej niż po uchwaleniu budżetu gminy na dany rok i nie później niż do dnia 31 października danego roku budżetowego, sołectwo może złożyć do wójta wniosek o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przewidzianych do realizacji w ramach funduszu.

Wykres: Środki finansowe wydatkowane z funduszu sołeckiego, z podziałem na zadania

Powyższy wykres przedstawia realizację funduszu sołeckiego z podziałem na cele zgłaszane przez mieszkańców w trakcie zebrań wiejskich. Zauważamy, że głównym celem przeznaczenia środków funduszu sołeckiego są drogi, na które w 2023 roku wydatkowano łącznie: 280 828,07 zł co stanowiło 59,37% całości środków funduszu sołeckiego.

Z budżetu państwa w 2023 roku Gmina Dzwola otrzymała zwrot części wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego w 2022 roku, w wysokości: 100 964,90 zł.

2.3 Informacja o stanie mienia komunalnego

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym gmina może samodzielnie decydować o przeznaczeniu i sposobie wykorzystania składników majątkowych tworzących mienie komunalne. Ustawa o samorządzie gminnym definiuje pojęcie mienia komunalnego jako własność i inne prawa majątkowe należące do gminy oraz mienie innych komunalnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw. Gospodarowanie mieniem to bardzo ważny element w zarządzaniu finansami gminy.

Gmina Dzwola jest właścicielem majątku zwanego mieniem komunalnym. Właściwe zarządzanie tym majątkiem stanowi jedno z wielu źródeł dochodów własnych gminy i związane jest ze skutecznym i efektywnym pobieraniem i gromadzeniem tych dochodów.

Korzystanie z mienia i zarządzanie nim polega na dokonywaniu bieżących czynności oraz na decydowaniu o przeznaczeniu i sposobie wykorzystania jego składników. Gmina Dzwola dysponuje zasobem majątkowym w sposób bezpośredni oraz pośredni – przy pomocy jednostek organizacyjnych.

Całe mienie komunalne stanowiące własność Gminy Dzwola jest majątkiem publicznym, dlatego też wszystkie czynności w zakresie gospodarowania nim muszą być jawne.

Mienie Gminy Dzwola na dzień 31 grudnia 2023 roku stanowiące jej własność, będące w dyspozycji i użytkowaniu jednostek organizacyjnych gminy, stanowiło łączną wartość brutto: **83 428 511,35 zł**, zgodnie z prowadzoną ewidencją księgową, po uwzględnieniu zużycia w postaci umorzenia, wartość netto tego mienia stanowiła kwotę 62 450 145,73 zł.

Ogólna wartość mienia komunalnego w trakcie 2023 roku, zwiększyła się o kwotę: **8 655 842,25 zł**, w głównej mierze dzięki prowadzonym inwestycjom.

Kształtowanie się majątku Gminy Dzwola według poszczególnych grup klasyfikacji, (wartość środków trwałych stanowiących mienie komunalne), w porównaniu do danych z lat 2021 – 2022, na dzień 31 grudnia 2023 roku, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela: Wartość środków trwałych stanowiących mienie komunalne Gminy Dzwola

dane na dzień:	31 grudnia 2021 r.	31 grudnia 2022 r.	31 grudnia 2023 r.
grunt	14 363 796,12 zł	14 789 220,11 zł	14 990 882,65 zł
budynki i lokale	13 886 557,82 zł	17 453 424,91 zł	17 525 513,95 zł
drogi	27 775 942,28 zł	31 235 994,91 zł	39 684 212,64 zł
kotły	140 738,24 zł	597 508,60 zł	597 508,60 zł
sprzęt komputerowy	295 435,71 zł	294 636,73 zł	230 735,77 zł
maszyny specjalistyczne	14 000,00 zł	14 000,00 zł	14 000,00 zł
urządzenia techniczne	5 844 260,12 zł	9 254 064,14 zł	9 286 838,04 zł
środki transportu	1 060 598,65 zł	1 064 755,95 zł	1 029 755,95 zł
narzędzia i przyrządy	69 063,75 zł	69 063,75 zł	69 063,75 zł
łączna wartość:	63 450 392,69 zł	74 772 669,10 zł	83 428 511,35 zł

Na dzień 31 grudnia 2023 roku powierzchnia nieruchomości stanowiących mienie Gminy Dzwola wynosi: **169,6743 ha**, w tym:

- 169,0393 ha, tytuł prawny: własność,
- udział 1/4 w 2,38 ha, tytuł prawny: współwłasność,
- udział 8/342 w 1,71 ha, tytuł prawny współwłasność.

Wartość wszystkich nieruchomości gruntowych stanowiących mienie Gminy Dzwola wynosi: **14 990 882,65 zł**.

Gmina Dzwola w roku 2023 powiększyła stan gruntów stanowiących mienie komunalne. Zwiększenia wynikły wskutek nabycia z mocy prawa, nieodpłatnie, własności nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa. Zwiększenia majątku nieruchomości gruntowych w ciągu roku 2023, w porównaniu do 2022 roku nastąpiło o łączną powierzchnię: 2,4366 ha.

Na podstawie wniosków o komunalizację dróg na obszarze gminy i zgodnie z prawomocnymi decyzjami Wojewody Lubelskiego wydanymi na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 roku przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawie o pracownikach samorządowych, Gmina Dzwola stała się prawnym właścicielem gruntów wg. poniższego zestawienia:

Tabela: Położenie, powierzchnia i wartość nieruchomości nabytych wskutek komunalizacji

Miejscowość	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
Zdzisławice	0,6400	64 000,00
Kapronie	1,3900	139 000,00
Łącznie:	2,0300	203 000,00

Obrót nieruchomościami gminnymi regulują przepisy zawarte w ustawie o samorządzie gminnym, ustawie o gospodarce nieruchomościami oraz Kodeksie cywilnym. Nieruchomości gminne mogą być przedmiotem sprzedaży, zrzeczenia się, zamiany, oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, zarząd, dzierżawę lub najem.

Gmina Dzwola stała się prawnym właścicielem nieruchomości gruntowych na podstawie INS 263/19 z dnia 02.12.2022 r. data zmiany 08.02.2023 r. poprzez zasiedzenie gruntów wymienionych w poniższej tabeli.

Tabela: Położenie, powierzchnia i wartość nieruchomości nabytych (zasiedzenie w 2023 roku)

Miejscowość	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
Flisy	0,3947	4 397,69
Łącznie:	0,3947	4 397,69

W zarządzie Urzędu Gminy Dzwola jest **164,7050 ha** gruntów o łącznej wartości: **14 585 648,37 zł**.

W trakcie roku 2023 wystąpiło również zmniejszenie wartości gruntów przez oddanie w trwałą zarząd gruntów o pow. 0,4200 ha o wartości 42 882,00 zł dla Zespołu Szkół w Dzwoli na podstawie decyzji Wójta Gminy Dzwola znak: GP.6811.1.2023 z dnia 29.12.2023 r.

Tabela: Położenie, powierzchnia i wartość nieruchomości zmniejszających mienie Gminy Dzwola wskutek zasiedzenia

Miejscowość	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
Dzwola	0,4200	42 882,00
Łącznie:	0,4200	42 882,00

Na podstawie decyzji wydanych przez Wójta Gminy Dzwola, w trwały zarząd jest oddane **4,9693 ha** nieruchomości będących własnością Gminy Dzwola, w tym:

- 0,4466 ha – Publiczna Szkoła w Branwi,
- 1,6170 ha – Zespół Szkół w Dzwoli,
- 1,9025 ha – Zespół Szkół w Kocudzy,
- 1,0032 ha – Zespół Szkół w Krzemieniu.

Wartość gruntów oddanych w trwały zarząd wynosi: **405 234,28 zł**.

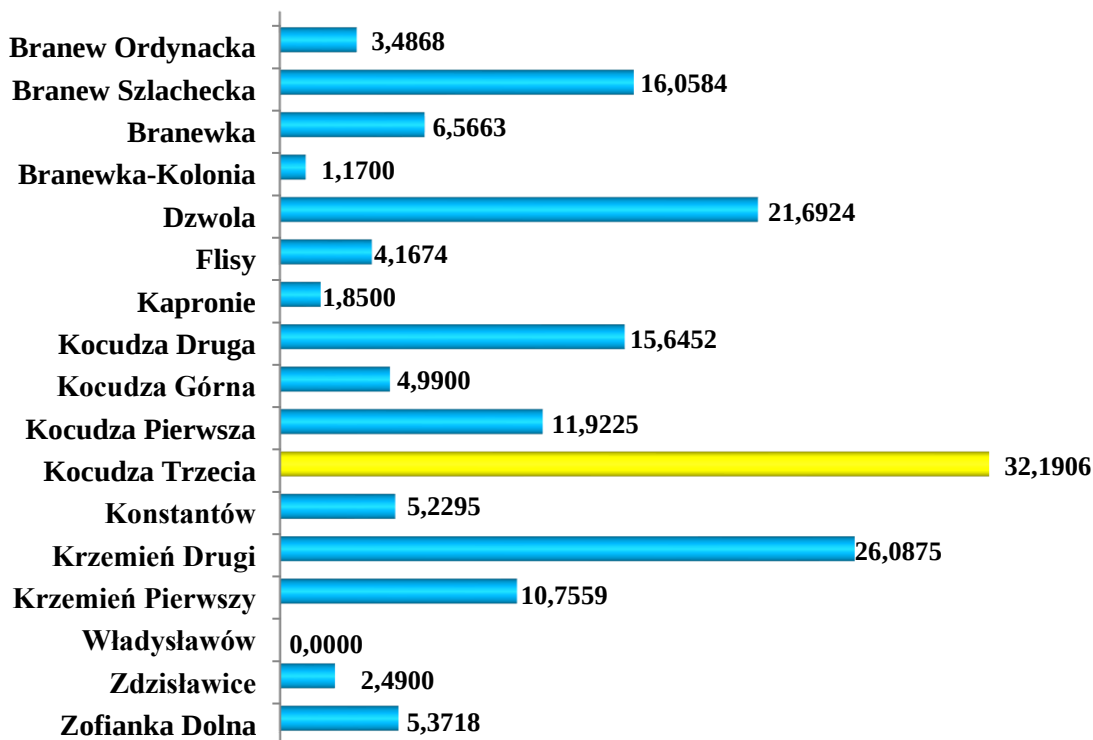
Jednostka organizacyjna powinna co do zasady korzystać z nieruchomości w celu prowadzenia działalności należącej do zakresu jej działania.

Trwały zarząd w świetle ustawy o gospodarce nieruchomościami jest publicznoprawną formą władania nieruchomością przez określoną jednostkę organizacyjną.

Poprzez zmiany wprowadzone do ewidencji gruntów i budynków w 2023 roku w związku z pomiarami drogi powiatowej Nr 2825L Dzwola–Kocudza, uległy zmianie numery działek, powierzchnie i klasyfikacja gruntów. Co miało wpływ na zwiększenia i zmniejszenia w poszczególnych obrębach geodezyjnych.

Stan mienia komunalnego i jego rozdysponowanie ulega ciągłym zmianom nie tylko na skutek planowanej gospodarki lecz także w związku z narzuconymi ustawowo przepisami. Sytuacja powyższa dotyczy przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntu w prawo własności, regulowania stanów prawnych oraz innych czynności.

Gmina Dzwola posiada największą powierzchnię nieruchomości gruntowych w miejscowości Kocudza Trzecia, natomiast miejscowość Władysławów jest jedyną, w której gmina nie posiada nieruchomości stanowiących jej własność.

Wykres: Powierzchnia (ha) nieruchomości gruntowych stanowiących mienie komunalne Gminy Dzwola w poszczególnych miejscowościach na dzień 31.12.2023 r.

Gmina Dzwola z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych realizuje dochody budżetowe z zakresu zadań własnych gminy, w tym dochody z majątku.

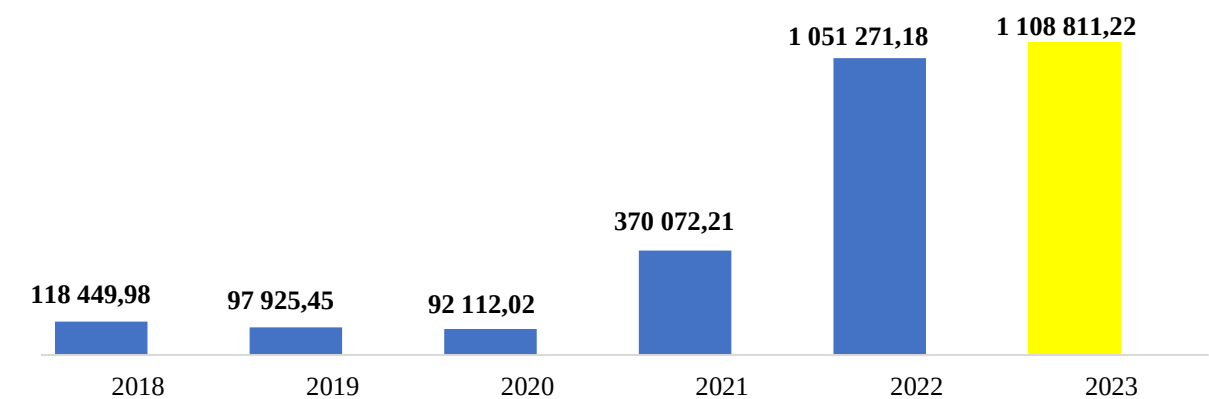
Wójt Gminy Dzwola realizując zadanie dotyczące gospodarowania mieniem komunalnym, zgodnie z przepisami art. 30 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, podjął stosowne zarządzenia dotyczące wysokości stawek za korzystanie z mienia komunalnego.

W trakcie roku 2023 nastąpiła zmiana zarządzenia dotyczącego określenia opłaty za zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie Gminy Dzwola.

Na podstawie zawartych umów dotyczących mienia komunalnego Gminy Dzwola, zostały wyliczane dochody budżetu Gminy Dzwola w 2023 roku. Zgodnie z danymi na dzień 31 grudnia 2023 roku dochody własne z mienia Gminy Dzwola zrealizowano w kwocie: **1 108 811,22 zł**.

Dochody z mienia komunalnego, w podziale na poszczególne źródła przedstawiają się następująco:

- dochody z dzierżawy gruntów na potrzeby rolnicze: 609,17 zł,
- dochody z dzierżawy gruntów na potrzeby inne niż rolnicze: 885,60 zł,
- dochody z dzierżawy gruntów i nieruchomości na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej: 293 509,72 zł,
- dochody za usługi tzn. centralne ogrzewanie i wywóz fekalii dla nieruchomości wynajmowanych na prowadzenie działalności gospodarczych: 28 357,98 zł,
- dochody za ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomościach gminnych celem wybudowania infrastruktury: 680 500,00 zł,
- dochody z najmu nieruchomości na potrzeby mieszkaniowe, wraz z opłatą za ścieki i energię elektryczną: 28 712,15 zł,
- dochody z rozliczeń lat wcześniejszych (refaktury za energię elektryczną w dziale 700 za rok 2022): 947,28 zł,
- opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego: 6 715,02 zł,
- dochody z najmu nieruchomości na potrzeby mieszkaniowe wraz z opłatami za media i energię elektryczną w budynkach oświatowych: 68 574,30 zł.

Wykres: *Wartość (zł) dochodów z mienia komunalnego Gminy Dzwola w latach 2018-2023*

Dochody z mienia komunalnego na terenie Gminy Dzwola, są naliczane zgodnie ze stawkami ustalonymi Zarządzeniami Wójta Gminy Dzwola.

3.

Realizacja polityk, programów i strategii

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

3.1 Strategia Rozwoju Gminy Dzwola na lata 2016-2023

Strategię Rozwoju Gminy Dzwola opracowano na lata 2016 – 2023, a przyjęta została w dniu 17 lutego 2017 r. przez Radę Gminy Dzwola Uchwałą Nr XX/157/2017 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Dzwola na lata 2016 – 2023.

Zgodnie z definicją strategia rozwoju gminy ma za zadanie diagnozować najważniejsze uwarunkowania i potrzeby rozwojowe oraz potencjał gminy. Jest narzędziem pomocniczym w określeniu obszarów, celów i działań polityki społeczno-ekonomicznej prowadzonej w gminie w perspektywie najbliższych lat.

Strategia rozwoju gminy jest dokumentem obowiązującym w perspektywie czasowej 2016 – 2023. Z uwagi na to, że okres obowiązywania strategii jest dość długi podczas jej opracowania przyjęto, że powinien być to dokument uniwersalny, koncentrujący się na rozwiązaniu najważniejszych problemów rozwojowych gminy i jej mieszkańców, jak również zaspokojeniu podstawowych potrzeb mieszkańców w różnych dziedzinach jak np. infrastruktura drogowa, wodociągowa, czy też modernizacja świetlic wiejskich w celu ulepszenia jakości spotkań mieszkańców lub stowarzyszeń itp.

W 2023 r. w myśl założeń zawartych w Strategii, Gmina Dzwola zrealizowała szereg inwestycji mających na celu poprawę życia mieszkańców. Były to m. in. inwestycje drogowe, wodociągowe, prace termomodernizacyjne przy budynkach szkół i strażnic OSP. Oprócz tych inwestycji, władze Gminy wykonały szereg innych dodatkowych zadań, kierując się dobrem mieszkańców i poprawą ich życia codziennego.

Jak w poprzednich latach, tak i w 2023 roku Gmina Dzwola aplikowała wnioski do różnych programów w celu pozyskania środków zewnętrznych na inwestycje.

Podsumowując, zapisy zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Dzwola są realizowane krok po kroku w miarę posiadanych środków finansowych przy olbrzymim wsparciu środków zewnętrznych.

3.2 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dzwola

Gmina Dzwola posiada Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, które zostało uchwalone Uchwałą Rady Gminy Dzwola nr VII/30/03 z dnia 30 czerwca 2003 roku i zmienione Uchwałą Rady Gminy Dzwola Nr IX/54/2015 z dnia 16 września 2015 roku.

W obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dzwola wskazano działania wpływające na rozwój Gminy poprzez:

- wyznaczenie terenów rozwojowych zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- wyznaczenie terenów rozwojowych obiektów produkcyjnych i usług komercyjnych, które dają możliwość lokalizacji nowych firm i zakładów,
- wyznaczenie terenów rozwojowych obsługi komunikacji,
- wyznaczenie obszarów potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz urządzeń wytwarzających energię elektryczną z energii słonecznej o mocy przekraczającej 100 kW.

W dniu 24 sierpnia 2023 r. Rada Gminy Dzwola podjęła 2 uchwały dotyczące przystąpienia do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała nr XLI/289/2023 Rady Gminy Dzwola w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Dzwola Nr XXIV/174/2021 z dnia 29 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dzwola dla terenów związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowej w obrębach geodezyjnych Kocudza Pierwsza, Kocudza Druga i Kocudza Trzecia,
- Uchwała nr XLI/290/2023 Rady Gminy Dzwola w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dzwola w obrębach geodezyjnych Kocudza Górna i Kocudza Druga.

Zgodnie z art. 60 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organem uprawnionym do wydania decyzji o warunkach zabudowy jest Wójt, który wydaje decyzję po uzgodnieniu z organami wymienionymi w obowiązujących przepisach prawa.

W 2023 roku wydano 4 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego:

- budowa wylotu kanalizacji deszczowej wód opadowych w miejscowości Branew Szlachecka,
- budowa rurociągu pod plac manewrowy w miejscowości Kocudza Pierwsza,
- przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowościach Kocudza Pierwsza, Kocudza Druga, Kocudza Trzecia,
- budowa oczyszczalni ścieków o wydajności do 5 m³/dobę wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Dzwola.

Decyzji o warunkach zabudowy w roku 2023 Wójt Gminy Dzwola wydał 33, ustalając warunki zabudowy dla inwestycji:

- budowa, przebudowa lub rozbudowa budynku mieszkalnego: 19 decyzji,
- budowa farmy fotowoltaicznej: 6 decyzji,
- budowa budynku gospodarczego: 3 decyzje,
- budowa wiaty: 1 decyzja,
- budowa budynku usługowego: 1 decyzja,
- budowa mostu: 1 decyzja,
- budowa oczyszczalni: 1 decyzja,
- zmiana zagospodarowania terenu: planowana gospodarka leśna (zalesienie): 1 decyzja.

W 2023 roku wydano: 161 zaświadczenia o przeznaczeniu działek w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Dzwola oraz 7 wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przepis art. 96 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami wprowadza zasadę, że ewidencyjny podział nieruchomości zatwierdzany jest decyzją administracyjną wydawaną przez Wójta. W decyzji tej Wójt stwierdza dopuszczalność dokonania ewidencyjnego podziału nieruchomości – w ogóle i w określony sposób.

W 2023 roku Wójt Gminy Dzwola wydał:

- 14 decyzji zatwierdzających podziały nieruchomości,
- 16 postanowień opiniujących podziały nieruchomości.

Skutkiem wydania decyzji zatwierdzającej podział nieruchomości jest dokonanie na podstawie takiej decyzji zmian w zakresie oznaczenia nowo wydzielonych działek gruntu w ewidencji gruntów i budynków oraz w księdze wieczystej. Wynikiem ewidencyjnego podziału nieruchomości jest ewidencyjna zmiana oznaczenia nieruchomości i dokonanie zmian w ewidencji gruntów i budynków w zakresie zarówno oznaczenia nieruchomości, jak i opisu oraz oznaczenia granic ewidencyjnych działek gruntu wchodzących w skład nieruchomości.

Zgodnie z art. 30. pkt 1. ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne Wójt przeprowadza rozgraniczenie nieruchomości z urzędu lub na wniosek strony. W 2023 roku Wójt Gminy Dzwola wydał 3 decyzje o rozgraniczeniu nieruchomości oraz 3 postanowienia ustalające wysokość kosztów przeprowadzonego postępowania rozgraniczeniowego, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Do zadań gminy należy ustalanie numerów porządkowych. Organem właściwym do ustalania numerów porządkowych budynków jest Wójt.

W 2023 roku ustalono:

- 14 numerów porządkowych wszystkie na wniosek właścicieli nieruchomości położonych, na terenie Gminy Dzwola,
- wydano 4 zaświadczenia potwierdzające nadanie numeru porządkowego.

3.3 Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Dzwola na lata 2020-2025

Zasób mieszkaniowy Gminy Dzwola w 2023 roku obejmował 22 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni 1 197 m² w 5 budynkach stanowiących własność Gminy Dzwola, położonych w miejscowościach: Dzwola, Kocudza Pierwsza, Kocudza Trzecia i Krzemień Pierwszy. Wszystkie są oddane w najem, na podstawie zawartych umów.

Tabela: Wykaz lokali mieszkalnych w Gminie Dzwola

Oznaczenie lokalu, budynku	Ilość lokali	Powierzchnia użytkowa w m ²	Stan techniczny budynku	Wyposażenie
NZOZ Kocudza Trzecia	4	179 m ²	dobry	energia elektryczna, wodociąg, centralne ogrzewanie, kanalizacja
Agronomówka Kocudza Pierwsza	6	336 m ²	dobry	energia elektryczna, wodociąg, kanalizacja
Dom Nauczyciela Dzwola	4	200 m ²	dobry	energia elektryczna, wodociąg, centralne ogrzewanie, kanalizacja
Dom Nauczyciela Krzemień Pierwszy	3	189 m ²	dobry	energia elektryczna, wodociąg, centralne ogrzewanie, kanalizacja
Dom Nauczyciela Kocudza Pierwsza	5	293 m ²	dobry	energia elektryczna, wodociąg, centralne ogrzewanie, kanalizacja

Realizując obowiązek, który nałożyła ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego Rady Gminy Dzwola Uchwałą Nr XI/77/2019 30 grudnia 2019 r. przyjęła Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Dzwola na lata 2020 – 2025.

Tabela: Zaplanowane w programie remonty i modernizacje

Położenie budynku	Zakres prac remontowych	Termin remontu
Dom Nauczyciela Dzwola	malowanie klatki schodowej	2020
Dom Nauczyciela Kocudza Pierwsza	wymiana pieca na pellet i montaż zaworów termostatycznych	2021
Dom Nauczyciela Kocudza Pierwsza	docieplenie ścian i stropu oraz wymiana okienek w piwnicy	2022
Agronomówka Kocudza Pierwsza	budowa instalacji gazowej i C.O.	2023
Dom Nauczyciela Krzemień Pierwszy	malowanie klatki schodowej	2024
NZOZ Kocudza Trzecia	malowanie klatki schodowej	2025

W ramach Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Dzwola w 2023 roku zrealizowano:

- budowę ogrodzenia wokół budynku NZOZ Kocudza Trzecia: 67 739,79 zł
- zakup klimatyzatora do budynku NZOZ Kocudza Trzecia: 4 500,00 zł
- czyszczenie i udrożnienie kanału wentylacyjnego w budynku NZOZ Kocudza Trzecia: 3 000,00 zł
- wykonanie podjazdu dla wózków inwalidzkich w budynku Agronomówki: 4 500,00 zł.

Zaplanowana budowa instalacji gazowej i C.O. w budynku Agronomówki w Kocudzy Pierwszej nie została zrealizowana z przyczyn niezależnych od Gminy Dzwola. Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. oddział w Lublinie poinformowała, iż od dnia 1 lutego 2021 r. obowiązuje nowa taryfa nr 9 dla usług dystrybucji paliw gazowych oraz nowe wytyczne dotyczące wykonywania analiz opłacalności inwestycji, które powodują brak opłacalności gazyfikacji Gminy Dzwola.

3.4 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dzwola na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

W dniu 27 lutego 2020 roku uchwałą Nr XII/86/2020 Rada Gminy Dzwola przyjęła do realizacji „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dzwola na lata 2020-2023, z perspektywą do roku 2027”.

Cele wyznaczone w przedmiotowym Programie to m.in. przedstawienie wytycznych do poprawy stanu środowiska przyrodniczego, czy utrzymanie dobrego poziomu tam gdzie został on osiągnięty i zaproponowanie racjonalnych działań podejmowanych w kolejnych latach.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dzwola na lata 2020-2023, z perspektywą do roku 2027” zawiera kierunki rozwoju, rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjne i informacyjne w poszczególnych obszarach interwencji jakimi są: ochrona klimatu i jakość powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami, edukacja ekologiczna, ich realizacja przyczyni się do właściwego, zgodnego

z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi na terenie naszej gminy.

W 2023 roku na terenie gminy Dzwola wykonywano szereg inwestycji mających wpływ na ograniczenie niskiej emisji a tym samym na stan jakości powietrza atmosferycznego i ochrony środowiska, które zostały szczegółowo przedstawione w rozdziale 9 niniejszego Raportu.

Dokonano także nasadzeń drzew na terenach stanowiących własność Gminy Dzwola, posadzono 12 sztuk drzew: 6 szt. z gatunku lipa, 6 szt. z gatunku klon (ZS Dzwola, ZS Kocudza), a także na placu przy Zespole Szkół w Kocudzy posadzono 11 sztuk drzew pozyskanych od Nadleśnictwa Janów Lubelski (5 dębów, 4 sosny, 1 jarzębina, 1 brzoza).

W szkołach na terenie Gminy Dzwola prowadzono szereg akcji i kampanii edukacyjnych, cykli zajęć, prelekcji, pogadanek ukierunkowanych na poprawę stanu środowiska, jakości powietrza, kształtowaniu właściwych postaw i poszerzaniu wiedzy zarówno tych starszych jak i najmłodszych, były to min.:

Akcje: „Sprzątanie świata”, obchody światowego Dnia Ziemi, w tym apel z okazji „Dnia Ziemi”, „Dzień Wody”, Szkolny Dzień OZE. Konkurs wiedzy "W trosce o przyszłość-czyli energia ze źródeł odnawialnych", „Dzień jabłka”, „Dzień zwierzaka”, „Kubusiowy Przyjaciel Natury” (przedszkolaki z terenu Gminy Dzwola), Program „Mamo, tato wolę wodę”, „Dzień Słońca”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Godzina dla Ziemi”, „Sadzenie roślin cebulkowych”, Akcja ogłoszona przez Prezydenta RP: # sadzimy #sadzimy” – sadzenie drzew na terenie szkoły (plac wokół szkoły), „Łączy nas drzewo- sadzenie drzew prowadzonej przez Nadleśnictwo Janów Lubelski, zbieranie nakrętek, makulatury, baterii, piknik ekologiczny.

Uczniowie Zespołów Szkół z terenu gminy Dzwola jak co roku, uczestniczyli w akcji "Sprzątanie świata" W dniach 26.09.2023 r. – 11.10.2023 r. odbyła się akcja : "Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci (uczniowie, nauczyciele, rodzice). W dniu 18.10. 2023 r. dzieci ze wszystkich grup przedszkolnych (Kocudza) wybrały się na wycieczkę do Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Janowie Lubelskim, gdzie uczestniczyły w warsztatach ekologicznych prowadzonych przez leśniczego (52 przedszkolaków).

W ramach edukacji przyrodniczej dzieci z klas I -III poznawały podstawowe zasady dotyczące m.in. oszczędzania wody czy dbania o czystość środowiska.

W ramach zajęć z przyrody i biologii uczniowie omawiali m.in.: co to jest ekologia i ochrona środowiska, jakie są zagrożenia różnorodności biologicznej, gospodarowanie odpadami, woda jako źródło życia. Na lekcjach geografii, w tym szczególnie na zajęciach prowadzonych w terenie, uczniowie poznawali sens i warunki realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, m.in. poprzez poznawanie przykładów racjonalnego gospodarowania, oceny zamieszkiwanego środowiska, poczucia odpowiedzialności za tworzenie ładu i piękna w miejscach swego życia.

Uczniowie klas IV i V (30 osób ZS w Krzemieniu) wzięli udział w warsztatach przyrodniczych w kole łowieckim "Darz Bór". Podczas warsztatów uczniowie zdobyli mnóstwo ciekawej wiedzy o przyrodzie, zwierzętach leśnych i o pracy myśliwego. Ponadto w 2023 roku na terenie szkół poruszano tematykę ochrony otaczającego środowiska i przyrody:

- 1) dyskusja w grupach – układanie piramidy priorytetów obrazującej odpowiedź na pytanie: Jak zachowuje się człowiek, który rozumie piękno przyrody? (13 uczniów);

- 2) rozwijanie świadomości ekologicznej uczniów. Wdrażanie do rozsądnego korzystania z wyrobów papierniczych i zbierania makulatury. (13 uczniów);
- 3) wypowiedzi uczniów na temat zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego na podstawie własnych doświadczeń, ilustracji i tekstu „Przyroda u lekarza”. Odgrywanie scenek dramatycznych: wcielanie się w role lekarza i Przyrody. (13 uczniów);
- 4) szukanie sposobów na to, żeby Ziemia była czysta i piękna. Rozmowa z uczniami na temat ogromnego znaczenia wody dla ludzi, zwierząt i roślin. Rozmowa z uczniami o potrzebie segregowania śmieci;
- 5) upowszechnianie wiedzy o środowisku leśnym, oglądanie pomników przyrody i gatunków roślin chronionych;
- 6) uwalnianie na znaczenie ochrony środowiska. Poznanie ciekawostek fauny i flory leśnej. Przypomnienie zasad zachowania się w lesie;
- 7) przemysł petrochemiczny i jego negatywny wpływ na środowisko 2.03. 2023r. (klasa ósma, 12 uczniów). Emisje gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń, zanieczyszczenie wód i gleby. Wizualizacja tematu: Zagrożenie dla bioróżnorodności: szkodliwość dla różnorodności biologicznej, zarówno w środowisku wodnym, jak i lądowym. Prezentacja PPT: Zużycie zasobów naturalnych: Wydobycie surowców naturalnych, takich jak ropa naftowa czy gaz, które są wykorzystywane w produkcji, ma wpływ na zasoby naturalne i może prowadzić do eksploatacji tych zasobów. Rozwiązania i działania proekologiczne: Wspólne opracowanie planu działań na rzecz ochrony środowiska w szkole lub lokalnej społeczności, obejmującego propozycje zmian w zachowaniach, praktykach i nawykach mających na celu zmniejszenie wpływu na środowisko;
- 8) VIII Edycja Gminnego Konkursu „Cudze chwalcie, swego nie znacie” z hasłem „Zmiany i rozwój w mojej Małej Ojczyźnie” pod honorowym patronatem Wójta Gminy Dzwola 4.11.2023r. – 15.12.2023r. Konkurs multimedialny - „Coraz piękniejsza i bogatsza moja Mała Ojczyzna” – klasy VII – VIII z akcentem na działania ekologiczne typu: sadzenie drzew, ochrona przyrody, promowanie energii odnawialnej itp.). Konkurs plastyczny: Dzień Ziemi” i konkurs plastyczny „Chrońmy Ziemię”, plakat: Ziemia – nasz dom” z okazji sprzątania świata, plakat: „Nasza planeta - nasz świat”. Wykonanie plakatów o ochronie środowiska. Szukanie pomysłów na oszczędzanie wody w domu i w szkole – burza mózgów;
- 9) **Warsztaty:** Różne sposoby ekologicznego konserwowania żywności. Wykonanie prac technicznych z odpadów, opakowań;
- 10) **Kącik czytelniczy** „Ziemia nasza planeta”;
- 11) **Prelekcje:** Ekologiczne gospodarstwo rolne. Zasady oszczędzania wody. Rola parków narodowych , rezerwatów w ekologii. Segregowanie śmieci. Dbamy o Ziemię;
- 12) Pogadanki na godzinach wychowawczych: Źródła energii odnawialnej. Znaczenie wody dla środowiska i sposoby jej oszczędzania. Dlaczego należy segregować śmieci? „ Czy twój dom jest ekologiczny?”. Segregujemy odpady-powtórne wykorzystywanie zużytych przedmiotów. „Jak dbać o środowisko przyrodnicze-Światowy Dzień Ziemi”. Co i dlaczego dymi?. Zróbmy coś dla Ziemi. Uprawy ekologiczne, Ekologiczne sposoby ogrzewania domów. Właściwe zachowania dotyczące ograniczenia wytwarzania odpadów;
- 13) **Kampanie:**
 - Konwersatorium „ Co zrobić ze zużytymi bateriami ?”.
 - Pogadanka - „ Woda jest źródłem życia”.

- Racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody.
- Różnorodność biologiczna.
- Wpływ człowieka na różnorodność biologiczną.
- Sposoby ochrony przyrody.
- Organizm a środowisko.
- Zasady segregacji śmieci. Recykling.
- Jesteśmy odpowiedzialni za przyrodę.
- Cykl zajęć: Dbamy o naszą planetę.
- Ziemia – nasz dom.
- Skąd bierze się prąd?
- Oszczędzamy wodę.
- Zabawki z recyklingu.
- Pogadanka- Segregujemy odpady.

14) **Działania informacyjne i edukacyjne jakie były podejmowane w 2023 roku:**

- Sposoby pozbywania się śmieci – segregacja odpadów.
- Recykling- wtórne wykorzystania odpadów.
- Program klasowy – „Nasza planeta, nasze zdrowie”.
- Powiatowy konkurs plastyczny – Odnawialne źródła energii.
- Udział konkursie plastycznym „Moja ojczyzna wolna od zanieczyszczeń”.
- Quiz przyrodniczo-ekologiczny o odnawialnych źródłach energii.
- Udział konkursie plastycznym – „Kartka świąteczna – Przyrodą malowana”.
- Udział w konkursie mikołajkowym (odszukanie skrytki z prezentem mikołajkowym na terenie Parku Krajobrazowego – Lasy Janowskie.
- Prezentacja przy otwarciu pracowni matematyczno-przyrodniczej – odnawialne źródła energii.

Zespół Szkół w Krzemieniu uzyskał tytułu laurata w konkursie pod nazwą „Ekopracownia – zielone serce szkoły”. Utworzono i wyposażono ekopracownię w szkole. Wyremontowano salę, wyposażono w monitor interaktywny, laptopy. Zakupiono pomoce dydaktyczne dotyczące odnawialnych źródeł energii m.in. modeli prezentujących energię wiatru, słońca, wody, geotermalną, dom przyszłości, auto napędzane wodorem, zestawy do hydrolizy itp.

Zespół Szkół w Krzemieniu zamieścił także filmik na stronie internetowej i na serwisie youtube „Ekopracownia – zielone serce szkoły” prezentujący działania ekologiczne.

W 2023 roku miało miejsce uroczyste otwarcie ekopracowni OZE w Zespole Szkół w Krzemieniu. Miała miejsce prelekcja uczniów oraz pokazy dotyczące odnawialnych źródeł energii dla zaproszonych gości. Odbływały się również pokazy i warsztaty dotyczące odnawialnych źródeł energii dla uczniów kl. 1 – 8.

Referaty: Co to są kwaśne deszcze?, Przemysł petrochemiczny i jego negatywny wpływ na środowisko, Prezentacje multimedialne: Wpływ kwaśnych deszczy na środowisko – prezentacja multimedialna, Walka z kwaśnymi deszczami. Przepisy i regulacje. Nowe technologie. Projekty Web Quest – raporty (3), Plakaty, ulotki, Gazetka informacyjna poświęcona odnawialnym źródłom energii.

3.5 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dzwola na lata 2016-2025

Uchwałą Nr XI/78/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku Rada Gminy Dzwola przyjęła do realizacji „*Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dzwola na lata 2016-2025*”. Przedmiotowy *Plan* zakłada zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcję emisji gazów cieplarnianych oraz redukcję zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej w stosunku do roku bazowego – 2014.

Wskazanie możliwości redukcji niskiej emisji do 2025 roku na obszarze Gminy to główny cel przyjętego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dzwola. Za rok bazowy przyjęto emisję z 2014 roku, w stosunku do którego wyznaczono następujące cele:

- redukcja emisji gazów cieplarnianych do roku 2025 o 34,1% (redukcja 11 522 tCO₂),
- zwiększenia do roku 2025 udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych do 37% (wzrost o 11 893 GJ),
- redukcję do 2025 roku zużycia energii finalnej o 3,1% (redukcja na poziomie 12 128 GJ).

Realizacja głównego celu będzie możliwa dzięki realizacji celów szczegółowych takich jak:

- redukcja zużycia energii finalnej, co zostanie zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,
- ograniczenie zużycia energii elektrycznej,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- kształtowanie postaw właściwych do osiągnięcia celów wśród mieszkańców gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Teren Gminy Dzwola posiada kilka źródeł potencjału poprawy efektywności energetycznej. Należą do nich: termomodernizacja budynków należących do samorządu Gminy oraz zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) w końcowym zużyciu energii, co przełoży się na ograniczenie emisji powierzchniowej. Stronami angażującymi się w realizację Planu są mieszkańcy Gminy Dzwola oraz Urząd Gminy Dzwola. Zakres działań dotyczy m.in.:

- termomodernizacji budynków stanowiących własność gminy,
- instalacji kolektorów słonecznych dla 500 obiektów budowlanych prywatnych,
- instalacji paneli słonecznych (solarów i fotowoltaiki) na dachach czterech budynków będących własnością władz lokalnych,
- instalacji paneli fotowoltaicznych na dachach 500 budynków,
- instalacji 200 kotłów na biomasę,
- wymiany oświetlenia ulicznego,
- przeprowadzenia warsztatów dla młodzieży szkolnej z zakresu gospodarki niskoemisyjnej i efektywności energetycznej,
- zorganizowania Dnia Gospodarki Niskoemisyjnej w Gminie Dzwola.

Określone w *Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dzwola na lata 2016-2025* działania mają przyczynić się również do redukcji emisji dwutlenku węgla (CO₂ o 34,1% - 11 522 t) w stosunku do 2014 roku poprzez instalowanie odnawialnych źródeł energii, w szczególności wykorzystujących energię słońca: kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych, termomodernizację obiektów publicznych.

3.6 Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dzwola

Zgodnie z zapisami Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dzwola, podjętego uchwałą Nr XV/84/2012 z dnia 30 marca 2012 r. Rady Gminy Dzwola w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dzwola”, a także realizując obowiązek usuwania azbestu do 2032 r. zapisany w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, z terenu gminy Dzwola sukcesywnie i w miarę możliwości finansowych, a także dostępności projektów usuwane są wyroby zawierające azbest.

Zgodnie z danymi znajdującymi się w ogólnopolskiej bazie azbestowej, obecnie na terenie gminy Dzwola znajduje się 4 161 936 kg (62 429,04 m²) wyrobów zawierających azbest do unieszkodliwienia. Do chwili obecnej unieszkodliwiono 769 808 kg wyrobów (11 547,12 m²).

Tabela: Wyroby zawierające azbest pozostałe do unieszkodliwienia wg. miejscowości

miejscowość	wyroby zawierające azbest do unieszkodliwienia
Branew Ordynacka i Branew Szlachecka	4 260,495 m ²
Branewka	2 580,780 m ²
Branewka-Kolonia	1 968,450 m ²
Dzwola	6 420,555 m ²
Flisy	1 604,385 m ²
Kapronie	1 168,425 m ²
Kocudza Druga	8 110,500 m ²
Kocudza Górna	1 613,040 m ²
Kocudza Pierwsza	4 857,240 m ²
Kocudza Trzecia	8 170,920 m ²
Konstantów	2 382,450 m ²
Krzemień Drugi	6 892,455 m ²
Krzemień Pierwszy	6 296,505 m ²
Władysławów	543,375 m ²
Zdzisławice	4 113,390 m ²
Zofianka Dolna	1446,075 m ²

Źródło danych: ogólnopolska baza azbestowa

W dniach 15 grudnia 2023 r. – 12 stycznia 2024 r. miał miejsce nabór wniosków w ramach działania nr 5 Wymiana pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych, realizowany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Właściciele gospodarstw rolnych położonych na terenie Gminy

Dzwola w ww. terminie mogli składać wnioski w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na przedmiotową wymianę, wnioski te poprzedzone były dokonaniem w Urzędzie Gminy Dzwola zgłoszenia odpadów zawierających azbest, które powstaną w wyniku realizacji przedsięwzięcia, celem ich odbioru i utylizacji, przedmiotowego zgłoszenia dokonało 59 osób.

W 2023 roku (14 listopada 2023 roku) Wójt Gminy Dzwola złożył w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie wniosek o dotację na usuwanie wyrobów zawierających azbest dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach programu priorytetowego Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest. Część 2) Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych. Przedmiotowy wniosek został wprowadzony na „Listę zadań przewidzianych do dofinansowania w formie dotacji przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie w roku 2024. Przedmiotowym wnioskiem objęte są osoby, które w 2022 roku (109 osób) podpisały umowę z ARMiR, posiadają rozliczone umowy i zgłosiły powstałe odpady zawierające azbest, celem ich odbioru i utylizacji.

3.7 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dzwola na 2023 rok

Jednym z ważnych zadań ciążyących na gminie jest opieka nad bezdomnymi zwierzętami. Zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin, o czym mówi art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt.

Zgodnie z ustawową definicją za zwierzęta bezdomne uznaje się zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały podrzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały.

Rada Gminy Dzwola wypełniając powyższy obowiązek, określiła uchwałą nr XXXVI/255/2023 z dnia 27 stycznia 2023 roku „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dzwola na 2023 rok”.

Przed podjęciem uchwały, Wójt przekazał do zaopiniowania projekt programu:

- Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Janowie Lubelskim,
- dzierżawcom obwodów łowieckich, działających na terenie Gminy Dzwola:
 - koło łowieckie nr 42 „Janowskie Bory”
 - koło łowieckie nr 64 „Darz Bór”
 - koło łowieckie „SOKÓŁ” Zdziłowice.

Wszystkie wymienione Podmioty, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu, wydają opinie o projekcie, natomiast niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację programu.

Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał opinię pozytywną, opiniując projekt programu w dniu 29 grudnia 2022 roku, jednakże zwrócił uwagę na potrzebę podjęcia przez gminę inicjatyw mających na celu współfinansowanie kastracji i sterylizacji zwierząt mających swoich właścicieli oraz ich znakowania, co zdaniem Powiatowego Lekarza Weterynarii może zapobiegać bezdomności zwierząt domowych. Koło Łowieckie nr 42 „Janowskie Bory”

również zaopiniowało pozytywnie projekt ww. programu, natomiast pozostałe koła łowieckie nie wydały opinii, co potwierdziło akceptację programu.

Zgodnie z Zarządzeniem Wójta program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2023 poddano konsultacjom społecznym. Z przeprowadzonych konsultacji został sporządzony protokół, który złożono w biurze rady wraz z projektem uchwały.

Program jest aktem prawa miejscowego, po uchwaleniu przez radę gminy został przekazany do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lubel. poz. 546 w dniu 27 stycznia 2023 roku.

Program określał również wysokość środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób ich wydatkowania. W budżecie Gminy Dzwola na 2023 rok, przeznaczono środki finansowe w kwocie: 50 000,00 zł.

Program zakładał wydatkowanie środków na realizację poszczególnych zadań:

- zapewnienie miejsca w schronisku bezdomnym zwierzętom: 33 000,00 zł,
- opieka nad wolno żyjącymi kotami i ich dokarmianie: 500,00 zł,
- odławianie bezdomnych zwierząt: 9 000,00 zł,
- sterylizacja i kastracja zwierząt: 2 000,00 zł,
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt: 200,00 zł,
- usypanie ślepych miotów: 300,00 zł,
- zapewnienie miejsca we wskazanym gospodarstwie rolnym dla zwierząt gospodarskich: 200,00 zł,
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt: 4 800,00 zł.

Realizując powyższy Program, Wójt Gminy Dzwola w 2023 roku podpisał umowę na doraźne wyłapywanie i odławianie zwierząt oraz zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z:

- Gabinetem Weterynaryjnym, lek. wet. Anną Smyk, Lipiny Górne-Lewki 72, 23-423 Potok Górny,
 - Schroniskiem BAROS Maciej Glijer, ul. Berezów 76 D, 26-130 Suchedniów,
- a także na świadczenie usługi sterylizacji i kastracji bezdomnych i dziko żyjących kotów z:
- Przychodnią Weterynaryjną Animal Care Małgorzata Kamińska-Tomusiak, ul. Wesoła 29, 23-300 Janów Lubelski.

Gmina Dzwola wypełniając obowiązki określone w przepisach prawa w 2023 roku zapewniła opiekę i leczenie odłowionym bezdomnym psom szt. 4, które zostały przekazane do schroniska oraz pozytywnie rozpatrzyła wnioski o sterylizację kotek szt. 6 i suczki szt. 1, poza tym w miarę możliwości dokarmiała koty wolno żyjące (zakup i wydawanie karmy społecznym opiekunom). Dzięki udostępnianym ogłoszeniom przez Gminę Dzwola udało się znaleźć również nowe domy bezpańskim zwierzętom suczkom szt. 4 oraz kotom szt. 2. Koszt realizacji całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt wyniósł 30 741,78 zł. Na koniec 2023 roku w schroniskach pozostało 6 bezdomnych psów.

3.8 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022-2025

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 dla Gminy Dzwola jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych i innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Tworzony jest na podstawie obserwacji prowadzonych w latach poprzednich oraz w oparciu o realizację Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (NPZ) i określony w nim cel operacyjny Nr 2: *„Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.”*

Gminny Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest oraz przeciwdziałania narkomani jest kontynuacją dotychczas podejmowanych działań, dalszy ich rozwój, podejmowanie takich, które prowadzone systematycznie spowodują zmniejszenie szeroko rozumianych negatywnych zjawisk spowodowanych nadużywaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych a także przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Dzwola realizowała zadania w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dzwola na lata 2022-2025 i Uchwałę Nr XXIX/205/2022 z dnia 8 kwietnia 2022 roku.

Program kierowany był do:

- 1) osób uzależnionych, współuzależnionych, doznających przemocy oraz stosujących przemoc;
- 2) rodzin osób uzależnionych, współuzależnionych, doznających przemocy oraz stosujących przemoc;
- 3) osób i rodzin ze środowisk zagrożonych uzależnieniami i występowaniem przemocy;
- 4) dzieci i młodzieży oraz osób starszych;
- 5) rodziców, opiekunów, wychowawców;
- 6) specjalistycznej kadry pracującej z uzależnionymi, współuzależnionymi, doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc lub osobami z grup ryzyka, w tym: Pracowników Pomocy Społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, członków Gminnej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 7) mieszkańców Gminy Dzwola.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2023 roku wchodziło 6 osób, powołanych Zarządzeniem Wójta Gminy Dzwola. GKRPA w Dzwoli w roku 2023 w budżecie gminy zaplanowała kwotę 86 000,00 zł z przeznaczeniem na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. Na budżet komisji składają się środki własne uzyskane przez gminę z tytułu rocznych i jednorazowych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku.

Łączna wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwolenia sprzedaż napojów alkoholowych w 2023 roku (detal, gastronomia, opłaty od napojów alkoholowych z urzędów skarbowych) wyniosła: **75 008,74 zł.**

Na realizację zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki na 2023 r. zaplanowano kwotę w wysokości 86 000,00 zł, w tym:

- na profilaktykę i przeciwdziałanie narkomanii: 6 000,00 zł;
- na profilaktykę i przeciwdziałanie alkoholizmu: 57 000,00 zł;
- na międzysektorową politykę przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu: 23 000,00 zł.

Łącznie na działania profilaktyczne w 2023 r. wydatkowano kwotę w wysokości **85 104,34 zł:**

- na przeciwdziałanie narkomanii 5 5340,71zł;
- na przeciwdziałanie alkoholizmowi 79 763,63 zł.

Gmina środki pochodzące z „podatku od małpek” ma przeznaczyć na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu. Jak wynika z interpretacji opracowanej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych środki powinny być w pierwszej kolejności przeznaczone na realizację zadań ujętych w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani. Mogą też być przeznaczone na realizację zadań nie ujętych w ww. programach, jednak te zadania muszą mieć związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Na przeciwdziałanie narkomani:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin: wydatkowano kwotę: **1 760,00 zł**
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych: **2 930,71 zł**
- 3) wspomaganie działalności – instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy i wynikających z nich uzależnień: **650,00 zł.**

Na przeciwdziałanie alkoholizmu:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu: brak wydatków;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie: brak wydatków;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz

dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych: **22 105,05 zł**

- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy i wynikających z nich uzależnień: **56 117,60 zł**
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego: brak wydatków;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej: brak wydatków;

Sposób realizacji zadań zawartych w Programie dostosowany był do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

1. Na wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzeń dla członków GKRPA wykorzystano kwotę 960,00 zł.
2. Delegacje służbowe dla członków GKRPA wykorzystano kwotę 580,98 zł.
3. Na szkolenia członków GKRPA w Dzwoli nie wydatkowano środków – korzystano z bezpłatnego szkolenia.
4. W ramach przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym: na przygotowanie Śniadania Wielkanocnego i Kolacji Wigilijnej oraz zaangażowanie dzieci i młodzieży z terenu gminy Dzwola w wolontariat w pomoc osobom starszym, bezdomnym i wykluczonym społecznie przez alkoholizm lub narkomanię. Na ten cel wydatkowano kwotę 15 016,73 zł.
5. Zakupiono i zamontowano monitoring przy placu zabaw w Zespole Szkół w Krzemieniu i na placu przy Gminnej Bibliotece Publicznej i Ośrodka Kultury w Kocudzy Drugiej w celu zabezpieczenia przed niszczeniem i dewastacją placów. Przekazano na ten cel 18 138,29 zł.
6. Na przygotowanie lokalnych kampanii profilaktycznych dot. Alkoholowego Zespołu Płodowego (FAS) wykorzystano kwotę 6 134,29 zł.
7. Na organizację imprez sportowych i pozalekcyjnych zajęć sportowych przekazano kwotę 12 578,48 zł.
8. Przekazano środki na Gminną Bibliotekę Publiczną i Ośrodek Kultury w Kocudzy, Stowarzyszenia, Szkoły, Koła Gospodyń Wiejskich, Kluby sportowe, Ośrodek Pomocy Społecznej z terenu gminy Dzwola w celu przeprowadzenia warsztatów (kulinarnych, muzycznych plastycznych, tanecznych, śpiewaczych), turniejów sportowych, imprez profilaktycznych w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, promujących wartości rodzinne, integrację wielopokoleniową, rajdy rowerowe i pikniki na świeżym powietrzu. Środki finansowe przeznaczono na posiłki dla dzieci i młodzieży, artykuły spożywcze, materiały do przeprowadzenia warsztatów, opłacenia biletów wstępu, materiały dydaktyczne, nagrody w konkursach profilaktycznych. Wszystkie organizowane spotkania związane były z przeciwdziałaniem uzależnieniom i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. wykorzystano kwotę 16 828,29 zł.
9. W szkołach z terenu gminy Dzwola przeprowadzono pogadanki z psychologiem, psychiatrą, socjologiem, zorganizowano zajęcia profilaktyczne w formie warsztatów, konkursów

profilaktycznych. Środki przeznaczono na zakup materiałów dydaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych, na nagrody w konkursach, poczęstunek dla dzieci korzystających z pozalekcyjnych zajęciach dot. aktywności ruchowej. Na ten działania wykorzystano kwotę 9 526,57 zł.

10. Na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomani wykorzystano kwotę 3 580,71 zł. Środki wykorzystano do przeprowadzenia w szkołach z terenu gminy Dzwola konkursów związanych z profilaktyką uzależnień dot. narkomanii, materiałów dydaktycznych.
11. Na organizację wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Dzwola zagrożonych patologiami połączonymi z zajęciami terapeutycznymi z zakresu profilaktyki alkoholowej, narkomanii i przemocy w rodzinie. Na ten cel przekazano kwotę 1 760,00 zł.
12. W ramach podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego do wszystkich sklepów z terenu gminy Dzwola przekazano materiały dydaktyczne, książeczki, broszury i plakaty związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

W ramach realizacji gminnego programu, Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych w 2023 roku odbyła 3 posiedzenia.

Komisja w ramach swoich zadań ustawowych opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie lokalizacji punktów sprzedaży. W 2023 roku wydała 6 postanowień, wszystkie pozytywne.

Z raportu przesłanego przez Komendę Powiatową Policji w Janowie Lubelskim w ramach działań prewencyjnych na terenie gminy Dzwola w roku 2023 ujawniono na przełomie lat 2020-2023 na terenie Gminy Dzwola następującą ilość przestępstw.

Tabela: Zagrożenia przestępczością kryminalną na terenie gminy Dzwola

Rodzaje przestępstw	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Kradzież z włamaniem	0	1	3	1
Kradzież	3	6	0	3
Przestępstwa rozbójnicze	0	0	0	0
Bójki i pobicia	0	0	0	0
Uszkodzenie ciała	0	1	0	0
Uszkodzenie mienia	3	4	1	2
Znęcanie	5	4	5	5
Przestępstwa łącznie	11	16	9	11

Z przeprowadzonej analizy wynika, że przestępstwa z podanej kategorii utrzymują się na bezpiecznym poziomie.

Oprócz wyżej wymienionych przestępstw funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Janowie Lubelskim zajmowali się ściganiem szeregu innych przestępstw na terenie gminy Dzwola, których sprawcy w różny sposób stwarzali zagrożenie dla potencjalnych obywateli, członków swoich rodzin, czy swoją działalnością godzili w interesy państwa i podmiotów gospodarczych, co zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Rodzaje zdarzeń	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Nietrzeźwy kierowca pojazdu	5	11	10	2
Nietrzeźwy rowerzysta	3	11	10	18
Wypadki	2	9	7	5
Kolizje	20	25	22	27
Łącznie ilość zdarzeń	33	59	54	60
Osoby ranne w wypadkach	1 osoba zginęła, a 2 osoby zostały ranne	18	9 osób zostało rannych	1 osoba zginęła, a 4 osoby zostały ranne

Porównując ostatnie dwa lata dot. zdarzeń drogowych dane jednoznacznie wskazują, że nastąpił wzrost nietrzeźwych osób, które kierowały rowerem po spożyciu alkoholu. W roku 2023 na terenie całego powiatu janowskiego dokonano kontroli stanu trzeźwości 20954 kierowców. W związku z obowiązkiem używania w porze od zmierzchu do świtu w terenie niezabudowanym – elementów odblaskowych Komenda Powiatowa Policji w Janowie Lubelskim prowadziła szeroką akcję edukacyjną, a także represyjną w stosunku do tej kategorii uczestników ruchu drogowego. W ramach tych działań rozdawano elementy odblaskowe.

Ujawniono 551 szczególnie dokuczliwych społecznie wykroczeń przeciwko ustawie wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W ramach spotkań profilaktycznych Komenda Powiatowa Policji zorganizowała 33 spotkania z dziećmi, młodzieżą i rodzicami oraz 5 spotkań z mieszkańcami gminy Dzwola. Podczas spotkań poruszano tematy związane z uzależnieniami, sięganiem przez nieletnich po alkohol, papierosy i inne substancje uzależniające, omawiali związana z tym odpowiedzialność osób nieletnich oraz uczulano osoby starsze przed osobami wyłudzającymi pieniądze tzw. „metodą na wnuczka” lub „metodą na Policjanta”.

Tabela: Przeciwdziałania związane z przemocą w rodzinie na terenie Gminy Dzwola na przełomie lat 2020- 2023

Rodzaje zdarzeń	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Interwencja domowa	55	59	10	21
Zatrzymania w PDOZ	10	9	4	6
„Niebieskie Karty”	4	4	8	9
Wnioski do Sądu Rodzinnego	5	5	0	6

Zezwolenia na sprzedaż alkoholu

Na terenie Gminy Dzwola według stanu na dzień 31.12.2023 r. funkcjonowało 16 punktów sprzedaży, które posiadały koncesję na sprzedaż napojów alkoholowych z podziałem do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży, łącznie 35 zezwoleń.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona przez uchwałę rady gminy wynosi:

- poza miejscem sprzedaży:
 - 1) do 4,5% (oraz piwa) zawartości alkoholu: 35 zezwoleń,
 - 2) od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) zawartości alkoholu: 15 zezwoleń,
 - 3) powyżej 18% zawartości alkoholu: 25 zezwoleń,
- w miejscu sprzedaży:
 - 1) do 4,5% (oraz piwa): 15 zezwoleń,
 - 2) od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) zawartości alkoholu: 5 zezwoleń,
 - 3) powyżej 18% zawartości alkoholu: 5 zezwoleń.

Łącznie: 100 zezwoleń.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy): wynosiła 13, na które wydane były poszczególne zezwolenia:

- 1) do 4,5% (oraz piwa) zawartości alkoholu: 13 zezwoleń,
- 2) od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) zawartości alkoholu: 9 zezwoleń,
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu: 10 zezwoleń.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne): wynosiła 3.

- 1) do 4,5% (oraz piwa) zawartości alkoholu: 3 zezwolenia,
- 2) od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) zawartości alkoholu: 0 zezwoleń,
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu: 0 zezwoleń.

Liczba wydanych jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosiła w 2023 r.: 5 zezwoleń.

Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2023 roku wynosiła:

- 1) do 4,5% (oraz piwa) zawartości alkoholu: 2 zezwolenia,
- 2) od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) zawartości alkoholu: 1 zezwolenie,
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu: 2 zezwolenia.

Wartość alkoholu sprzedanego w 2023 r. na terenie gminy (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych) wynosiła:

- 1) do 4,5% (oraz piwa): 2 125 338,59 zł;
- 2) od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa): 71 331,00 zł;
- 3) powyżej 18%: 91 9759,62 zł.

Łącznie: 3 116 429,51 zł.

Liczba decyzji wydanych w 2023 r. w gminie o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych według stanu na dzień 31.12.2023 r. wynosiła: 1 zezwolenie, w tym:

- 1) do 4,5% (oraz piwa): 0 zezwoleń;
- 2) od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa): 0 zezwoleń;
- 3) powyżej 18%: 1 zezwolenie.

3.9 Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży w Gminie Dzwola

Przepis art. 90t ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, stanowi materialno-prawną podstawę do tworzenia przez jednostki samorządu terytorialnego regionalnych lub lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

W Gminie Dzwola od czterech lat funkcjonuje Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży zgodnie z Uchwałą Nr VIII/51/2019 Rady Gminy Dzwola w dniu 29 sierpnia 2019 r. Gminny program, którego celem jest promowanie najlepszych uczniów, osiągających bardzo wysokie wyniki w nauce oraz sukcesy na konkursach i olimpiadach przedmiotowych, artystycznych, interdyscyplinarnych oraz turniejach zawodowych. System wyróżnień dla olimpijczyków jest adresowany do uczniów ze wszystkich szkół na terenie gminy.

Cele szczegółowe programu obejmują:

- motywowanie uczniów do ciągłego pogłębiania wiedzy,
- zachęcanie uczniów do uczestnictwa w konkursach,
- promowanie pozytywnych wzorców wśród społeczności uczniowskiej,
- promocja Gminy Dzwola, jako przyjaznej uczniom wybitnie uzdolnionym.

Celem programu jest również wspieranie i promowanie uczniów, którzy w różnych sferach edukacji osiągają rezultaty wykraczające poza wymagania szkolne i odnoszą sukcesy w konkursach, turniejach i olimpiadach na szczeblu wojewódzkim i krajowym, uczęszczających do szkół podstawowych na terenie Gminy Dzwola.

Organizowanie zajęć dodatkowych

Godziny organu prowadzącego. Organ prowadzący w każdym roku szkolnym, przydziela poszczególnym szkołom dodatkowe godziny. Wójt, przyznając godziny zajęć dodatkowych, miał również na względzie rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych, które nakazuje obowiązkowo zatrudnić w szkołach nauczycieli specjalistów.

Liczba etatów nauczycieli specjalistów jest uzależniona od liczby dzieci/uczniów w szkole – zespole szkół i zgodnie ze standardami tygodniowa liczba godzin na zatrudnienie nauczycieli specjalistów przyznana szkołom od września 2022 r. jest zwiększona o: w PSP Branwi 11 godzin, ZS Dzwola 33 godziny, ZS Kocudza 34 godziny, ZS Krzemień 33 godziny. Jednakże, w trosce o wszechstronny rozwój uczniów, Wójt Gminy Dzwola w roku szkolnym 2022/2023 przyznał dodatkowo 40 godzin z przeznaczeniem: 18 godzin na drugi język nowożytny (niemiecki i rosyjski), 12 godzin na zwiększenie zajęć z języka polskiego, matematyki, biologii, informatyki itp., 4 godziny zajęć z logopedii (zgodnie z potrzebami), 2 godziny na SKS i 4 godziny na rozłączenie zajęć lekcyjnych w klasach łączonych w szkole w Branwi.

Od września 2023 roku organ prowadzący przyznał dodatkowo 21 godzin tj. 3 godziny na rozłączenie zajęć w klasach łączonych, 16 godzin na drugi język nowożytny i 2 godziny na chór szkolny, zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela: Zajęcia dodatkowe finansowane przez organ prowadzący w okresie I-XII.2023 r.

Rodzaj zajęć	Liczba godzin			
	PSP Branew	ZS Dzwola	ZS Kocudza	ZS Krzemień
<u>Rok szkolny 2022/2023</u>				
1. Godziny na rozłączenie lekcji klas łączonych	4	-	-	-
2. Drugi język nowożytny	-	6	6	6
3. Zwiększenie godz. na jęz. polski, matematyka, biologię, informatyka	-	4	4	4
4. Logopedia	-	2	2	-
5. SKS	-	-	-	2
<u>Rok szkolny 2023/2024</u>				
1. Godziny na rozłączenie lekcji klas łączonych	3	-	-	-
2. Drugi język nowożytny	-	6	4	6
3. Chór szkolny	-	-	2	-

Stypendia i nagrody Wójta. Stypendium i nagrody Wójta są przyznawane w formie jednorazowej nagrody pieniężnej, a ich wysokość jest zależna od stopnia spełnienia przez ucznia kryteriów określonych w Uchwale Nr VIII/52/2019 Rady Gminy Dzwola z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy w formie stypendiów i nagród Wójta Gminy Dzwola dla uzdolnionych uczniów pobierających naukę na terenie Gminy Dzwola.

Najbardziej uzdolnieni uczniowie, uczęszczający do klas IV- VIII publicznych szkół podstawowych, na zakończenie roku szkolnego 2022/2023, po raz czwarty, otrzymali stypendia i nagrody Wójta Gminy Dzwola. Uroczyste rozdanie stypendiów i nagród odbyło się 23 czerwca 2023 r. - w dniu wręczania świadectw, na zakończenie roku szkolnego. Stypendium lub nagroda stanowią formę pomocy finansowej o charakterze motywacyjnym i przyznawane są za osiągnięcia naukowe, artystyczne oraz sportowe, a ich przyznawanie niezależnie jest od sytuacji materialnej ucznia.

Realizując „Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży w Gminie Dzwola”, Wójt Gminy Dzwola przyznał:

54 stypendiów dla uczniów szkół podstawowych z klas IV-VIII, w tym:

- 9 za osiągnięcia naukowe w wysokości od 500,00 zł do 600,00 zł,
- 14 za osiągnięcia artystyczne w wysokości po 400,00 zł,
- 31 za osiągnięcia sportowe w wysokości po 400,00 zł

oraz 9 nagród, z tego:

- 7 nagród Wójta Gminy Dzwola po 300,00 zł za osiągnięcie najwyższego w szkole wyniku, w nauce na podstawie rocznej klasyfikacji,

- 2 nagrody Wójta Gminy Dzwola po 200,00 zł za uzyskanie szczególnie znaczących osiągnięć w wybranej dziedzinie sportu.

Łączna kwota przyznanych stypendiów w roku szkolnym 2022/2023 wyniosła: 22 960,00 zł, natomiast nagród: 2 500,00 zł.

Stypendia i nagrody Wójta Gminy Dzwola są zachętą, inspiracją do nauki i udziału w konkursach przedmiotowych oraz motywacją do osiągania wysokich wyników w nauce, kulturze i sporcie dla wszystkich uczniów. Realizowany program stypendialny przyczynia się do wzrostu aspiracji, a grono nagrodzonych, uzdolnionych uczniów stanowi pozytywny.

Wójt Gminy Dzwola, w latach 2020-2023 przyznał **214** uczniom stypendia i nagrody, w łącznej wysokości: **90 490,00 zł**

Rok szkolny	2020	2021	2022	2023
Liczba stypendiów / kwota w zł	24 / 11 100	59 / 26 000	47 / 22 430	54 / 22 960
Liczba nagród / kwota w zł	5 / 1 500	7 / 1 700	9 / 2 300	9 / 2 500

3.10 Program współpracy Gminy Dzwola z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2023 r.

Na podstawie art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie po przeprowadzeniu w dniach 10.10.2022 - 20.10.2022 roku konsultacji społecznych z organizacjami społecznymi działającymi na terenie Gminy Dzwola podjęta została Uchwała Rady Gminy Dzwola NR XXXIII/233/2022 z dnia 25 października 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Dzwola z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2023 r.

Gmina Dzwola zawarła cztery umowy na dofinansowanie zadań realizowanych w 2023 r. Łączny koszt realizacji wyniósł: 132 000,00 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 571 z późn. zm.) oraz Programem Współpracy Gminy Dzwola z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego w 2023 r. w minionym roku przeprowadzono dwa otwarte konkursy ofert w którym powołana przez Wójta Gminy Dzwola Komisja Konkursowa wybrała podmioty mające realizować zadania publiczne.

KONKURS OFERT nr 1

W dniu 9 grudnia 2022 r. na podst. art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Wójt Gminy Dzwola ogłosił otwarty konkurs ofert na realizacji zadań w zakresie „Działania na rzecz osób niepełnosprawnych” pod nazwą **„Dowóz dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Dzwola do Szkół i Placówek Szkolno-Rewalidacyjnych w Biłgoraju w roku 2023”**.

Na realizację zadań przeznaczono ze środków budżetu kwotę w wysokości **7 000,00 zł**.

W powyższym konkursie złożono 1 ofertę:

- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu Koło Terenowe w Biłgoraju. „Działania na rzecz osób niepełnosprawnych” pod nazwą „Dowóz dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Dzwola do Szkół i Placówek Szkolno-Rewalidacyjnych w Biłgoraju w roku 2023” na kwotę 7 000,00 zł;

Oferta spełniła wymogi formalne i uzyskała dotację.

Przyznana dotacja 7 000,00 zł.

Całkowity koszt udzielonej dotacji w ramach tego konkursu wyniósł **7 000,00 zł**.

Podmiot wykorzystał dotację w całości tj.: **7 000,00 zł**.

KONKURS OFERT nr 2

W dniu 9 grudnia 2022 r. na podst. art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Wójt Gminy Dzwola ogłosił otwarty konkurs ofert na realizacji zadań w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu.

Na realizację zadań przeznaczono ze środków budżetu kwotę: **100 000,00 zł**.

W powyższym konkursie złożono 2 oferty:

- 1) **Ludowy Klub Sportowy „ISKRA” Krzemień** na realizację zadania: „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej ” na kwotę 100 000,00 zł.

Oferta spełniły wymogi formalne i uzyskała dotacje.

Przyznana dotacja 100 000,00 zł.

Podmiot wykorzystał dotację w całości tj.: **100 000,00 zł.**

- 2) **Janowski Ludowy Klub Sportowy Olimp** na realizację zadania: „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej ” na kwotę 15 000,00 zł.

Oferta spełniły wymogi formalne.

Przyznana dotacja 15 000,00 zł.

Podmiot wykorzystał dotację w całości tj.: 15 000,00 zł.

W wyniku przeprowadzenia Konkursów Ofert Gmina Dzwola zawarła dwie umowy na dofinansowanie zadań realizowanych w roku 2023.

Łączny koszt realizacji wyniósł **122 000,00 zł.**

Tryb Małych Zleceń

W dniu 18.08.2023 roku w trybie „Małych Zleceń” zgodnie z art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wpłynęła oferta na Realizacji Zadania Publicznego przez **Ludowy Klub Sportowy „ISKRA” Krzemień** z miejscowości Krzemień Drugi na realizację zadania z zakresu Ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego tytuł zadania „**Kobieca Piłka Nożna**”.

Zadanie polegało na udziale zawodniczek z drużyny senierek w rozgrywkach Trzeciej Ligi Kobiet.

Oferta spełniła wymogi formalne i uzyskała dotację. Całkowity koszt udzielonej dotacji w ramach trybu małych zleceń wyniósł 10 000,00 zł.

Podmiot wykorzystał dotację w całości tj.: 10 000,00 zł.

Zgodnie z przedłożonym sprawozdaniem **Ludowy Klub Sportowy „ISKRA” Krzemień** klub otrzymał dotację w wysokości 100 000,00 zł, którą w całości wykorzystał na realizacji zadania pod nazwą „**Piłka nożna dla pokoleń**”. Pozyskaną dotację wykorzystano na pokrycie kosztów m.in.: delegacje zbiorowe, napoje wyżywienie, transport, ekwiwalenty sędziowskie, zakup sprzętu sportowego, nagrody, opłaty pocztowe i bankowe. Szkolenie sportowe grup piłkarskich, juniorów, seniorów oraz drużyn kobiet. Imprezy sportowe rangi gminnej, powiatowej i wojewódzkiej. Organizowanie z własnej inicjatywy i organizowane przez WZ LZS w Lublinie i LZPN udział w rozgrywkach ligowych. Upowszechnianie kultury fizycznej i rekreacji ruchowej. Współzawodnictwo i aktywizacja środowisk w zakresie sportu i rekreacji.

Przykładowe imprezy sportowe:

- mecze kontrolne z zaprzyjaźnionymi drużynami,
- udział w rozgrywkach seniorów w Klasie Okręgowej,
- udział w rozgrywkach III Ligi Kobiet.

W roku 2023 w okresie przygotowawczym do rundy wiosennej sezonu 2021/2022 odbyło się szkolenie pięciu grup; trzy grupy żeńskie – orliczki, juniorki i seniorki oraz dwie grupy męskie – juniorzy młodsi i seniorzy. W rundzie jesiennej sezonu 2023/2024 trenowały; cztery grupy żeńskie – orliczki (pierwszy raz zgłoszono do rozgrywek), młodziczki, juniorki i seniorki oraz dwie grupy męskie seniorzy oraz juniorzy starsi.

Zaplanowane zadania związane ze szkoleniem zostały zrealizowane w pełnym zakresie. zajęcia szkoleniowe z nowopowstałą grupą orliczek prowadził Tomasz Dudzic, zajęcia

odbywały się 2 razy w tygodniu, głównie w hali sportowej w Zespole Szkół w Krzemieniu, biorąc pod uwagę warunki atmosferyczne i wiek trenujących dziewczynek. Zajęcia junierek oraz juniorów prowadzone były 2 razy w tygodniu, po dwie jednostki treningowe, przez Tomasz Poździka posiadającego odpowiednie kwalifikacje instruktorskie oraz aktualna licencję trenerską. Zajęcia szkoleniowe z grupą seniorów prowadzone były również 2 razy w tygodniu, po dwie jednostki treningowe, przez Pawła Sobótkę posiadającego odpowiednie kwalifikacje instruktorskie oraz aktualną licencję trenerską. Trener Tomasz Poździk szkolił również żeńską grupę seniorek, 2 razy w tygodniu.

Zajęcia z dziećmi i młodzieżą, prowadzone przez cały rok, nakierowane były nie tylko na doskonalenie umiejętności sportowych oraz kształtowanie koordynacyjnych zdolności motorycznych, ale również kładziono nacisk na pracę wychowawczą, krzewienie kultury fizycznej oraz kształtowanie odpowiednich postaw pro somatycznych i prospołecznych. Z pozytywnym skutkiem wdrażano zasady odpowiedzialności zbiorowej oraz zasady fair play.

W roku 2023 w rundzie wiosennej sezonu 2022/2023 Klub reprezentowało 107 zawodników zarejestrowanych w LZPN w Lublinie, 35 seniorów 15 juniorów młodszych, oraz 24 seniorki, 21 junierek i 12 orliczek. Dodatkowo w klubie trenowało 10 zawodników nie zgłoszonych do rozgrywek. Razem 117 osób. W rundzie jesiennej sezonu 2023/2024 klub reprezentowało 131 zawodników zarejestrowanych w LZPN – 40 seniorów, 17 juniorów młodszych, 27 seniorki, 23 junierek i 14 młodziczek oraz 10 orliczek. Z zespołami seniorów i seniorek przeprowadzono po 240 godzin zajęć treningowych, z drużyną juniorów i junierek – po około 180 godzin, orliczki i młodziczki trenowały 100 godzin.

Dodatkowo od sierpnia w Klubie w ramach otwartej szkoły piłkarskiej regularnie trenuje łącznie 57 dzieci (18 z rocznika 2012, 13 z roczników 2013/2014 i 26 z roczników 2015/2016/2017).

Drużyna seniorów w całym roku rozegrała 10 meczów kontrolnych w okresach przygotowawczych oraz 2 turnieje, 26 ligowych w ramach rozgrywek „A” klasy. Juniorzy młodszy rozegrali 2 mecze kontrolne oraz 17 ligowych w ramach lubelskiej ligi juniorów młodszych. Razem 19 meczy.

Drużyna seniorek w 2023 roku rozegrała 4 mecze kontrolne, 2 mecze w ramach pucharu polski oraz 15 spotkań w ramach IV Ligi Kobiet a następnie po awansie III Ligi Kobiet. Seniorki uczestniczyły także w 4 turniejach z czego 2 w roli gospodarza/organizatora, w sumie 21 meczy i cztery turnieje. Drużyna junierek rozegrała 4 mecze kontrolne, 3 turnieje i 10 meczy ligowych dodatkowo wzięła udział w obozie sportowo-integracyjnym. Razem 14 spotkań i 1 obóz. Drużyna Orliczek rozegrała 11 meczy i uczestniczyła w 1 turnieju natomiast drużyna Młodziczek wzięła udział w 3 turniejach.

W roku 2023 drużyny „Iskry” rozegrały łącznie 101 spotkań oraz uczestniczyły w 15 turniejach.

Ze sprawozdania Janowski **Ludowy Klub Sportowy Olimp** wynika, iż klub otrzymał dotację w wysokości 15 000,00 zł, którą w całości wykorzystał na realizacji zadania pod nazwą „**Popularyzacja i rozwój sportu zapaśniczego**”. Pozyskaną dotację wykorzystano na pokrycie kosztów m.in.: wynagrodzenie trenera, delegacje zbiorowe, napoje wyżywienie, transport, ekwiwalenty sędziowskie, zakup sprzętu sportowego, nagrody, opłaty pocztowe i bankowe, ubezpieczenie zawodników i inne.

Działalność zapaśnicza odbywała się zgodnie z harmonogramem na 2023 rok. Treningi prowadzone były w hali Zespołu Szkół w Kocudzy, we wtorki czwartki i soboty. W treningach uczestniczyli młodzicy 12-14 lat i kadeci 15-17 lat.

Zawodnicy wzięli udział w zawodach:

- Wojewódzkich (zdobywając 5 medali),
- Międzywojewódzkich zdobywając 2 medale, srebrne –Rząd Adrian – Tutka Daniel,
- Ogólnopolskich (zdobywając 2 medale brązowe Rząd Adrian, Tutka Daniel)
- kwalifikacja do finałów XXIX Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży (Mistrzostwa Polski do lat 17) zdobywając punktowe 10 miejsce – Góra Szymon.

Zawodnicy uczestniczyli w zgrupowaniach i konsultacjach szkoleniowych kadry wojewódzkiej. W dniu 11.02.2023 r. w Kocudzy odbyły się Mistrzostwa Województwa Lubelskiego Młodzików i Kadetów w zapasach styl klasyczny o puchar Wójta Gminy Dzwola promujący Gminę Dzwola.

Zgodnie ze sprawozdaniem złożonym przez **Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok Za Krokiem” w Zamościu Koło Terenowe w Biłgoraju** stowarzyszenie otrzymało dotację w wysokości 7 000,00 zł, którą w całości wykorzystało na realizacji zadania pod nazwą: **„Dowóz dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Dzwola do szkół i placówek szkolno-rewalidacyjnych w Biłgoraju w 2023 roku”**. Pozyskaną dotację wykorzystano na pokrycie kosztów poniesionych przez stowarzyszenie tj. paliwo, ubezpieczenie pojazdu, naprawa pojazdu.

Cele zadania zostały osiągnięte. Dowozy do szkół i placówek rehabilitacyjnych umożliwiły uczniom niepełnosprawnym realizację obowiązku szkolnego oraz likwidację barier transportowych oraz społecznych.

Poprzez realizację zadania osiągnięto wyrównanie szans jak i zwiększenie adaptacji funkcjonalnej do warunków życia codziennego oraz uczestnictwa w procesie integracji społecznej. Umożliwiło dzieciom niepełnosprawnym realizację obowiązku szkolnego.

Dowozy uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Dzwola wraz z opieką odbywały się w dniach nauki szkolnej w okresie 03.01.2023 r. do 31.12.2023 r. do szkoły w Biłgoraju. Transport zapewniało Stowarzyszenie posiadające wyspecjalizowane pojazdy. Zadaniem objęte było jedno dziecko z terenu Gminy Dzwola, które realizuje obowiązek szkolny w Szkole w Biłgoraju.

Złożone sprawozdanie z realizacji zadania **Kobieca Piłka Nożna (Trzecia Liga Kobiet)** przez Ludowy Klub Sportowy ISKRA Krzemień (tryb małych zleceń), informuje iż za pozyskane środki klub mógł w pełni zorganizować wyjazdy **Seniorek** na mecze **Trzeciej Ligi Kobiet**, wraz z zapewnieniem napojów (wody), w ramach rozgrywek prowadzonych przez Polski Związek Piłki Nożnej oraz Lubelski Związek Piłki Nożnej.

Środki zostały wykorzystane na transport do obiektów sportowych innych drużyn piłkarskich, z którymi klub prowadził rywalizację tj. **Wisła Kraków, Football Success Academy Kraków, Iskra Tarnów, Sanovia Lesko, KSZO 1929 Ostrowiec Świętokrzyski, Iskra Brzezinka, Izolator Boguchwała, Podgorzanka Pogorzyce, Naprzód Sobolów, Inter Gnojnica, Rysy Bukowina Tatrzańska.**

Drużyna seniorek w rundzie jesiennej sezonu 2023/2024 **Trzeciej Ligi Kobiet** rozegrała łącznie 11 spotkań ostatecznie zajmując 8 miejsce w tabeli.

3.11 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dzwola na lata 2021-2030

Bardzo istotnym a zarazem jednym z kluczowych zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym jest opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Obowiązek ten spoczywa na każdej Jednostce Samorządu Terytorialnego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej (art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej). W rzeczywistości, a więc w praktycznej działalności wynika to z przekonania, że rozwiązywanie problemów społecznych stanowi jedno z najważniejszych zadań Jednostek Samorządu Terytorialnego, które są zobligowane do wielu różnych działań na rzecz swoich mieszkańców – całej społeczności lokalnej danego terenu administracyjnego. Służy temu bardzo istotny dokument, jakim jest właśnie Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dzwola, której założeniem jest stworzenie wszystkim jej mieszkańcom warunków do aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnej na miarę jej potrzeb i oczekiwań, a zarazem i wspólnych możliwości. Została ona opracowana i przyjęta Uchwałą nr XXVI/184/2021 Rady Gminy Dzwola z dnia 28 grudnia 2021 roku.

Zaplanowane w niej działania nastąpiły po uprzedniej wnikliwej diagnozie środowiska lokalnego w wielu aspektach i skupiają się przede wszystkim na utrzymaniu dotychczasowych pozytywnych kierunków wielopłaszczyznowego rozwoju społeczeństwa i zasobów gminy, ale także i na rozwoju funkcjonującego systemu polityki i pomocy społecznej, opartego na współpracy wielu osób, instytucji i organizacji pozarządowych celem stałego kierunku podwyższania jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy Dzwola.

W swoich szerokich ramach przedstawia ona dotychczasowe osiągnięcia, ale i podsuwa różne rozwiązania zdiagnozowanych problemów społecznych, aktywizacji środowisk i osób marginalizowanych, zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym oraz szeroko rozumianej edukacji społecznej, a wszystko w możliwie komplementarnym ujęciu, realnym w planowanej realizacji z uwzględnieniem holistyczności i interdyscyplinarności działań. Zawiera ona w sobie liczne działania o charakterze długofalowym, mające przyczynić się do pozytywnych zmian, zgodnie z założeniami jego realizatorów, które są odpowiedzią na oczekiwania i potrzeby całej społeczności lokalnej. Obejmują one w szczególności inwestycję w kapitał ludzki – społeczność lokalną, mieszkańców Gminy Dzwola oraz ich integrację, szczególnie poprzez system wychowania i edukacji, aktywność społeczną, poprawę sytuacji materialnej i bytowej, poprawę zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy.

Jej główne założenia w działaniach opierają się w sposób szczególny na profilaktyce, jako zapobieganiu powstawaniu problemów w ogóle, a tym samym jednocześnie na permanentnym i systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej, która temu ma sprzyjać. Przedmiotowe zapobieganie zjawiskom społecznie niepożądanym jest kluczowe w realizacji polityki społecznej, zarazem sprawia, że zapobiegawczość kieruje pozostałe działania na rozwój indywidualny, grupowy, całej społeczności. Dopiero w przypadku zaistnienia problemu zakłada się możliwie wczesne reagowanie, co znacząco sprzyja skuteczności działań i niesienia pomocy. Kierowana pomoc do wszystkich mieszkańców, a w sposób szczególny do osób z problemami społecznymi, które dotyczą mieszkańców Gminy odbywa się każdorazowo na miarę możliwości odpowiednich osób, służb i instytucji, a przy tym szerokiej współpracy, których działania podejmowane są dla dobra wszystkich mieszkańców Gminy.

Z powyższych względów strategia definiuje istniejące problemy wynikające z dotychczasowej działalności i diagnozy kompleksowej środowiska, zarazem wyznacza cele strategiczne i główne kierunki działań. Jest ona realizowana w sposób szczególnie w obszarach: wychowania, edukacji, kultury, sportu, rekreacji, turystyki, opieki zdrowotnej, pomocy społecznej.

Tabela: Cele zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dzwola na lata 2021 – 2030

Cel główny Strategii						
Stworzenie wszystkim mieszkańcom Gminy Dzwola warunków pełnego rozwoju oraz aktywnego i pełnego udziału w życiu społeczności lokalnej na miarę potrzeb i możliwości.						
Cele szczegółowe Strategii						
1	2	3	4	5	6	7
Wspieranie rodziny oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych	Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców Gminy oraz przeciwdziałanie bezrobociu	Zapobieganie uzależnieniom, patologiom społecznym oraz zapobieganie ich skutkom	Zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz problemom z nim związanych	Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu	Rozwój aktywności społecznej

Zasadniczym zadaniem gminy wspólnie z licznymi instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na jej terenie oraz poza nim we współdziałaniu jest działanie w celu zapewnienia godnego poziomu życia wszystkim mieszkańcom. Ma ono charakter stworzenia możliwości i zarazem odpowiednich warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia osobowego, rodzinnego i społecznego każdemu mieszkańcowi z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości oraz przy jego aktywnym udziale.

Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej i w swojej treści określa prognozę zmian, wizję oraz wyznacza cele strategiczne i szczegółowe działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania bądź zminimalizowania problemów społecznych. Przyjęte zadania są realizowane niezmiennie w poszczególnych rocznych budżetach i mają za zadanie kształtowanie w społeczeństwie odpowiedzialności za przyszłość własną i rodziny, przedstawiają kolejność osób, które zobowiązane są do niesienia pomocy, tj.: rodzina, społeczność lokalna dopiero na samym końcu państwo.

Kluczowe zadanie Gminy Dzwola w obszarze polityki społecznej stanowi przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin oraz ich integrację społeczną. Ważnym zadaniem jest zaspokojenie potrzeb w zakresie rozwoju społecznego oraz

uaktywnienie środowiska lokalnego. Wdrażanie strategii powinno zintegrować społeczeństwo gminy i przyczynić się do efektywnego rozwiązywania problemów społecznych.

Przedstawione cele szczegółowe wyznaczają skonkretyzowane działania (przedsięwzięcia) oraz ukazują przewidywane formy ich realizacji. Przedstawia je szczegółowo poniższa tabela, która odnosi się do każdego celu indywidualnie.

Tabela: Wspieranie rodziny oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży – realizacja celu

1. Wspieranie rodziny oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	
Przedsięwzięcie	Forma realizacji
Promocja wartości w rodzinie	Główne formy realizacji to: - działania pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli w ramach wielu form pracy socjalnej, - działania asystenta rodziny kierowane do całej społeczności Gminy Dzwola, - spotkania społeczności lokalnej danych miejscowości, czy też całej gminy podczas różnych uroczystości środowiskowych, lokalnych, kościelnych, szkolnych, państwowych, - różne uroczystości szkolne organizowane we wszystkich szkołach z terenu gminy, - uroczystości kościelne, - imprezy integracyjne rodzinne i sportowe, - uroczystości o charakterze państwowym, patriotycznym i ich obchody na terenie Gminy, - zajęcia i prelekcje w szkołach przedstawicieli różnych instytucji (np. policji, innych zaproszonych gości przez np. GBPiOK w ramach swojej działalności), - realizacja imprez integracyjnych kół, stowarzyszeń z terenu Naszej Gminy, ich rodzin ze środowiskiem lokalnym poprzez imprezy okolicznościowe, warsztaty integracyjne, wycieczki, spotkania środowiskowe (działalność KGW, Stowarzyszeń z terenu Gminy Dzwola, Kościołów), - działalność informacyjna, promocyjna i profilaktyczna Ośrodków Zdrowia z terenu Gminy oraz poza nią na rzecz swoich pacjentów, klientów i całej społeczności lokalnej.
Kształtowanie właściwych postaw społecznych	Główne formy realizacji to: - praca socjalna i środowiskowa wszystkich pracowników OPS w Dzwoli, - działania opiekuńczo-wychowawcze i dydaktyczne prowadzone przez szkoły na rzecz uczniów i ich rodzin oraz środowiska lokalnego otoczenia szkół, - zorganizowane spotkania z przedstawicielami służb publicznych (np. z policją), - akcje terenowe krwiodawstwa na terenie Gminy Dzwola, - szeroka działalność Kościołów na rzecz wspólnoty i społeczności lokalnej, Ośrodków Zdrowia, Kół i Stowarzyszeń z terenu gminy, jak i spoza terenu.

Wzrost kompetencji rodzicielskich	Główne formy realizacji to: - pedagogizacja rodziców w ramach pracy socjalnej pracowników OPS w Dzwoli, przez pracowników każdej ze szkół z terenu Gminy Dzwola, szczególnie przez pedagoga szkolnego, wychowawców klas, grona pedagogicznego oraz dyrekcji poprzez wewnętrzne działania każdej z tych instytucji (w ramach spotkań ogólnych, indywidualnych, grupowych – rozmowy, porady, itp.), - specjalistyczne wsparcie m.in. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wybranych rodzin korzystających z jej pomocy, czy też innych instytucji (np. Ośrodek Interwencji Kryzysowej którego działania są związane z przemocą domową i rodzinami objętymi wsparciem przez Zespół Interdyscyplinarny, PCPR), - działania Kościołów (rekolekcje, spotkania, itp.).
Wspieranie rodziców i rodzin w procesie wychowania	Główne formy realizacji to: - powyższe formy wsparcia osób, rodzin za pośrednictwem instytucji z terenu Gminy Dzwola, jak i poza nią we współpracy z placówkami z terenu powiatu czy województw - troska o istniejącą bazę lokalową – szczególnie szkoły, przedszkola, świetlice, place zabaw, - praca socjalna OPS w a tym pomoc w postaci finansowej, pomocy rzeczowej oraz usług, które są obligatoryjnie i fakultatywnie możliwymi formami wsparcia osób i rodzin w środowisku ich zamieszkania i funkcjonowania zgodnie z istniejącymi przepisami prawa oraz z wykorzystaniem służb i placówek w tym odniesieniu, jakimi dysponuje Gmin Dzwola w posiadaniu lub przy współpracy z innymi osobami, instytucjami, - z ramienia placówek oświatowych z terenu Gminy bardzo istotne są działania każdej szkoły na rzecz rodziny zaś bezpośrednio ważnym punktem wsparcia dla dzieci i młodzieży w tym są zajęcia pozalekcyjne (zarówno wyrównawcze jak i rozwijając, - permanentny rozwój kadry w tym zakresie (m.in. nauczyciele, pracownicy, członkowie zespołów, komisji, itp.) poprzez szkolenia, samokształcenie, doskonalenie zawodowe.
Wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Główne formy realizacji to: - kierowane do osób i rodzin w konkretnych działaniach pomocy i wsparcia, możliwie dostosowanych do potrzeb danych indywidualnych przypadków, - permanentna diagnoza przez osoby i instytucje zaangażowane w te działania (OPS, szkoły, biblioteki, organizacje i stowarzyszenia), - działania OPS, który jest pewnego rodzaju koordynatorem działań pomocowych oraz szkołach, które

	współpracują z rodzinami najbliższymi. W sposób szczególny są to działania pedagoga w szkole, wychowawców i nauczycieli poprzez udział w szkoleniach, zakup programów edukacyjnych, organizacja i prowadzenie różnego rodzaju warsztatów, prowadzenie zajęć sportowych i krajoznawczych (także w formie pozalekcyjnej i pozaszkolnej), itp..
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży wraz z ogólną popularyzacją aktywnego wypoczynku poprzez czynne uprawianie sportu oraz rekreację	Główne formy realizacji to: - wykorzystanie istniejącej bazy lokalowej, sportowej, - liczne działania instytucji w posiadaniu administracyjnym Gminy (szkoły, świetlice, boiska, kluby sportowe, Ośrodek Kultury, biblioteki, place zabaw, napowietrzne siłownie itd.), - współpraca międzypersonalna i międzyinstytucjonalna wykorzystująca dostępność poza Gminą i sposobność organizacji np. wypoczynku letniego (za pośrednictwem KRUS czy PCPR i Kuratorium Oświaty), - lokalnie to zagospodarowanie czasu wolnego odbywa się to m.in. poprzez działania świetlicowe, szkolne, biblioteczne, organizowane przez GBPiOK, kościoły, kluby sportowe i przedstawia się w przykładowych formach: zajęć świetlicowych, prowadzenia kół zainteresowań, spotkań integrujących społeczność całej Gminy (środowiskowych i ogólnogminnych), organizację różnego rodzaju konkursów, warsztatów, wspieranie i rozwój klubów sportowych, udział dzieci i młodzieży w turniejach i rozgrywkach sportowych, organizacja wycieczek krajoznawczych, organizowanie imprez promujących aktywny tryb życia, itd.
Zagospodarowanie czasu wolnego społeczności lokalnej	Główne formy realizacji to: - powyższe działania wpisują się w to podejście, gdzie ma miejsce możliwie wszechstronne wsparcie rozwoju osób każdej kategorii wiekowej mieszkańców Gminy Dzwola. Towarzyszy temu troska o rozwój miejsc i placówek działających w obszarze wypełniania czasu wolnego dzieci, młodzieży, dorosłych przy wykorzystaniu dostępnej bazy i specjalistów oraz udział w różnego rodzaju imprezach wyjazdowych dzieci i osób dorosłych o charakterze ponadlokalnym.
Troska o zdrowie i poprawę jego stanu wśród mieszkańców Gminy	Główne formy realizacji to: - działania propagowania zasad zdrowego trybu życia, zarazem aktywności fizycznej i społecznej są prowadzone w szczególności przez Ośrodki Zdrowia, szkoły, GBPiOK, ale także OPS oraz KGW w formie różnych akcji informacyjno-promocyjnych (np. poprzez warsztaty, plakaty i ulotki, działania w ramach pracy zawodowej, wielu form pracy socjalnej, imprez okolicznościowych, także przy współpracy z Bankiem Żywności podczas pomocy żywnościowej itd.),

	- działania profilaktyczne uprzedzające i promocyjne zdrowy i aktywny tryb życia Ośrodków Zdrowia czy też OPS w ramach pracy socjalnej, - niesienie pomocy osobom potrzebującym tego rodzaju wsparcia w skutek następstw pomocy specjalistycznej (np. leczenie, wsparcie psychologiczne, itp.). - troska o istniejącą infrastrukturę i bazę lokalową oraz jej możliwy rozwój w tej kwestii.
Promocja i ochrona lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego	Główne formy realizacji to: - działania mające na celu promocję działalności lokalnej oraz historycznej terenu Gminy Dzwola, szczególnie promocja lokalnych twórców związanych z lokalną tradycją, szerzących miejscową kulturę, zarazem wspomaganie tej działalności ludowej poprzez wsparcie finansowe, rzeczowe, - spotkania integracyjne i imprezy Gminne, służące integracji społeczności lokalnej (np. „Biesiada Polska z Kolbergiem po Gminie, itp.), - reprezentowanie przez lokalnych twórców Gminę Dzwola na arenie powiatowej, wojewódzkiej, czy też w konkursach szczebla centralnego – ogólnopolskie, - szerzenie lokalnej kultury poprzez różne konkursy o tematyce patriotycznej, ludowej, kulturowej, odbywające się w szkołach. Kluczowa w tych działaniach instytucja to GBPiOK.
Troska o bezpieczeństwo	Główne formy realizacji to: - działania profilaktyczne prowadzone przez OPS, GKRPAiPN, szkoły w różnych formach, - praca socjalna, - niesienie pomocy specjalistycznej (jak poradnictwo rodzinne, prawne), - działania szkół wewnątrz ich funkcjonowania odbywające się m.in. poprzez wykłady, prelekcje policji, pogadanki w szkołach pedagogów nauczycieli, wychowawców, ale to także ścisła współpraca z instytucjami: policja, straż pożarna, organizacja pogadanek profilaktycznych w tych inicjatywach, udział w kampaniach i projektach społecznych za pośrednictwem ulotek, plakatów, stron internetowych gminy, szkół.
Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego zagrażającym rodzinie oraz ich niwelowanie	Główne formy realizacji to: - szerokie działania OPS, którego jednym z głównych zadań jest przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu (pomoc finansowa, rzeczowa, usługi z wykorzystaniem metody indywidualnego przypadku, metody grupowej i metody środowiskowej), - działania związane z integracją i reintegracją społeczną, aktywizacją społeczno-zawodową, realizacją działań i programów profilaktycznych szczególnie uprzedzających, pracą socjalną, poradnictwo różnego

	rodzaju (socjalne, rodzinne, prawne, społeczne, psychologiczne oraz inne), - zapewnienie rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej wsparcia rzeczowego i finansowego oraz usług czy też przysługujących świadczeń z systemu wsparcia społecznego. W uszczegółowieniu przeważających form wsparcia były to składki na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki celowe, zasiłki okresowe, zasiłki stałe, praca socjalna, posiłek dla dzieci, zasiłki celowe na żywność, pobyt w DPS, wsparcie asystentem rodziny, pomoc żywnościowa – skierowania, pomoc rodzinom z przemocą, świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego, zasiłek dla opiekuna oraz składki, świadczenia wychowawcze, pomoc materialna dla uczniów, (KDR), usługi opiekuńcze oraz opieka wytchnieniowa, , inne.
--	---

Tabela: Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych – realizacja celu

2. Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych	
Przedsięwzięcie	Forma realizacji
Aktywizacja i integracja osób starszych i niepełnosprawnych	Główne formy realizacji to: - praca socjalna pracowników OPS mająca za zadanie wspieranie i wzmacnianie wszelkich działań na rzecz równego traktowania i wsparcia mieszkańców gminy, przeciwdziałania dyskryminacji osób starszych samotnych, osób starszych w rodzinach, w tym także osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych, - permanentna edukacja całej społeczności, w tym szczególnie dzieci w szkołach, motywowanie osób z bliskiego otoczenia, edukacja międzypokoleniowa przy wspólnych warsztatach (np. KGW, dzieci i seniorów, innych za pośrednictwem GBPiOK), - aktywizacja społeczności na rzecz działań i pomocy osobom potrzebującym w rodzinie i sąsiedztwie, - integracja międzypokoleniowa poprzez wspólny udział w imprezach kulturalnych na terenie gminy każdej kategorii wiekowej (m.in. festyny, rajdy, pikniki), - edukacja dla bezpieczeństwa samych osób starszych i niepełnosprawnych oraz ich otoczenia (np. spotkania o bezpieczeństwie z policją, itp.).
Świadczenie pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym	Główne formy realizacji to: - świadczenie pomocy w tej kategorii odnosi się głównie do wcześniej wymienionych form wsparcia w działalności OPS. Jest to szczególnie praca socjalna, ale także pomoc rzeczowa i materialna oraz usługi kierowane do tej kategorii wiekowej mieszkańców gminy Dzwola oraz osób niepełnosprawnych, - organizacja i pomoc sąsiedzka, wolontariat, wspieranie organizacji działających w tym odniesieniu (KGW, GBPiOK).

Tabela: Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców – realizacja celu

3. Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców Gminy oraz przeciwdziałanie bezrobociu	
Przedsięwzięcie	Forma realizacji
Współpraca międzyinstytucjonalna	Główne formy realizacji to: - współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Janowie Lubelskim odnośnie bezrobotnych z terenu Gminy Dzwola, - współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie odnośnie potencjalnych przyszłych projektów, - współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami.
Wzrost kompetencji i wiedzy potrzebnej na rynku pracy	Główne formy realizacji to: - promowanie wiedzy u osób bezrobotnych o lokalnym rynku pracy, - promocja aktywności zawodowej i jej konieczności, - w związku z powyższym miały miejsce wykłady, prelekcje, zajęcia warsztatowe, pogadanki, diagnoza potrzeb, doradztwo i poradnictwo specjalistyczne nie tylko osób w projekcie, ale także innych klientów OPS w ramach pracy socjalnej osób bezrobotnych i ich rodzin, ubiegających się o wsparcie finansowe z tej przyczyny (z powodu bezrobocia).
Inicjowanie i pobudzanie lokalnych inicjatyw społecznych do zapobiegania i rozwiązywania problemów lokalnego rynku pracy	Główne formy realizacji to: - współpraca z PUP i WUP a przy tym z lokalnymi przedsiębiorcami z terenu Gminy Dzwola oraz poza nim, - promowanie i tworzenie partnerstw lokalnych, - profilaktyka i redukcja skutków bezrobocia poparte różnymi formami pracy socjalnej w tym odniesieniu, do tego poradnictwo i doradztwo, pośrednictwo pracy.
Pomoc osobom bezrobotnym	Główne formy realizacji to: - konkretne wsparcie skierowane do mieszkańców Gminy Dzwola z powodu bezrobocia (pomoc rzeczowa i finansowa, praca socjalna, szkolenia specjalistyczne, kursy zawodowe, wspólne poszukiwanie pracy i analizowanie lokalnego rynku pracy w trakcie jej poszukiwania).

Tabela: Zapobieganie uzależnieniom i patologiom społecznym – realizacja celu

4. Zapobieganie uzależnieniom, patologiom społecznym oraz ich skutkom	
Przedsięwzięcie	Forma realizacji
Zwiększenie świadomości społecznej i poziomu wiedzy na temat uzależnień	Główne formy realizacji to: - podejmowane inicjatywy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz OPS, a także szkół i ośrodków zdrowia poparte działaniami specjalistycznych placówek wsparcia poza gminą (szpitale, ośrodki leczenia uzależnień, OIK), do których kierowane były osoby wymagające wsparcia,

	- podnoszenie świadomości społecznej poprzez kampanie społeczne realizowane w szkołach, plakaty i ulotki Komisji, - wsparcie prowadzone w OPS i Zespole Interdyscyplinarnym, - realizowane programy powyższych instytucji na poziomie gminy i powiatu przez co miały miejsce działania integracyjno-edukacyjne, działania profilaktyczne propagujące zdrowy tryb życia, wolny od uzależnień, - troska o permanentny wzrost kompetencji służb w tym odniesieniu poprzez szkolenia, samokształcenie, - prowadzono organizowanie społeczności sąsiedzkiej, lokalnej celem pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, - działania edukacyjne w tej problematyce prowadziły szkoły funkcjonujące na terenie Gminy Dzwola oraz Ośrodki Zdrowia, stowarzyszenia.
Niesienie wsparcia osobom nadużywającym, uzależnionym, a także ich rodzinom	Główne formy realizacji to: - obserwacja i diagnoza środowiska przez pracowników OPS i innych instytucji i inicjowanie po tym działań na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień z ramienia OPS i GKRPA, - praca socjalna i wywiady środowiskowe oraz przedmiotowe zgłoszenia i ubieganie się osób o pomoc, - możliwie różne inicjatywy profilaktyczne zawarte w programach własnych i zleconych temu służące, - pomocy kierowanie na badania i stosowne leczenie, do tego kontrole sklepów, organizowanie wolnego czasu dzieciom, dalsza praca socjalna, wsparcie finansowe i rzeczowe, inne, - współpraca międzyinstytucjonalna i ponadlokalna w odpowiedzi na działania bezpośrednie kierowane do osób uzależnionych i na rzecz współuzależnionych w tym dzieci.

Tabela: Zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie – realizacja celu

5. Zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz problemów z nim związanych	
Przedsięwzięcie	Forma realizacji
Zwiększenie świadomości społecznej i poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy	Główne formy realizacji to: - działania prowadzone głównie przez OPS i Zespół Interdyscyplinarny, także GKRPA oraz szkoły, które miały głównie charakter profilaktyki uprzedzającej. Odbywało się to szczególnie poprzez pracę socjalną, rozpowszechnianie informacji nt. przemocy w rodzinie, wizualizowane dostępne plakaty, ulotki własne, broszury z kampanii społecznych i programów ogólnopolskich (Niebieska Linia), realizacja programów edukacyjnych w szkołach, organizowanie spotkań i pogadanek w szkołach, rozmowy z pedagogiem dzieci i rodziców,

	działania kształtujące prawidłowe postawy rodzicielskie i odpowiednie relacje w rodzinie. Ponadto miały miejsce stosowne artykuły w lokalnej prasie i na stronie internetowej Gminy.
Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin	Główne formy realizacji to: - stosowana profilaktyka, która jest skierowana do całej społeczności, - permanentna edukacja, ale i obserwacja, i monitoring środowiska lokalnego na bieżąco, co daje możliwość na wczesne reagowanie w przypadku wystąpienia przemocy. - w razie jej wystąpienia ma miejsce stosowna holistyczna, interdyscyplinarna i komplementarna pomoc osobom i rodzinom doświadczającym przemocy oraz stosującym przemoc w ramach procedury Niebieskie Karty, - współpraca międzyinstytucjonalna na rzecz przeciwdziałania przemocy i niesienia pomocy osobom i rodzinom potrzebującym.
Zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie	Główne formy realizacji to: - aktywizacja społeczności lokalnej do czynnych działań i reagowania na zjawisko przemocy w rodzinie, - niesienie fachowej pomocy w tym odniesieniu, - edukacja uświadamiająca społeczność lokalną w kwestii problemu przemocy, - współpraca osób i instytucji zaangażowanej w tę pomoc. Odbywa się to na mocy porozumień Wójta Gminy Dzwola z instytucjami wchodzącymi w skład Zespołu oraz koordynacji w tym OPS. Są to: Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Policja, Placówki Oświatowe, Kuratorzy Sądowi, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Stowarzyszenie działające na terenie Gminy Dzwola.
Zwiększanie kompetencji zawodowych osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Podjęmowane działania są znacząco zależne od współpracy międzyinstytucjonalnej – lokalnej i ponadlokalnej, zarazem podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób i grup realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Służy temu szkolenie kadry poprzez specjalistyczne szkolenia oraz proces samokształcenia tych osób, które są prowadzone na bieżąco.

Tabela: Zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie – realizacja celu

6. Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu	
Przedsięwzięcie	Forma realizacji
Podnoszenie świadomości społeczeństwa o potrzebach	Główne formy realizacji to: - edukacja całej społeczności lokalnej możliwe wszystkimi dostępnymi kanałami wymienionymi powyżej, za pośrednictwem instytucji znajdujących się na

i problemach mieszkańców Gminy	terenie Gminy. W sposób szczególny służą temu zebrania wiejskie, spotkania integracyjne, aktywizacja pomocy środowiska lokalnego i węższego sąsiedzkiego, kampanie społeczne, kreowanie postaw prospołecznych wśród mieszkańców gminy. Ważne miejsce zajmuje tu praca socjalna i szeroka działalność OPS.
Integracja i aktywizacja społeczna mieszkańców gminy	Główne formy realizacji to: - działania pobudzające aktywność społeczno-zawodową mieszkańców Gminy. To m.in. różne spotkania, imprezy integracyjne, sportowe i kulturalne, także aktywizowanie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym podejmowane przez OPS, spotkania warsztatowe o różnorodnym charakterze (GBP i OK, KGW, Stowarzyszenia), promowanie wartości dot. tradycji rodzinnej i lokalnej do czego wykorzystywano i udostępniano bazę lokalową.
Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym izolacją i wykluczeniem społecznym bądź już dotkniętych tymi zjawiskami	Pomoc i wsparcie, o którym mowa odbywało się przez holistyczne, interdyscyplinarne i komplementarne wsparcie osób i rodzin ze wszystkich grup społecznych, zawodowych, wiekowych zamieszkujących teren administracyjny Gminy Dzwola. Do tych celów wykorzystywano dostępne osoby i instytucje znajdujące się na terenie Gminy Dzwola oraz stosowano szeroką współpracę poza nią w przypadku takich potrzeb. W sposób szczególny służyła temu polityka społeczna i pomoc społeczna obejmująca całą społeczność ze szczególnym uwzględnieniem udzielonej pomocy 266 rodzinom, które się po nią zgłosiły (a w nich 714 osób).

Tabela: Rozwój aktywności społecznej – realizacja celu

7. Rozwój aktywności społecznej	
Przedsięwzięcie	Forma realizacji
Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej	W działania z tym związane wspaniale wpisują się wszystkie cele szczegółowe niniejszej strategii, które służą aktywizacji i integracji społeczności Gminy Dzwola. Mają one za zadanie łączenie całej społeczności (osoby aktywne, ale i zagrożone wykluczeniem czy już wykluczone). Mają one wydźwięk we wszelkim wsparciu kierowanym indywidualnie i grupowo do mieszkańców. W sposób szczególny służy temu aktywna integracja. Ważne w powyższym jest promowanie i podejmowanie postaw aktywności życiowej oraz działania mające na celu wsparcie osób i rodzin w integracji społecznej mieszkańców, organizacja wspólnych spotkań, imprez, promowanie i rozwój działalności lokalnych stowarzyszeń i grup obywatelskich w tym odniesieniu. Służy temu cała dostępna infrastruktura.

Wspomaganie rozwoju aktywności społecznej	To wszelkie działania osób i instytucji własnych i we współpracy z innymi, które mają wpływ na powstawanie nowych oraz rozwój już istniejących aktywności, grup, klubów, stowarzyszeń, instytucji z terenu Gminy Dzwola. W związku z tym ma miejsce promowanie powstawania i rozwoju organizacji społecznych i grup obywatelskich, wspieranie organizacji społecznych, pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych, udostępnianie bazy lokalowej, troska o nią i rozbudowa.
---	--

Powyższa działalność zawarta w szerokich ramach Strategii służy integracji społecznej wszystkich mieszkańców Gminy Dzwola, co jest założeniem ogólnym strategii stanowiącym dobro ogółu. Stara się ona odpowiedzieć na wszystkie możliwe potrzeby i oczekiwania tej społeczności i służy możliwemu zaspokajaniu jej potrzeb oraz niesieniu komplementarnego wsparcia osobom i rodzinom potrzebującym.

3.12 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dzwola na lata 2022-2030

Pośród różnych problemów społecznych mieszkańców Gminy Dzwola jedną z bardzo ważnych kwestii jest bez wątpienia problem przemocy domowej. Jest ona jednym z poważniejszych zaburzeń życia społecznego poczynając od samej jednostki osobowo, dalej szczególnie poprzez rodzinę i szersze środowiska, w których funkcjonują. Jej skutki dotyczą różnych aspektów życia człowieka i w sposób wyraźny mogą wpływać i w rzeczywistości wpływają na dalsze jego funkcjonowanie w sposób niekorzystny w odniesieniu do prawidłowości.

Odpowiedzią w konkretnych działaniach na powyższą problematykę w Gminie Dzwola jest Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2030, który zgodnie ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na organy administracji rządowej i samorządowej zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jako zadanie własne jest to obowiązek stworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez: opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia. Został on przyjęty Uchwałą nr XXIX/206/2022 Rady Gminy Dzwola w dniu 8 kwietnia 2022 roku.

Celem głównym programu jest **„Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrona i niesienie komplementarnej pomocy jej ofiarom, jak i osobom stosującym przemoc - mieszkańcom Gminy Dzwola”**.

Z kolei jego cele szczegółowe to:

- podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- zapewnienie rodzinom, w których wstępuje zjawisko przemocy w rodzinie, kompleksowej pomocy,
- dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych dla ofiar przemocy domowej,
- zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Zadania do realizacji zawarte w niniejszym programie są odpowiedzią na stawiane sobie cele. Ich szczegółowy charakter obejmuje zadania i działania zawarte w poniższym zestawieniu, są to:

Cel	Zadania i działania
Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie.
	Organizacja lokalnych kampanii społecznych lub współudział w organizacji kampanii o zasięgu powiatowym, wojewódzkim lub krajowym ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
	Prowadzenie akcji informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy ze strony instytucji gminnych lub innych obejmujących swym działaniem teren Gminy.
Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, służby zdrowia.
	Realizacja szkoleń nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców.
	Wczesne rozpoznanie i reagowanie na sytuacje, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy domowej.
Zapewnienie rodzinom, w których wstępuje zjawisko przemocy w rodzinie, kompleksowej pomocy.	Udzielanie natychmiastowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci oraz osób starszych.
	Wspieranie programów interwencyjnych, psychoedukacyjnych i innych dla dzieci, które są ofiarami lub świadkami przemocy domowej.
	Wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniających bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej.
Dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na potrzeby działań profilaktycznych lub	Przeprowadzenie szczegółowej diagnozy potrzeb i zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
	Pozyskiwanie środków na tworzenie nowej infrastruktury lub dostosowanie istniejącej na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych.

pomocowych dla ofiar przemocy domowej.	
Zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	Szkolenia dla osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
	Opracowanie i wdrożenie procedur oraz standardów współpracy jednostek, służb oraz innych organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
	Opracowanie i wdrożenie procedur oraz standardów współpracy jednostek, służb oraz innych organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
	Wprowadzenie supervizji dla osób pracujących bezpośrednio z ofiarami lub sprawcami przemocy domowej (osoby tworzące system przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

Powyższy program kierowany jest do całej społeczności lokalnej – wszystkich mieszkańców Gminy Dzwola w odniesieniu do profilaktyki, która jest kluczowa dla wszelkich zjawisk patologicznych, nie tylko względem przemocy. Docelowo jednak w przypadku występowania przemocy w sposób szczególny dotyczy on:

- osób dotkniętych przemocą, ofiar przemocy w rodzinie, w tym:
 - dzieci,
 - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
 - osób starszych,
 - osób z niepełnosprawnością.
- świadków przemocy w rodzinie,
- sprawców przemocy w rodzinie,
- przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy.

Nakierunkowany jest głównie na działania profilaktyczne oraz bezpośrednią, możliwie pilną i komplementarną pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwrażliwieniem na przemoc stosowaną wobec dzieci.

Profilaktyka prowadzona jest niezmiennie na 3 poziomach (odnoszących się bezpośrednio do grup ryzyka), jako: niskiego ryzyka, podwyższonego ryzyka oraz wysokiego ryzyka, gdzie mówimy o profilaktyce w sposób szczególny, jako:

- **Profilaktyka uniwersalna** skierowana jest do wszystkich osób, bez względu na stopień ryzyka - całej społeczności. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka ta ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji.

- **Profilaktyka selektywna** natomiast skierowana jest do grupy zwiększonego, podwyższonego ryzyka, czyli do osób, które w stopniu wyższym niż przeciętny są narażone na rozwój zaburzeń. W tym przypadku koncentruje się ona na zagrożonych grupach, osobach, które cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka. Jej celem zarazem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych.

- **Profilaktyka wskazująca** z kolei skierowana jest do grupy, w której rozwinęły się już symptomy zaburzeń, w tym związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego (resocjalizacja).

Program w swoich założeniach ma za zadanie eliminować lub redukować czynniki ryzyka, zarazem wzmacniać czynniki chroniące. Służy również pomocą osobom potrzebującym, doświadczającym przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem na przemoc stosowaną wobec dzieci, bądź w odniesieniu do dzieci, jako świadków przemocy. Obejmuje także działania, które są bezpośrednio skierowane do osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie, czy też stosujących przemoc.

Cel ten można osiągnąć przez interdyscyplinarne działania służb i podmiotów realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy i ochroną ofiar przemocy w rodzinie. Działania te mają przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy i wzrostu poczucia bezpieczeństwa rodzin z terenu Gminy Dzwola.

Tabela: Realizacja celów programu w działaniach w 2023 roku

Cel programu	Forma realizacji
Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie	To edukacja całej społeczności Gminy Dzwola w profilaktyce poprzez szerokie działania pracy socjalnej OPS, Zespołu Interdyscyplinarnego, a także szkół poprzez różnego rodzaju prace opiekuńczo-wychowawcze (pedagog, grono pedagogiczne), Ośrodków Zdrowia, Kościołów. Było to także upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie: na stronie internetowej Urzędu Gminy Dzwola, ulotki własne, ulotki, informacje, broszury zewnętrzne, informacje w kwartalniku „Źródło”. Odbywało się to także poprzez prowadzenie akcji informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy ze strony instytucji gminnych lub innych obejmujących swym zasięgiem teren Gminy oraz współdziałających w tych działaniach. Kierowano także działania, o których mowa do osób objętych procedurą Niebieskie Karty za pośrednictwem wszystkich członków ZI, reprezentujących różne instytucje.
Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Była to realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych z terenu Gminy Dzwola oraz z ramienia pracy socjalnej OPS i działań Gminnego Zespołu

	Interdyscyplinarnego, który koordynuje działania związane z przeciwdziałaniem przemocy.
Zapewnienie rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie, kompleksowej pomocy.	Koordinacją tych działań zajmuje się Gminny Zespół, w którego skład wchodzi: Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Policja, Placówki Oświatowe, Kuratorzy Sądowi, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Stowarzyszenie działające na terenie Gminy Dzwola. Aby skutecznie realizować swoje zadania wykorzystują oni swoje kwalifikacje i kompetencje oraz współpracują ze specjalistami z różnych dziedzin oraz instytucjami, które mają wpływ na niesienie pomocy. Wszystko po to, aby prowadzić możliwie skuteczne działania profilaktyczne, a kiedy zaistnieje potrzeba udzielić możliwie kompleksowej, holistycznej i interdyscyplinarnej pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dzieci oraz osób starszych i niepełnosprawnych oraz stosującym przemoc.
Dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych dla ofiar przemocy domowej.	Wykorzystuje się istniejącą bazę infrastrukturalną w posiadaniu Urzędu Gminy Dzwola z zaangażowaniem instytucji z całego terenu Gminy, które są istotne w tych działaniach, ale także spoza Gminy. Zebrania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie odbywają się w Sali Narad Urzędu. Obsługę zapewnia OPS. Odbyta liczba spotkań Zespołu – 13, liczba sporządzonych nowych Niebieskich Kart – 9, praca Zespołu z rodzinami – 13 rodzin, zakończono 10 procedur Niebieskiej Karty, w kontynuacji 2.
Zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	W/w instytucje wchodzące w skład ZI poprzez wspólne uczestnictwo koordynują działania wyznaczające przez przepisy prawa oraz obowiązujące lokalne strategie i programy szczegółowe dedykowane tej kategorii problemowej. Jest to zintegrowana pomoc różnych służb, wymagana przepisami prawa. Współpraca międzyinstytucjonalna na rzecz niesienia kompleksowej pomocy osobom i rodzinom potrzebującym jest tutaj kluczowa, zarówno w posiedzeniach Zespołu, jak i szerszej współpracy. Jako członkowie Zespołu, oraz przedstawiciele reprezentowanych instytucji uczestniczą w bieżących szkoleniach oraz samokształceniu co podnosi ich kwalifikacje i kompetencje.

Finansowanie realizacji zadań niniejszego programu są dokonywane ze środków budżetowych Gminy, w tym z dotacji celowych w ramach zadań zleconych, ze środków Funduszu Przeciwdziałania Alkoholizmowi.

W roku 2023 na realizację działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wydatkowano ze środków własnych OPS kwotę 100,00 zł na obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego, jako koordynatora działań w tym odniesieniu – był to zakup materiałów biurowych. Ponadto w specjalistycznym szkoleniu uczestniczył przewodniczący ZI oraz Kierownik OPS obsługujący Zespół.

3.13 Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

U podstaw wszelkich rozważań życia ludzkiego stoi zawsze człowiek i prawidłowo funkcjonująca rodzina, bez której trudno sobie wyobrazić życie ludzkie. Z tych powodów kluczową kwestią w niesieniu wsparcia i pomocy dla prawidłowego rozwoju i życia jest troska o rodzinę na wszystkich poziomach jej funkcjonowania. To też zgodnie z uchwałą Nr XLI/292/2023 Rady Gminy Dzwola z dnia 24 sierpnia 2023 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025. W ramach działań organizacyjnych zadanie to zostało przekazane celem realizacji do Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli, który trzyma nad tym wsparciem pieczę.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t. j. Dz. U.2024 poz.177 z późn. zm.), która została uchwalona „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dla dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (preambuła ustawy).” W związku z powyższą ustawą nałóżono na gminy szereg zadań mających na celu rozwój działań na rzecz rodziny poprzez wzmocnienie jej roli i funkcji oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych a także przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej. Ta wieloaspektowa praca z rodziną naturalną ma służyć ochronie odpowiedniego poziomu życia oraz ograniczyć umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W gminie Dzwola w 2023 roku w dalszym ciągu podejmowanych było szereg działań na rzecz dziecka i rodziny. Nadal jednak występują problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób pośredni bądź bezpośredni oddziałują na rodzinę. Rodziny borykają się z wieloma problemami, które prowadzą do powstawania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, uprawnienia, zasoby i możliwości. Prowadzone działania podejmowane były w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, której celem było wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich, czy innymi słowy prawidłowym wypełnianiu ogólnej funkcji opiekuńczo-wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego. Współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami polegała na objęciu pomocą

rodziny naturalnej już na początkowym etapie występujących problemów, tak by nie dopuścić do ich eskalacji, której konsekwencją może być umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Realizację celu głównego i celów szczegółowych Programu ukazuje poniższa tabela w skonkretyzowanych działaniach.

Cel główny Programu: <i>stworzenie systemu wspierania rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych związanych z wychowaniem, opieką oraz skuteczną ochroną dzieci, a także działania profilaktyczne w środowisku lokalnym w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz tworzenie warunków, które pozwolą na realizowanie wspólnej polityki na rzecz wspierania i wzmacniania rodziny.</i>	
Cele szczegółowe	Realizacja/działania
1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka w rodzinie	• świadczenie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych; • zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole; • pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i artykuły szkolne; • systematyczne monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych; • zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo- wychowawczej.
2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie tych już istniejących	• monitorowanie środowisk zagrożonych m.in. uzależnieniami; • motywowanie rodziców ze środowisk zagrożonych do podjęcia terapii oraz monitorowanie tej terapii; • monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, a także niewydolnych wychowawczo z różnorodnymi problemami (przemoc, choroba, uzależnienia); • zapewnienie dostępności poradnictwa i konsultacji; • informowanie o miejscach i możliwych formach pomocy; • organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży; • zapewnienie opieki asystenta dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; • podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez szereg działań, np. mediacje, konsultacje, poradnictwo, warsztaty, szkolenia. • Partycypacja w kosztach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej (jest to zadanie własne gminy). W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo- wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości: 10% wydatków na opiekę

	i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej: 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej: 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
3. Koordynacja i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	• zapewnienie pracy asystenta osoby niepełnosprawnej z rodziną dysfunkcyjną; • praca socjalna
4. Koordynacja i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	• zapewnienie pracy asystenta rodziny w celu monitorowania sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej
5. Rozwój kompetencji i umiejętności kadry zajmującej się wspieraniem rodziny dysfunkcyjnej.	• szkolenia dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli
6. Promowanie wartości rodziny	• organizacja pikników i spotkań promujących wartości rodziny przez Stowarzyszenia działające na terenie Gminy Dzwola

Realizacja powyższych celów nastąpiła szczególnie poprzez:

- edukację środowisk niewydolnych wychowawczo;
- podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec sytuacji dzieci;
- zapewnienie opieki asystenta rodziny w rodzinach przeżywających trudności;
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych działających w obszarze wspierania rodziny, m.in. szkolenia;
- wymianę doświadczeń, informacji i współpraca pomiędzy wszystkimi instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka;
- monitorowanie prowadzonych działań;
- upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo, np. ogłoszenia, strony internetowe, itp.;
- praca socjalna z rodzinami mająca na celu wzmocnienie rodzin oraz uzyskanie przez te rodziny zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Prowadzono w 2023 roku następujące formy pracy z rodziną:

- systematyczna praca socjalna z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi;
- zapewnienie rodzinom z problemami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny;
- działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie;

- rozpowszechnianie informacji i edukacja w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu;
- promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych skierowanych do rodziców i dzieci;
- współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny;
- współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.

Aby miała miejsce prawidłowa realizacja programu pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli prowadzą systematyczną diagnozę, profilaktykę i pracę socjalną mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W 2023 r. przeprowadzono pracę socjalną w 382 rodzinach z dziećmi. Zapewniono pomoc materialną i rzeczową rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, w tym objęto dożywianiem wszystkie dzieci, które tego wymagały. Ogółem w 2023 r. objętych dożywianiem na ogólnych zasadach zostało 135 dzieci z 73 rodzin oraz 29 dzieci z 15 rodzin w formie osłonowej (łącznie 164 dzieci). Z zasiłków okresowych skorzystało 67 rodzin z dziećmi, natomiast z zasiłków celowych 34 rodzin.

Współpracują w tym celu w sposób szczególny z osobami i instytucjami na poziomie gminnym lokalnym, ale także ponadlokalnie wykorzystując wsparcie i doświadczenie osób i instytucji z terenu powiatu, województwa i ogólnokrajowego w razie wystąpienia takich potrzeb.

W kwestiach powyższego wsparcia rodzin na terenie Gminy Dzwola odbywały się również inne działania. I tak w związku z realizacją programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „ASYSTENT OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ” – EDYCJA 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli świadczył 6 osobom a było to 3155 godzin usług. Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, wsparcia osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia pomocy adekwatnej do ich potrzeb, uczestnictwa osób niepełnosprawnych w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp. Ponadto Program ma na celu dofinansowanie jednostek samorządu terytorialnego w ramach realizowanych zadań mających na celu wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych. Opieka ta polegała między innymi na:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego dla uczestnika programu,
- wyjścia, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsce,
- załatwianiu spraw urzędowych.

Innym ważnym wsparciem rodzin była pomoc materialna dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Dzwola w okresie styczeń – czerwiec 2023 r., gdzie objętych zostało 56 dzieci w tym okresie natomiast w okresie wrzesień – grudzień 2023 r. – 44 dzieci. W ciągu całego roku został wypłacony zasiłek losowy dla 2 dzieci.

Współpracowano także z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Janowie Lubelskim w organizacji wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, dysfunkcyjnych oraz wieloproblemowych. Ogółem z tej formy wypoczynku w 2023 roku skorzystało 5 dzieci z 4 rodzin z terenu naszej gminy. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli współpracuje także ze Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych im. Teresy Kras w Lublinie oraz z UKS „Dystans” Niedźwiada w celu organizacji wypoczynku dla dzieci, których rodzice ubezpieczeni są w KRUS. W 2023 roku również nie udało się zachęcić do udziału dzieci z terenu naszej Gminy do tej formy wypoczynku w okresie zimowym a także w okresie wakacyjnym.

Miała miejsce również praca „asystenta rodziny”, gdzie wsparto asystenturą 3 rodziny zagrożone kryzysem i przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego. W ramach tych działań Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli zatrudniał asystenta rodziny, który na wniosek pracowników socjalnych prowadził pracę z tymi rodzinami. Asystent opracował i realizował plany pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.

Rola asystenta rodziny w udzielaniu wsparcia ww. rodzinom polegała m.in. na:

- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, a także dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny,
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi,
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin,
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- prowadzeniu działań zaradczych w sytuacjach kryzysowych,
- reprezentowaniu interesów rodziny w instytucjach publicznych, placówkach,
- przeprowadzaniu zajęć profilaktycznych, edukacyjnych.

Wydatki na wynagrodzenie asystenta pochodziły ze środków własnych i stanowiły łączną kwotę w wysokości 7 750,00 zł.

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej prowadzony był na bieżąco zarówno przez asystentów rodziny, pracowników socjalnych Ośrodka a także członków Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach:

- pracy grup roboczych powołanych do prowadzenia procedury Niebieskie Karty w danej rodzinie,
- konsultacji z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi.

Prowadzono monitoring sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem oraz ściśle współpracowano z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny, mające na celu zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych środowisk

rodzinnych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Pracownicy socjalni monitorowali sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem oraz podejmowali działania w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym. To też działano w kierunku podniesienia świadomości w zakresie możliwości uzyskania pomocy dla rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez możliwość wsparcia ze strony specjalistycznych instytucji.

Bardzo pomocnym i zarazem skutecznym działaniem wpisującym się w realizację zadań tegoż programu jest bardzo duże bezpośrednie zaangażowanie podmiotów realizujących Gminny Program Wspierania Rodziny t.j.:

- szkół z terenu naszej Gminy, gdzie w każdej z nich realizowane są programy profilaktyczne,

- Klubu Seniora w Kocudzy,
- Koła Gospodyń Wiejskich w Kocudzy Drugiej,
- Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Dzwolskiej,
- Roztoczańskiego Stowarzyszenia Miłośników Folkloru w Kocudzy Trzeciej,
- Gminnej Biblioteki Publicznej i Ośrodka Kultury w Kocudzy Drugiej,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli.

Wszystko to sprzyja poprawie funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Odpowiednie stwarzanie skutecznego systemu wsparcia dla rodzin i dzieci zauważa się polepszenie sytuacji rodzinnej oraz bytowej, zwiększenie wrażliwości społecznej wobec sytuacji dziecka w rodzinie. Monitoring tego programu pozwala na bardziej wnikliwsze rozeznanie w sytuacjach związanych z funkcjonowaniem rodzin na terenie naszej Gminy.

3.14 Program Rządowy „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Program „Posilek w szkole i w domu” zapewnia pomoc osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Celem jest

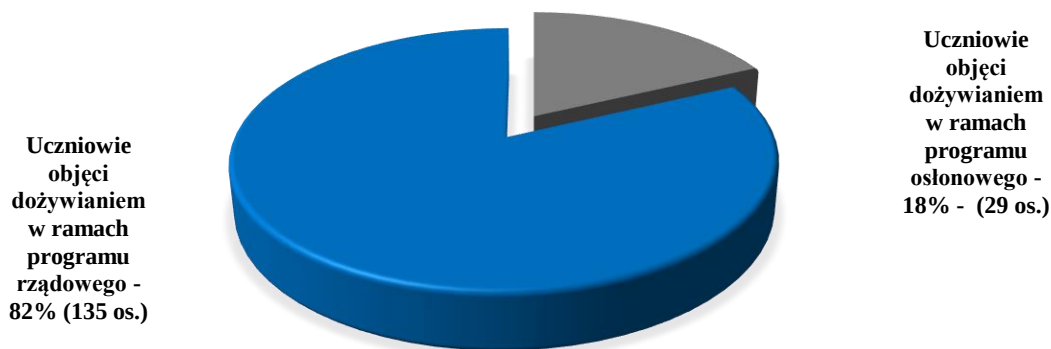
wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży oraz zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym.

Uchwałą nr III/24/2018 Rada Gminy Dzwola z dnia 28 grudnia 2018 roku ustanowiła wieloletni program osłonowy Gminy Dzwola w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Głównym celem programu osłonowego jest zminimalizowanie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji ze szczególnym uwzględnieniem uczniów. Program jest elementem polityki społecznej gminy Dzwola w zakresie:

- poprawy warunków życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowania odpowiednich nawyków żywieniowych.

Niniejszy program osłonowy rozszerza działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli na rzecz rodzin, w zakresie realizacji zadań obowiązkowych gminy, o których mowa w art. 48 ustawy o pomocy społecznej, które potrzebują wsparcia, co przyczyni się do poprawy poziomu ich życia. Artykuł ten mówi, że osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona.

W 2023 roku wsparciem w formie gorącego posiłku na terenie Gminy Dzwola objęto pomocą 135 dzieci uczących się w szkole i przedszkolu. Wymogiem formalnym jest uzyskanie przez rodzinę dochodu nieprzekraczającego 200 % kryterium dochodowego zgodnego z art. 8 ustawy o pomocy społecznej tj. 1200,00 zł na osobę w rodzinie oraz 1552 na osobę samotną. Koszt zadania w 2023 roku wyniósł 62 051,50 zł. Pomocą w formie zasiłku na posiłek lub zakup żywności objęto 27 osób. W ramach tego zadania wypłacono zasiłki celowe na żywność w wysokości 12 681,59 zł. W oparciu o program osłonowy Gminy Dzwola "Posiłek w szkole i w domu na lata 2019- 2023 udzielono pomocy 29 dzieciom w formie posiłków bez ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego i bez wydawania decyzji administracyjnej na łączną kwotę 16 176,00 zł. Sytuacja taka powstała z powodu zaistnienia szczególnych przypadków, wobec czego dyrektorzy szkół występowali o taką formę pomocy dla dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, a także dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

Wykres: Udział uczniów korzystających z programu osłonowego na tle ogółu wszystkich uczniów objętych dożywianiem.

3.15 Resortowe programy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Ważnym wsparciem mieszkańców Gminy Dzwola było wsparcie osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów w środowisku zamieszkania i funkcjonowania poprzez możliwie dostępne programy.

Jednym z nich był program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **pt. „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ” - EDYCJA 2023**. W nim Ośrodek świadczył wsparcie 6 osobom w liczbie 3155 godzin usług. Opieka ta polegała między innymi na:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego dla uczestnika Programu;

- wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsca;
- załatwianiu spraw urzędowych;
- korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);

Łączny koszt zadania to 128 540,98 zł w tym 125 764,98 zł na realizację usług asystenta i 2 776,00 zł na koszty obsługi programu. Zadanie finansowane jest w 100% ze środków z Funduszu i ujęte pozabudżetowo.

Kolejnym ważnym wsparciem jest program pt. **„OPIEKA WYTCHNIENIOWA”-EDYCJA 2023 - POBYT DZIENNY**. W związku z realizacją programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W jego ramach Ośrodek świadczył 1 rodzinie 220 godzin usług opieki wytnieniowej. Opieka ta polegała między innymi na:

- pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych osoby niepełnosprawnej w tym w szczególności pomocy w: karmieniu, podawaniu pokarmów, pielęgnacji;
- opieki higienicznej, zaleconej przez lekarza pielęgnacji osoby niepełnosprawnej w tym w szczególności: zmiana pozycji ciała – pomoc;
- zapewnieniu kontaktu z otoczeniem osoby niepełnosprawnej w tym w szczególności: wyjście na spacer za pomocą wózka inwalidzkiego.

Łączny koszt zadania to 9 243,20 zł. w tym 8 800,00 zł na realizację usług opieki wytnieniowej i 443,00 na koszty obsługi programu. Zadanie finansowane było w 100% ze środków z Funduszu i ujęte pozabudżetowo.

3.16 Program Operacyjny „Pomoc żywnościowa” 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym

W 2023 roku mieszkańcy Gminy Dzwola objęci byli wsparciem w postaci produktów żywnościowych. Aplikowało o nie Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Kocudzy Drugiej (Organizacja Partnerska o zasięgu Lokalnym – OPL) przy współpracy z Bankiem Żywności w Lublinie (Organizacja Partnerska o zasięgu Regionalnym – OPR) w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 Plus. Był on współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, którego celem było zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie kwiecień 2023 – wrzesień 2023.

W związku z powyższym osoby potrzebujące z terenu Gminy Dzwola otrzymały bezpłatnie zestaw roczny artykuły spożywczych, a były to:

- powidła śliwkowe,
- makaron jajeczny,

- mleko UHT,
- szynka wieprzowa mielona,
- cukier biały olej rzepakowy.

Wszystko o łącznej wadze ok. 10 kg. Finalnie pomoc ta trafiła do 650 osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, zamieszkujących Gminę Dzwola po uprzednim wystawieniu skierowania przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli. Osobom potrzebującym przekazano 7,2 tony żywności w formie 650 paczek żywnościowych na łączną kwotę 43 487,62 zł.

Obowiązkiem obligatoryjnym pomocy żywnościowej są jeszcze tzw. działania towarzyszące, które w ramach POPŻ PP 2021 plus zostały zorganizowane dla 45 osób korzystających z pomocy żywnościowej. Zostały one przeprowadzone w formie 6 warsztatów edukacyjnych w ramach działań towarzyszących w formie:

1) warsztaty dietetyczne (3 razy):

- piramida żywieniowa i aktywność fizyczna,
- czytanie etykiet żywności,
- witaminy i minerały w żywności;

2) warsztaty kulinarne (3 razy):

- potrawy z mięsa i warzyw oraz sezonowe.

Aby realizacja takiego przedsięwzięcia powiodła się ważna jest współpraca. W podprogramie 2021 Plus w sposób szczególnie współpraca ta odbywała się pomiędzy:

- Stowarzyszeniem Koło Gospodyń Wiejskich w Kocudzy Drugiej, które było organizacją pozarządową pozyskującą produkty,
- Bankiem Żywności w Lublinie, który dostarczał i przekazywał żywność,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dzwoli,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Kocudzy Drugiej,
- Wójtem Gminy Dzwola,
- Urzędem Gminy Dzwola,
- Społecznością Gminy Dzwola,
- Gminną Biblioteką Publiczną i Ośrodkiem Kultury.

Dzięki temu działania te zakończyły się po raz kolejny sukcesem. Są zarazem dalszą potrzebą i wyzwaniem na przyszłość, co będzie podejmować się w kolejnych latach.

3.17 Program osłonowy „Korpus wsparcia Seniorów”

Równie istotnym i ważnym wsparciem jest program skierowany do seniorów Gminy Dzwola. I tak Uchwałą nr XXXVI/259/2023 z dnia 27 stycznia 2023 r. Rada Gminy Dzwola ustanowiła program osłonowy Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023 stanowiący wsparcie dla osób starszych w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy Dzwola. W powiązaniu z ustawą o pomocy społecznej, która daje możliwość tworzenia i realizacji programów osłonowych o zasięgu gminnym oraz przyjętym przez Radę Ministrów rządowym programem Korpus wsparcia seniorów wraz z innymi programami ma na celu wsparcie działań na rzecz seniorów

niesamodzielnym, niemogącym zabezpieczyć samodzielnie z różnych przyczyn własnych potrzeb bytowych czy innych, które wpływają na ich funkcjonowanie ze względu na wiek czy stan zdrowia. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie w/w programu osłonowego dla seniorów z Gminy Dzwola było w pełni ważne, potrzebne i uzasadnione. Program jest także elementem polityki społecznej Gminy Dzwola w zakresie realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Dzwola na lata 2022-2030 i wspaniale wpisuje się w jej szerokie ramy działania na rzecz społeczności lokalnej.

Celem Programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 dla mieszkańców Gminy Dzwola było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary, poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Jego adresatami byli mieszkańcy Gminy Dzwola w wieku 65 lat i więcej, którzy mieli problem z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom. Natomiast jego realizatorem była Gmina przy pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli jako samorządowej jednostki organizacyjnej gminy powołanej do realizacji zadań pomocy społecznej.

Program był realizowany od dnia 01 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., gdzie udzielano wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej, którzy mieli problem z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Dla tych celów pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli dokonywali rozeznania potrzeb seniorów, weryfikowali i kwalifikowali zgłoszenia. Udzielenie wsparcia nie zależało od kryterium dochodowego, jak również nie było przyznawane na drodze decyzji administracyjnej. Program był finansowany z dotacji celowej budżetu państwa. Gmina mogła otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

Ostatecznie Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli przystąpił do realizacji w ramach Modułu II programu Korpus Wsparcia Seniorów w 2023 roku. Osiągnięto cel programu jakim była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Ponadto cel ten zrealizowano poprzez utrzymanie 20 „opasek bezpieczeństwa” wraz z oprogramowaniem. W ramach realizacji tego zadania zapłacono za abonament dla 20 opasek na kwotę 8 000,00 zł z czego dotacja to 5 100,00 zł oraz środki własne 2 900,00 zł.

4.

Zarządzanie w Gminie Dzwola

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

4.1 Realizacja uchwał Rady Gminy Dzwola

W 2023 roku Rada Gminy Dzwola (kadencja VIII) obradowała podczas dziesięciu sesji zgodnie z numeracją od XXXVI do XLV. Zostało podjętych 72 uchwały oznaczonych numerami od XXXVI/255/2023 do XLV/326/2023, spośród nich 17 to uchwały stanowiące prawo miejscowe.

Projekty uchwał opiniowane były przez komisje rady. W 2023 roku odbyło się 5 wspólnych posiedzeń wszystkich komisji rady, zgodnie z ich przedmiotem działania oraz 1 samodzielne posiedzenie komisji rewizyjnej. W sesjach rady gminy uczestniczyli: Wójt Gminy Dzwola, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz inne zaproszone osoby, stosownie do omawianych tematów, w tym: Dyrektorzy/Kierownicy jednostek organizacyjnych gminy, Kierownicy referatów, jak również Sołtysi oraz Radni Powiatowi i inne osoby zainteresowane sprawami gminy.

Protokoły z wszystkich sesji Rady Gminy Dzwola oraz podjęte na nich uchwały i imienne wykazy głosowań, organ wykonawczy udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Dzwola <https://ugdzwola.bip.lubelskie.pl/>.

Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej, Wójt Gminy Dzwola przy pomocy Urzędu Gminy Dzwola, Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli oraz jednostek oświatowych i instytucji kultury, realizuje uchwały podjęte przez Radę Gminy Dzwola.

Uchwały podjęte przez Radę Gminy Dzwola w 2023 roku dotyczyły:

- 39 uchwał – spraw finansowych: realizacji budżetu, pomocy finansowej innym jednostkom samorządowym, Wieloletniej Prognozy Finansowej, określenia wysokości podatków i opłat,
- 16 uchwał – organizacji pracy i realizowanych zadań: pomocy społecznej, GBPiOK, urzędu gminy, oświaty, rozpatrzonych petycji,
- 2 uchwały – gospodarki przestrzennej i gospodarki nieruchomościami,
- 10 uchwał – programów i regulaminów oraz zawartych porozumień,
- 1 uchwała – stanowisko w sprawie obrony dobrego imienia Jana Pawła II.

Tabela: Sposób realizacji uchwał Rady Gminy Dzwola podjętych w 2023 roku

Numer uchwały, data podjęcia, miejsce publikacji	Tytuł Uchwały, w sprawie	Sposób wykonania uchwały
XXXVI/255/2023 27.01.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.546 tablica ogłoszeń, BIP	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dzwola na rok 2023	Uchwała została wykonana Program został zrealizowany
XXXVI/256/2023 27.01.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dzwola na lata 2022-2030	Uchwała została wykonana
XXXVI/257/2023 27.01.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.547 tablica ogłoszeń, BIP	określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu do celów zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców	Uchylenie [wniosek o uchylenie PN-II.4102.15.2023 z dnia 07.02.2023 r.]

XXXVI/258/2023 27.01.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.548 tablica ogłoszeń, BIP	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnego przyznania pomocy w formie zasiłku celowego realizowanego jako świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności oraz w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Uchwała została wykonana Program został zrealizowany, udzielono pomocy w zakresie dożywiania uczniów
XXXVI/259/2023 27.01.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	przyjęcia programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 stanowiącego wsparcie dla osób starszych w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy Dzwola	Uchwała została wykonana Program został zrealizowany
XXXVI/260/2023 27.01.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.549 tablica ogłoszeń, BIP	zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dzwola	Uchwała została wykonana Program został zrealizowany
XXXVI/261/2023 27.01.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.550 tablica ogłoszeń, BIP	zmiany uchwały w sprawie określenia górnych stawek opłat za usuwanie odpadów z nieruchomości	Uchwała została wykonana Przyjęte stawki zostały zastosowane do opłat za usuwanie odpadów z nieruchomości
XXXVI/262/2023 27.01.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w uchwale budżetowej na 2023 rok	Uchwała została wykonana Budżet został zrealizowany zgodnie ze zmianami
XXXVII/263/2023 14.03.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	obrony dobrego imienia św. Jana Pawła II	Uchwała została wykonana Stanowisko zostało podane do publicznej informacji
XXXVII/264/2023 14.03.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.1915 tablica ogłoszeń, BIP	określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu do celów zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców	Uchwała została wykonana Zwrot kosztów dla rodziców przewozu dzieci naliczane zostały zgodnie z przyjętymi stawkami.
XXXVII/265/2023 14.03.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wstępnej lokalizacji przystanków komunikacyjnych	Uchwała została wykonana Lokalizacja przystanków komunikacyjnych jest zgodna z przyjętymi ustaleniami
XXXVII/266/2023 14.03.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana Udzielono pomocy finansowej Powiatowi Janowskiemu w kwocie 39 360,00 zł
XXXVII/267/2023 14.03.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana Udzielono pomocy finansowej Powiatowi Janowskiemu w kwocie 10 000,00 zł
XXXVII/268/2023 14.03.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana Udzielono pomocy finansowej Powiatowi Janowskiemu w kwocie 8 500,00 zł

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

XXXVII/269/2023 14.03.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dzwola na lata 2023-2028	Uchwała została wykonana Realizowane są zaplanowane zadania na lata 2023-2028
XXXVII/270/2023 14.03.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w uchwale budżetowej na 2023 rok	Uchwała została wykonana Budżet został zrealizowany zgodnie ze zmianami
XXXVIII/271/2023 24.03.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dzwola na lata 2023-2028	Uchwała została wykonana Realizowane są zaplanowane zadania na lata 2023-2028
XXXVIII/272/2023 24.03.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w uchwale budżetowej na 2023 rok	Uchwała została wykonana Budżet został zrealizowany zgodnie ze zmianami
XXXIX/273/2023 29.05.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.3742 tablica ogłoszeń, BIP	określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na terenie gminy Dzwola	Uchwała została wykonana Przyjęte zasady zostały zastosowane do udzielania dotacji
XXXIX/274/2023 29.05.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.3743 tablica ogłoszeń, BIP	określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków oraz transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Dzwola	Uchwała została wykonana Przyjęte wymagania zostały zastosowane z uwzględnieniem Rozstrzygnięcia Nadzorczego Nr PN-II.41.31.215.2023 tj. uchylenie uchwały w części obejmującej jej § 4 pkt 1
XXXIX/275/2023 29.05.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana Udzielono pomocy finansowej Powiatowi Janowskiemu w kwocie 19 625,00 zł
XXXIX/276/2023 29.05.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana Udzielono pomocy rzeczowej Powiatowi Janowskiemu w kwocie 3 500,00 zł
XXXIX/277/2023 29.05.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmiany wieloletniej prognozy finansowej gminy Dzwola na lata 2023-2028	Uchwała została wykonana
XXXIX/278/2023 29.05.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Budżecie Gminy Dzwola na 2023 rok	Realizowane są zaplanowane zadania na lata 2023-2028
XXXIX/279/2023 29.05.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	udzielenia Wójtowi Gminy Dzwola wotum zaufania	Udzielono wotum zaufania Wójtowi jednogłośnie
XXXIX/280/2023 29.05.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem rocznym Wójta z wykonania budżetu Gminy Dzwola za 2022 rok	Uchwała została wykonana. Sprawozdanie za 2022 rok zostało zatwierdzone

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

XXXIX/281/2023 29.05.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	absolutorium dla Wójta Gminy Dzwola z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok	Udzielono jednogłośnie absolutorium Wójtowi Gminy Dzwola za 2022 r.
XL/282/2023 28.06.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.4228 tablica ogłoszeń, BIP	zmiany uchwały w sprawie określenia opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych Gminie Dzwola	Uchwała została wykonana. Kwoty opłat zostały zastosowane stawki przyjęte uchwałą.
XL/283/2023 28.06.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wyrażenia zgody na przystąpienie do partnerstwa w celu wspólnej realizacji projektu partnerskiego	Uchwała została wykonana. Współpraca z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie w celu wspólnej realizacji projektu pn.: „Polityka senioralna EFS+”
XL/284/2023 28.06.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego	Uchwała została wykonana. Zawarto porozumienie międzygminne Gmina Dzwola z gminami Janów Lubelski, Godziszów oraz Modliborzyce
XL/285/2023 28.06.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wyrażenia zgody na zawarcie partnerstwa z gminą Adamów oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego województwa lubelskiego w celu realizacji projektu pn. „Rozwój e-usług publicznych i infrastruktury informacji przestrzennej w gminach województwa lubelskiego”	Uchwała została wykonana. Została zawarta umowa o partnerstwie
XL/286/2023 28.06.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana. Udzielono pomocy rzeczowej Powiatowi Janowskiemu w kwocie 20 000,00 zł
XL/287/2023 28.06.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmiany wieloletniej prognozy finansowej gminy Dzwola na lata 2023-2028	Uchwała została wykonana. Budżet został zrealizowany zgodnie ze zmianami
XL/288/2023 28.06.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Budżecie Gminy Dzwola na 2023 rok	Uchwała została wykonana. Realizowane są zaplanowane zadania na lata 2023-2028
XLI/289/2023 24.08.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmiany uchwały Rady Gminy Dzwola Nr XXIV/174/2021 z dnia 29 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dzwola dla terenów związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowej w obrębach geodezyjnych Kocudza Pierwsza, Kocudza Druga i Kocudza Trzecia	Uchwała została wykonana. Wprowadzono zmiany zgodnie z obowiązującym prawem
XLI/290/2023 24.08.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dzwola w obrębach geodezyjnych Kocudza Górna i Kocudza Druga	Uchwała została wykonana. Wprowadzono zmiany zgodnie z obowiązującym prawem.
XLI/291/2023 24.08.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.5116 tablica ogłoszeń, BIP	określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Dzwola	Uchwała została wykonana. Zastosowano tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

XLI/292/2023 24.08.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025	Uchwała została wykonana Program jest realizowany
XLI/293/2023 24.08.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana Udzielono pomocy rzeczowej Powiatowi Janowskiemu w kwocie 1 800,00 zł
XLI/294/2023 24.08.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dzwola na lata 2023-2028	Uchwała została wykonana Budżet został zrealizowany zgodnie ze zmianami
XLI/295/2023 24.08.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Budżecie Gminy Dzwola na 2023 rok	Uchwała została wykonana Realizowane są zaplanowane zadania na lata 2023-2028
XLII/296/2023 20.09.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dzwola na lata 2023-2028	Uchwała została wykonana Budżet został zrealizowany zgodnie ze zmianami
XLII/297/2023 20.09.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Budżecie Gminy Dzwola na 2023 rok	Uchwała została wykonana Realizowane są zaplanowane zadania na lata 2023-2028
XLIII/298/2023 30.10.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Dzwoli na realizację inwestycji: „Renowacja kościoła p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Dzwoli”	Uchwała została wykonana Udzielono dotacji w kwocie 500 000,00 zł
XLIII/299/2023 30.10.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. św. Anny w Branwi na realizację inwestycji: „Renowacja, zagospodarowanie terenu wokół zabytkowego kościoła w Branwi wraz z odtworzeniem historycznej groty św. Józefa	Uchwała została wykonana Udzielono dotacji w kwocie 500 000,00 zł
XLIII/300/2023 30.10.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego (Rozwój produktu turystycznego Zielona Brama Roztocza)	Uchwała została wykonana Porozumienie międzygminne zawarto i jest w trakcie realizacji
XLIII/301/2023 30.10.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego (Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej)	Uchwała została wykonana Porozumienie międzygminne zawarto i jest w trakcie realizacji
XLIII/302/2023 30.10.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego (Modernizacja i rozbudowa infrastruktury edukacji przedszkolnej i szkolnej)	Uchwała została wykonana Porozumienie międzygminne zawarto i jest w trakcie realizacji
XLIII/303/2023 30.10.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego (Nowoczesna edukacja – rozszerzenie oferty zajęć naukowo – dydaktycznych)	Uchwała została wykonana Porozumienie międzygminne zawarto i jest w trakcie realizacji
XLIII/304/2023 30.10.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.6211 tablica ogłoszeń, BIP	uchwalenia programu współpracy Gminy Dzwola z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 r.	Uchwała została wykonana. Program realizowany będzie w 2024 r.

XLIII/305/2023 30.10.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.6212 tablica ogłoszeń, BIP	obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Dzwola na 2024 r.	Uchwała została wykonana. Stawki podatku na 2024 rok naliczone zostały zgodnie z uchwałą
XLIII/306/2023 30.10.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.6213 tablica ogłoszeń, BIP	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie Gminy Dzwola na rok 2024	Uchwała została wykonana. Stawki podatku na 2024 rok naliczone zgodnie z uchwałą
XLIII/307/2023 30.10.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wyrażenia woli współfinansowania wraz z Powiatem Janowskim realizacji zadania pn. „Przebudowa dróg powiatowych nr 2825L Dzwola - Kocudza Druga od km 0+009 do km 2+469 i nr 2824L Dzwola - Zdzisławice od km 0+000 do km 0+647” i zabezpieczenia na ten cel środków finansowych w budżecie Gminy Dzwola	Uchwała została wykonana. Zadanie w trakcie realizacji
XLIII/308/2023 30.10.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości gruntowej, położonej w Branewce-Kolonia	Wykonanie uchwały ma nastąpić w 2024 r.
XLIII/309/2023 30.10.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dzwola na lata 2023-2028.	Uchwała została wykonana. Budżet został zrealizowany zgodnie ze zmianami
XLIII/310/2023 30.10.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Budżecie Gminy Dzwola na 2023 rok	Uchwała została wykonana. Realizowane są zaplanowane zadania na lata 2023-2028
XLIV/ 311/2023 11.12.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.7610 tablica ogłoszeń, BIP	określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunków i sposobu ich przyznawania	Uchwała została wykonana z uwzględnieniem Rozstrzygnięcia Nadzorczego Nr PN-II.4131.492.2023 Wojewody Lubelskiego, tj. uchylenie uchwały w części obejmującej jej § 2 ust. 1, § 5 ust. 8, § 6 ust. 7, § 8 Regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały oraz załącznik Nr 3 i załącznik Nr 4 do Regulaminu
XLIV/ 312/2023 11.12.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.7611 tablica ogłoszeń, BIP	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za uczestnictwo w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu dla strażaka ratownika lub kandydata na strażaka ratownika Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Dzwola	Uchwała została wykonana. Ustalono stawki zastosowano przy naliczaniu ekwiwalentu
XLIV/ 313/2023 11.12.2023 r. Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.7612 tablica ogłoszeń, BIP	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Uchwała została wykonana. Przyjęte kryterium zastosowano do przyznania pomocy w zakresie dożywiania

XLIV/ 314/2023 11.12.2023 r. BIP, Dz. Urz. Woj. Lubel. 2023.7613 tablica ogłoszeń,	określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania	Rozstrzygnięcie Nadzorcze Nr PN-II.4131.485.2023 Wojewody Lubelskiego Uchylenie w całości
XLIV/ 315/2023 11.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Dzwola „Dożywianie dzieci i młodzieży na lata 2024 -2028”	Uchwała została wykonana. Program jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli
XLIV/316/2023 11.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	poręczenia przez Gminę Dzwola zobowiązania z tytułu kredytu bankowego, który zostanie zaciągnięty przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Leśny Krąg” z siedzibą w Janowie Lubelskim	Uchwała została wykonana. Udzielono poręczenia w kwocie 23 125,00 zł. 16.12.2023 do 31.12.2024 r.
XLIV/317/2023 11.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmiany Uchwały Nr XXXVII/267/2023 Rady Gminy Dzwola z dnia 14 marca 2023 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana. Uchwała porządkująca. Ostateczna kwota pomocy finansowej 9 225,00 zł
XLIV/318/2023 11.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmiany Uchwały Nr XXXVII/268/2023 Rady Gminy Dzwola z dnia 14 marca 2023 roku w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana. Uchwała porządkująca. Ostateczna kwota pomocy finansowej 8 000,00 zł
XLIV/319/2023 11.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmiany Uchwały Nr XXXIX/275/2023 Rady Gminy Dzwola z dnia 29 maja 2023 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana. Uchwała porządkująca. Ostateczna kwota pomocy finansowej 15 657,30 zł
XLIV/320/2023 11.12.2023 r.	zmiany Uchwały Nr XXXIX/276/2023 Rady Gminy Dzwola z dnia 29 maja 2023 roku w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana. Ostateczna kwota pomocy finansowej 2 959,89 zł
XLIV/321/2023 11.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmiany Uchwały Nr XLI/293/2023 Rady Gminy Dzwola z dnia 24 sierpnia 2023 roku w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Janowskiemu	Uchwała została wykonana. Ostateczna kwota pomocy finansowej 1 608,84 zł
XLIV/322/2023 11.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Budżecie Gminy Dzwola na 2023 rok	Uchwała została wykonana. Budżet został zrealizowany zgodnie ze zmianami
XLV/323/2023 28.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dzwola na lata 2023-2028	Uchwała została wykonana Realizowane są zaplanowane zadania na lata 2023-2028
XLV/324/2023 28.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	zmian w Budżecie Gminy Dzwola na 2023 rok	Uchwała została wykonana Budżet został zrealizowany zgodnie ze zmianami
XLV/325/2023 28.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	wieloletniej prognozy finansowej Gminy Dzwola na lata 2024 – 2034	Uchwała została wykonana. Realizacja w 2024 roku
XLV/326/2023 28.12.2023 r. tablica ogłoszeń, BIP	uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwała została wykonana. Realizacja w 2024 roku.

Uchwały Rady Gminy Dzwola, które swoimi postanowieniami obejmowały 2023 rok zostały wykonane i zrealizowane zgodnie z ich postanowieniami. Natomiast Uchwały w sprawie Wieloletnich Prognoz Finansowych oraz Programów obejmujących celami i działaniami okres wieloletni są w trakcie realizacji według ustalonych harmonogramów wykonania.

Na XXXVII sesji Rady Gminy w dniu 14 marca 2023 r. z inicjatywy Pana Wójta rada gminy podjęła uchwałę Nr XXXVII/363/2023 w sprawie obrony dobrego imienia św. Jana Pawła II. Wniosek Pan Wójt uzasadnił, iż był i jest to wielki i niekwestionowany autorytet moralny i przywódca duchowy dla setek milionów ludzi na całym świecie. Szczegółowe stanowisko Rady i Wójta stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

Załącznik do uchwały Nr XXXVII/263/2023
Rady Gminy Dzwola
z dnia 14 marca 2023 r.

STANOWISKO

Rady Gminy Dzwola w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II

Rada Gminy Dzwola wyraża stanowczy sprzeciw wobec bezpodstawnych pomówień i powtarzających się ataków kierowanych na osobę św. Jana Pawła II. Nie godzimy się na szkalowanie Wielkiego Papieża i wybitnego Polaka ani na fałszowanie prawdy o nim. Święty Jan Paweł II odegrał niezwykle doniosłą rolę w historii świata, w tym szczególnie Europy, zarówno w wymiarze globalnym, społecznym, jak i jednostkowym. Nie sposób przecenić jego zasług dla Polski.

Jesteśmy zobowiązani do tego, by stać na straży dobrego imienia naszego Świętego Patrona, ponieważ dla mieszkańców Gminy Dzwola pontyfikat Świętego Jana Pawła II miał wyjątkowe znaczenie. Jesteśmy dumni, że już od 1994 roku Publiczna Szkoła Podstawowa w Kocudzy ma nadane imię Jana Pawła II. Dzieci i młodzież ze szkół na terenie Gminy Dzwola, mając takiego patrona czerpią pozytywne wzorce. Jan Paweł II został patronem naszej szkoły, ponieważ szczególną troską obejmował młodzież i wszystkie dzieci. Jego nauczanie i przykład życia stanowią nieocenioną pomoc wychowawczą. Swoim życiem, zachowaniem, otwartością i szacunkiem dla wszystkich ludzi ukazywał wzór postępowania, który warto przekazywać młodym. Papież Jan Paweł II jest niekwestionowanym autorytetem dla młodych; sprawiedliwy, mądry i głęboko wierzący w Boga. Myślimy, że wszyscy powinniśmy brać z niego przykład. Mówił takie piękne słowa:

*„Starajmy się tak żyć,
by nikomu w Ojczyźnie,
nie brakło dachu nad głową ...
by nikt nie czuł się samotny”.*

Jan Paweł II kochał wszystkich ludzi bez wyjątku. Nie było dla niego słabszych czy lepszych.

Wyrażamy ogromną wdzięczność naszemu Rodakowi za jego wielki pozytywny wkład we współczesne dzieje, za troskę o ubogich i słabych, obronę praw i godności ludzi, w tym ludzi pracy oraz za walkę o wolność narodów – zwłaszcza zniewolonych przez totalitaryzm komunistyczny.

Jan Paweł II cieszy się ogromnym powszechnym szacunkiem na całym świecie wśród wszystkich wyznań i społeczności. Był pielgrzymem pokoju i pojednania. Był głosem ludzi słabych, potrzebujących, spychanych na margines, pozbawionych praw i wolności. Był człowiekiem dialogu. Święty Jan Paweł II stał się powszechnie uznanym autorytetem dzięki spójności własnego życia z wartościami, które wyznawał i o których całym swoim życiem świadczył. Wielokrotnie miał odwagę podejmowania działań przełomowych, zawsze budując jedność i zasypując historyczne podziały.

Wyrażamy głęboki sprzeciw wobec atakowania osób niewinnych, jak również sprzeciwiamy się przyjmowania odpowiedzialności zbiorowej i oskarżania kogokolwiek za przestępstwa innych. Nie ma to nic wspólnego z wolnością słowa. Niszczy godność osoby i uderza w osoby wierzące. Wobec tych wszystkich motywowanych ideologicznie ataków nie możemy milczeć. Wyrażamy wobec nich sprzeciw i głęboki niepokój.

Występujemy w obronie dobrego imienia Ojca Świętego Jana Pawła II i stanowczo sprzeciwiamy się niszczeniu wizerunku człowieka, który jest autorytetem moralnym i przywódcą duchowym dla setek milionów ludzi. Zachęcając do zgłębiania biografii, adhortacji, encyklik, listów apostoelskich oraz homilii, św. Jana Pawła II, apelujemy o prawdę i szacunek, na który zasługuje szczególnie jako ten, który tak bardzo upominał się o szacunek dla człowieka i bronił godności każdego.

Reprezentując społeczność lokalną Gminy Dzwola, bronimy dobrego imienia naszego Wielkiego Rodaka, który miał pozytywny wpływ na losy naszej Ojczyzny i współczesnego świata, wyrażamy mu hołd i wdzięczność!

Przewodnicząca Rady
Urszula Kopyń
Urszula Kopyń

Ustawa o samorządzie gminnym nakłada na wójta obowiązek prowadzenia i udostępniania zbioru aktów prawa miejscowego ustanowionych przez gminę. Zbiór aktów prawa miejscowego udostępniany jest nieodpłatnie w siedzibie urzędu gminy do powszechnego wglądu, w godzinach pracy urzędu, istnieje również możliwość pobrania dokumentu w postaci elektronicznej z BIP Urzędu Gminy Dzwola.

Zbiór aktów prawa miejscowego stanowionych przez Radę Gminy Dzwola na dzień 31 grudnia 2023 roku zawierał 103 uchwały. Są to wersje pierwotnie, jak również ujednolicone teksty oraz akty zmieniające w części daną uchwałę.

W Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Dzwola jest publikowany Zbiór Aktów Prawa Miejscowego, obowiązującego na terenie Gminy Dzwola, zawierający: datę aktu, numer aktu, tytuł – opis aktów normatywnych, miejsce publikacji, wejście w życie oraz utratę mocy.

4.2 Zarządzenia Wójta Gminy Dzwola

Wójt w formie zarządzenia, określa sprawy dotyczące organizacji i funkcjonowania urzędu oraz gminnych jednostek organizacyjnych, a także inne sprawy z zakresu tzw. kierownictwa wewnętrznego. Forma ta wynika z uprawnień wójta jako kierownika urzędu wykonującego uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Wydane zarządzenia w dużej mierze stanowią akty określające organizację funkcjonowania jednostek organizacyjnych gminy oraz realizowanych przez nich zadań należących do właściwości Gminy Dzwola lub przekazanych do realizacji na podstawie przepisów ustawowych, dotyczą w szczególności:

- określenie zasad obiegu dokumentów,
- powierzenie stanowiska Dyrektora Zespołu Szkół w Dzwoli,
- przeprowadzenie wyborów parlamentarnych,
- naborów do przedszkoli i szkół,
- zapewnienie bezpieczeństwa i powszechnego obowiązku obrony,
- zasad udzielania dotacji z budżetu gminy,
- wskazanie jednostki, osób do realizacji danego zadania.

Pokażną grupę wydanych zarządzeń obejmują sprawy finansowe związane z realizacją budżetu gminy w 2023 roku, w szczególności:

- ustalenie i zmiany planu finansowego jednostek organizacyjnych gminy,
- zmian w uchwale budżetowej na rok 2023,
- wprowadzenie zasad polityki rachunkowości,
- przedstawienie, zatwierdzenie sprawozdań i raportów,
- udzielanie pożyczek.

Gmina Dzwola aplikuje do konkursów i przystępuje do ogłaszanych projektów, dlatego duża część zarządzeń dotyczy powoływania komisji przetargowych do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wójt także zarządzeniami powołuje komisje odbiorowe do zrealizowanych zadań, projektów zgodnie z zawartymi umowami.

Współpraca z organizacjami pożytku publicznego jest również stałym elementem pracy wykonywanej przez pracowników urzędu, w sposób określony zarządzeniami wójta, które określają zasady ogłoszonych konkursów oraz wskazują komisje opiniujące złożone oferty.

W 2023 roku Wójt Gminy Dzwola wydał 153 zarządzeń, które swoim zakresem regulacji obejmowały obszary przedstawione w poniższej tabeli.

Zbiór zarządzeń Wójta Gminy Dzwola dostępny jest do powszechnego wglądu w siedzibie Urzędu Gminy Dzwola oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu.

Tabela: Zarządzenia Wójta Gminy Dzwola wydane w 2023 roku

Obszar	Liczba zarządzeń
Budżet Gminy Dzwola w tym: jednostek organizacyjnych	78
Zamówienia publiczne	25
Organizacja zadań gminy i jednostek organizacyjnych	32
Współpraca z organizacjami pożytku publicznego	8
Wybory parlamentarne	5
Powierzenie stanowiska Dyrektora szkoły	4
Projekt Klub Seniora we Flisach	1
Łącznie:	153

W dniu 29 maja 2023 r. odbyła się XXXIX Sesja Rady Gminy Dzwola, podczas której Radni Gminy Dzwola zaakceptowali wykonanie budżetu gminy za 2022 rok i jednogłośnie (głosowało 15 radnych) udzielili wotum zaufania oraz absolutorium Wójtowi Gminy Dzwola – Wiesławowi Dyjachowi.

Wotum zaufania – to podjęta w specjalnym głosowaniu uchwała Rady Gminy, wyrażająca zaufanie do działalności wójta, aprobująca jego bieżącą działalność.

Absolutorium to potwierdzenie przez radę gminy, że wójt prawidłowo zrealizował budżet gminy, czyli zgodnie z prawem wydał publiczne pieniądze. Absolutorium jest rodzajem kontroli rady gminy nad wójtem w zakresie wykonania budżetu i jest wyrazem ostatecznej oceny działalności wójta. Rada analizuje i ocenia szczegółowe sprawozdanie wójta z wykonania budżetu gminy, a następnie, na sesji, podejmuje uchwałę w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium.

Na sukces, jakim jest udzielenie wotum zaufania i otrzymanie absolutorium, składa się praca wielu osób, które działają w strukturach Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych.

We wrześniu 2023 roku podczas konferencji zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, podsumowującej realizację działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pod nazwą „PROW wspiera lubelską wieś”, nagrodzono najbardziej zasłużonych w województwie lubelskim.

Gmina Dzwola za realizowane inwestycje otrzymała dwa wyróżnienia:

- „TOP LIDER PROW 2014-2020” kategoria PROW wspiera środowisko.
- „TOP LIDER PROW 2014-2020” kategoria PROW wspiera infrastrukturę oraz statuetkę za zajęcie **II miejsca** w kategorii PROW wspiera środowisko.

Przyznane wyróżnienie odebrała z rąk Pana Zdzisława Szweda Członka Zarządu Województwa Lubelskiego oraz Pani Ewy Szałachwiej Dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wójt Gminy Dzwola – Wiesław Dyjach.

4.3 Współpraca z innymi jednostkami

Zgodnie z art. 10 ustawy o samorządzie gminnym, wykonywanie zadań publicznych przekraczających możliwości gminy powinno następować w drodze współdziałania międzygminnego. Polskie ustawodawstwo samorządowe umożliwia różne formy współpracy. W celu wspólnego wykonywania zadań jednostki samorządu mogą zakładać związki komunalne i stowarzyszenia, mogą zawierać porozumienia i przekazywać sobie nawzajem środki na ich realizację.

Zadania publiczne gmina może wykonywać wspólnie z innymi gminami lub innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Władze gminy mają swobodę decydowania o podjęciu współpracy, o jej zakresie i formach realizacji.

Gmina Dzwola, jest członkiem i współdziała z:

- Lokalną Grupą Działania „Leśny Krąg”, Uchwała Nr XVI/103/08 Rady Gminy Dzwola z dnia 16 października 2008 roku,
- Jednostkami organizacyjnymi Gminy Dzwola w ramach wspólnej obsługi CUW, Uchwała Nr XVI/120/2016 Rady Gminy Dzwola z dnia 27 września 2016 roku,
- Stowarzyszeniem „Instytut Samorządu Terytorialnego Województwa Lubelskiego”, Uchwała Nr VIII/50/2019 Rady Gminy Dzwola z dnia 29 sierpnia 2019 roku,
- Stowarzyszeniem Euroregion „Roztocze”, Uchwała Nr XII/90/2020 Rady Gminy Dzwola z dnia 27 lutego 2020 roku,

- Województwem Lubelskim oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego w celu wspólnej realizacji projektu pod nazwą: „Budowa linii kolejowej Szastarka – Janów Lubelski – Biłgoraj wraz z poprawą dostępności transportu kolejowego w mieście Kraśnik” w ramach Programu Uzupełnienia Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+, Uchwała Nr XV/110/2020 Rady Gminy Dzwola z dnia 4 sierpnia 2020 roku,
- Związkiem Transgranicznym Euroregion Rostocze, Uchwała Nr XVII/124/2020 Rady Gminy Dzwola z dnia 22 października 2020 roku,
- gminami: Janów Lubelski, Modliborzyce, Godziszów w ramach porozumienia międzygminnego w sprawie przystąpienia do opracowania i wdrażania Planu ZIT (strategii terytorialnej) na lata 2021-2027 dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego, Uchwała Nr XX/142/2021 Rady Gminy Dzwola z dnia 4 marca 2021 roku,
- innymi jednostkami w celu zakupu energii elektrycznej na lata 2024 i 2025, Uchwała Nr XXXV/246/2022 Rady Gminy Dzwola z dnia 29 grudnia 2022 roku,
- gminami: Janów Lubelski, Modliborzyce, Godziszów w ramach współpracy jednostek w celu przygotowania i realizacji strategii ponadlokalnej, Uchwała Nr XXXV/247/2022 Rady Gminy Dzwola z dnia 29 grudnia 2022 roku,
- Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie w celu wspólnej realizacji projektu pn.: „Polityka senioralna EFS+”, Uchwała Nr XL/283/2023 Rady Gminy Dzwola z dnia 28 czerwca 2023 roku,
- gminą Adamów oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego województwa lubelskiego w celu realizacji projektu pn. „Rozwój e-usług publicznych i infrastruktury informacji przestrzennej w gminach województwa lubelskiego”, Uchwała Nr XL/285/2023 Rady Gminy Dzwola z dnia 28 czerwca 2023 roku.

W 2023 roku Gmina Dzwola w ramach współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego udzieliła pomocy finansowej i rzeczowej Powiatowi Janowskiemu, z przeznaczeniem na wspólną realizację poniżej wymienionych zadań, łączna wartość pomocy to: **96 811,03 zł**:

- opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej nr 2825L Dzwola - Kocudza Druga, w kwocie: 39 360,00 zł,
- opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej nr 2824L Dzwola-Zdzisławice, o wartości: 20 000,00 zł,
- opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę przepustu zlokalizowanego w km 4+263 drogi powiatowej nr 2810L Krzemień-Chrzanów-Goraj 9 225,00 zł,
- opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej nr 2810L Krzemień-Chrzanów-Goraj w zakresie budowy chodnika w miejscowości Branew Szlachecka o długości 120 m, w kwocie: 8 000,00 zł,
- remont drogi powiatowej nr 2820L Szklarnia - Flisy, w kwocie: 15 657,30 zł,
- utwardzenie pobocza frezami asfaltowymi na drodze powiatowej nr 2810L Krzemień-Chrzanów-Goraj, po stronie lewej ciągu drogowego, w kwocie: 2 959,89 zł,
- zakup 99 kg farby drogowej białej oraz 18 kg rozpuszczalnika wraz z transportem w celu wykonania oznakowania poziomego w postaci znaku P-7a „linia krawędziowa

– przerywana szeroka” na drodze powiatowej nr 2810L Krzemień-Chrzanów-Goraj, po prawej stronie ciągu drogowego, o wartości: 1 608,84 zł.

W ramach zawartych umów Gminy Dzwola z Powiatem Janowskim zostały również zrealizowane inwestycje na drogach powiatowych, które zostały szczegółowo przedstawione w rozdziale 9 niniejszego Raportu.

We współpracy z Powiatem Janowskim Gmina Dzwola tak jak wszystkie Gminy Powiatu Janowskiego w sierpniu 2023 r., uczestniczyła w Drożynkach Powiatowych w Modliborzycach. Uroczystości miały charakter dziękczynny za zebrane plony, rozpoczęły się korowodem wieńców dożynkowych, w którym udział wzięły grupy wieńcowe z gmin powiatu janowskiego. Gminę Dzwola reprezentowała delegacja wieńcowa z parafii pod wezwaniem św. Maksymiliana Marii Kolbe w Krzemieniu.

Gmina Dzwola udzieliła wsparcia finansowego Powiatowi Janowskiemu na organizację Dożynek Powiatowych w wysokości 5 000,00 zł.

W ramach wsparcia działalności Kół Gospodyń Wiejskich, Gmina Dzwola wystąpiła z wnioskiem do Ministra Sprawiedliwości, działającego jako Dysponenta Funduszu Sprawiedliwości z wnioskiem o udzielenie dotacji na działalność KGW.

7 marca 2023 roku podjęto decyzję w przedmiocie przyznania dotacji celowej na powierzenie realizacji zadań ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości w zakresie Przeciwdziałania przyczynom przestępczości dla jednostek sektora finansów publicznych na 2023 r. Gmina Dzwola znalazła się wśród jednostek, które otrzymały dofinansowanie dla 4 Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Dzwola.

Cztery Koła Gospodyń Wiejskich z terenu gminy zrealizowały w ramach przedmiotowego zadania przedsięwzięcie informacyjne, zakup sprzętu i wyposażenia oraz artykułów spożywczych wraz z zestawami piknikowymi. W ramach otrzymanej dotacji Koła Gospodyń Wiejskich zakupiły następujące urządzenia:

- **KGW Dzwola:** gofrownicę elektryczną, smażalnicę gazową, maszynki do wycinania zakręconych ziemniaków, termos gastronomiczny;
- **KGW w Krzemieniu Drugim „Krzemienianki”:** termos gastronomiczny, gofrownicę elektryczną, patery z kloszem;

- **KGW w Kocudzy Drugiej:** witryny chłodnicze, zestaw pojemników termoizolacyjnych, patery z kloszem;
- **KGW w Branewce:** grill gastronomiczny oraz frytkownicę gastronomiczną.

Dotacja ze środków Funduszu Sprawiedliwości: **20.000,00 zł.**

W ramach współpracy Gminy Dzwola z Polskim Związkiem Zapaśniczym 11 lutego 2023 roku na sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Kocudzy odbyły się Otwarte Mistrzostwa Województwa Lubelskiego dzieci, młodzików i kadetów w zapasach styl klasyczny IV turniej o puchar Wójta Gminy Dzwola Wiesława Dyjacha.

W turnieju wzięło udział 94 zawodników z klubów: Cement Gryf Chełm, Olimp Janów Lubelski, Sokół Lublin, Bieżanowska Kraków, Orlik Wierzbica k. Radomia, Tajfun Ruda Huta oraz zapaśnicy z Kocudzy.

W dniu 7 września 2023 r. podczas IX Konferencji Naukowo-Technicznej pn. „Nowe kierunki badań w inżynierii środowiska, energetyce i geodezji”, w Dzwoli i Kocudzy Pierwszej odbyła się sesja terenowa.

Uczestnicy konferencji omawiali problemy ochrony wód źródłanych w woj. lubelskim na przykładzie źródła w Dzwoli oraz została zaprezentowana hybrydowa hydrofitowa oczyszczalnia ścieków przy Zespole Szkół w Kocudzy Pierwszej.

Celem konferencji było przedstawienie najnowszych wyników badań naukowych i osiągnięć wdrożeniowych z zakresu inżynierii środowiska, energetyki oraz geodezji realizowanych w różnych ośrodkach naukowych w Polsce.

Tematyka konferencji obejmowała zagadnienia dotyczące: ochrony i kształtowania środowiska; gospodarowania wodą w środowisku przyrodniczym; degradacji, ochrony i rekultywacji wód; infrastruktury technicznej obszarów wiejskich; ekoenergetyki i gospodarki o obiegu zamkniętym; innowacyjnych technologii w inżynierii środowiska; nowoczesnych technik i technologii pomiarowych w geodezji; zarządzania przestrzenią wiejską; przetwarzania danych przestrzennych; geoinformacji.

W ramach współpracy Wójt Gminy Dzwola – Wiesław Dyjach został zaproszony do udziału w IX Konferencji Naukowo-Technicznej.

Dużym wyróżnieniem dla gminy Dzwola było przeprowadzenie sesji terenowej na obszarze naszej gminy, dla pracowników oraz doktorantów z ośrodków naukowych w Polsce. Wymiana doświadczeń podczas konferencji umożliwia skuteczne działania w zakresie kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego.

W Gminie Dzwola wspólnie z wszystkimi jednostkami organizacyjnymi upamiętniana jest historia. Dbanie o miejsca pamięci należy również do zadań gminy i jest realizowane.

W Dzwoli znajduje się „Mogiła Żołnierzy Polskich poległych we wrześniu 1939 r.” upamiętnienie żołnierzy Wojska Polskiego oraz pomnik przy Zespole Szkół w Dzwoli.

Na cmentarzu parafialnym w Krzemieniu znajduje się pomnik pobudowany w hołdzie Żołnierzom Wojska Polskiego z grupy płk. T. Zieleniewskiego. Na placu Zespołu Szkół w Krzemieniu został posadzony Dąb pamięci dla uhonorowania aspiranta Policji Państwowej Bolesława Stasieckiego, w ramach programu „Katyń ocalić od zapomnienia”.

Natomiast w dniu 19 maja 2023 r. Wiesław Dyjach – Wójt Gminy Dzwola wspólnie ze Stowarzyszeniem Motocyklowym „Wrzesień 39” oraz Harcerzami ZHP Janów Lubelski z okazji 79. rocznicy bitwy pod Monte Cassino, złożyli hołd bohaterskim żołnierzom 2. Korpusu Wojska Polskiego pod dowództwem gen. Władysława Andersa, odmówili wspólną modlitwę i zapalili światełko pamięci na mogiłach żołnierzy biorących udział w walce, znajdujących się na cmentarzu parafialnym w Janowie Lubelskim.

14 czerwca przypadła 79. rocznica bitwy partyzanckiej w Lasach Janowskich na Porytowym Wzgórzu. Była to niewątpliwie największa bitwa partyzancka w Polsce. Wszyscy znamy jej przebieg, kiedy to partyzanci pod osłoną deszczowej nocy dokonali rzeczy niemożliwej.

Pamięć Tych, którzy w Lasach Janowskich walczyli i ginęli w imię Wolnej Polski, uczciła delegacja z Urzędu Gminy Dzwola. Wójt Wiesław Dyjach wraz z pracownikami, podczas niedzielnej uroczystości zorganizowanej przez Powiat Janowski, złożył kwiaty pod krzyżem. Natomiast 14 czerwca zostały zapalone znicze – przy krzyżu, pod pomnikiem oraz na mogiłach poległych Polskich Żołnierzy przez pracowników Urzędu Gminy Dzwola oraz dzieci i pracowników ZS w Krzemieniu.

Dbanie o pomniki upamiętniające Bohaterów tamtych czasów to nasza powinność i nasz obowiązek. Uczymy tego również naszych uczniów.

W 2023 roku w Gminie Dzwola we współpracy Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Dzwoli, czterokrotnie zorganizowała akcję honorowego krwiodawstwa:

- 08.01.2023 – krew oddało 34 osób, z czego 6 osób oddało krew po raz pierwszy,
- 02.04.2023 – krew oddały 35 osoby, w tym 4 po raz pierwszy,
- 16.07.2022 – z 30 osób chętnych krew oddało 27,
- 15.10.2023 – podczas akcji krew oddało 38 osób.

Dzięki działaniom strażaków OSP oraz wsparciu Wójta, szczytna akcja honorowego krwiodawstwa stała się standardem czynionego dobra na terenie Gminy Dzwola.

5.

Urząd Gminy Dzwola

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

5.1 Administracja i organizacja

Organem administracyjnym podstawowej jednostki samorządu terytorialnego jest Urząd gminy, a jego naczelnym zadaniem jest należyte wykonywanie obowiązków wynikających ze statutu prawnego gminy. Oznacza to realizację własnych celów wspólnoty samorządowej oraz tych powierzonych i delegowanych przepisami na samorząd przez administrację państwową.

Urząd posiada kompetencje do realizacji spraw lokalnych (niezastrzeżonych ustawami na rzecz innych podmiotów), wykonuje zadania o charakterze obligatoryjnym oraz fakultatywnym, które realizowane są w miarę możliwości finansowo-infrastrukturalnych i faktycznych potrzeb miejscowej społeczności.

Urząd Gminy Dzwola jest jednostką organizacyjną Gminy Dzwola, przy pomocy której Wójt wykonuje zadania, jest również pracodawcą w rozumieniu przepisów prawa pracy, dla zatrudnionych w nim pracowników.

Siedzibą Urzędu jest miejscowość Dzwola, adres: Dzwola 168, 23-304 Dzwola.

Wójt kieruje pracą Urzędu przy pomocy Sekretarza i Skarbnika. W czasie nieobecności Wójta jego obowiązki pełni Sekretarz w ramach udzielonych upoważnień. Sekretarz zapewnia sprawne funkcjonowanie Urzędu i warunki jego działania, a także organizuje pracę Urzędu. Skarbnik sprawuje nadzór nad gospodarką finansową Gminy w zakresie określonym ustawą o finansach publicznych oraz udzielonych upoważnień. Pracą Referatów kierują kierownicy referatów, a w czasie ich nieobecności wyznaczony przez Wójta pracownik Urzędu. Wójt jest zwierzchnikiem służbowym zatrudnionych w Urzędzie pracowników oraz kierowników/dyrektorów gminnych jednostek organizacyjnych i instytucji kultury. Status prawny pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie określa ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych.

Urząd stanowi aparat pomocniczy Wójta, Rady i jej Komisji oraz innych organów funkcjonujących w strukturze Gminy. Strukturę organizacyjną Urzędu stanowią kierownictwo Urzędu, samodzielne stanowiska pracy oraz Referaty.

Kierownictwo urzędu stanowią:

- Wójt,
- Sekretarz,
- Skarbnik.

Sprawowanie nadzoru nad:

- Referatem Finansowym przez Skarbnika,
- Referatem Administracyjnym przez Sekretarza,
- Referatem Inwestycji, Gospodarki przestrzennej i komunalnej przez Wójta,
- Referatem Oświaty i Wychowania przez Wójta,
- samodzielnymi stanowiskami pracy: przez Wójta.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 120/2021 z dnia 6 grudnia 2021 r. został ustalony i nadany Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Dzwola w brzmieniu określonym, w załączniku do niniejszego zarządzenia.

Pracownicy Urzędu działają w oparciu o zakresy czynności sporządzone przez Sekretarza akceptowane i podpisane przez Wójta, które są również na bieżąco aktualizowane oraz w ramach udzielonych upoważnień. W roku 2023 Wójt Gminy Dzwola wydał 33 upoważnienia.

Według danych na dzień 31 grudnia 2023 roku w Urzędzie Gminy Dzwola pracowało 26 osób, w tym: 22 pracowników na stanowiskach urzędniczych (w przeliczeniu na etaty 21¼) oraz 4 pracowników obsługi, w tym: 3 w ramach prac interwencyjnych współfinansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Janowie Lubelskim.

Urząd wykonuje swoje zadania również na podstawie umów zlecenia (na dzień 31 grudnia 2023 roku było zawarte 22 umowy), dotyczyły w szczególności: BHP, obsługa prawna, kierowcy OSP, konserwatorzy wodociągu, informatyk oraz palacze c.o.

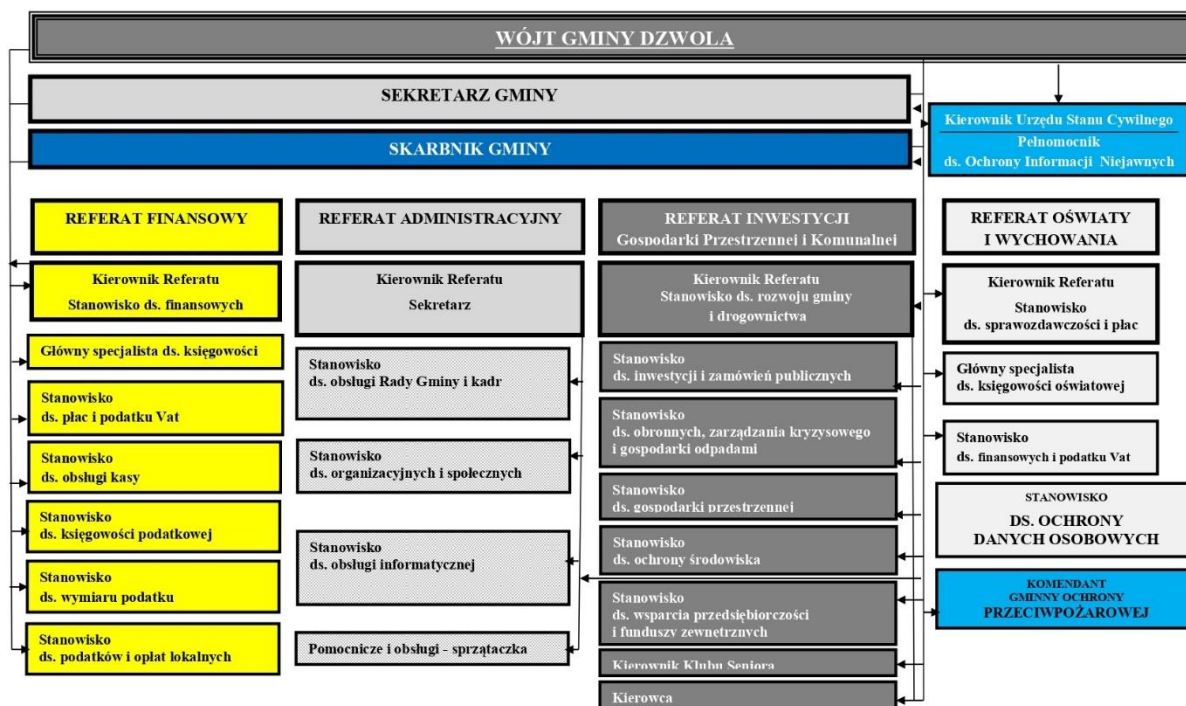
Urząd Gminy Dzwola umożliwia uczniom i studentom odbycie praktyki, w 2023 roku 3 osoby odbyło praktyki studenckie lub zawodowe, zgodnie z zawartymi porozumieniami i umowami.

Na terenie Gminy Dzwola są wykonywane zgodnie z orzeczeniem Sądu prace społecznie użyteczne. Urząd Gminy Dzwola jest podmiotem, w którym wykonywana była ta praca.

W 2023 roku w Urzędzie Gminy Dzwola pracowało łącznie 13 osób ukaranych/skazanych wyrokiem Sądu do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne, w tym 8 osób skierowanych w 2023 roku i 5 osób skierowanych w latach poprzednich. Przydzielane prace do wykonania były w miejscowości zamieszkania lub w jej pobliżu. Przy przydziale pracy uwzględniano wiek skazanego, stan jego zdrowia oraz umiejętności. Osoby skazane wykonywały przede wszystkim prace porządkowe polegające na sprzątaniu, wycinaniu zadrzewień i zarośli z rowów przydrożnych oraz zbieraniu śmieci. Incydentów z podopiecznymi nie odnotowano. Łączna ilość czasu pracy świadczonej przez skazanych w 2023 roku wyniosła 1 300 godzin.

W strukturze organizacyjnej Urzędu wyodrębnia się następujące samodzielne stanowiska pracy i Referaty.

Schemat organizacyjny Urzędu Gminy Dzwola

W Urzędzie Gminy Dzwola prowadzony jest tradycyjny system do rejestracji dokumentów, ze wspomaganielem elektronicznym, w którym rejestrowane są wszystkie wpływające pisma i faktury. W roku 2023 do urzędu wpłynęło i zarejestrowano:

- 8929 różnego rodzaju pism i wniosków, w tym: 1188 za pośrednictwem ePUAP,
- 1701 faktur.

Każde z wpływających do urzędu pism było dekretowane według właściwości na poszczególne stanowiska pracy i przekazywane do załatwienia poszczególnym pracownikom.

Wszystkie dokumenty są przechowywane i archiwizowane zgodnie z instrukcją kancelaryjną oraz przepisami szczególnymi.

Urząd Gminy Dzwola zgodnie z Ustawą o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach prowadzi archiwum zakładowe. Archiwum Urzędu Gminy Dzwola zajmuje obecnie 2 pomieszczenia o pow. 20 m² oraz 17 m². W 2023 roku przyjęto do archiwum ogółem: 16,54 mb akt, w tym: akt kategorii A: 0,09 mb, akt kategorii B: 16,45 mb.

Pracownicy Urzędu Gminy Dzwola realizują zadania wynikające z przepisów prawa i Regulaminu organizacyjnego w zakresie ich właściwości rzeczowej. Osoby pracujące w Urzędzie są również zobowiązane do wzajemnego współdziałania ze sobą oraz z jednostkami organizacyjnymi Gminy w szczególności, w zakresie wymiany i obiegu informacji oraz wzajemnych konsultacji, w realizacji zadań Urzędu.

Pracownicy Urzędu Gminy Dzwola zgodnie z Uchwałą Nr XVI/120/2016 Rady Gminy Dzwola z dnia 27 września 2016 r. wykonują obsługę jednostek organizacyjnych Gminy Dzwola:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Branwi,
- Zespół Szkół w Dzwoli,
- Zespół Szkół w Kocudzy,
- Zespół Szkół w Krzemieniu

oraz na podstawie Porozumienia w sprawie organizacji wspólnej obsługi jednostek organizacyjnych zaliczonych do sektora finansów publicznych - instytucji kultury, dla których organem prowadzącym jest Gmina Dzwola:

- Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury.

W ramach wspólnej obsługi pracownicy Urzędu Gminy Dzwola, wykonują zadania:

- w całości obowiązki w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych,
- bieżąca analiza wykonywania planów,
- rozliczanie finansowe realizacji projektów realizowanych ze środków zewnętrznych (unijnych, państwowych i innych),
- obsługę finansowo – księgową Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- obsługę kadrowo – płacową,
- obsługę prawną – polegającą na konsultacji oraz weryfikacji zgodności z prawem całokształtu działalności jednostek obsługiwanych.

Celem zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej wprowadzone są do stosowania zasady postępowania ze skargami, wnioskami i petycjami składanymi lub przekazywanymi do Wójta Gminy Dzwola oraz Rady Gminy.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Wójt Gminy Dzwola lub wyznaczona przez niego osoba zastępująca oraz Przewodnicząca Rady Gminy Dzwola, przyjmują interesantów w sprawach skarg i wniosków, w każdy poniedziałek w godzinach od 14.00 do 17.00, po uprzednim uzgodnieniu przez osobę zainteresowaną terminu spotkania w sekretariacie Urzędu Gminy Dzwola.

W roku 2023 do Rady Gminy Dzwola i Wójta Gminy Dzwola wpłynęło 7 petycji. Przedmiot, a także sposób załatwienia petycji został przedstawiony i umieszczony na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Dzwola. Petycje dotyczyły: „Przystąpienia do Sojuszu Pokojowego i potwierdzenia sprzeciwu na połączenie Polski i Ukrainy w jedno państwo”, „Utworzenia Gminnej Straży Energetycznej”, „Wykonania rekonesansu w obszarze związanych z potrzebą stopniowego przygotowania się do wdrożenia w JST przepisów Dyrektywy 2022/2555 w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii-(NISZ)”, „Dokonania analizy rodzącego się na rynku usług związanych z automatyzacją i robotyzacją bezpłatnego przeprowadzenia audytu technologicznego w Urzędzie mającego na celu zidentyfikowanie możliwości wprowadzenia automatyzacji w różnych obszarach powierzonych gminie zadań publicznych”, „Dotyczących ostrzeżenia wszystkich mieszkańców o ryzyku potwierdzenia pism podpisem elektronicznym na tabletach – w tym na tabletach poczty Polskiej i banku”, „Zatwierdzenia wniosku Suwerena ws. fuzji PKN ORLEN z PGNIG”, „Podjęcia działań zmierzających do stopniowego wdrożenia w Urzędzie procedur związanych z pełną obsługą płatności dokonywanych online przez Interesantów/Petentów/Podatników poprzez udostępnienie takiej możliwości na stronie internetowej samorządu”.

Do Urzędu Gminy Dzwola w 2023 r. nie wpłynęła żadna skarga na działalność Wójta Gminy Dzwola. W okresie tym do Urzędu wpłynęło 42 wnioski o udostępnienie informacji publicznej, na które pracownicy udzielili odpowiedzi na informację publiczną.

Punkt potwierdzający profil zaufany

W Urzędzie Gminy Dzwola na podstawie udzielonej zgody Ministra Cyfryzacji od dnia 16 lutego 2018 roku działa Punkt Potwierdzający Profil Zaufany ePUAP.

Punkt czynny jest w godzinach pracy Urzędu, tj. poniedziałek, środa, czwartek i piątek od 7.30 do 15.30 oraz wtorek od 8.00 do 16.00.

Profil zaufany to bezpłatna metoda uwierzytelnienia w systemach e-administracji (m.in. ePUAP, CEIDG, ZUS, ARiMR), dzięki której można załatwić sprawy administracyjne drogą elektroniczną, bez konieczności wychodzenia z domu, 24 godziny na dobę, z dowolnego miejsca, np. założyć firmę czy elektronicznie sprawdzić i opłacić składki ZUS.

Tabela: Liczba potwierdzonych profili zaufanych w latach 2018-2023

Liczba potwierdzonych profili zaufanych w Urzędzie Gminy Dzwola, w roku:						Razem w latach 2018-2023:
2018	2019	2020	2021	2022	2023	
32	63	77	190	232	85	679

Punkt Potwierdzający Profil Zaufany ePUAP działający w Urzędzie Gminy Dzwola jest udogodnieniem dla mieszkańców Gminy Dzwola, jak również korzystają z tej usługi również mieszkańcy gmin sąsiednich.

Gminny Punkt Konsultacyjny Programu „Czyste Powietrze”

W 2023 roku na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie a Gminą Dzwola pracownicy Urzędu Gminy Dzwola prowadzili Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze”. Mieszkańcy Gminy Dzwola zainteresowani pozyskaniem dofinansowania w ramach Programu „Czyste Powietrze” otrzymywali tu niezbędne informacje oraz wsparcie w zakresie przygotowania wniosków.

Celem Programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Dofinansowanie przeznaczone jest dla właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych, lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą.

Dofinansowanie można uzyskać na wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy oraz przeprowadzenia niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku.

Wysokość dotacji może wynosić do 40% kwoty netto dla podstawowego poziomu dofinansowania i do 70% kwoty netto (dotacja z prefinansowaniem) dla podwyższonego poziomu dofinansowania oraz 100% kwoty netto (dotacja z prefinansowaniem) dla najwyższego poziomu dofinansowania.

Program „Czyste Powietrze” w Gminie Dzwola w liczbach (stan na dzień 29 grudnia 2023 r.):

- liczba złożonych wniosków o dofinansowanie: 91,
- liczba zrealizowanych przedsięwzięć: 36,
- kwota wypłaconych dotacji: 1 285 964,47 zł

Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze” działa w Urzędzie Gminy Dzwola od 2021 roku.

Urząd Stanu Cywilnego w Dzwoli

W ramach wykonywania zadań zleconych, w Gminie Dzwola z zakresu Urzędu Stanu Cywilnego w 2023 roku wykonano czynności:

- sporządzono 62 aktów stanu cywilnego,
- wydano ogółem 23 zaświadczeń,
- wydano 566 odpisów aktów stanu cywilnego,
- wpisano do rejestru stanu cywilnego 425 aktów z ksiąg znajdujących się w archiwum USC,
- sprostowano lub uzupełniono 15 aktów stanu cywilnego,
- sporządzono 222 wzmianek dodatkowych przy aktach stanu cywilnego,
- sporządzono 285 przypisków przy aktach stanu cywilnego,
- zostały złożone wnioski o nadanie medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie i zorganizowano Jubileusz 50-lecia małżeństw, dla 18 par z terenu Gminy Dzwola.

W dniu 24 września 2023 roku odbyło się uroczyste wręczenia Medali za Długoletnie Pożycie Małżeńskie dla 18 par małżeńskich z terenu Gminy Dzwola. Wicewojewoda Lubelski – Bolesław Gzik w imieniu Prezydenta RP Andrzeja Dudy dokonał aktu dekoracji medalami za Długie Pożycie Małżeńskie.

Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie ustanowiono jako nagrodę dla osób, które przeżyły co najmniej 50 lat w jednym związku małżeńskim.

W uroczystościach uczestniczył również sekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych poseł Jan Kanthak.

Z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych w 2023 roku wykonano czynności:

- przyjęto 98 zgłoszeń dotyczących zameldowania, wymeldowania, wyjazdu za granicę,
- wydano 197 zaświadczeń o zameldowaniu,
- wydano 70 udostępnień danych osobowych,
- usunięto 374 niezgodności w rejestrze PESEL,
- zastrzeżono 91 numerów PESEL,
- wydano 423 dowodów osobistych,
- wydano 43 zaświadczeń o utracie lub zniszczeniu dowodu osobistego,
- unieważniono 25 dowodów osobistych.

Złożenie wniosku o dowód osobisty (pobranie odcisków palców) oraz odbiór dokumentu (potwierdzenie tożsamości) wymaga wizyty w urzędzie. Wniosek o dowód można złożyć elektronicznie, ale w przeciągu 30 dni należy zgłosić się do urzędu aby uzupełnić wniosek przez złożenie wzoru podpisu oraz odcisków palców.

Od 17 listopada 2023 roku można zastrzec swój numer PESEL. Nowe regulacje prawne mają utrudniać tzw. kradzieże tożsamości i próby oszustw. Zastrzeżenia i cofnięcia zastrzeżenia może dokonać każdy pełnoletni posiadacz PESEL m.in.: przy użyciu aplikacji mObywatel lub osobiście w dowolnym urzędzie gminy.

W Gminie Dzwola odpowiedni wniosek należy złożyć w Urzędzie Gminy Dzwola – Urząd Stanu Cywilnego.

Wybory i referendum

Nowelizacja kodeksu wyborczego w marcu 2023 roku nałożyła nowe obowiązki na wójtów. Zostali oni zobowiązani do przekazania właściwemu komisarzowi wyborczemu informacji na temat każdej miejscowości zamieszkiwanej przez ponad 200 osób, w której nie ma lokalu wyborczego i jednocześnie istnieje możliwość zorganizowania go.

Nowe zasady spowodowały, że w Gminie Dzwola powstało 3 nowe lokale wyborcze, w:

- budynku Remizy OSP Krzemień Drugi, gdzie zgłoszą mieszkańcy Krzemienia Drugiego i Flisów,
- budynku GBPiOK w Kocudzy Drugiej (dom ludowy), gdzie zgłoszą mieszkańcy Kocudzy Drugiej,
- budynku GBPiOK Filia w Kocudzy Trzeciej, gdzie zgłoszą mieszkańcy Kocudzy Trzeciej.

Komisarz Wyborczy w Lublinie II Postanowieniem Nr 27/2023 z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie podziału Gminy Dzwola na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych, dokonał podziału Gminy Dzwola na 8 stałych obwodów głosowania, ustalił ich numery, granice oraz siedziby OKW.

Podział Gminy Dzwola na stałe obwody głosowania

Numer obvodu głosowania	Granice obvodu głosowania	Siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej
1	Dzwola, Kocudza Górna, Konstantów	Zespół Szkół w Dzwoli, Dzwola 121B, 23-304 Dzwola
2	Krzemień Pierwszy, Zofianka Dolna	Zespół Szkół w Krzemieniu, Krzemień Pierwszy 192, 23-304 Dzwola
3	Branew Ordynacka, Branew Szlachecka, Branewka, Branewka-Kolonia	Publiczna Szkoła Podstawowa w Branwi, Branew Szlachecka 19, 23-304 Dzwola
4	Kocudza Pierwsza	Zespół Szkół w Kocudzy, Kocudza Pierwsza 29, 23-304 Dzwola
5	Władysławów, Zdzisławice, Kapronie	Remiza OSP w Zdzisławicach, Zdzisławice 51, 23-304 Dzwola
6	Krzemień Drugi, Flisy	Ochotnicza Straż Pożarna w Krzemieniu Drugim, Krzemień Drugi 44, 23-304 Dzwola
7	Kocudza Druga	Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury, Kocudza Druga 59, 23-304 Dzwola
8	Kocudza Trzecia	Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury, Filia w Kocudzy Trzeciej, Kocudza Trzecia 6, 23-304 Dzwola

W dniu 15 października 2023 roku odbyły się wybory do Sejmu RP i Senatu RP oraz referendum ogólnokrajowe. Polacy wybrali 460 posłów i 100 senatorów. Wypowiedzieli się także w ogólnokrajowym referendum. Lokale wyborcze otwarte były w godzinach 7-21. Głosowanie – w wyborach oraz w referendum – odbywało się w tych samych lokalach wyborczych przy użyciu jednej urny.

Na obszarze Gminy Dzwola 15 października 2023 roku w wyborach do Sejmu RP i Senatu RP, a zarazem w referendum ogólnokrajowym, mieszkańcy głosowali w 8 obwodach głosowania.

Zgodnie z podanymi przez Państwową Komisję Wyborczą oficjalnymi wynikami wyborów parlamentarnych. W Gminie Dzwola liczba osób uprawnionych do głosowania wyniosła: 4768. Lokale wyborcze odwiedziło 3335 wyborców, którzy oddali 3296 głosów ważnych w wyborach do Sejmu RP i 3290 głosów ważnych w wyborach do Senatu RP.

Frekwencja w wyborach do Sejmu RP wyniosła 70,30% natomiast do Senatu RP frekwencja wyniosła 70,18% a w referendum 65,23%.

Na poszczególne komitety wyborcze w wyborach do Sejmu mieszkańcy oddali następujące ilości głosów:

- KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ 2 499 (75,82%)
- KW KONFEDERACJA WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ 298 (9,04%)
- KW WYBORCZY TRZECIA DROGA POLSKA 2050 SZYMONA HOŁOWNI – POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE 230 (6,98%)
- KKW KOALICJA OBYWATELSKA PO .N IPL ZIELONI 93 (2,82%)
- KW POLSKA JEST JEDNA 78 (2,37%)
- KW NOWA LEWICA 65 (1,97%)
- KW BEZPARTYJNI SAMORZĄDOWCY 23 (0,70%)
- KW WYBORCÓW RUCHU DOBROBYTU I POKOJU 10 (0,30%).

Najwięcej głosów otrzymali kandydaci z listy KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ:

- MOSKAL Michał: 889
- KANTHAK Jan Jakub: 642
- CZARNEK Przemysław 568.

Do Senatu RP w gminie Dzwola można było zagłosować na 3 kandydatów, wyniki głosowania:

- CZELEJ Grzegorz KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ, liczba głosów: 2 285 (69,45%), kandydat uzyskał mandat
- MAZUR Stanisław Jan KW NOWA LEWICA, liczba głosów: 613 (18,63%), kandydat nie uzyskał mandatu
- WYPYCH Michał KW KONFEDERACJA WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ, liczba głosów: 392 (11,91%), kandydat nie uzyskał mandatu.

W referendum większość głosujących na cztery zadane pytania zaznaczyła odpowiedź NIE.

Pytanie 1: *Czy popierasz wyprzedz majątku państwowego podmiotom zagranicznym, prowadzącą do utraty kontroli Polek i Polaków nad strategicznymi sektorami gospodarki?*

- Tak 1,45%
- 98,55% Nie

Pytanie 2: *Czy popierasz podniesienie wieku emerytalnego, w tym przywrócenie podwyższonego do 67 lat wieku emerytalnego dla kobiet i mężczyzn?*

- Tak 2,64%
- 97,36% Nie

Pytanie 3: *Czy popierasz likwidację bariery na granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi?*

- Tak 1,86%
- 98,14% Nie

Pytanie 4: *Czy popierasz przyjęcie tysięcy nielegalnych imigrantów z Bliskiego Wschodu i Afryki, zgodnie z przymusowym mechanizmem relokacji narzucanym przez biurokrację europejską?*

- Tak 10,05%
- 89,95% Nie.

Zamówienia publiczne

W roku 2023 przeprowadzono jedenaście postępowań w trybie podstawowym. Udzielono dziesięć zamówień publicznych (podpisano umowy o wartości powyżej 130 000 zł brutto). Jedno postępowanie zostało unieważnione z powodu zbyt wysokich cen.

- **Przebudowę dróg gminnych na terenie gminy Dzwola** ZP.271.1.2023
 - liczba złożonych ofert: 8
 - wybrana oferta: Konsorcjum Firm PBI Infrastruktura S.A., PBI WMB spółka z o.o.
 - cena brutto: 5 743 457,87 zł
 - długość okresu gwarancji jakości na roboty budowlane oraz wbudowane materiały i zamontowane urządzenia: 60 miesięcy
 - zadanie wykonane i zakończone.
- **Przebudowa i adaptacja budynku z przeznaczeniem na „Centrum usług administracyjno-kulturalno-społecznych w gminie Dzwola”** ZP.271.2.2023
 - liczba złożonych ofert: 4
 - wybrana oferta: unieważnione.
- **Przebudowa dróg gminnych nr 108994L w km 0+070 do km 0+409 oraz drogi nr 109031L w km 0+000 do km 0+236 w miejscowości Zofianka Dolna** ZP.271.3.2023
 - liczba złożonych ofert: 6
 - wybrana oferta: Roboty Budowlane Mariusz Stanicki
 - cena brutto: 641 444,93 zł
 - długość okresu gwarancji jakości na roboty budowlane oraz wbudowane materiały i zamontowane urządzenia: 60 miesięcy
 - zadanie wykonane i zakończone.
- **Przebudowa i adaptacja budynku z przeznaczeniem na „Centrum usług administracyjno-kulturalno-społecznych w gminie Dzwola”** ZP.271.4.2023
 - liczba złożonych ofert: 7
 - wybrana oferta: PHU Jarosz Rafał
 - cena brutto: 7 134 000,00 zł

- długość okresu gwarancji jakości na roboty budowlane oraz wbudowane materiały i zamontowane urządzenia: 60 miesięcy
- termin wykonania zadania 24.02.2025 r.
- **Przebudowa drogi gminnej nr 109026L w km 0+720 do km 1 + 580 w miejscowości Kocudza Trzecia** ZP.271.5.2023
 - liczba złożonych ofert: 8
 - wybrana oferta: TOMTRANS Tomasz Wojciechowski
 - cena brutto: 1 240 000,00 zł
 - długość okresu gwarancji jakości na roboty budowlane oraz wbudowane materiały i zamontowane urządzenia: 60 miesięcy
 - zadanie wykonane i zakończone.
- **Termomodernizacja budynku w Zespole Szkół w Krzemieniu, renowacja boiska wielofunkcyjnego wraz utwardzeniem i zagospodarowaniem terenu przy szkole** ZP.271.6.2023
 - liczba złożonych ofert: 5
 - wybrana oferta: PHU Jarosz Rafał
 - cena brutto: 3 979 050,00 zł
 - długość okresu gwarancji jakości na roboty budowlane oraz wbudowane materiały i zamontowane urządzenia: 60 miesięcy
 - termin wykonania zadania 29.10.2024 r.
- **Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr 109005L w obrębie ewidencyjnym Konstantów na działce o nr ewid. 773 od km 1+152 do km 1+532,00** ZP.271.7.2023
 - liczba złożonych ofert: 6
 - wybrana oferta: LACH-POL spółka z o.o.
 - cena brutto: 257 428,59 zł
 - długość okresu gwarancji jakości na roboty budowlane oraz wbudowane materiały i zamontowane urządzenia: 60 miesięcy
 - zadanie wykonane i zakończone.
- **Remont drogi gminnej nr 108995L w miejscowości Krzemień Drugi od km 2+010,00 do km 2+152,00 i od km 2+157,00 do km 2+670,00** ZP.271.8.2023
 - liczba złożonych ofert: 8
 - wybrana oferta: Lach-Pol spółka z o.o. Golce 63a, 37-405 Jarocin, Paweł Lach Szyperki 39a, 37-405 Jarocin
 - cena brutto: 354 601,62 zł
 - długość okresu gwarancji jakości na roboty budowlane oraz wbudowane materiały i zamontowane urządzenia: 60 miesięcy
 - zadanie wykonane i zakończone.
- **Dostawa opału drzewnego – pelletu do placówek oświatowych na terenie gminy Dzwola** ZP.271.9.2023
 - liczba złożonych ofert: 4
 - wybrana oferta: Arbor Bg spółka z o.o. Spółka Komandytowa

- cena brutto: 363 686,40 zł
- termin wykonania zadania 06.07.2024 r.
- **Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Dzwola** ZP.271.10.2023
 - liczba złożonych ofert: 4
 - wybrana oferta: Eko-Kras spółka z o.o.
 - cena brutto: 636 680,00 zł
 - termin wykonania zadania 01.01.2024 r. - 31.12.2024 r.
- **Przebudowa dróg gminnych: nr 1090291 położonej w miejscowości Kocudza Druga i Zdzisławice w km 0+000 do km 2+762 oraz nr 1090301 położonej w miejscowości Kocudza Druga w km 0+000 do km 0+282** ZP.271.11.2023
 - liczba złożonych ofert: 14
 - wybrana oferta: „Przedsiębiorstwo "Molter" spółka z o.o.
 - cena brutto: 3 946 443,52 zł
 - długość okresu gwarancji jakości na roboty budowlane oraz wbudowane materiały i zamontowane urządzenia: 60 miesięcy
 - termin wykonania zadania 29.12.2023 r. - 29.10.2024 r.

Rolnictwo

Gospodarka Łowiecka. Koła Łowieckie funkcjonujące na terenie Gminy Dzwola:

- Koło Łowieckie NR 64 „DARZ BÓR” - numer obwodu łowieckiego 272,
- Koło Łowieckie NR 42 „JANOWSKIE BORY” - numer obwodu łowieckiego 255,
- Koło Łowieckie „SOKÓŁ” Zdziłowice – numer obwodu łowieckiego 273,

oraz Ośrodek Hodowli Zwierząt „Lasy Janowskie” - numer obwodu łowieckiego 287 przeprowadziły odstrzał sanitarny dzików na terenie powiatu janowskiego w tym na terenie gminy Dzwola zgodnie z Rozporządzeniem Nr 1 Powiatowego lekarza Weterynarii w Janowie Lubelskim z dnia 11 stycznia 2023 r. w łącznej ilości 159 szt. w celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia afrykańskiego pomoru świń. W ramach zwalczania tej choroby przeszukiwano tereny przy pomocy dronów w celu znalezienia zwłok dzików. Oprócz tego Koła Łowieckie przeprowadziły szereg polowań zbiorowych na: lisy, borsuki, kuny leśne, kuny domowe, tchórze zwyczajne, zające szaraki, bażanty kuropatwy, krzyżówki, cyraneczki, jelenie, sarny w wyżej wymienionych obwodach łowieckich. Na terenie gminy Dzwola w roku 2023 przeprowadzono 2 razy profilaktyczną akcję informacyjną dot. zwalczania afrykańskiego pomoru świń i wysoce zjadliwej grypy ptaków HPAI zmniejszającą ryzyko i potencjalne zagrożenie przeniesienia tych chorób do gospodarstw.

Oprócz powyższych chorób gmina Dzwola zmagala się ze zwalczaniem zgnilca amerykańskiego pszczoł w pasiekach. Zgodnie z Rozporządzeniem nr 2 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Janowie Lubelskim z dn. 28 sierpnia 2023 r. zostaliśmy objęci obszarem zapowietrzonym o promieniu 6 km wokół ogniska zgnilca amerykańskiego, który wystąpił na terenie powiatu janowskiego. Zgnilec amerykański jest bardzo groźną chorobą pszczoł. Bakteria ta atakuje wyłącznie larwy. Najbardziej skutecznym sposobem uratowania pasieki jest spalenie ula wraz z całą pszczelą rodziną. W celu zabezpieczenia przed rozpowszechnianiem

się tej choroby zostały postawione znaki ostrzegawcze przy wszystkich drogach obejmujących obszar zapowietrzony.

Wojewódzki Lekarz Weterynarii jak co roku w kwestiach dot. występujących chorób zwierzęcych, szczepień ochronnych lisów wolno - żyjących przeciwko wściekliznie informował o przeprowadzaniu akcji szczepień tych zwierząt: w porze wiosennej i jesiennej. Szczepionki rzucane były z samolotów obejmujące kompleksy leśne, pola i łąki z pominięciem akwenów wodnych i terenów zabudowanych. Po przyjęciu ich przez lisy, powodowały wytworzenie u nich odporności immunologicznej. Szczepionkę stanowił blister z płynem zawierającym lekarstwo.

Zwrot podatku akcyzowego. W 2023 roku producenci rolni złożyli do Wójta Gminy Dzwola wnioski o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej do wysokości limitu zwrotu określonego na 2023 r., w dwóch terminach, tj.

- od 1 lutego 2023 r. do 28 lutego 2023 r. producenci złożyli 806 wniosków o zwrot podatku akcyzowego wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) dokumentującymi zakup oleju napędowego do produkcji rolnej w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do 31 stycznia 2023 r. Powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego wyniosła 5 386,90 ha, natomiast średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła zgłoszonego przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego wyniosła 1 017,40 szt. Na rachunki bankowe rolników w pierwszym terminie wypłacono **497 365,53 zł**,
- od 1 sierpnia 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r. producenci rolni złożyli 607 wniosków o zwrot podatku akcyzowego wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) dokumentującymi zakup oleju napędowego do produkcji rolnej w okresie od 1 lutego 2023 r. do 31 lipca 2023 r. Powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego wyniosła 4 220,11 ha, natomiast średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła zgłoszonego przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego wyniosła 719,67 szt., średnia roczna liczba świń 308,42 szt., średnia roczna liczba koni 15,92 szt. Na rachunki bankowe rolników w drugim terminie wypłacono **423 557,80 zł**.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju wykorzystywanego do produkcji rolnej limit dopłat do paliwa rolniczego w 2023 roku wyniósł 110 zł do 1 ha użytków rolnych oraz 40 zł od dużej jednostki przeliczeniowej (DJP) bydła, owiec, kóz i koni, natomiast dopłata do średniej rocznej liczby świń wyniosła 4 zł od sztuki.

Z wyżej przedstawionych danych wynika, iż w 2023 roku złożono 1 414 szt. wniosków o zwrot podatku akcyzowego, na podstawie których na konta producentów rolnych łącznie przelano: **920 923,33 zł** jest to łącznie o 284 152,07 zł więcej niż w 2022 roku.

Podatki i opłaty lokalne

Rada Gminy Dzwola corocznie ustala wysokość stawek podatkowych obowiązujących na terenie Gminy Dzwola, zgodnie z obowiązującymi wskaźnikami i stawkami. Natomiast do kompetencji Wójta należy dokonywanie wymiaru i poboru podatków i opłat lokalnych.

Podatek rolny uregulowany jest w ustawie o podatku rolnym. Opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. W roku 2023 wynosił: 80,00 zł za hektar przeliczeniowy.

Tabela: Wpływ z podatku rolnego w latach 2021 – 2023

rok podatkowy:	od osób fizycznych:	od osób prawnych:	razem:
2021	372 700,50 zł	2 141,00 zł	374 841,50 zł
2022	428 245,58 zł	2 415,00 zł	430 660,58 zł
2023	493 462,07 zł	2 785,00 zł	496 247,07 zł

Podatek leśny uregulowany jest w ustawie o podatku leśnym. Opodatkowaniu podatkiem leśnym podlegają określone w ustawie lasy, z wyjątkiem lasów zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna.

Tabela: Wpływ z podatku leśnego w latach 2021 – 2023

rok podatkowy:	od osób fizycznych:	od osób prawnych:	razem:
2021	167 550,38 zł	252 066,75 zł	419 617,13 zł
2022	184 240,50 zł	270 755,00 zł	454 995,50 zł
2023	282 404,86 zł	411 863,25 zł	694 268,11 zł

Podatek od nieruchomości uregulowany jest w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych. Wysokość podatku od nieruchomości uzależniona jest od rozmiaru elementów składowych nieruchomości, od powierzchni działki, powierzchni budynku lub ich części; jedynym wyjątkiem jest zasada wymiaru podatku od wartości budowli.

Tabela: Wpływ z podatku od nieruchomości w latach 2021 – 2023

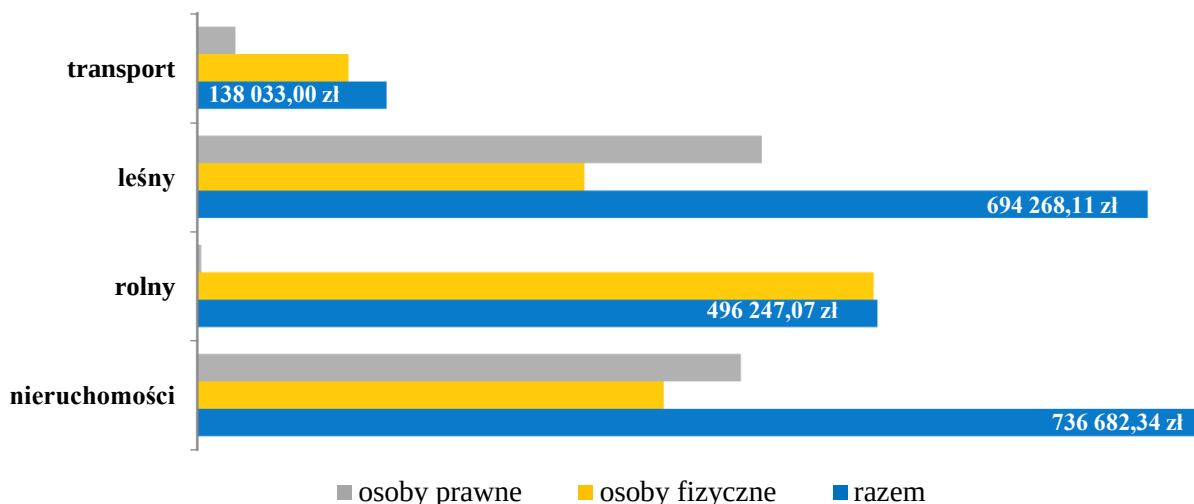
rok podatkowy:	od osób fizycznych:	od osób prawnych:	razem:
2021	233 491,74 zł	304 681,90 zł	538 173,64 zł
2022	308 165,00 zł	353 136,00 zł	661 301,00 zł
2023	340 227,34 zł	396 635,00 zł	736 862,34 zł

Podatek od środków transportowych jest uregulowany w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych. Opodatkowane są środki transportowe wymienione w ustawie, np.: samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony oraz autobusy.

Tabela: Wpływ z podatku od środków transportowych w latach 2021 – 2023

rok podatkowy:	od osób fizycznych:	od osób prawnych:	razem:
2021	105 590,00 zł	31 577,00 zł	137 167,00 zł
2022	107 777,00 zł	27 980,00 zł	135 757,00 zł
2023	110 240,00 zł	27 793,00 zł	138 033,00 zł

Łącznie dochody podatkowe w Gminie Dzwola, na koniec grudnia 2023 roku stanowiły kwotę: **2 065 410,52 zł**, w porównaniu do 2022 roku, wpływy do budżetu gminy z podatków lokalnych były wyższe o kwotę: 382 696,44 zł.

Wykres: *Struktura wpływu dochodów wg rodzajów podatków, z podaniem łącznej kwoty w złotych*

Istotnym problemem przy kształtowaniu dochodów jest nieterminowe dokonywanie wpłat przez podatników. Powoduje to zmniejszenie wpływów do budżetu oraz konieczność prowadzenia windykacji.

Tabela: Zaległości podatkowe na koniec 2023 roku w złotych

	Zaległości podatkowe na koniec roku, w podatku (w zł):			
	od nieruchomości	rolnym	leśnym	od środków transportowych
osoby fizyczne	55 277,43	6 508,17	4 038,87	0,00
osoby prawne	13 206,70	0,00	0,00	0,00
Łącznie:	68 484,13	6 508,17	4 038,87	0,00

Łącznie zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku stanowiły kwotę: **79 031,17 zł**, w porównaniu do roku 2022 były niższe o 6 224,29 zł.

W trakcie roku w stosunku do osób uchylających się od regulowania należności prowadzono czynności egzekucyjne polegające na wystawieniu:

- 43 upomnień
- oraz przekazaniu do Urzędu Skarbowego
- 13 tytułów wykonawczych.

Dokonując analizy wysokości stawek podatkowych na obszarze powiatu i sąsiadujących z Gminą Dzwola miejscowości, można zauważyć, iż w wielu grupach są one najniższe. Gmina Dzwola stosuje preferencyjne stawki podatków lokalnych.

Rada Gminy udzieliła zwolnienia w podatkach, których skutki wyniosły:

- od nieruchomości: 610 276,83 zł
- w rolnym: 661 116,67 zł
- od środków transportowych: 176 428,00 zł.

Ogółem skutki obniżenia górnych stawek podatkowych wyniosły 1 447 821,50 zł.

Na stopień realizacji dochodów własnych mają również wpływ udzielone przez organ gminy ulgi i zwolnienia podatkowe.

Udzielono pomocy publicznej i ulg ustawowych na wniosek podatnika:

- w podatku rolnym:
 - ulga inwestycyjna na kwotę: 14 341,00 zł,
 - tytułu nabycia gruntów na kwotę: 5 443,00 zł,
- w podatku leśnym:
 - lasy z drzewostanem w wieku do 40 lat na kwotę: 18 353,00 zł.

Udzielono ulg i zwolnień zgodnie z uchwałą rady gminy:

- w podatku od nieruchomości: 398 610,78 zł.

W 2023 roku na wniosek petentów wydano **569** zaświadczeń (w tym: o stanie majątkowym, niezaleganiu i dochodowości z gospodarstwa rolnego).

Ewidencja podatkowa zawiera **7029** podatników.

Z Wydziału Geodezji Starostwa Powiatowego w Janowie Lubelskim wpłynęło **887** zawiadomień o zmianach w Ewidencji gruntów i budynków.

Podatnicy przedłożyli do organu podatkowego:

- informacje o gruntach w liczbie: 529,
 - informacje o lasach w liczbie: 300,
 - informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych w liczbie: 452,
 - deklaracje na podatek od nieruchomości w liczbie: 57,
 - deklaracja na podatek rolny w liczbie: 27,
 - deklaracja na podatek leśny w liczbie: 107,
 - deklaracja na podatek od środków transportowych w liczbie: 50,
- dla których wszczęto postępowania podatkowe.

Grunty rolne i leśne są wykazane w gminie Dzwola na **5813** kontach podatkowych.

Kasa w Urzędzie Gminy Dzwola

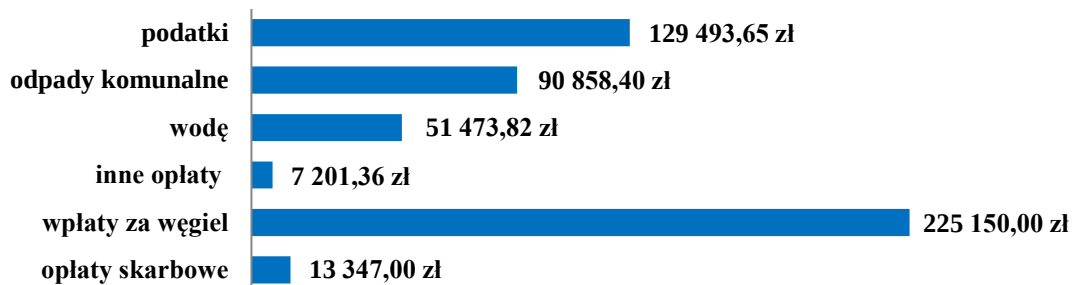
W Urzędzie Gminy Dzwola prowadzona jest Kasa umożliwiająca dokonywanie wpłat przez petentów Urzędu. Operacje kasowe obejmują przede wszystkim przyjmowanie wpłat dokonywanych gotówką i bezgotówkowo oraz realizowanie wypłat. Są to podstawowe zadania przypisane kasie, które muszą być realizowane zgodnie z przepisami prawa.

Realizując budżet Gminy Dzwola obrót kasy Urzędu Gminy Dzwola w 2023 roku wyniósł: 605 712,11 zł z czego poniesione wydatki ukształtowały się na poziomie 88 187,88 zł (sporządzono w ciągu roku 26 raporty wydatkowe). Wpływ z dochodów to: 517 524,23 zł (sporządzono w ciągu roku 195 raporty dochodowe z czego: 88 szt. dotyczyło bezpośrednio dochodów urzędu, 81 szt. to raporty dochodowe dotyczące wpłat za odpady komunalne: 90 858,40 zł i 26 szt. to raporty ze sprzedaży węgla preferencyjnego: 225 150,00 zł).

Poniesione wydatki płacone w kasie Urzędu Gminy Dzwola dotyczyły głównie wypłat:

- delegacji pracowników urzędu,
- ekwiwalentów dla druhów OSP biorących udział w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę,

- badań lekarskich kierowców OSP,
- zwrotu nadpłaconego podatku,
- stypendia i nagrody dla uczniów z terenu Gminy Dzwola przyznawane przez Wójta Gminy Dzwola.

Wykres: *Wpływy z dochodów do kasy Urzędu Gminy Dzwola, z podziałem na ich rodzaje w 2023 roku*

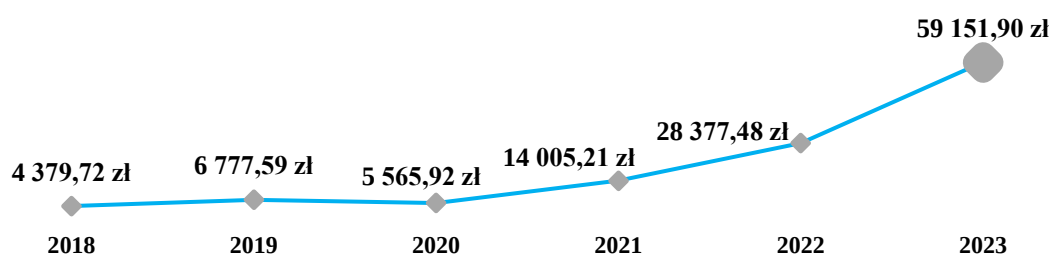
Na wpłaty dotyczące „inne opłaty” składają się głównie wpłaty za dzierżawę gruntów z terenu gminy Dzwola oraz najem lokali mieszkalnych czy opłata za zajęcie pasa drogowego.

Kwota 13 347,00 zł – opłaty skarbowe, stanowią wpłaty głównie z tytułu wykonanie czynności urzędowej np. za wydanie zaświadczenia, sporządzenie aktu małżeństwa, sporządzenie aktów w USC, opłata za stwierdzenie własnoręczności podpisu.

Na podstawie ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych, Gmina Dzwola przystąpiła do zakupu węgla dla gospodarstw domowych zlokalizowanych na terenie gminy Dzwola w okres od 1 stycznia 2023 r. do 30 kwietnia 2023 r. W związku z realizacją zadania obrót kasy w roku 2023 uległ znacznemu zwiększeniu tzn. mieszkańcy dokonując wpłat za zakup preferencyjnego węgla wpłacili do kasy urzędu kwotę: 225 150,00 zł.

Płatności bezgotówkowe. Od roku 2018 w gminie Dzwola istnieje możliwość uiszczenia opłat przy pomocy terminala do karta płatniczej. Gmina Dzwola jest beneficjentem programu upowszechniania płatności bezgotówkowych w administracji publicznej prowadzonego przez Ministra Rozwoju we współpracy z Krajową Izbą Rozliczeniową S.A. do 31 grudnia 2025 r. Mając zawartą powyższą umowę Gmina Dzwola nie ponosi dodatkowych kosztów związanych z płatnościami kartą płatniczą w kasie urzędu. Wszelkie koszty z tym związane pokrywa Fundacja Polska Bezgotówkowa (w roku 2023 wyniosły one łącznie 1 237,19 zł).

W kasie Urzędu Gminy Dzwola w 2023 roku przyjęto łącznie wpłat kartą płatniczą na kwotę: 59 151,90 zł, zaś rok wcześniej tj. 2022 roku: 28 377,48 zł. Łatwo zauważyć, że w roku 2023 płatności bezgotówkowych uległy podwojeniu. W trakcie całego 2023 roku wygenerowano łącznie 213 raporty wysyłki płatności kartą płatniczą (136 w 2022 roku).

Wykres: *Wpływy z dochodów do kasy Urzędu Gminy Dzwola bezgotówkowe w latach 2018-2023*

5.2 Zaopatrzenie w wodę

Na terenie Gminy Dzwola nie funkcjonuje przedsiębiorstwo wodociągowe – kanalizacyjne. Działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków prowadzi Gmina Dzwola z siedzibą w: Dzwola nr 168, 23-304 Dzwola. Prowadzi ona działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez mieszkańców oraz zbiorowego odprowadzania ścieków. W związku z czym jest zobowiązana do zapewnienia ciągłości dostaw i odpowiedniej jakości wody oraz niezawodnego odprowadzania ścieków z budynków administrowanych przez Gminę. Spowodowane to jest ochroną interesów odbiorców usług, wymagań ochrony środowiska, a także optymalizacją kosztów.

Przedmiotem działania Gminy Dzwola w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę jest pobór wód podziemnych i rozprowadzenie jej odbiorcom z trzech ujęć wody zlokalizowanych na terenie gminy, tj.:

- 1) Ujęcie Wody Kocudza Pierwsza, z którego woda podziemna ujmowana jest na podstawie pozwolenia wodnoprawnego z dnia 29 grudnia 2022 r., znak RZ.ZUZ.4.4210.373.2022.EL wydanego przez Dyrektora Zarządu Zlewni w Stalowej Woli Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- 2) Ujęcia Wody Kocudza Górna, z którego woda podziemna ujmowana jest na podstawie pozwolenia wodnoprawnego z dnia 26 marca 2021 r., znak: RZ.ZUZ.4.4210.50.2021.RF wydanego przez Dyrektora Zarządu Zlewni w Stalowej Woli Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- 3) Ujęcia Wody Branewka, z którego woda podziemna ujmowana jest na podstawie pozwolenia wodnoprawnego z dnia 07 października 2013 r., znak: BOŚ.III.6341.12.2013GM wydanego przez Starostę Janowskiego.

Na terenie Gminy Dzwola z usług wodociągowych korzysta w miejscowościach: Władysławów, Kapronie, Zdzisławice, Kocudza Pierwsza, Kocudza Druga, Kocudza Trzecia, Kocudza Górna, Dzwola, Konstantów, Branew Ordynacka, Branew Szlachecka, Branewka, Branewka-Kolonia, Krzemień Pierwszy, Krzemień Drugi, Zofianka Dolna, Flisy – ok. 5988 osób, co stanowi 98,9% mieszkańców gminy.

Lokalny rynek odbiorców usług wodociągowych charakteryzuje się stałym, chociaż nieznacznym przyrostem ich liczby, przy prawie ustabilizowanej ilości pobieranej wody. Cały teren gminy ma typowy rolniczy charakter. Brak jest dużych zakładów przemysłowych, produkcyjnych itp., dlatego też przy ustalaniu taryf pod uwagę brana jest tylko jedna grupa taryfowa. Większość nieruchomości przyłączonych do sieci wodociągowej jest wyposażona w wodomierze główne. W gospodarstwach, które nie posiadają wodomierzy głównych zużycie wody rozliczane jest na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia.

Celem zasadniczym poprawy standardów jakościowych jest dostarczanie wysokiej jakości wody wodociągowej odbiorcom. Dlatego też Gmina Dzwola prowadzi systematycznie badania monitoringowe wody przez zewnętrzne akredytowane laboratorium wyposażone w wymagany i nowoczesny sprzęt. Ponadto prowadzone jest systematyczne płukanie odcinków wodociągu nie pracujących, utrzymywanie stabilnego na odpowiednim poziomie ciśnienia wody.

Gmina Dzwola na bieżąco realizuje obowiązki wynikające z prawa ochrony środowiska w zakresie opłat za korzystanie ze środowiska i dotychczas nie zostały na Gminę nałożone żadne kary administracyjne w tym zakresie.

Zgłoszone przez odbiorców awarie usuwane są bezzwłocznie, a dostawy wody i odbiór ścieków z budynków wymienionych w części 1 uzasadnienia realizowane są w sposób ciągły i niezawodny.

W zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Dzwola obowiązuje jedna grupa taryfowa odbiorców. Zbiorowe zaopatrzenie w wodę dokonywane jest dla wszystkich odbiorców usług w oparciu o takie same zasady technologiczne i techniczne, dlatego też wyodrębniona została jednolita i jednoczęłkowa grupa taryfowa oraz jednolita cena za 1 m³ dostarczanej wody.

Zakładana taryfa gwarantuje pokrycie planowanych kosztów eksploatacyjnych, natomiast planowe i konieczne zadania modernizacyjne oraz inwestycyjne pokryte zostaną ze środków własnych Gminy oraz środków zewnętrznych.

Podstawą do ustalenia taryfy stanowiła ewidencja księgowa oraz warunki ekonomiczno – społeczne na terenie Gminy Dzwola. Taryfa została wyliczona zgodnie z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Przyjęta taryfa zapewnia motywowanie odbiorców usług do racjonalnego użytkowania wody oraz łatwość obliczania opłat i sprawdzania przez odbiorców usług wysokości opłat i cen ich dotyczących.

Na nowe warunki ekonomiczne funkcjonowania gospodarki wodociągowej w Gminie Dzwola w czasie obowiązywania obecnej taryfy oddała do użytku w roku 2023 całkowicie nowe odcinki sieci wodociągowej, które spowodowały zwodociągowanie terenu gminy na poziomie 98,9%. Gmina Dzwola kontynuuje modernizację sieci wodociągowych przeznaczając na ten cel środki własne oraz zewnętrzne. Realizacja tego zamierzenia pozwala uniknąć na przyszłość wielu skomplikowanych i kłopotliwych awarii, ograniczyć koszty ich usuwania.

W 2023 roku relacja ilości sprzedanej wody do ilości wody wyprodukowanej wyniosła ok. 65%. Wynik ten jest spowodowany użyciem wody w celach p-poż, Gmina Dzwola prowadzi obecnie rozbudowę, przebudowę wodociągu i ujęcia wody w Kocudzy. W związku z czym woda wykorzystywana jest do płukania sieci, jak również woda wykorzystywana do badań, czyszczenia odcinków sieci oraz awarii sieci czy też utajonych wycieków wody. Ponadto z praktyki wynika, iż część ubytków wody bierze się z nieuczciwości odbiorców pobierających wodę z pominięciem opomiarowania oraz uruchamiających hydranty bez uzgodnienia w celu pobrania wody na cele rolne, np. opryski ochronne.

W czasie obowiązywania nowej taryfy planowane są działania związane z modernizacją starych odcinków sieci wodociągowej w miarę dostępnych środków własnych, jak również zmniejszenia liczby nieopomiarowanego poboru wody.

Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Dzwola na chwilę obecną nie jest planowana.

W 2023 roku nie było prowadzone żadne postępowanie administracyjne dotyczące poprawy jakości wody w stosunku do wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę administrowanych przez Gminę Dzwola. Jakość wody dostarczonej do odbiorców w 2023 roku była bardzo dobra. Osoby korzystające z wody do spożycia w strefie zaopatrzenia Gminy Dzwola w 2023 roku nie zgłaszały reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

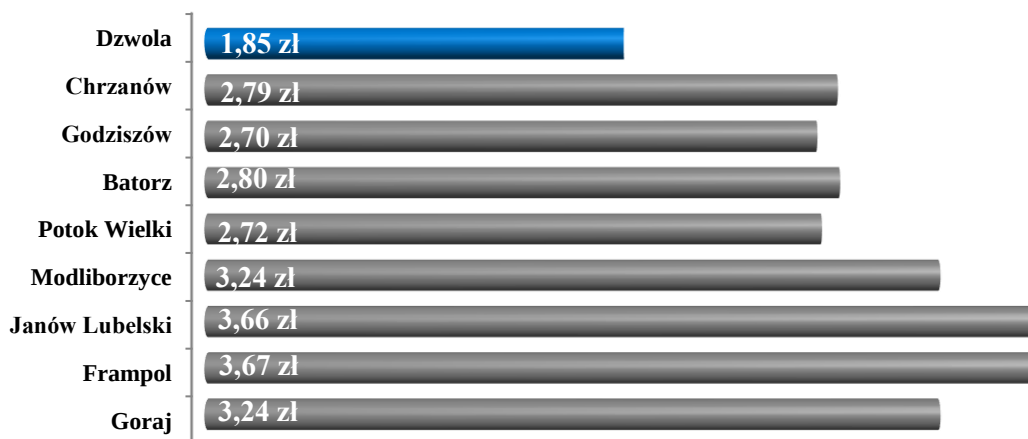
W roku sprawozdawczym w zakresie sieci wodociągowej wydano lub uzgodniono:

- 19 wnioskodawcom wydano warunki przyłączenia do gminnych sieci wodociągowych;
- Protokolarnie, ostatecznie odebrano 10 przyłączy wodociągowych wykonanych we własnym zakresie przez osoby prywatne.

W roku sprawozdawczym obowiązywała taryfa za zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie Gminy Dzwola ustalona przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie decyzją znak: RZ.RZT.70.145.2021.MK z dnia 13 kwietnia 2021 roku.

Tabela: Wysokość cen za zbiorowe zaopatrzenie w wodę, w okresie obowiązywania taryfy (2021-2024) na terenie Gminy Dzwola

Taryfowa grupa odbiorców usług	Wyszczególnienie	Cena (w złotych)		Jednostka miary
		netto	brutto	
Wszyscy odbiorcy usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Cena za 1m ³ dostarczonej wody	1,85	2,00	zł/m ³

Wykres: Zestawienie cen za 1m³ wody w roku 2023, w poszczególnych gminach (w zł netto)

Do cen i stawek opłat podanych powyżej dolicza się podatek od towarów i usług (VAT) na chwilę obecną w wysokości 8%.

W Gminie Dzwola sprzedaż wody prowadzona jest za pomocą programu komputerowego „WODA”. Naliczenia faktur VAT odbywają się w okresach półrocznych, na podstawie odczytów z wodomierzy dokonywanych przez konserwatorów oraz na podstawie ryczałtu w gospodarstwach domowych. W 2023 roku zawartych zostało 20 umów na dostawę wody, a rozwiązano 2 umowy za porozumieniem stron. W 2023 roku wystawiono 2487 szt. faktur VAT na łączną kwotę brutto 233 194,69 zł oraz 8 szt. not na łączną kwotę brutto 3 088,02 zł.

Poniżej przedstawiamy zestawienie wartościowe sprzedanej wody w 2023 roku w rozbiciu na poszczególne miejscowości gminy Dzwola:

Wartość sprzedaży wody (w zł) dane za rok:		
Miejscowość	2022	2023
• Kocudza Pierwsza	21 573,67	23 549,57
• Kocudza Druga	29 095,57	35 442,16
• Kocudza Trzecia	31 050,67	36 061,30
• Kocudza Górna	7 037,95	7 197,78
• Zdzisławice	11 363,46	12 632,17
• Kapronie	3 098,91	2 849,15
• Władysławów	2 653,33	2 861,18
• Dzwola	19 453,71	23 766,86
• Konstantów	9 154,80	10 573,43
• Krzemień Pierwszy	21 304,94	26 142,87
• Branew Szlachecka	6 287,93	8 424,31
• Branewka	5 962,03	9 262,74
• Branewka-Kolonia	7 612,38	6 443,54
• Branew Ordynacka	13 546,42	8 147,87
• Krzemień Drugi	7 326,66	15 022,98
• Zofianka Dolna	5 316,70	6 165,77
• Flisy	2 949,06	3 454,57
Razem:	204 788,19	237 998,25

Dla osób zalegających z opłatami za wodę wystawiane są upomnienia, a w dalszej kolejności sporządzane pozwody o zapłatę. Na bieżąco aktualizowane są dane zawarte w ankiecie dotyczącej stawki opłaty za dostawę wody oraz w zakresie numerów i stanów demontowanych i montowanych wodomierzy.

W 2023 roku w zakresie infrastruktury wodociągowej oddano do użytku 4 duże inwestycje:

- łącznik sieci wodociągowej miejscowości Kocudza Druga i Dzwola,
- łącznik sieci wodociągowej miejscowości Konstantów i Krzemień Drugi z możliwością zasilania miejscowości Konstantów z Ujęcia Wody Branewka,
- instalacje fotowoltaiczne na ujęciach wody,
- kompleksowa przebudowa wraz z rozbudową Ujęcia Wody w Kocudzy Pierwszej.

Wszystkie wymienione inwestycje zostały szczegółowo opisane w Rozdziale 9 pkt 9.1 niniejszego raportu, są realizowane w ramach projektu, na który gmina Dzwola otrzymała bardzo wysokie dofinansowanie.

Zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy podobnie jak w latach wcześniejszych realizowane jest tylko dla odbiorców usług kanalizacyjnych, którymi są osoby zamieszkałe w budynku mieszkalnym wielolokalowym „Agronomówka” w Kocudzy Pierwszej, w którym znajduje się 6 mieszkań wynajmowanych przez osoby prywatne oraz budynku Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kocudzy Trzeciej, w którym znajduje się 4 mieszkania wynajmowane przez osoby prywatne, a także ośrodek zdrowia, gabinet dentystyczny i punkt apteczny wynajmowane przez osoby prowadzące działalność gospodarczą. Ścieki pochodzące z budynku administracyjnego urzędu oraz budynku filii GBPiOK w Kocudzy Trzeciej są ściekami wytworzonymi w związku z funkcjonowaniem i działalnością Urzędu Gminy Dzwola.

Mając na uwadze założenia gospodarki wodno-ściekowej kraju w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, od kilkunastu lat na terenie gminy Dzwola dotowana jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Dzwola Nr XXX/210/2022 z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Dzwola, osoby zainteresowane budową przydomowej oczyszczalni ścieków mogą ubiegać się o udzielenie dotacji na ten cel.

Dofinansowanie na pokrycie kosztów zakupu i montażu urządzenia zgodnie z ww. uchwałą wynosi:

- nie więcej niż 5 000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych) do pojedynczej oczyszczalni ścieków,
- nie więcej niż 7 000,00 zł (słownie: siedem tysięcy złotych) w przypadku budowy grupowej oczyszczalni ścieków – dla kilku budynków mieszkalnych – na wszystkie budynki.

Powyższa uchwała w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Dzwola określa warunki udzielenia dotacji i terminy składania wniosków zgodnie z którymi:

- dotacji udziela się dla przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 5m³/d,
- dofinansowanie udzielane jest do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie brak jest kanalizacji sanitarnej, gdzie Gmina Dzwola nie planuje jej budowy w terminie 1 roku od zgłoszenia przez inwestora zamiaru budowy przydomowej oczyszczalni ścieków,
- dotację do budowy przydomowej oczyszczalni ścieków mogą uzyskać osoby fizyczne będące właścicielem, współwłaścicielem, użytkownikiem wieczystym nieruchomości lub dysponujący nieruchomością położoną na terenie gminy Dzwola, na której jest realizowane przedsięwzięcie,
- dotacja może być udzielona tylko raz dla danej nieruchomości,
- w przypadku budowy grupowej oczyszczalni ścieków o dofinansowanie może ubiegać się tylko jeden wnioskodawca/inwestor,
- przydomowa oczyszczalnia ścieków wykorzystywana będzie wyłącznie do oczyszczania ścieków pochodzących z budynku mieszkalnego,
- osoby ubiegające się o dotację zobowiązane są do złożenia pisemnego wniosku wraz z wymaganymi załącznikami określonymi w § 7 ust. 6 Regulaminu udzielania

i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Dzwola,

- przydomowa oczyszczalnia ścieków musi posiadać stosowne atesty i/lub certyfikaty potwierdzające jej zgodność z normami obowiązującymi w przepisach prawa.

Informacje dotyczące warunków udzielenia dotacji, terminach składania wniosków i rozliczania dotacji są dostępne na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Dzwola, zakładka druki do pobrania – podzakładka OCHRONA ŚRODOWISKA.

W 2023 roku z budżetu gminy Dzwola udzielono dotacji do budowy 20 przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Dzwola, jest to dotychczas największa liczba dotacji udzielonych w ciągu roku. Łączna kwota dotacji udzielonych na ten cel w 2023 roku wyniosła 100 000,00 zł (słownie sto tysięcy złotych 00/100).

Przedmiotowe oczyszczalnie wybudowano w miejscowościach:

- Branewka: 2 oczyszczalnie,
- Branew Ordynacka: 1 oczyszczalnia,
- Dzwola: 2 oczyszczalnie,
- Flisy: 1 oczyszczalnia,
- Kocudza Druga: 2 oczyszczalnie,
- Kocudza Pierwsza: 3 oczyszczalnie,
- Kocudza Trzecia: 1 oczyszczalnia,
- Konstantów: 3 oczyszczalnie,
- Krzemień Pierwszy: 2 oczyszczalnie,
- Krzemień Drugi: 1 oczyszczalnia,
- Zdzisławice: 1 oczyszczalnia.

Od lipca 2011 roku do 31 grudnia 2023 roku udzielono łącznie 115 dotacji do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Dzwola.

Oprócz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Dzwola znajdują się 1 hybrydowa hydrofitowa oczyszczalnia ścieków o przepustowości 9,2 m³·d-1 obsługująca Zespół Szkół w Kocudzy.

W dziedzinie gospodarki wodno-kanalizacyjnej rozpoczęto w 2023 r. prace projektowe związane z budową oczyszczalni ścieków dla potrzeb Zespołu Szkół w Dzwoli.

Budowa kanalizacji sanitarnej w całej gminie jest niewątpliwie koniecznością i szansą na czyste środowisko dla nas i przyszłych pokoleń.

5.3 Odpady komunalne

Gmina zobligowana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych.

Od 1 lipca 2013 roku każda gmina zobowiązana została do wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, obejmując każdego właściciela zamieszkałej nieruchomości w zamian za ponoszoną przez niego opłatę zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz uwarunkowaniami miejscowymi.

Uchwały podjęte przez Radę Gminy Dzwola stanowią podstawę systemu gospodarki odpadami komunalnymi funkcjonującego na terenie Gminy Dzwola. Najważniejszą uchwałą jest Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dzwola, który określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku dotyczące m.in. selektywnego zbierania wytworzonych odpadów komunalnych, kompostowania bioodpadów, gromadzenia odpadów komunalnych w odpowiednie pojemniki/worki oraz częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych.

Tabela: Rodzaj i ilość odebranych odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Dzwola w latach 2021-2023

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]		
		Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	312,900	304,440	293,980
16 01 03	Zużyte opony	29,200	22,660	10,360
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	45,165	44,470	25,520
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	9,080	8,000	-
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	51,700	64,440	43,520
15 01 07	Opakowania ze szkła	69,280	67,160	25,620
20 01 01	Papier i tektura	brak danych	1,840	5,790
20 01 02	Szkło	-	-	35,520
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	6,720	4,940	0,248
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,400	6,180	0,163
20 01 39	Tworzywa sztuczne	brak danych	14,280	34,780
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,430	0,260	0,900
Razem:		551,735	538,670	476,401

Priorytetowym zadaniem na kolejne lata jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz ich racjonalnego sortowania w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Odpowiednie, zgodnie z zasadami segregowania odpadów będzie miało swoje odzwierciedlenie w wyższym niż dotychczas osiąganiu przez gminę określonych rozporządzeniem poziomów odzysku i recyklingu, a tym samym unikanie kar finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba osób zameldowanych na terenie Gminy Dzwola wynosiła 6 077 osób (dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy Dzwola). Z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych przez właścicieli nieruchomości wynika, że systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na koniec 2023 roku objętych zostało 4 916 osób. Pomiedzy osobami zameldowanymi, a zamieszkałymi występuje znaczna rozbieżność, która wynika m.in. z faktu, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zamieszkania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, które ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem Gminy Dzwola (na terenie kraju lub za granicą).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku Gmina Dzwola miała podpisaną umowę na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Dzwola z firmą EKO-KRAS SP. Z O.O. z siedzibą: ul. M. Konopnickiej 27D, 23-204 Kraśnik. Cena brutto odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym zaopatrzenie i wymiana worków do gromadzenia odpadów komunalnych wynosiła 1 023,00 zł/1Mg (zł/t). Liczba obsługiwanych gospodarstw domowych w zabudowie jednorodzinnej na wsi wynosiła około 1 508.

Mieszkańcy mają również możliwość samodzielnego i nieodpłatnego dostarczania odpadów komunalnych, wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zbieranych selektywnie. W 2023 roku umowa na prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zawarta była z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., 23-400 Biłgoraj, ul. Łąkowa 13. Koszt prowadzenia PSZOK wynosił w 2023 r. 2 160,00 zł brutto miesięcznie.

Tabela: Rodzaj i ilość zebranych odpadów komunalnych w PSZOK w 2023 r.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	0,300
20 01 02	Szkło	0,260
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,180
Razem:		0,740

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymywania punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Zestawienie wpłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku wyglądało następująco:

- wpłaty bieżące: 580 014,00 zł
- wpłaty zaległe: 4 868,94 zł

- odsetki za zwłokę: 878,14 zł
- koszty upomnienia: 212,00 zł
- zwroty: 219,00 zł.

Łączny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Dzwola w 2023 roku wraz z prowadzeniem PSZOK wyniósł 558 805,32 zł.

Tabela: Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wraz z prowadzeniem PSZOK w Gminie Dzwola w latach 2021-2023

Rok	Koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wraz z prowadzeniem PSZOK	Przychody z tytułu funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami
2021	533 930,91 zł	594 509,46 zł
2022	543 590,09 zł	586 735,97 zł
2023	558 805,32 zł	584 663,94 zł

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2023 roku nie uległy zmianie, zostały zatwierdzone Uchwałą Nr XVI/112/2020 Rady Gminy Dzwola z dnia 30 września 2020 roku (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2020 r. poz. 4796) i od dnia 1 stycznia 2021 r. wynoszą dla odpadów zbieranych selektywnie:

- **13 zł** miesięcznie od jednego mieszkańca, przy liczbie od **1** do **3** osób włącznie zamieszkujących nieruchomość,
- **10 zł** miesięcznie **od 4 i od 5** mieszkańca zamieszkującego nieruchomość,
- **8 zł** miesięcznie **od 6** i każdego następnego mieszkańca zamieszkującego nieruchomość.

Natomiast przy braku segregacji będzie obowiązywać opłata **28 zł**, za każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

Na wniosek Wójta Gminy Dzwola, Rada Gminy Dzwola uchwaliła dwa rodzaje zwolnień w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

1) zwolnienie dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym (Uchwała Nr XVI/113/2020 Rady Gminy Dzwola z dnia 30 września 2020 roku (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2020 r. poz. 4797),

- **2,00 zł** miesięcznej stawki opłaty, od każdego mieszkańca zamieszkującego nieruchomość;

2) zwolnienie dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Uchwała Nr XVI/114/2020 Rady Gminy Dzwola z dnia 30 września 2020 roku (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2020 r. poz. 4798),

- **1,00 zł** miesięcznej stawki opłaty, od każdego członka rodziny wielodzietnej.

Stawki opłat za zagospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Dzwola są ustalone i utrzymywane na bardzo niskim poziomie. System gospodarki odpadami jest prowadzony właściwie, w rozliczeniu rocznym bilans jest dodatni.

Działania edukacyjno-ekologiczne

Zbiórka zużytego sprzętu. 19 i 20 marca 2023 roku na terenie Gminy Dzwola odbyła się bezpłatna zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Do akcji aktywnie włączyli się druhowie – ochotnicy ze wszystkich jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Gminy Dzwola, którzy przez swoje zaangażowanie i pełną dyspozycyjność sprawnie zebrali ww. sprzęt. Zebrano 3,915 Mg sprzętu chłodniczego i 10,709 Mg sprzętu elektronicznego. Odbiorem i utylizacją zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zajęła się firma Green Office Ecologic Sp. z o.o. z siedzibą: 00-074 Warszawa, ul. Trębacka 4.

Ścieżka ekologiczna. Edukacja, aby była skuteczna, powinna angażować do działania i zachęcać do zdobywania informacji.

W ramach działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących gospodarowania odpadami, na terenie Zespołu Szkół w Kocudzy, został zrealizowany projekt w ramach którego zakupiono i zamontowano tablice informacyjne oraz ławeczki. Tak powstała Ścieżka edukacyjna, która składa się z pięciu tablic i pięciu drewnianych ławek, a jej myśl przewodnia to ekologia.

Uczniowie w przystępny sposób mogą poznać tematy dotyczące między innymi:

- co się dzieje z odpadami pochodzącymi z domu,
- jak długo rozkładają się poszczególne śmieci,
- efekty recyklingu,
- kompostownia,
- obieg wody w przyrodzie.

Ścieżka edukacyjna to doskonała pomoc dydaktyczna, którą można wykorzystać do realizacji zagadnień z ekologii na lekcjach przyrody, biologii i różnych tego typu zajęciach tak w klasach starszych, jak i młodszych. Przekazywanie uczniom nietrywialnych treści z zakresu ekologii w tak przyjazny sposób daje szansę na zaciekawienie ich tym tematem oraz na skuteczne zachęcenie do dbałości o środowisko.

5.4 Bezpieczeństwo publiczne

Do jednych z najważniejszych zadań Gminy Dzwola należy ochrona przeciwpożarowa w szerokim spectrum obowiązywania. To Gmina ponosi wszelkie koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej.

Nad jednostkami OSP z terenu gminy pieczę sprawuje Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim, a jednostki te w zależności od lokalizacji miejsca zdarzenia i jego intensywności wspierają ją w akcjach ratowniczo – gaśniczych.

Bez zmian w stosunku do roku 2022 na terenie Gminy Dzwola aktywnie funkcjonuje: 12 jednostek, w tym 2: w Dzwoli i Krzemieniu Pierwszym, zaliczone są do KSRG.

W roku 2023 walne zebrania sprawozdawcze odbyły się we wszystkich jednostkach OSP, na których podsumowano roczną działalność. Wszystkie jednostki OSP mają w użytkowaniu Remizy Strażackie (11 obiektów). W większości są to nowe budynki, obszerne, posiadające garaże, duże świetlice z zapleczem kuchennym oraz pomieszczenia socjalno-bytowe.

Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Dzwoli w 2023 roku odbył 5 posiedzeń, na których omawiane były sprawy bieżące OSP. Komisja Rewizyjna Zarządu obradowała jeden raz, opiniując pozytywnie działania Zarządu w roku 2023.

W dniu 25 czerwca 2023 r. odbyły się zawody sportowo – pożarnicze jednostek OSP z terenu gminy Dzwola. Zawody miały miejsce w Dzwoli, na boisku przy Zespole Szkół w Dzwoli. Gospodarzem tegorocznych zawodów była jednostka OSP w Dzwoli. I miejsce zajęła OSP Krzemień Pierwszy, II miejsce OSP Kocudza Druga, a III miejsce OSP Branewka. W zawodach udział brała także Kobięca Drużyna Pożarnicza z Kocudzy Dolnej.

Sprzęt oraz wyposażenie dla jednostek OSP

Gmina Dzwola w 2023 roku, w ramach realizacji zadania dotowanego z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości otrzymała trzy razy wsparcie, w formie dotacji na zakup sprzętu oraz wyposażenia dla jednostek OSP, na łączną kwotę: **113 050,00 zł**.

W ramach otrzymanej dotacji w czerwcu, zakupiono dla:

- OSP Branew: agregat prądowórczy, 4 kpl. ubrań koszarowych, węże W75 i W52: 2 szt.;
- OSP Dzwola: węże W42: 6 szt.;
- OSP Kocudza Druga: hełmy specjalne: 4 szt., buty specjalne skórzane: 4 pary, buty specjalne gumowe: 4 pary, 4 kpl. ubrań koszarowych, węże W75 i W52: 3 szt., rękawice specjalne: 4 pary, prądownica turbo;
- OSP Konstantów: agregat prądowórczy, pompa szlamowa, węże W75i W52: 3 szt., prądownica turbo;
- OSP Krzemień Pierwszy: pilarka akumulatorowa, 6 kpl. ubrań koszarowych, węże W75 i W52: 6 szt.

Dotacja ze środków Funduszu Sprawiedliwości: **48 050,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **3 070,00 zł.**

W ramach otrzymanej dotacji w październiku, zakupiono dla:

- OSP Branewka: ubranie specjalne dwuczęściowe: 3 kpl., hełm strażacki Vulcan: 3 szt., buty specjalne skórzane: 3 pary.;
- OSP Dzwola: ubrania koszarowe: 5 szt.;
- OSP Krzemień Drugi: ubranie specjalne dwuczęściowe: 3 kpl.;
- OSP Krzemień Pierwszy: węże tłoczne: 4 szt.;
- OSP Zdzisławice: ubranie specjalne dwuczęściowe: 2 kpl., buty specjalne: 2 pary.

Dotacja ze środków Funduszu Sprawiedliwości: **35 000,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **1 100,00 zł.**

W ramach otrzymanej dotacji w grudniu, zakupiono dla:

- OSP Dzwola: Lanca kominowa: 1 szt.
- OSP Kocudza Dolna: ubranie specjalne dwuczęściowe: 1 kpl.
- OSP Kocudza Druga: hełmy strażackie: 4 szt.
- OSP Kocudza Druga: hełmy strażackie: 4 szt. OSP Krzemień Drugi: ubranie specjalne dwuczęściowe: 2 kpl. OSP Krzemień Pierwszy: ubranie specjalne dwuczęściowe: 2 kpl., ubranie koszarowe czteroczęściowe: 1 kpl.

Dotacja ze środków Funduszu Sprawiedliwości: **30 000,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **2 600,00 zł.**

Zadania inwestycyjne takie jak zakup samochodu ciężkiego pożarniczego Star 266 na potrzeby jednostki OSP w Branwi oraz quada dla jednostki OSP w Krzemieniu Pierwszym zostały opisane w Rozdziale 9 pkt 9.6 niniejszego Raportu.

Dzięki inicjatywie członków OSP Dzwola w roku sprawozdawczym czterokrotnie odbyły się stacjonarnie w budynku remizy OSP szczytne akcje honorowego krwiodawstwa.

Jak co roku, tak i w 2023 roku w dniu 29 grudnia dokonane zostało komisyjne tankowanie pojazdów strażackich jednostek OSP z terenu gminy Dzwola w celu prawidłowego rozliczenia zużycia paliwa przez jednostki w całym roku.

Stan wyposażenia jednostek OSP z terenu Gminy Dzwola należących do KSRG jest na bardzo dobrym poziomie, natomiast pozostałych jednostek na poziomie dobrym. Sprzęt, umundurowanie i najważniejsze potrzeby do prawidłowego funkcjonowania OSP są systematycznie uzupełniane w miarę posiadanych środków. Ponadto są monitorowane wszelkie konkursy i aplikowane wnioski o dofinansowanie różnych zakupów ze środków zewnętrznych.

W dniu 28 października 2023 r. w miejscowościach Kocudza Druga i Kocudza Pierwsza odbyły się ćwiczenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Dzwola przy udziale WOT-u. Ćwiczenia rozpoczęły się zbiórką przed remizą OSP Kocudza Druga – gospodarza ćwiczeń, o godzinie 9.00. W ćwiczeniach uczestniczyło 11 jednostek OSP z terenu gminy Dzwola, tj. OSP Branew, OSP Branewka, OSP Dzwola, OSP Kocudza Dolna, OSP Kocudza Druga, OSP Kocudza Górna, OSP Konstantów, OSP Krzemień Pierwszy, OSP Krzemień Drugi, OSP Zdzisławice, OSP Zofianka Dolna oraz żołnierze WOT z 243 Kompanii Lekkiej Piechoty. Gospodarzem ćwiczeń była OSP Kocudza Druga.

Ćwiczenia były podzielone na dwie fazy. Faza pierwsza obejmowała szkolenie w podgrupach. Ta część szkolenia odbyła się na placu przy remizie OSP Kocudza Druga.

Druga faza miała miejsce w Zespole Szkół w Kocudzy Pierwszej. Strażacy musieli zmierzyć się ze zorganizowanymi dla nich zadaniami. Scenariusz ćwiczeń zakładał zdarzenie z udziałem dużej liczby poszkodowanych dzieci w wyniku eksplozji ładunku wybuchowego w szkole. Strażacy ratownicy OSP musieli m.in. zabezpieczyć miejsce zdarzenia, utworzyć dostęp do osób poszkodowanych z wykorzystaniem narzędzi hydraulicznych, dokonać segregacji wstępnej, ewakuować poszkodowane osoby ze strefy zagrożenia i udzielić im pierwszej pomocy, a także ugasić pożar.

5.5 Infrastruktura drogowa

Gmina Dzwola na swoim terenie posiada drogi z trzech kategorii, a mianowicie drogę krajową nr 74 administrowaną przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie, drogi powiatowe – administrowane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Janowie Lubelskim oraz drogi gminne, których zarządcą jest Wójt Gminy Dzwola.

Droga krajowa

Odcinek drogi krajowej nr 74 (Janów Lubelski – Frampol) na terenie gminy ma długość 12,56 km. Na terenie gminy zlokalizowany jest również początkowy odcinek obwodnicy miejscowości Frampol. W roku sprawozdawczym Generalna Dyрекcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie rozpoczęła prace budowlane związane z „Rozbudową drogi krajowej nr 74 na odcinku Janów Lubelski – Frampol od km 213 + 106 do km 224 + 948”. W ramach w/w inwestycji w latach 2023 – 2025 zostanie zbudowana obwodnica Dzwoli (ok. 2,7 km) oraz rozbudowany odcinek obecnej DK74 (o długości ok. 9,3 km).

Drogi powiatowe

W gminie Dzwola jest 12 odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 69,749 km, z czego utwardzonych 49,729 km i gruntowych 20,020 km.

Drogi gminne

Drogi gminne łączą miejscowości na terenie gminy oraz gmin przyległych. Długość dróg gminnych utwardzonych i nieutwardzonych wynosi: 108,261 km. 46% dróg gminnych posiada nawierzchnię bitumiczną lub betonową.

Pozostałe drogi, to dojazdowe do pól, tzw. „drogi transportu rolniczego” utwardzone tłuczniem, żwirem lub gruntowe.

Zrealizowane w 2023 r. zadania remontowe i inwestycyjne zostały szczegółowo opisane w rozdziale 9 pkt 9.2 Transport i łączność – drogi publiczne.

Zgody, opinie i uzgodnienia w odniesieniu do dróg gminnych

W roku 2023 na podstawie ustawy o drogach publicznych wydano następujące decyzje administracyjne oraz opinie i uzgodnienia w odniesieniu do dróg gminnych:

- wydano zgody na umieszczenie w pasach dróg gminnych urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego w ilości 9 sztuk,
- wydano zezwolenia na zajęcie pasa drogowego dróg gminnych w celu umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego w ilości 6 sztuk,
- wydano zgody na budowę zjazdów z dróg gminnych w ilości 14 sztuk,
- wydano zgody na utwardzenie istniejącego zjazdu na drogę gminną oraz określenia warunków na przyłączenie się do drogi gminnej w ilości 2 sztuk,
- wydano opinię w sprawie budowy ogrodzeń od dróg gminnych w ilości 3 sztuk,
- uzgodniono 6 wniosków na przejazd pojazdów nienormatywnych w związku z budową farmy wiatrowej na terenie gminy.

Oznakowanie, przystanki komunikacyjne, obiekty mostowe

Gmina Dzwola w miarę posiadanych środków finansowych opracowuje oraz aktualizuje projekty stałej organizacji ruchu oraz uzupełnia oznakowanie dróg na podstawie przeprowadzonej kontroli przez Starostę Janowskiego w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, w związku z poprawą bezpieczeństwa użytkowników.

Gmina jest też właścicielem 7 przystanków komunikacyjnych określonych na podstawie Uchwały Nr IV/31/2019 Rady Gminy Dzwola z dnia 26 lutego 2019 roku. Przystanki komunikacyjne, zarówno te będące własnością Gminy Dzwola, jak również zlokalizowane przy drogach powiatowych są raz w tygodniu sprzątane przez firmę zewnętrzną. Dodatkowo na wszystkich przystankach zamontowane są kosze na śmieci.

W zarządzie Gminy Dzwola jest obecnie 6 obiektów mostowych z czego jeden został przebudowany – znajdujący się w ciągu drogi gminnej Krzemień Drugi – Zofianka Dolna.

Utrzymanie dróg

Drogi gminne są na bieżąco utrzymywane przez Gminę Dzwola poprzez wycinkę drzew i zakrzaczeń, koszenie rowów i poboczy oraz odśnieżanie dróg. W okresie wiosennym wykonywane są remonty częściowe dróg gminnych. Należy tutaj dodać, iż infrastruktura drogowa na terenie gminy Dzwola jest systematycznie ulepszana, dlatego też liczba remontów częściowych spadła do minimum. Większość prac zlecają firmom zewnętrznym.

6.

Oświata i edukacja

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

6.1 Publiczne szkoły podstawowe

Gmina Dzwola jest organem prowadzącym cztery szkoły podstawowe.

- **Zespół Szkół w Dzwoli**, składający się z Publicznej Szkoły Podstawowej im. „Bohaterów Września 1939” i Publicznego Przedszkola
- **Zespół Szkół w Kocudzy**, składający się z Publicznej Szkoły Podstawowej im. „Jana Pawła II” i Publicznego Przedszkola
- **Zespół Szkół w Krzemieniu**, składający się z Publicznej Szkoły Podstawowej im. „ks. Jana Twardowskiego” i Publicznego Przedszkola
- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Branwi** wraz z oddziałem przedszkolnym.

Nowy system szkolny wprowadził od 1 września 2017 r. ośmioklasowe szkoły podstawowe, w których odbywa się nauka bezpłatna i obowiązkowa do 18 roku życia. Kształcenie w szkole podstawowej obejmuje 2 etapy edukacyjne:

- I etap obejmuje klasy I-III jako edukacja wczesnoszkolna,
- II etap obejmuje klasy IV-VIII szkoły podstawowej.

Tabela: Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych 2023 r.

Rok szkolny 2022/2023	Klasy								Razem:
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
PSB Branew	4	0	2	6	6	7	4	8	37
PSP Dzwola	13	14	6	13	7	11	15	16	95
PSP Kocudza	20	17	13	25	23	15	15	37	164
PSP Krzemień	26	17	13	17	10	16	12	13	123
Razem:	63	48	34	61	46	49	46	74	419

Tabela: Liczba uczniów w szkołach podstawowych z podziałem na klasy (wrzesień 2023 r.)

Rok szkolny 2023/2024	Klasy								Razem:
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
PSB Branew	3	4	0	2	6	6	7	4	32
PSP Dzwola	14	13	14	6	13	7	11	15	93
PSP Kocudza	15	19	16	13	25	21	15	15	139
PSP Krzemień	15	26	16	13	17	10	17	12	126
Razem:	47	62	46	34	61	44	50	46	390

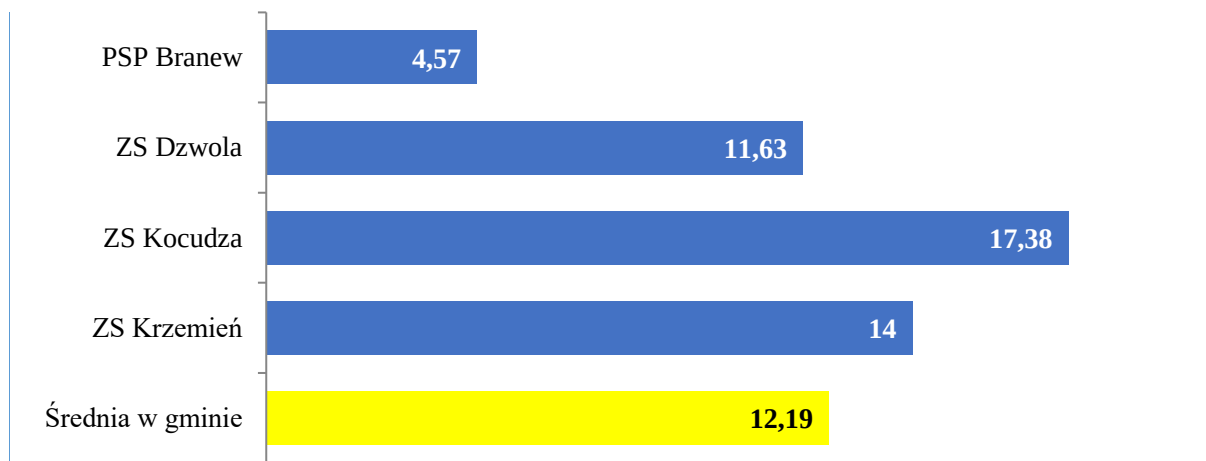
Z powyższych tabel wynika, że do szkół podstawowych, wg stanu na styczeń 2023 r., uczęszczało 419 uczniów, natomiast od września 2023 r. do szkół uczęszcza o 29 uczniów mniej w stosunku do poprzedniego roku szkolnego.

Tabela. Liczba: oddziałów, uczniów i zatrudnienie w szkołach podstawowych - wrzesień 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia liczba uczn./oddział	Etaty nauczycieli	Prac./etaty admin.-obsługowi
PSP Branew	7	32	4,57	9,76	3 (2 etaty)
ZS Dzwola	8	93	11,63	14,06	11
ZS Kocudza	8	139	17,38	21,34	11
ZS Krzemień	9	126	14,00	20,94	11 / (10,63et.)
Razem:	32	390	12,19	66,10	36/34,63 etaty

W powyższej w tabeli zaprezentowano zbiorczo liczbę oddziałów, uczniów, zatrudnienie nauczycieli i pracowników administracyjno-obslugowych (w przeliczeniu na etaty) w poszczególnych szkołach podstawowych wg stanu na wrzesień 2023 r.

Z przedstawionych danych w tabelach wynika, iż w 2023 r. wszystkie szkoły podstawowe posiadały strukturę klas I-VIII, zaś w Publicznej Szkole Podstawowej w Branwi nie było klasy III. Średnia liczba uczniów w klasach, w roku szkolnym 2023/2024 wyniosła 12,19 ucznia na 1 oddział. Poniżej tej średniej znalazł się uczeń ze Szkoły Podstawowej w Dzwoli i Branwi. Najliczniejsze klasy są w Publicznej Szkole Podstawowej w Kocudzy.

Wykres: Średnia liczba uczniów w klasie

W 2023 roku, w szkołach na terenie Gminy Dzwola zatrudnionych było ogółem: 129 pracowników t.j.: 91 nauczycieli (w tym zastępstwa), 37 pracowników obsługi w tym: sekretarki, pomoce nauczycieli, sprzątaczk, woźni, konserwatorzy, pracownicy stołówek i 1 pracownik palacz c.o. na umowę-zlecenie. W 2023 roku na emeryturę odeszło 3 nauczycieli, 1 nauczyciel na świadczenie kompensacyjne, 1 pracownik obsługi na emeryturę.

Zatrudnienie nauczycieli w szkołach podstawowych, w przeliczeniu na **etaty** i stopnie awansu zawodowego, wg stanu na **styczeń 2023 roku** przedstawiało się następująco:

Nauczyciele	Początkujący	Mianowany	Dyplomowany
65,56	4,98	17,06	43,52

Od roku szkolnego 2022/2023 weszła w życie ustawa o zmianie ustawy Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła zmianę w systemie awansu zawodowego. Zlikwidowano stopień nauczyciela stażysty i kontraktowego, zastępując go stopniem nauczyciela początkującego. W systemie oświaty pozostają niezmiennie nauczyciele mianowani i dyplomowani. Od roku szkolnego 2022/2023 w szkołach zostali zatrudnieni nauczyciele specjaliści tj. pedagodzy specjali, psychologowie, logopedzi, terapeuci pedagogiczni.

Poniżej liczba etatów wszystkich nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych i placówkach wychowania przedszkolnego, w podziale na stopnie awansu zawodowego, wg stanu na wrzesień 2023 r.

Nauczyciele ogółem	Etaty	Początkujący	Mianowani	Dyplomowani
Szkoły podstawowe	64,10	6,60	16,61	40,89
Wychowanie przedszkolne	8,00	3,60	2,80	1,60
Razem:	72,10	10,20	19,41	42,49

Z powyższego wynika, że kadra nauczycielska dba o swój rozwój zawodowy i awansuje na wyższe stopnie awansu zawodowego. Wg stanu na wrzesień 2023 r. najwyższy stopień awansu zawodowego, czyli nauczyciele dyplomowani stanowią **58,93%** kadry nauczycielskiej zatrudnionej w naszych szkołach, **26,92%** to nauczyciele mianowani, **14,15%** nauczyciele początkujący w stosunku do ogólnej liczby etatów nauczycielskich tj. **72,10 etatu** nauczycieli czynnie pracujących. Od nowego roku szkolnego 2023/2024 można zauważyć przyrost zatrudnienia nauczycieli początkujących w szkołach i przedszkolach.

Gmina ma obowiązek zapewnić nauczycielom średnie wynagrodzenia na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, obowiązujące w danym roku budżetowym, w oparciu o kwoty bazowe wynikające z ustawy budżetowej na dany rok. Po dokonaniu analizy wynagrodzeń nauczycieli za 2023 rok zostało sporządzone sprawozdanie.

Tabela: Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w szkołach prowadzonych przez JST za 2023 r. na poszczególnych stopniach awansu zawodowego

Wyszczególnienie	Stopień awansu zawodowego nauczyciela		
	Początkujący	Mianowany	Dyplomowany
Średnioroczna liczba etatów	7,58	18,57	44,88
Średnie wynagrodzenie należne	434 594,15	1 277 637,54	3 945 517,49
Wydatki na wynagrodzenia. poniesione przez JST	431 102,66	1 355 665,80	3 876 857,99
Średnioroczne wynagrodzenie w gminie na 1 etat	56 873,70	73 003,00	86 382,75
Kwota różnicy na 1 etat (uśredniona)	- 460,61	+ 4 201,84	- 1529,85
Kwota różnicy wypłacona (-), nadpłata (+)	- 3 494,49	+ 78 028,26	- 68 659,50

Analiza wynagrodzeń nauczycieli została dokonana w oparciu o art. 30a Karty Nauczyciela, z uwzględnieniem kwoty bazowej, która w 2023 r. wyniosła 3 981,55 zł.

Jednorazowy dodatek uzupełniający za 2023 rok otrzymali nauczyciele początkujący i dyplomowani, proporcjonalnie do struktury zatrudnienia i wynagrodzenia zasadniczego. Natomiast nauczyciele mianowani osiągnęli średnie wynagrodzenia i nie otrzymali dopłat do wynagrodzeń.

6.2 Wychowanie przedszkolne

W Gminie Dzwola funkcjonują trzy publiczne przedszkola, wchodzące w skład zespołów szkół, oraz jeden oddział przedszkolny przy szkole podstawowej w następujących miejscowościach:

Tabela: Organizacja przedszkoli – dane wg stanu na wrzesień 2023 r.

Jednostka	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli przedszkoli	Liczba etatów - pomoc nauczyciela
Publiczne Przedszkole w Dzwoli	44	2	2	2
Publiczne Przedszkole w Kocudzy	52	3	3	2
Publiczne Przedszkole w Krzemieniu	57	3	3	1,63
Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Branwi	9	1	1	0
Razem:	162	9	9	5,63

Do oddziałów przedszkolnych uczęszczają uczniowie - „sześciolatki”, a do przedszkoli uczęszczają dzieci od 2,5–3, 4, 5-latki (grupy młodsze). Od roku szkolnego 2023/2024 zostały utworzone dodatkowo po 1 oddziale w przedszkolu w Kocudzy i Krzemieniu. Publiczne przedszkola i oddział przedszkolny przy szkole podstawowej, prowadzone przez gminę, zapewniają bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w wymiarze 5 godzin dziennie. Za korzystanie z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym wymiar 5 godzin dziennie, Rada Gminy Dzwola Uchwałą Nr XI/72/2019 ustaliła opłatę w wysokości 1,00 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu. Uchwalona stawka (za godzinę) została zwaloryzowana i 2023 r. od stycznia wynosiła 1,14 zł, od września wynosi 1,30 zł. Publiczne Przedszkole w Dzwoli zapewnia edukację przedszkolną i opiekę od godziny 7⁰⁰ do 15³⁰, natomiast pozostałe przedszkola 7 godzin dziennie. Pomimo dobrze zorganizowanej sieci wychowania przedszkolnego, nasza gmina ponosi dodatkowe koszty związane z opłatami za wychowanie przedszkolne innym, sąsiedzkim gminom, do których uczęszczają dzieci z Gminy Dzwola. W 2023 r. gmina poniosła koszt **98 564,55 zł** za dzieci uczęszczające do przedszkoli w Janowie Lubelskim, Chrzanowie, Frampolu i Biłgoraju. Jest to dodatkowe obciążenie budżetu.

Według danych ze stycznia 2023 r. wychowaniem przedszkolnym objętych było 153 przedszkolaków, z tego 47 sześciolatków. Od września do przedszkoli uczęszcza 162 dzieci, z tego 46 sześciolatków. Na dzieci sześciolatków przyznawana jest subwencja oświatowa, natomiast na dzieci 5-letnie i młodsze gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego.

W 2023 r. do budżetu gminy wpłynęła dotacja celowa w kwocie **170 379,00 zł**, naliczona na **106** dzieci tj. 1 607,35 zł na każde dziecko. Po zakończonym roku kalendarzowym jednostka samorządu rozlicza się z wykorzystania dotacji, sporządzając roczne sprawozdanie z wykorzystania dotacji przedszkolnej.

Dyżur wakacyjny w Gminie Dzwola

Dla zapewnienia opieki w okresie wakacji zorganizowany został, po raz drugi, dyżur wakacyjny w placówkach przedszkolnych dla dzieci uczęszczających do Publicznych Przedszkoli, prowadzonych przez Gminę Dzwola. Dyżur wakacyjny w Gminie Dzwola, zgodnie z Zarządzeniem Nr 60/2023 Wójta Gminy Dzwola z dnia 02 czerwca 2023 r. pełniły następujące przedszkola, wg harmonogramu:

- 1) Publiczne Przedszkole w Krzemieniu od 26.06.2023 r. do 14.07.2023 r.
- 2) Publiczne Przedszkole w Kocudzy od 17.07.2023 r. do 04.08.2023 r.
- 3) Publiczne Przedszkole w Dzwoli od 07.08.2023 r. do 31.08.2023 r.

Na dyżur wakacyjny można było zapisać dziecko do dowolnej placówki wychowania przedszkolnego z naszej gminy. Przedszkola pracowały od godz. 7.30 do godz. 15.00. Najmniej dzieci uczęszczało do Publicznego Przedszkola w Kocudzy, gdyż zapisanych zostało 7 dzieci. Większe zainteresowanie było w Publicznym Przedszkolu w Dzwoli, gdzie uczęszczało 23 dzieci i w Publicznym Przedszkolu w Krzemieniu - 20 przedszkolaków.

Wszystkie chętne dzieci mogły skorzystać z przedszkolnej opieki wakacyjnej.

6.3 Dowóz uczniów do szkół

Kolejnym zadaniem własnym, które realizuje gmina, jest dowóz uczniów do szkół. Sieć szkół w Gminie Dzwola została tak ustalona, by wszyscy uczniowie mogli bez przeszkód spełniać obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Jeśli droga dziecka z domu do szkoły przekracza ustawowe odległości tj. 3 km dla uczniów klas „0” i klas I-IV oraz 4 km klas V-VIII gmina organizuje i zapewnia uprawnionym uczniom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu. Ustalenie planu sieci publicznych szkół i przedszkoli następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii Lubelskiego Kuratora Oświaty. Zgodnie z art. 39 ust.8 ustawy Prawo oświatowe plan sieci oraz granice obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Dzwola zostało określone Uchwałą Rady Gminy Dzwola Nr IV/33/2019 z dnia 20 lutego 2019 r. i obejmuje następujące miejscowości:

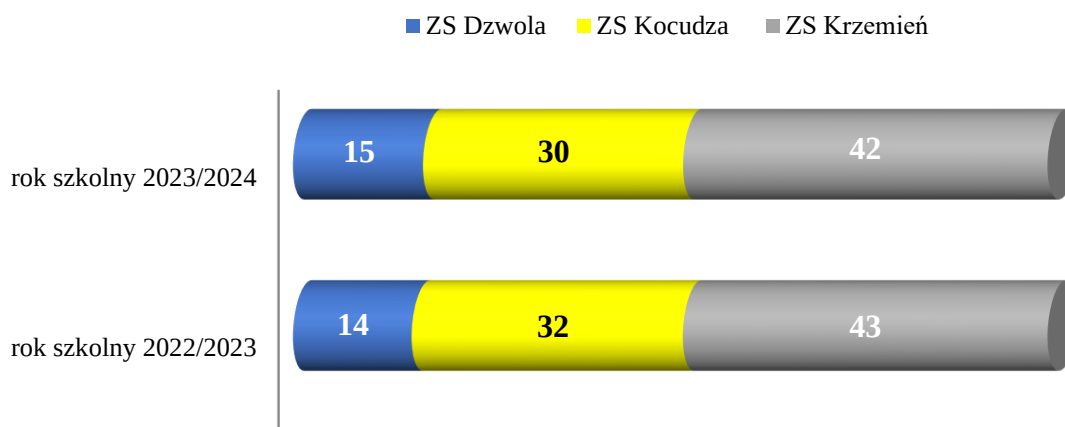
- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Branwi** - Branew Szlachecka, Branew Ordynacka, Branewka, Branewka-Kolonia;
- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Dzwoli** - Dzwola, Konstantów, Kocudza Górna;
- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Kocudzy** - Kocudza Pierwsza, Kocudza Druga, Kocudza Trzecia, Zdzisławice, Kapronie, Władysławów;
- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzemieniu** - Krzemień Pierwszy, Krzemień Drugi, Flisy, Zofianka Dolna.

Z bezpłatnego dowozu od stycznia do czerwca 2023 r. skorzystało 89 uczniów, a od września 2023 r. - 87 uczniów, tj. ok. 20% ogółu wszystkich uczniów uczęszczających do szkół. Koszt dowozu uczniów do oddziałów przedszkolnych (sześciolatki) i szkół podstawowych w 2023 r. wyniósł **106 475,00 zł**.

Gmina ma także obowiązek zapewnić uczniom niepełnosprawnym bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej albo ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego. Realizacja tego zadania odbywa się na podstawie zawartych umów (11 umów) pomiędzy wójtem a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice lub z ośrodkiem, jako zwrot kosztów za dowóz tych

uczniów, na zasadach określonych w umowie. W 2023 r. na ten cel gmina wydatkowała kwotę **184 251,24 zł**. Ponadto Gmina poniosła wydatek w kwocie **7 000,00 zł** na dowóz uczniów niepełnosprawnych, którą realizuje Organizacja Pożytku Publicznego „Krok za krokiem”.

Ilość uczniów dojeżdżających do szkół

6.4 Egzamin ósmoklasisty

Efektem końcowym kształcenia w szkole podstawowej jest egzamin ósmoklasisty. W całej Polsce, uczniowie ósmych klas szkół podstawowych przestępują do zewnętrznych egzaminów. Jest to obowiązkowy element ukończenia nauki na tym etapie kształcenia. Celem egzaminu jest sprawdzenie pozyskanych umiejętności i wiedzy, w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w klasach I–VIII. Egzamin ósmoklasisty ma formę pisemną, w 2023 roku był przeprowadzany w dniach 23-25 maja z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.: języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego.

Do egzaminu w naszej gminie przystąpiło **74 uczniów** klas ósmych:

- 8 w PSP w Branwi,
- 16 w PSP w Dzwoli,
- 37 w PSP w Kocudzy ,
- 13 w PSP w Krzemieniu.

W poniższej tabeli zaprezentowano wyniki egzaminów w szkołach, w Gminie Dzwola, z rozróżnieniem na poszczególne przedmioty. Z zaprezentowanych danych wynika, iż najlepsze wyniki z egzaminu z języka polskiego, już po raz kolejny, osiągnęli uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Branwi – osiągając, w tym roku szkolnym, stanin 7. W szkole w Dzwoli, mimo że uczniowie uzyskali średnią liczbę punktów i średnią procentową wyższą niż w poprzednim roku szkolnym, to jednak określony został ten wynik niższym staninem, co wiąże się to z tym, iż skala staninowa stosowana w pomiarze dydaktycznym ukazuje jaką pozycję zajmuje wynik osiągnięty przez szkołę, na tle wyników osiągniętych przez całą badaną populację. Egzamin z matematyki, we wszystkich szkołach, wypadł bardzo dobrze, a uzyskane wyniki są wyższe niż średnie wyniki z tego egzaminu w powiecie, województwie czy kraju. Egzamin z matematyki najlepiej napisali uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Kocudzy,

uzyskując wysoki wynik określany jako 7 w skali staninowej. Z języka angielskiego, mimo iż uczniowie z gminy uzyskali wyższą średnią procentową od średniej uzyskanej w naszym powiecie, to jednak porównując do średnich wyników w województwie czy kraju, są one niższe. Na uwagę jednak zasługuje poprawa wyniku z egzaminu z tego przedmiotu w szkole w Dzwoli, ponieważ z 3 – niskiego staninu w roku szkolnym 2021/2022 uczniowie poprawili wynik na 5 stanin w roku szkolnym 2022/2023.

Tabela: Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2022/2023

Średnie wyniki szkół z egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2022/2023									
Rok szkolny	Język polski			Matematyka			Język angielski		
	Średnia (%)	Punkty	Stanin	Średnia (%)	Punkty	Stanin	Średnia (%)	Punkty	Stanin
Szkoła Podstawowa w Branwi									
2021/2022	61	27,5	6	54	13,54	5	52	28,53	3
2022/2023	73	32,9	7	57	14,25	6	54	29,5	4
Szkoła Podstawowa w Dzwoli									
2021/2022	55	24,6	4	44	10,9	3	46	25,5	3
2022/2023	59	26,6	3	52	12,9	5	62	34	5
Szkoła Podstawowa w Kocudzy									
2021/2022	53	23,8	4	55	13,8	5	48	26,6	3
2022/2023	70	31,5	6	63	15,75	7	57	31,35	4
Szkoła Podstawowa w Krzemieniu									
2021/2022	59	26,4	5	59	14,8	6	69	37,9	6
2022/2023	69	31	6	54	13,5	5	65	35,75	5
Gmina	68			58			59		
Powiat	64			48			58		
Województwo	67			53			64		
Kraj	66			53			66		

- Wynik niski szkoły to 1,2,3 stanin,
- Wynik średni szkoły to 4, 5, 6 stanin,

Praca, zaangażowanie i ambicje wszystkich uczniów odzwierciedlają się na wynikach całej szkoły czy Gminy. Mimo, iż niejednokrotnie wynik ogółu klasy nie jest imponujący, to jednak zauważyć należy sukcesy pojedynczych uczniów którzy osiągnęli maksymalny możliwy wynik do uzyskania z danego przedmiotu. W roku szkolnym 2022/2023 taki wynik uzyskali:

- w PSP Dzwoli 1 uczeń uzyskał 100% z egzaminu z matematyki,
- w PSP w Kocudzy 2 uczniów uzyskało po 100% z matematyki.

Wyniki egzaminów zewnętrznych są wykorzystywane w ocenie jakości pracy szkoły, jednak należy wziąć pod uwagę, iż cały proces edukacyjny musi być ukierunkowany na systematyczny rozwój ucznia - nie może być ograniczony i podporządkowany jedynie egzaminowi. Wyniki egzaminów dają wskazówki, które obszary działań edukacyjnych należy szczególnie przeanalizować i dokonać korekt i zmian.

6.5 Sukcesy uczniów

Uczniowie ze szkół z naszej Gminy, przy pomocy nauczycieli, rozwijali swoje zainteresowania w wielu dziedzinach, uczestnicząc w różnych konkursach i podejmując rywalizację w licznych zawodach i turniejach. Rok 2023 był kolejnym okresem, gdy nasi uczniowie osiągnęli sukcesy w różnych dziedzinach. Poniżej zaprezentowano odniesione sukcesy.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Branwi

Osiągnięcia naukowe oraz artystyczne:

- III miejsce uczennicy klasy VI w Pierwszym Ogólnopolskim konkursie plastyczno-graficznym „Maria Konopnicka i jej literaccy bohaterowie”,
- V miejsce uczennicy klasy VIII w kategorii 14-15 lat Ogólnopolskiego Turnieju Tańca Towarzyskiego.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Dzwoli

Osiągnięcia naukowe oraz artystyczne:

- 2 laureatów Ogólnopolskiego Konkursu Matematycznego „Orzeł Matematyczny” edycja wiosenna,
- II miejsce w Konkursie Ekonomicznym „Młody ekonomista, przyszły finansista” organizowanym przez Zespół Szkół Technicznych,
- dwie uczennice zakwalifikowały się do etapu wojewódzkiego w konkursie organizowanym przez Lubelskiego Kuratora Oświaty w Lublinie z języka angielskiego,
- jedna uczennica zakwalifikowała się do etapu rejonowego z fizyki w konkursie organizowanym przez Lubelskiego Kuratora Oświaty w Lublinie.

Osiągnięcia sportowe:

- II miejsce chłopców w Powiatowych Igrzyskach Dzieci w Piłce Nożnej,
- II miejsce dziewcząt w Powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Piłce Nożnej,
- II miejsce dziewcząt w eliminacjach powiatowych w piłce nożnej w kategorii kl. VII-VIII;
- II miejsce chłopców w eliminacjach powiatowych w piłce nożnej w kategorii kl. VI i młodszy,
- II miejsce chłopców w Kategorii kl. VII-VIII w eliminacjach powiatowych w tenisie stołowym,
- III miejsce dziewcząt w Kategorii kl. VII-VIII w eliminacjach powiatowych w tenisie stołowym,
- III miejsce chłopców w Powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Drużynowym Tenisie Stołowym dziewcząt i chłopców,
- III miejsce w Sztafetowych Biegach Przełajowych chłopców w Powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej,

Publiczna Szkoła Podstawowa w Kocudzy

Osiągnięcia naukowe oraz artystyczne:

- VI miejsce w grupie młodszej i V miejsce grupie starszej w eliminacjach wojewódzkich Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym,
- 10 uczniów uzyskało tytuł laureata w Ogólnopolskim Konkursie „Orzeł Matematyczny”,

- II miejsce w XX Międzywojewódzkim Przeglądzie Twórczości Dzieci i Młodzieży Szkół Noszących Imię Jana Pawła II w Pysznicy w kategorii „poezja”,
- III miejsce w XII Diecezjalnym Konkursie Pieśni Patriotyczno-Religijnej w Potoczku,
- III miejsce w kategorii I (6-9 lat) oraz III miejsce w kategorii II (10-15 lat) w powiatowym konkursie plastycznym „Rzeźba jesieni”.

Osiągnięcia sportowe:

- V i X miejsce w finale Lekkoatletycznych Nadziei Olimpijskich w Toruniu,
- Igrzyska dzieci (kl. VI i niżej):
 - II miejsce w ½ finału wojewódzkiego chłopców w mini piłce koszykowej,
 - II miejsce w powiecie dla dziewcząt w mini piłce ręcznej,
 - II miejsce w ½ finału wojewódzkiego chłopców w mini piłce ręcznej;
- Igrzyska Młodzieży Szkolnej (kl. VII i VIII):
 - I miejsce w powiecie dziewcząt w piłce ręcznej,
 - V miejsce w województwie chłopców w piłce ręcznej,
 - III miejsce w ½ finału wojewódzkiego chłopców w piłce nożnej.
 - IV miejsce w ½ finału wojewódzkiego chłopców w piłce siatkowej,
 - II miejsce w powiecie dla dziewcząt w piłce siatkowej,
 - II miejsce w powiecie dla chłopców w piłce koszykowej,

Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzemieniu

Osiągnięcia naukowe oraz artystyczne:

- tytuł laureata konkursu WFOŚiGW w Lublinie pt. „Ekopracownia – zielone serce szkoły”,
- w Ogólnopolskim konkursie przedmiotowym EDI Pingwin:
 - VI miejsce z biologii na poziomie klasy V,
 - VIII, IX i X miejsce z biologii na poziomie klasy VI,
 - VII miejsce z języka angielskiego na poziomie klasy VII,
 - IX miejsce z matematyki na poziomie klasy V,
- Wyróżnienie w I Ogólnopolskim Konkursie Plastyczno-Graficznym pt. „Maria Konopnicka i jej literaccy bohaterowie”,
- I Ogólnopolski Konkurs Poetycki dla szkół im. ks. Jana Twardowskiego z tegorocznym tematem „Jeśli jest noc, musi być dzień, jeśli łza – uśmiech”:
 - II i III miejsce w kategorii klas IV – VI,
 - II miejsce w kategorii klas VII – VIII,
- tytuł laureata w XXXIII Ogólnopolskim Konkursie im. Jana Parandowskiego na opowiadania o tematyce olimpijskiej,
- wyróżnienie na etapie wojewódzkim oraz specjalna nagroda od Wojewody Lubelskiego w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym pod hasłem „Bezpiecznie na wsi mamy – niebezpiecznych substancji unikamy”,
- II miejsce w XXIV Powiatowym Przeglądzie Kolęd i Pastorałek „Hej kolęda, kolęda”,
- I miejsce w XXIV Przeglądzie Pieśni Patriotycznych i Religijnych w JOK w kategorii klas IV – VI oraz wyróżnienie w kategorii klas IV – VI oraz w kategorii klas VII – VIII,
- I miejsce, II miejsce, a także dwa wyróżnienia w ogólnopolskim konkursie pt. „Moja ozdoba bożonarodzeniowa” w kategorii „Choinka” oraz III miejsce i wyróżnienie w kategorii „Stroik”,
- w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym dla szkół im. ks. Jana Twardowskiego z tematem „Szkoła w twórczości księdza Jana Twardowskiego” nagrodzonych zostało:
 - kategorii przedszkole - 3 uczniów,
 - w kategorii klas I-III - 2 uczniów,
 - w kategorii klas IV-VI - 5 uczniów,

- w kategorii klas VII-VIII - 3 uczniów,
oraz wyróżnionych zostało 2 uczniów w kategorii klas I-III oraz 2 uczniów w kategorii klas IV-VI,

I miejsce oraz wyróżnienie w Wojewódzkim konkursie „Animowana chemia”,

Osiągnięcia sportowe:

- I miejsce w gminie oraz II miejsce w powiecie w Igrzyskach Dzieci w Mini Piłce Koszykowej 3x3,
- I miejsce w gminie oraz II w powiecie w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Piłce Koszykowej 3x3,
- V miejsce w Powiatowych Igrzyskach Dzieci w tenisie stołowym drużynowym,
- V miejsce w finałach wojewódzkich Turnieju piłki nożnej dziewcząt pn. „Piłkarska Kadra Czeką”,
- udział w finałach wojewódzkich Turnieju piłki nożnej dziewcząt pn. „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku”,
- I miejsce w powiatowych Igrzyskach Dzieci w Czwórboju Lekkoatletycznym dziewcząt,
- I miejsce w powiatowych Igrzyskach Dzieci w Czwórboju Lekkoatletycznym chłopców,
- I miejsce w powiecie oraz III miejsce w rejonie w trójboju Lekkoatletycznym dziewcząt,
- I miejsce w powiecie oraz III miejsce w rejonie w Igrzyskach Dzieci w Trójboju Lekkoatletycznym dziewcząt,
- II miejsce w powiecie oraz VII miejsce w rejonie w Igrzyskach Dzieci w Sztafetowych Biegach Przełajowych Dziewcząt,
- II miejsce w gminnych Igrzyskach Dzieci w Piłce Nożnej Chłopców,
- II miejsce w gminnych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Piłce Nożnej Dziewcząt,
- III miejsce w gminnych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Piłce Nożnej Chłopców,
- II miejsce w powiatowych Igrzyskach Dzieci w Piłce Siatkowej Dziewcząt.

6.6 Programy i projekty finansowane z funduszy zewnętrznych

Wypożyczenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe

Gmina otrzymała dotację celową na realizację zadań własnych - wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe. Kwota otrzymanej dotacji w 2023 r. wyniosła 50 439,83 zł, z tego: na podręczniki i ćwiczenia 49 940,44 zł + koszty obsługi zadania 1% wyniósł 499,39 zł. Bezpłatne podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe otrzymało 390 uczniów z 4 szkół podstawowych. W poniższej tabeli zostały przedstawione dane dotyczące przyznanej dotacji na ten cel w poszczególnych szkołach.

Tabela: Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe

Dotacja celowa w złotych		
Szkoła:	Kwota dotacji	Liczba uczniów
PSP Branew	4 663,16	32
ZS Dzwola	11 692,09	93
ZS Kocudza	17 148,23	139
ZS Krzemień	16 936,35	126
Razem:	50 439,83	390

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

**Narodowy
Program
Rozwoju
Czytelnictwa
2.0**

Już po raz kolejny Gmina Dzwola otrzymała wsparcie finansowe w ramach Priorytetu 3 "Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0" na lata 2021-2025. Tym razem otrzymane środki zostały przeznaczone na zakup nowości wydawniczych dla Oddziału Przedszkolnego w Publicznej Szkole Podstawowej w Branwi oraz na realizację działań promujących czytelnictwo wśród przedszkolaków. Wysokość otrzymanej dotacji w ramach programu wyniosła 1 500,00 zł, a warunkiem otrzymania wsparcia był zadeklarowany wkład własny organu prowadzącego w wysokości 20 % tj. 375,00 zł. Całkowity koszt realizacji programu wyniósł **1 875,00 zł**. Otrzymane wsparcie finansowe zostało przeznaczone na zakup nowości wydawniczych dla dzieci w wieku 3-6 lat, w tym książek obrazkowych i dźwiękowych, które są dostępne w sali przedszkolnej i do których mali czytelnicy mają nieograniczony dostęp. Nowe książki pozwolą przedszkolakom przenieść się w bajkowy świat, pobudzając ich wyobraźnię, pomogą w nauce czytania, rozwiną kreatywność, spostrzegawczość oraz przyczynią się do rozwoju logicznego myślenia. Nastawienie na działania promujące czytelnictwo mają za zadanie zachęcić do częstszego sięgania po książkę od najmłodszych lat.

Umiem Pływać

Gmina Dzwola przystąpiła do programu powszechnej nauki pływania „Umiem Pływać” organizowanej przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Programem zostało objętych 120 uczniów klas I-III ze szkół podstawowych z naszej Gminy, którzy wyrazili chęć przystąpienia do projektu.

Założeniem programu „Umiem pływać” jest upowszechnienie aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie nadwadze i otyłości, zapobieganie wadom postawy oraz nabycie podstawowych umiejętności pływania. Realizacja projektu powszechnej nauki pływania ma dobroczynny wpływ na zdrowie, odporność i tężyznę fizyczną, pozwala pokonać stres i jest doskonałą odskocznią od codziennych zajęć lekcyjnych. Zajęcia nauki pływania w części teoretycznej i praktycznej odbywały się na Pływalni „Otylia” w Janowie Lubelskim pod opieką wykwalifikowanej kadry instruktorów nauki pływania, w 8 grupach szkoleniowych po 15 osób. Projekt był realizowany przez 20 godzin nauki pływania dla każdej z grup.

Całkowity koszt realizacji programu „Umiem pływać” wyniósł 61 131,00 zł. Pozyskane dofinansowanie w formie dotacji z Ministerstwa Sportu i Turystyki, ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów wyniosło 20 000,00 zł. Pozostałe koszty realizacji zadania w kwocie: 41 131,00 zł zostały sfinansowane ze środków własnych budżetu Gminy Dzwola.

Laptop dla ucznia

Zgodnie z zapisami ustawy o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli, uczniowie czwartych klas otrzymali laptopy. Proces zakupu komputerów odbywał się pod auspicjami Ministerstwa Cyfryzacji, a sprzęt komputerowy został przekazany uczniom za pośrednictwem organów prowadzących szkoły podstawowe.

W listopadzie 2023 r. laptopy trafiły do uczniów według poniższego wykazu:

Nazwa szkoły	Liczba uczniów
Publiczna Szkoła Podstawowa w Branwi	2
Publiczna Szkoła Podstawowa w Dzwoli	6
Publiczna Szkoła Podstawowa w Kocudzy	13
Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzemieniu	13
Razem:	34

Bon dla nauczyciela

Zgodnie z ustawą o rozwoju i wsparciu kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli w Systemie Informacji Oświatowej zostali wytypowani wstępnie nauczyciele do otrzymania bonu w wysokości 2 500,00 zł. Uprawniony nauczyciel składał wniosek, zawierający określone dane, do organu prowadzącego, za pośrednictwem dyrektora szkoły, zgodnie z terminami wskazanymi w ustawie. Następnie organ prowadzący w systemie teleinformatycznym złożył jeden wniosek zbiorczy, w podziale na szkoły. Wykazany nauczyciel otrzymywał kod potwierdzający przyznanie bonu. W naszej Gminie bon na zakup laptopa otrzymało 58 nauczycieli.

Piknik ekologiczny

Z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Regionalnego Wsparcie Edukacji Ekologicznej pozyskane zostały środki na organizację Pikniku Ekologicznego. Dofinansowanie trafiło do Zespołu Szkół w Kocudzy oraz do Zespołu Szkół w Dzwoli w kwocie po 8 000,00 zł. Organizacja Pikniku Ekologicznego miała za zadanie podniesienie świadomości ekologicznej uczniów oraz kształtowanie postaw proekologicznych. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu zakupiono materiały i przedmioty pomocne przy omawianych tematach.

Uczestnicy Pikniku Ekologicznego otrzymali wiedzę merytoryczną w zakresie ochrony powietrza, redukcji odpadów, recyklingu oraz ogólnej ochrony środowiska.

Każdy z uczestników stworzył unikalne rękodzieło, które zabierał ze sobą do domu.

6.7 Budżet – oświata i wychowanie

Ważną rolę dla systemu oświaty odgrywają jednostki samorządu terytorialnego, które są organami prowadzącymi dla przedszkoli i szkół podstawowych. Realizacja zadań przez poszczególne gminy ma ważne znaczenie dla jakości edukacji. Jednym z istotniejszych czynników warunkujących odpowiedni poziom jest wielkość nakładów finansowych, które Gmina, jako organ prowadzący ponosi, aby szkoły i przedszkola mogły sprawnie funkcjonować na danym terenie. Finansowanie oświaty wywołuje poczucie, iż subwencja oświatowa jest zbyt niska w stosunku do zakresu zadań, które muszą być realizowane. Wielce trudne jest osiągnięcie pożądanego efektu przy bardzo ograniczonych możliwościach finansowych Gminy, która sporo dokłada do utrzymania szkół, często kosztem rezygnacji z realizacji innych, ważnych zadań publicznych.

Zadania oświatowe realizowane są przy pomocy środków otrzymywanych z budżetu państwa t.j. subwencja oświatowa, z budżetu gminy oraz z innych instytucji na realizację zadań zleconych czy programów rządowych. Subwencja oświatowa przyznawana jest na liczbę uczniów oraz na etaty nauczycieli, wg stopni awansu zawodowego nauczycieli, zatrudnionych w szkołach podstawowych i częściowo dla nauczycieli uczących w oddziałach przedszkolnych - „sześciolatki”. Gmina, jako organ prowadzący, przekazuje środki finansowe podległym placówkom oświatowym na bieżące funkcjonowanie oraz na remonty.

Wydatki na oświatę w 2023 roku wyniosły 11 689 384,48 zł

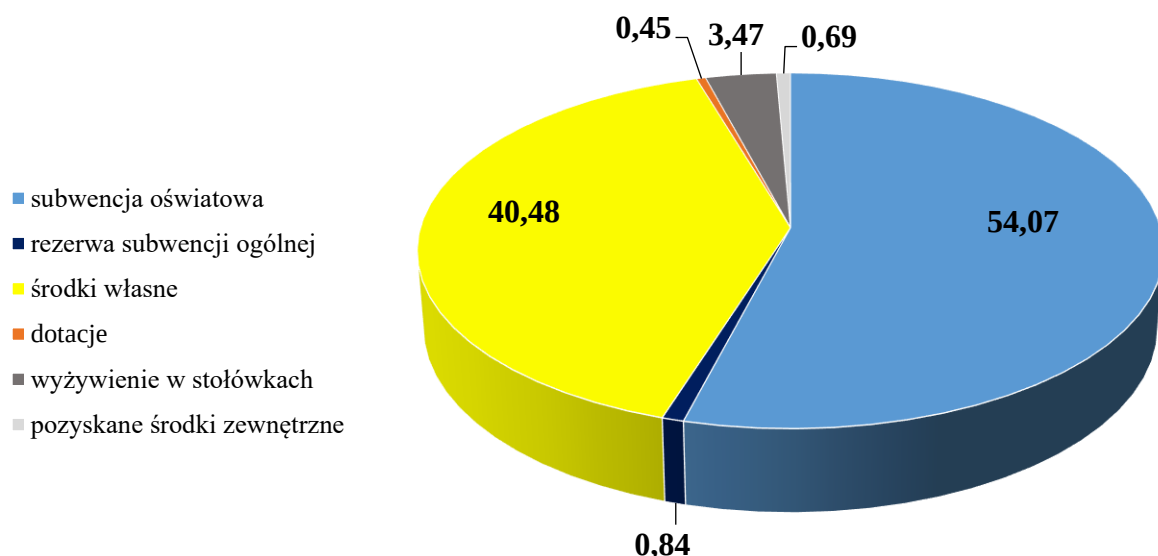
Finansowanie wydatków w 2023 roku przedstawia się następująco:

- subwencja oświatowa jaką Gmina otrzymała z budżetu państwa na 2023 rok wyniosła **6 320 815,00 zł**,
- rezerwa subwencji ogólnej na 2023- nagroda specjalna dla nauczycieli z okazji 250. rocznicy utworzenia Komisji Edukacji Narodowej w kwocie **98 254,35**
- środki na działania promocyjno-reklamowe oraz darowizna na cele statutowe szkół – kwota **80 650,41 zł**,
- dotacja – środki w ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025” dla organów prowadzących placówki wychowania przedszkolnego, szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w obszarze rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży przez promowanie i wspieranie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, kwota **1 500,00 zł**,
- środki własne jakimi Gmina Dzwola dofinansowała program „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” wyniosły **375,00 zł**,
- dotacja – (zadania zlecone) wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe w kwocie **50 439,83 zł**,
- środki własne z budżetu Gminy Dzwola na dofinansowanie wydatków oświatowych wyniosły **4 731 976,37 zł**,
- wydatki na stołówkę szkolną (utrzymanie stołówki i wyżywienie – wpłaty uczniów i nauczycieli) **405 373,52 zł**.

Tabela: Wydatki poszczególnych jednostek oświatowych poniesione w 2023 r. w złotych:

	PSP Branew	ZS Dzwola	ZS Kocudza	ZS Krzemień
Wydatki ogółem	1 261 450,81	3 071 130,27	3 578 143,71	3 778 659,69
Źródła finansowania:				
Subwencja oświatowa:	525 939,00	1 439 653,00	2 403 408,00	1 951 815,00
Rezerwa subwencji ogólnej	11 911,51	24 123,06	32 673,87	
Dotacja i środki własne na NPRCz.	1 875,00	-	-	-
Dotacja (podręczniki, mat. edukacyjne.):	4 663,16	11 692,09	17 148,23	16 936,35
Pozyskane środki zewnętrzne	-	40 650,41	40 000,00	-
Środki własne z budżetu gminy:	717 062,14	1 420 173,21	969 552,09	1 625 188,93
Wydatki na stołówki szkolne:	-	134 838,50	115 361,52	155 173,50

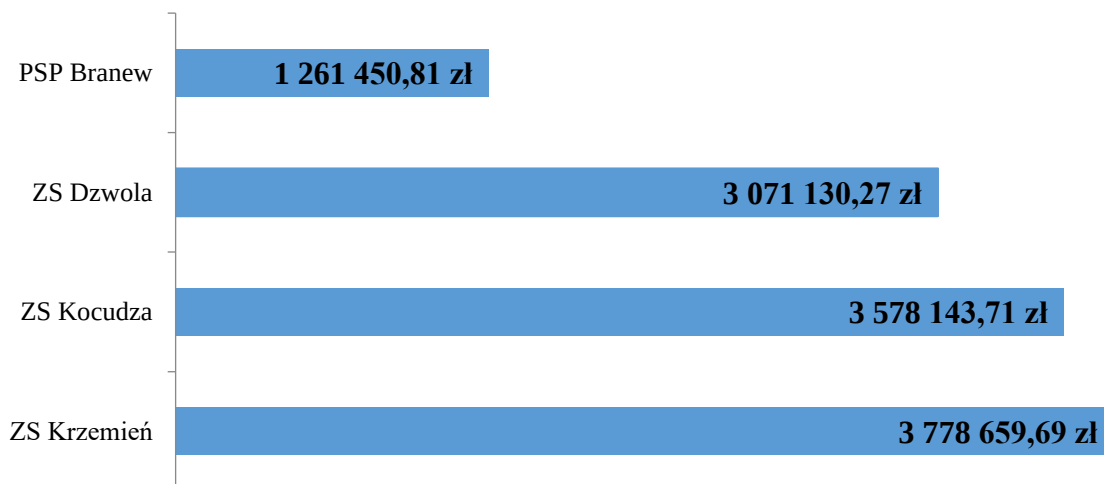
Finansowanie wydatków oświatowych w 2023 r. w %

Na wykresie przedstawiono źródła finansowania wydatków oświatowych poniesionych w 2023 roku.

Z powyższego wykresu wynika, że gminna oświata otrzymuje subwencję oświatową, która zapewnia jedynie 54,91% całego finansowania szkół. Otrzymane dotacje celowe z budżetu państwa wniosły 0,45%, pozyskane środki zewnętrzne (darowizna i sponsoring) 0,69%, wpłaty rodziców, nauczycieli na wyżywienie i utrzymanie stołówek szkolnych w wysokości 3,47%. Można zauważyć bardzo duży wkład środków własnych z budżetu Gminy w wysokości 40,48%.

Wydatki budżetowe jednostek oświatowych za 2023 r.

Na wykresie przedstawiono wydatki poszczególnych placówek oświatowych.

Tabela: Dochody netto poszczególnych jednostek oświatowych za 2023 rok w złotych:

	PSP Branew	ZS Dzwola	ZS Kocudza	ZS Krzemień
Dochody ogółem	321,00	200 161,33	189 202,69	177 619,78
Źródła dochodów:				
- wpływy z czynszów i wynajmu	-	19 320,00	32 241,78	17 012,52
- wpływ z odsetek	-	0,13	9,25	-
- wpłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego powyżej 5 godzin dziennie	-	3 622,29	661,16	4 586,76
- wpływy z dochodów różnych (terminowe wpłaty podatku dochodowego)	321,00	655,00	795,00	847,00
- wpływy od podmiotów zewnętrznych	-	40 650,41	40 000,00	-
- wpływy z tytułu kar i odszkodowań	-	1 075,00	-	-
- wpłaty: stołówki szkolne	-	134 838,50	115 495,50	155 173,50

Ogółem dochody w oświacie wyniosły **576 304,80 zł**.

Budżety Szkół 11 689 384,48 zł

Budżet Gminy 43 612 220,26 zł

Na powyższym wykresie zaprezentowane są wydatki wszystkich placówek szkolnych, które stanowią 26,80% ogółu wydatków całego budżetu Gminy Dzwola.

7.

Pomoc społeczna

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

7.1 Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli

Ośrodek pomocy społecznej jest instytucją samorządową świadczącą pomoc społeczną, działającą w każdej gminie. Ośrodek tworzony jest na podstawie uchwały rady gminy, która nadaje mu statut i przekazuje w zarząd określone mienie. Podmiot ten nie ma osobowości prawnej, działa jako gminna jednostka organizacyjna, tworzona na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, posiada status jednostki budżetowej. Ośrodek pomocy społecznej podlega organowi wykonawczemu gminy.

W Gminie Dzwola w ślad za wyżej wymienioną definicją instytucji – całość zadań, obowiązków, spraw, zagadnień związanych z pomocą społeczną jest realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli, a nadrzędnym celem tych działań są: umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. wspieranie osób i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli został powołany Uchwałą Nr XII/33/90 Gminnej Rady Narodowej w Dzwoli z dnia 14 marca 1990 r. w sprawie powołania

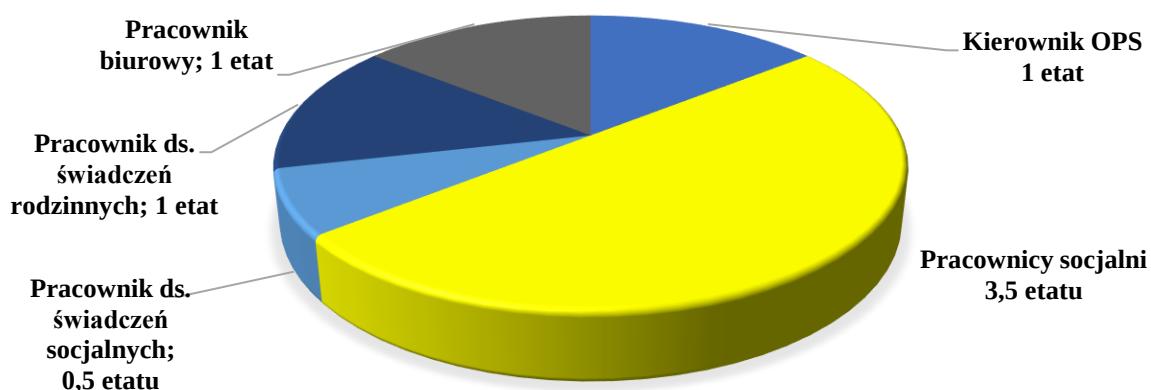
Terenowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli. OPS w Dzwoli funkcjonuje w oparciu o statut jednostki wielokrotnie na przełomie kilkudziesięciu ostatnich lat modyfikowany, zmieniany – w związku ze zmianami w sektorze pomocy społecznej i coraz to nowymi obowiązkami nakładanymi na jednostki pomocy społecznej na szczeblu gmin.

Statut obecnie obowiązujący został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Dzwola nr XVI/21/2016 z dnia 27 września 2016 r. Zgodnie z jego treścią Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli jest jednostką organizacyjną Gminy Dzwola utworzoną do wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej, zadań własnych Gminy oraz zadań zleconych Gminie wynikających z ustawy o pomocy społecznej bądź innych ustaw i programów rządowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku zatrudnia 7 pracowników:

- 1 etat – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli,
- 3,5 etatu – Pracownicy socjalni zgodnie art.110 pkt.11 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. t. j. „*Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących*”,
- 0,5 etatu – Pracownik ds. świadczeń socjalnych realizujący zadania z zakresu pomocy materialnej dla uczniów – finansowane w całości ze środków własnych oraz KDR (zadania zlecone),

- 1 etat – Pracownik ds. świadczeń rodzinnych realizujący zadania na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 1 etat – Pracownik biurowy zatrudniony w ramach prac interwencyjnych na okres od 19.10.2023 r. do 18.04.2024 r. (umowa z PUP w Janowie Lubelskim).

Wykres: *Pracownicy zatrudnieni w OPS w Dzwoli w 2023 roku*

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie kierunkowe. Ponadto, w celu podwyższenia poziomu wiedzy, pracownicy korzystają ze szkoleń.

Zgodnie z zapotrzebowaniem Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli zatrudnia 5 osób w ramach umowy – zlecenia: umowa na dowóz posiłków, asystent rodziny, opieka wytchnieniowa, asystent osobisty osoby niepełnosprawnej.

W ramach zadań realizowanych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej Ośrodek zrealizował zadania będące zadaniami własnymi gminy oraz zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej. Ośrodek został wyznaczony przez Gminę do realizacji zadań z zakresu:

- pomocy materialnej dla uczniów (zadania własne),
- pomocy społecznej (zadania własne i zlecone),
- świadczeń rodzinnych (zadania zlecone),
- świadczeń wychowawczych (zadania zlecone),
- funduszu alimentacyjnego (zadania zlecone),
- funduszu pomocy (zadania zlecone)
- Karty Dużej Rodziny (zadania zlecone).

W 2023 roku prawo do pomocy społecznej przysługiwało osobom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Osobom tym przysługiwała pomoc, jeżeli zostały spełnione kryteria dochodowe:

- 776,00 zł netto dla osoby samotnie gospodarującej,
- 600,00 zł netto dla osoby w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w ustawie tj.: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba,

bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu, narkomani, zdarzenia losowego i klęski żywiołowej.

Z prowadzonego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzwoli rejestru korespondencji wynika, że w 2023 roku wpłynęło 1 843 różnego rodzaju pism, wniosków, informacji oraz wytycznych, a także 264 faktur. Każdy wpływający dokument został przeanalizowany przez pracowników zgodnie z dekreacją. Rozpatrzono wszystkie wnioski, zrealizowano płatności faktur.

W roku 2023 do OPS w Dzwoli w ramach pomocy społecznej:

- wpłynęło 368 wniosków o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej,
- pracownicy socjalni w związku z ww. wnioskami przeprowadzili 418 wywiadów środowiskowych, w tym 202 za pomocą urządzeń elektronicznych,
- sporządzono 9 pism o udostępnienie danych do różnego rodzaju instytucji,
- przeprowadzono 29 wywiadów na potrzeby ustalenia prawa do świadczeń pielęgnacyjnych,
- w sprawach pomocy społecznej wydano 333 decyzje (prawomocne), nikomu nie wydano decyzji odmownej,
- wydano 58 pism dla instytucji zewnętrznych mających na celu opiniowanie sytuacji osób przebywających na terenie gminy,
- z usług asystenta osoby niepełnosprawnej korzystało 6 osób,
- z usług opiekuńczych opieki wytchnieniowej korzystała 1 osoba,
- objęto pracą socjalną (bez świadczeń) 209 rodzin,
- nie zawarto żadnego kontraktu socjalnego z klientami OPS w Dzwoli,

W ramach zadań realizowanych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Ośrodek zrealizował zadania będące zadaniami własnymi gminy oraz zadaniami zleconymi.

Zasiłki celowe

Z pomocy tej skorzystały 34 rodziny na kwotę 41 567,25 zł. Była to pomoc w formie zasiłków z przeznaczeniem zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych. W szczególności na leczenie, zakup opału i odzieży.

Zasiłki okresowe

Przyznawanie i wypłata zasiłków okresowych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Na wypłaty zasiłków Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli w 2023 r. otrzymał dotację: 204 391,48 zł. Z pomocy tej skorzystało 67 rodzin na kwotę 204 391,48 zł. Były to rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów ubezpieczenia społecznego.

Zasiłki stałe

Zasiłki stałe w okresie sprawozdawczym wypłacono 22 osobom, w tym 18 osób to osoby samotnie gospodarujące, a 4 osoby to osoby pozostające w rodzinie. Łącznie wypłacono 214 świadczeń. Wysokość udzielonej pomocy w formie zasiłku stałego wyniosła 121 079,49 zł.

Składki na ubezpieczenia zdrowotne

Ośrodek Pomocy Społecznej jest płatnikiem składek na ubezpieczenia zdrowotne osób korzystających ze stałych świadczeń pomocy społecznej nie mających uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W 2023 r. Ośrodek opłacił 22 osobom pobierającym zasiłek stały łącznie 214 składek na ubezpieczenie zdrowotne. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 11 796,91 zł.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Wynagrodzenie należne opiekunowi za sprawowanie opieki prawnej przyznane jest przez sąd i pomimo iż wypłata świadczenia jest w rzeczywistości realizacją orzeczenia sądu, to ustawodawca nie wyłącza tego świadczenia spod obowiązywania przepisów mówiących o postępowaniu w ramach przyznania świadczenia z pomocy społecznej. Aktem prawnym regulującym postępowanie w sprawie jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Przedmiotowe wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. W 2023 roku do Ośrodka nie wpłynął żaden wniosek o wypłatę wynagrodzenia za sprawowanie opieki. Natomiast Ośrodek kontynuował wypłatę wynagrodzenia za sprawowanie opieki z wniosku z wcześniejszego roku.

Koszt realizacji tego zadania wyniósł 1 951,42 zł. W tym wypłata wynagrodzenia dla opiekuna osoby niepełnosprawnej – 1 922,58 zł oraz zakup materiałów biurowych – 28,84 zł.

Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli dofinansowywał pobyt 3 mieszkańców Gminy Dzwola w DPS „Barka” w Janowie Lubelskim oraz 1 osoby w Domu Pomocy Społecznej w Kostomłotach. Miesięczny koszt utrzymania w DPS „Barka” w Janowie Lubelskim wynosił 4 171,00 zł, natomiast koszt utrzymania w placówce w Kostomłotach to 5 306,00 zł. Odpłatność ponoszona przez mieszkańców DPS to 70 % ich dochodu netto i wyniosła średnio 1 184,37 zł miesięcznie na osobę w DPS „Barka” w Janowie Lubelskim i 1 567,91 zł miesięcznie za mieszkańca w DPS w Kostomłotach. Dofinansowanie Ośrodka wynosiło średnio 2 986,32 zł miesięcznie za osobę przebywającą w DPS w Janowie Lub. i 3 738,09 zł za osobę przebywającą w DPS w Kostomłotach. W 2023 roku na pobyt w DPS przeznaczono łącznie kwotę 151 118,30 zł.

7.2 Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie to zadanie, które Gmina realizuje w odpowiedzi na założenia ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty”. Odbywa się to poprzez wykonanie uchwały nr XXIX/206/2022 Rady Gminy Dzwola z dnia 8 kwietnia 2022 roku w sprawie ustanowienia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2030, którą realizuje Gminny Zespół

Interdyscyplinarny koordynując działania zawarte w ustawie. Wyznacza on długofalowe działania w odniesieniu do przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz niesienie pomocy komplementarnej osobom objętym procedurą. Obsługę organizacyjno-techniczną przypisano od początku działalności Zespołu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Dzwoli, który prowadzi ją nadal.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. rozwiązywania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie z siedzibą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzwoli prowadzi działania na mocy:

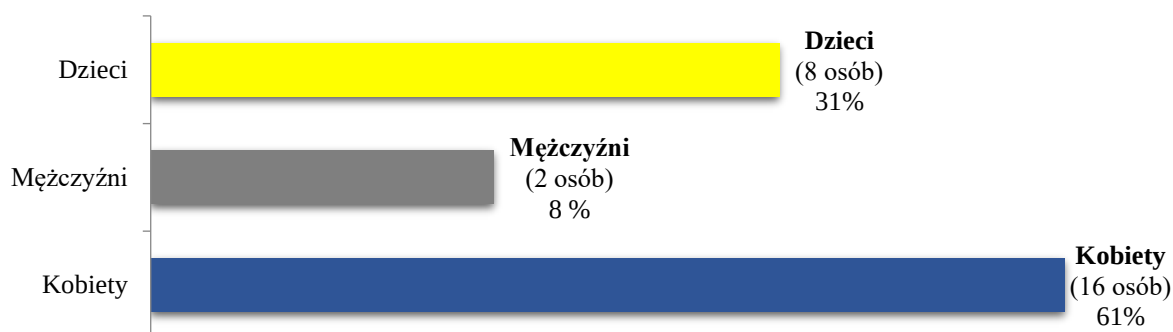
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Uchwały nr XXIX/206/2022 Rady Gminy Dzwola z dnia 8 kwietnia 2022 roku,
- Zarządzenia Nr 54/2022 Wójta Gminy Dzwola z dnia 29 kwietnia 2022 roku.

W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie z siedzibą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzwoli wchodzi przedstawiciele:

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli,
- Policji,
- Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Placówek Oświatowych z terenu Gminy Dzwola,
- Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kocudzy,
- Stowarzyszenia KGW w Kocudzy Drugiej.

Członkowie Zespołu łączą swoją wiedzę i doświadczenia oraz umiejętności, podejmują współpracę i liczne zintegrowane działania, mające na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Gminy Dzwola oraz niesienie pomocy osobom doznającym różnego rodzaju przemocy. W ramach tego działania wydatkowano 100,00 zł na zakup materiałów biurowych.

W 2023 roku Gminny Zespół Interdyscyplinarny prowadził 13 postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty”, z czego w roku sprawozdawczym wszczęto nową procedurę NK dla 9 rodzin. Wsparciem objęto ogółem 38 osób. Na dzień 31 grudnia 2023 roku zakończono 10 procedur „Niebieskich Kart” z poprzednich lat.

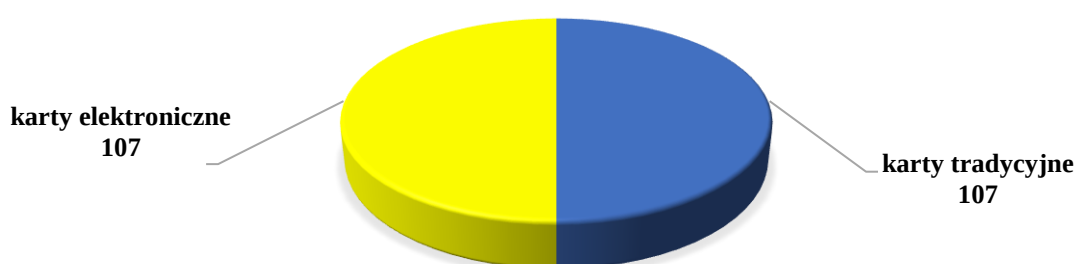

Wykres: Osoby dotknięte przemocą w rodzinie w 2023 roku ramach prowadzonych procedur Niebieskie Karty

7.3 Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje rodzinom, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie, co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby z niepełnosprawnością otrzymują kartę na czas trwania orzeczenia.

Realizacją w/w zadania w Gminie Dzwola zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli. W 2023 roku złożonych zostało 107 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, z czego wydano 107 kart w formie tradycyjnej i tyle samo w formie elektronicznej.

Wykres: Ilość wydanych kart w 2023 roku

7.4 Świadczenia rodzinne

Realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923) przedstawia poniższa tabela.

Tabela: Zestawienie ilościowo-kwotowe świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekuna i świadczeń jednorazowych „Za życiem”, składek emerytalnych, rentowych oraz zdrowotnych

Wyszczególnienie	Ilość wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	5 632	597 864,90
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	25	25 000,00
Zasiłki pielęgnacyjne	1 191	257 065,44
Świadczenia pielęgnacyjne	632	1 538 486,20
Specjalny zasiłek opiekuńczy	117	71 396,00
Świadczenia rodzicielskie	78	72 296,20
Zasiłek dla opiekuna	17	10 540,00
Składka emerytalno-rentowa	600	233 211,67
Składki zdrowotne	315	52 062,52
Razem:	8 607	2 857 922,93

Ponadto w dziale świadczeń rodzinnych rozpatrzono 257 wniosków i wydano 298 decyzji, w tym 6 decyzji uchylających świadczenia, 2 decyzje w sprawie zwrotu świadczeń nienależnie pobranych, 24 decyzje odmowne.

7.5 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże **nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie**.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza miesięcznie **900,00 zł netto** w okresie zasiłkowym 2022/2023, a w okresie zasiłkowym 2023/2024 kwoty **1 200,00 zł netto**.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

W 2023 roku wypłacono 203 świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 18 osób uprawnionych na kwotę 91 913,32 zł.

7.6 Świadczenie wychowawcze

Na mocy ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1981), postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata należy, od 2022 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ośrodek jednak nadal wypłacał jedynie świadczenia np. z uwagi na fakt przekazania przez Lubelski Urząd Wojewódzki informacji przyznającej świadczenie wychowawcze w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, bądź zakończenia postępowania odwoławczego. Z uwagi na fakt otrzymania z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego informacji przyznających świadczenie wychowawcze w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego Ośrodek wypłacał świadczenia o łącznej wysokości 105 605,00 zł dla 7 dzieci z 4 rodzin, a należne koszty na obsługę zadania w wysokości 2 000,00 zł przeznaczono na zakup licencji na oprogramowanie do obsługi świadczeń wychowawczych, materiały biurowe i akcesoria komputerowe.

7.7 Wspieranie rodziny

Dział Wspierania Rodziny realizuje zadania wynikające z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach tego zadania zatrudniano asystenta rodziny na podstawie umowy zlecenia na okresach od 14.02.2023 r. do 30.09.2023 r. oraz 01.11.2023 r. do 31.12.2023 r. Działania asystenta skierowane

są do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem tych działań jest analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wspieranie rodziny, wzmocnienie jej roli i funkcji, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny oraz przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Asystent współpracuje również z placówkami i instytucjami tj. szkoła, służba zdrowia, sądy opiekuńczei rodzinne, zespół interdyscyplinarny. W okresie sprawozdawczym wsparciem objęto 3 rodziny. Koszt realizacji zadania w 2023 roku wyniósł 7 750,00 zł.

Rodziny zastępcze

Zgodnie z art. 191. ust.9 i 10 pkt 1,2,3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka oraz pozostałych formach pieczy zastępczej: placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placowce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy ponosi odpowiednio wydatki:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku OPS poniósł koszty za pobyt 1 dziecka w spokrewnionej rodzinie zastępczej w wysokości 874,86 zł.

7.8 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

Wsparcie finansowe w ramach pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym może dostać uczeń, który znajduje się w trudnej sytuacji spowodowanej: niskim dochodem na osobę w rodzinie, wielodzietnością rodziny lub niepełną rodziną, występowaniem w domostwie: bezrobocia, niepełnosprawności, choroby ciężkiej, długotrwałej lub nieuleczalnej, alkoholizmu, narkomanii lub życiowej spowodowanej zdarzeniem losowym.

Zasiłek szkolny przysługuje uczniowi, który jest przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym nie przysługują dzieciom objętym rocznym obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Dzwola realizowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli.

Tabela: Zestawienie ilościowo-kwotowe pomocy materialnej dla uczniów za 2023 rok

Forma pomocy materialnej	Pomoc przyznana w okresie I-VI 2023		Pomoc przyznana w okresie IX-VI 2023	
	Ilość uczniów	Kwota (zł)	Ilość uczniów	Kwota (zł)
Stypendia szkolne	56	26 607,72	44	22 250,56
Zasiłki losowe	-	-	2	1 147,72

Razem w 2023 roku w ramach pomocy materialnej dla uczniów wypłacono kwotę 50 000,00 zł z czego dotacja stanowiła 40 000,00 zł, a środki własne 10 000,00 zł

7.9 Fundusz Pomocy

Na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa został utworzony Fundusz Pomocy. Jego celem jest zapewnienie środków na finansowanie, dofinansowanie albo zwrot wydatków lub kosztów poniesionych na zadania związane z udzielaniem wsparcia obywatelom Ukrainy od 24 lutego do 31 grudnia 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli zadanie to realizował jedynie w formie przekazywania zerowych zapotrzebowań, sprawozdań oraz rozliczeń za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej i ESP ePUAP.

7.10 Fundusz przeciwdziałania Covid-19

DODATEK WĘGLOWY

W wyniku rozstrzygnięcia postępowania odwoławczego wypłacono jeden dodatek węglowy w wysokości 3 000,00 zł, a należne koszty na obsługę zadania w wysokości 60,00 zł przeznaczono na zakup materiałów biurowych.

DODATEK ELEKTRYCZNY

Dodatek elektryczny przysługiwał osobom, które ogrzewają gospodarstwa domowe prądem, czyli pompą ciepła, piecem akumulacyjnym, bojlerem. Przy czym musiały być one zgłoszone lub wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) i zaznaczone jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego. Jedno gospodarstwo domowe mogło otrzymać jedno dofinansowanie: 1000,00 zł – dla gospodarstwa domowego, które w 2021 roku zużyło mniej niż 5 MWh energii elektrycznej, 1500,00 zł - dla gospodarstwa domowego, które w 2021 roku zużyło więcej niż 5 MWh energii elektrycznej.

W ramach tego zadania wypłacono 2 dodatki na łączną kwotę 2 000,00 zł. Koszty na obsługę zadania w wysokości 40,00 zł przeznaczono na zakup materiałów biurowych.

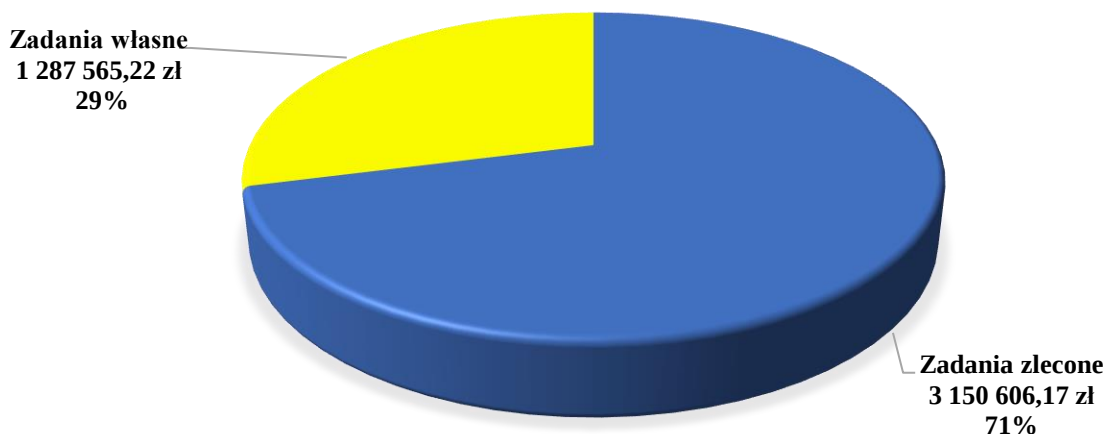
7.11 Fundusz pracy

W 2023 roku Ośrodek otrzymał 2 450,75 zł z Funduszu Pracy na realizację zadania w ramach Programu „Asystent rodziny w 2023 r.”. Środki te zostały przeznaczone na dofinansowanie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia oraz kosztów zatrudnienia poniesionych w okresie listopad-grudzień 2023 r. asystenta rodziny zatrudnionego w Ośrodku na podstawie umowy zlecenia. Całkowita wartość zadania to 3 175,00 zł, w tym 724,25 zł wkład własny.

7.12 Budżet pomocy społecznej

Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli w 2023 roku to 4 438 171,39 zł na plan 4 546 078,98 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli w 2023 roku realizował zadania będące zarówno zadaniami własnymi gminy jak i zleconymi z zakresu administracji rządowej. Strukturę tych wydatków przedstawia poniższy wykres.

Wykres: Struktura wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli w 2023 roku

Zadania z zakresu administracji rządowej, to zadania które ustawa zleca jednostkom samorządu terytorialnego, jeżeli wynika to z uzasadnionych potrzeb państwa. Działając na podstawie upoważnień ustawowych, dużą część tych zadań Wójt Gminy Dzwola przekazał do Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli.

Wydatki na zadania zlecone zrealizowane w 2023 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzwoli stanowią 71% ogólnych wydatków Ośrodka i 73% ogólnych wydatków na zadania zlecone w budżecie Gminy Dzwola.

Tabela: Zestawienie wydatków na zadania zlecone OPS w Dzwoli za 2023 rok

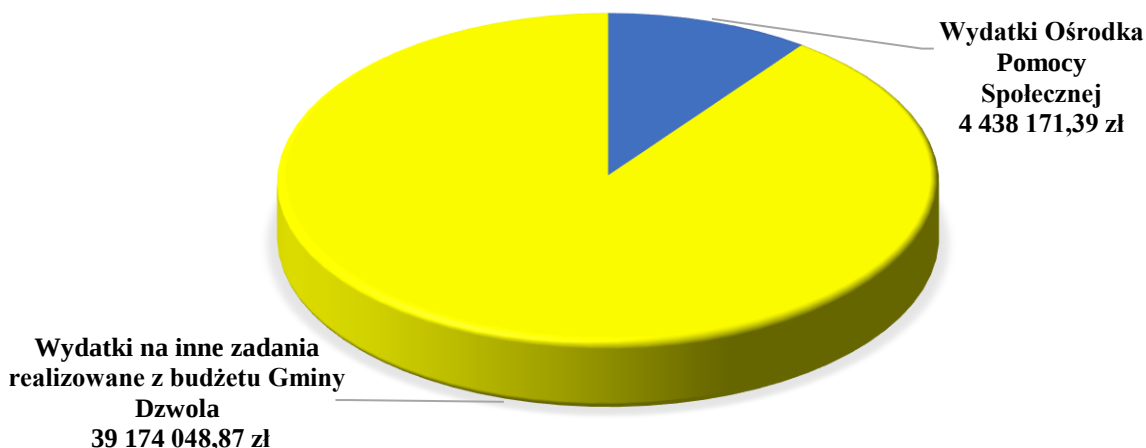
Wyszczególnienie		Wykonanie
Zadania zlecone		3 150 606,17
Pomoc społeczna		1 951,42
Ośrodki pomocy społecznej		1 951,42
Rodzina		3 143 554,75
Świadczenie wychowawcze		107 605,00
Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego		2 983 121,23
Karta Dużej Rodziny		766,00
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów		52 062,52
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (Fundusz COVID-19))		5 100,00
w tym:	Dodatek węglowy	3 060,00
	Dodatek elektryczny	2 040,00

Zadania własne to zadania służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej należące wprost do zadań Gminy. Wydatki na te zadania zrealizowane w 2023 roku, stanowią one 29% ogólnych wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli.

Tabela: Zestawienie wydatków na zadania własne OPS w Dzwoli za 2023 rok

Wyszczególnienie		Wykonanie
Zadania własne		1 287 565,22
Pomoc społeczna		1 225 765,36
Domy pomocy społecznej		151 118,30
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie		100,00
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej		11 796,91
Zasiłki okresowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe		245 958,73
w tym:	Świadczenia społeczne - zasiłki okresowe	204 391,48
	Świadczenia społeczne - zasiłki celowe	41 567,25
Zasiłki stałe		131 079,49
Ośrodki pomocy społecznej		570 440,91
Pomoc w zakresie dożywiania		107 271,02
Pozostała działalność		8 000,00
Edukacyjna opieka wychowawcza		50 000,00
Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym		50 000,00
Rodzina		11 799,86
Wspieranie rodziny		10 925,00
w tym:	Program „Asystent rodziny w 2023”	3 175,00
Rodziny zastępcze		874,86

Zadania z zakresu pomocy społecznej jakie spoczywają na Gminie jako jednostce najbliższej obywatelowi, stanowią bardzo ważny dział w ogóle realizowanych zadań gminnych. Doskonale obrazuje to poniższy wykres.

Wykres: *Udział wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli w odniesieniu do pozostałych wydatków Gminy Dzwola w 2023 roku*

Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli, w związku z realizacją nałożonych zadań, stanowią 10% całego budżetu Gminy Dzwola.

8.

Kultura i sport

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

Gmina Dzwola organizuje działalność kulturalną, tworząc samorządową instytucję kultury, dla której podstawowym celem statutowym jest prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury opartej na wartościach uniwersalnych, ożywianie lokalnych i regionalnych tradycji kulturowych oraz upowszechnianie czytelnictwa, sportu i rekreacji.

W Gminie Dzwola funkcjonuje instytucja kultury pod nazwą „Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury” zwana dalej: GBPiOK, w strukturach, której działalność prowadzi:

- Ośrodek Kultury,
- Gminna Biblioteka Publiczna.

8.1 Ośrodek Kultury

GBPiOK to jednostka samorządowa Gminy Dzwola, której celem jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców Gminy. Do zadań należy również upowszechnianie i promocja kultury lokalnej, poprzez prowadzoną edukację kulturalną, rozbudzanie zainteresowań kulturalnych, jak również tworzenie warunków do rozwoju folkloru, rękodzieła ludowego i artystycznego, organizowanie przedstawień, festynów i uroczystości. Prowadzenie nauczania gry na instrumentach, gromadzenie, ochronę i udostępnianie dóbr kultury oraz promocję gminy Dzwola.

Ośrodek Kultury jest to miejsce upowszechniania tradycji, kultury i dziedzictwa naszego regionu, poprzez wspieranie działalności zespołów śpiewaczych, śpiewaków solistów, twórców ludowych, instrumentalistów oraz współpracę ze Stowarzyszeniami i Kołami Gospodyń Wiejskich.

GBPiOK dysponuje następującymi pomieszczeniami użytkowymi oraz sprzętem:

- Świetlica – zajęcia edukacyjne dla dzieci, warsztaty rękodzieła ludowego, zajęcia sportowe, zajęcia w okresie feryjnym i wakacyjnym. Do dyspozycji na potrzeby zajęć rozwijających znajduje się konsola XBOX. Dodatkowo jest utworzony kącik malucha dostępne są tam gry, puzzle i układanki dla dzieci młodszych i starszych.
- Sala ludowa – wykorzystywana głównie jako studio nagrań na potrzeby amatorskich zespołów śpiewaczych i zajęć muzycznych GBPiOK oraz organizacji zajęć.
- Sala komputerowa - do dyspozycji są w niej 2 komputery stacjonarne oraz drukarka, ksero i skaner.
- Muszla koncertowa – odbywają się imprezy plenerowe w okresie letnim.
- Pomieszczenia biurowe – przeznaczone dla pracowników GBPiOK.
- Sprzęt techniczny – nagłośnienie, oświetlenie, namioty, instrumenty muzyczne, sprzęt audio do nagrań, kamera, aparat, dron, konsola XBOX, TV, odtwarzacz DVD.

Ośrodek Kultury prowadzi wielokierunkową działalność rozwijającą i zaspokajającą potrzeby kulturalne mieszkańców gminy, poprzez organizowanie i stymulowanie życia kulturalnego. W związku z powyższym organizowane są liczne spotkania, warsztaty i imprezy plenerowe dla lokalnej społeczności.

W 2023 roku w GBPiOK odbywały się zajęcia stałe takie jak:

- 1) nauka gry na instrumentach dawnych – zajęcia odbywają się raz w tygodniu po 1,5h;
- 2) zajęcia fitness - zajęcia prowadzone są od stycznia do kwietnia i od listopada do grudnia - odbywają się raz w tygodniu po 1h;
- 3) zajęcia sensoplastyczne – zajęcia prowadzone w okresie lipiec-sierpień raz w tygodniu po 1h;
- 4) nauczanie gry na instrumentach strunowych odbywają się raz w tygodniu po 1h indywidualnie dla każdego ucznia.

Najważniejsze wydarzenia z działalności GBPiOK

XI Gminny Przegląd Kolęd i Pastoralek. W przeglądzie 15 stycznia wzięło udział: w kategorii dzieci i młodzież 28 uczestników, natomiast w kategorii dorosłych udział wzięło 3 instrumentalistów, 1 solistka i 5 zespołów śpiewaczych z terenu gminy Dzwola. Zadaniem uczestników było przygotowanie i zaśpiewanie jednej kolędy lub pastorałki, za co otrzymali dyplom oraz upominek. Spośród wszystkich występujących zostało wyróżnionych 6 osób.

Gala Ambasadora Kultury za rok 2022. Do konkursu przystąpiło pięć Kół Gospodyń Wiejskich oraz dwa Stowarzyszenia. Spośród nich największą aktywnością w podejmowaniu inicjatyw kulturalnych na rzecz mieszkańców Gminy Dzwola wykazały się panie ze Stowarzyszenia Koło Gospodyń Wiejskich w Kocudzy Drugiej. Zwycięzcy otrzymali statuetkę oraz nagrodę finansową w wysokości 1 500,00 zł.

Dzień Kobiet. 12 marca z okazji Dnia Kobiet odbył się koncert „CIAO AMORE TOUR ITALIANO VERO”. Po występie przybyłe panie zostały obdarowane kwiatami i zaproszone na słodki poczęstunek.

Gminny konkurs na dekorację świąteczną „Zając wielkanocny”. Do konkursu zgłoszono 20 prac, z których nagrodzono 7.

Piknik Rodzinny z okazji Dnia Dziecka. 4 czerwca na stokach w Dzwoli odbył się piknik. Najmłodsi skorzystali z wielu atrakcji. Począwszy od dmuchanych zamków z kulkami, zjeżdżalni po liczne zabawy sportowe, animacyjne i konkursy.

Festyn „Z Kolbergiem po Gminie”. Tradycyjnie w pierwszą niedzielę lipca (tj. 2.07.2023 r.) na placu przy Ośrodku Kultury w Kocudzy Drugiej odbył się festyn „Z Kolbergiem po Gminie”. Jest to najważniejsze wydarzenie dla naszego regionu, kultywujące rodzime tradycje muzyczne i śpiewacze. Na scenie wystąpili: lokalni artyści, śpiewacy ludowi, zespoły oraz instrumentalniści. W drugim etapie festynu występowały zaproszone gwiazdy, a uwieńczeniem imprezy był pokaz laserów. Podczas zabawy swoje stoiska wystawiali lokalni twórcy ludowi wykonujący rękodzieło oraz Koła Gospodyń Wiejskich i Stowarzyszenia z lokalnymi potrawami.

„Kredą po Bruku” 24 sierpnia na placu przy Ośrodku Kultury odbyła się IV edycja konkursu plastycznego. Motywem przewodnim tegorocznej imprezy była mała, bystra kotka, bohaterka serii „Kicia Kocia” autorstwa Anity Głowińskiej. Wszystkie prace namalowane na kostce brukowej były wyjątkowe, uczestnicy w nagrodę dostali słodkie upominki. Kolejną atrakcją były zabawy, animacje i sensoplastyka.

Festyn „Pożegnanie wakacji” 27 sierpnia na boisku „Iskry” Krzemień odbył się festyn „Pożegnanie wakacji”. Pierwsza część imprezy miała charakter sportowy. Wydarzenie otworzył mecz – Iskra Krzemień vs GKS ORZEŁ Urzędów, który zakończył się wynikiem 3:0 dla drużyny gospodarzy. Kolejnym sportowym akcentem był występ ekipy ze StrongMan.pl, którzy oprócz tego, że pokazali co potrafią, zorganizowali zawody dla publiczności. W drugiej części imprezy na scenie wystąpiły zaproszone gwiazdy muzyczne. Dla najmłodszych były atrakcje pod postacią dmuchanych zamków, basenu z kulkami oraz animacji prowadzonych przez animatorki z GBPiOK.

„Żywa muzyka”. 10 września na placu OSP w Branwi odbyła się VIII edycja festynu. Główną ideą tego wydarzenia jest integracja lokalnej społeczności przez wspólną zabawę i popularyzowanie dorobku artystycznego zespołów śpiewaczych i kapel ludowych.

Gminne Obchody 84' rocznicy walk pod Dzwolą. 1 października na placu przy Zespole Szkół w Dzwoli odbył się Apel Poległych i salwa honorowa. Pod pomnikiem Bohaterów Września 1939 zostały złożone kwiaty i znicze. Uczniowie z ZS w Dzwoli zaprezentowali montaż słowno-muzyczny. Na zakończenie można było posłuchać koncertu Lolek Orkiestry „Pieśni Armii Polskiej”.

„Zabawa Andrzejkowa” W wigilię świętego Andrzeja - 29 listopada, w Ośrodku Kultury w Kocudzy Drugiej odbyły się andrzejki dla dzieci z terenu Gminy Dzwola. Na wstępie imprezy poprowadzone zostały zabawy taneczne. Kolejnym punktem były wróżby andrzejkowe. Podczas imprezy zorganizowany został konkurs „Żyj zdrowo – nie ulegaj nałogom”, w którym uczestnicy mieli stworzyć pracę plastyczną, promującą zdrowy styl życia, wolny od nałogów. Wszyscy biorący udział w konkursie otrzymali nagrody. Oprawę gastronomiczną zapewniły panie ze Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Dzwolskiej.

W ramach działalności wydawniczej GBPiOK wydaje Gminny Kwartalnik „Źródło” w nakładzie 1000 egzemplarzy. Poza wymienioną działalnością GBPiOK prowadzi wynajem pomieszczeń użytkowych oraz sprzętu nagłośnieniowego osobom zainteresowanym. W 2023 roku prowadzona była współpraca z KGW, stowarzyszeniami, amatorskimi zespołami oraz OSP. Wszyscy czynnie włączają się w działania promocyjne swoich miejscowości oraz gminy Dzwola poprzez podejmowanie działań służących integracji lokalnej społeczności. Prowadzą działalność charytatywną, profilaktyczną i aktywizującą społeczność wiejską.

Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury w 2023 roku została beneficjentem Programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”. Celem programu jest zapewnienie zrównoważonego dostępu do nowoczesnych technologii i wyrównania szans mieszkańców miejscowości w gminach o najniższych dochodach podatkowych na jednego

mieszkańca poprzez wyposażenie bibliotek w tych gminach w nowoczesny sprzęt komputerowy. W ramach zadania zakupiono trzy drukarki wielofunkcyjne, z których można skorzystać w bibliotekach w Dzwoli, Kocudzy i Krzemieniu. Koszt zakupu drukarek wyniósł 14 400,00 zł z czego dofinansowanie wyniosło 12 240,00 zł, a wkład własny 2 160,00 zł.

Wszystkie informacje dotyczące wydarzeń kulturalnych i bibliotecznych organizowanych przez jednostkę, a także ogłoszeń i zaproszenia zamieszczane są na stronie internetowej www.dzwolaok.pl oraz na Facebooku (@DzwolaOK) i Instagramie (#dzwolaok). Materiały z imprez, filmy promocyjne, muzykę nagrałą w studio można obejrzeć i posłuchać na serwisach internetowych Youtube oraz SoundCloud. Strony cieszą się coraz większym zainteresowaniem internautów.

8.2 Gminna Biblioteka Publiczna

Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury obejmuje swoją działalnością rejon gminy Dzwola. Sieć biblioteczną tworzą oddział w Dzwoli, filia w Kocudzy i filia w Krzemieniu. Biblioteka w Dzwoli znajduje się w budynku Urzędu Gminy. Biblioteka w Kocudzy zlokalizowana jest w budynku należącym do GBPiOK i znajduje się w Kocudzy Trzeciej. Biblioteka w Krzemieniu znajduje się w budynku szkoły. Biblioteka służy zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych mieszkańców Gminy Dzwola oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

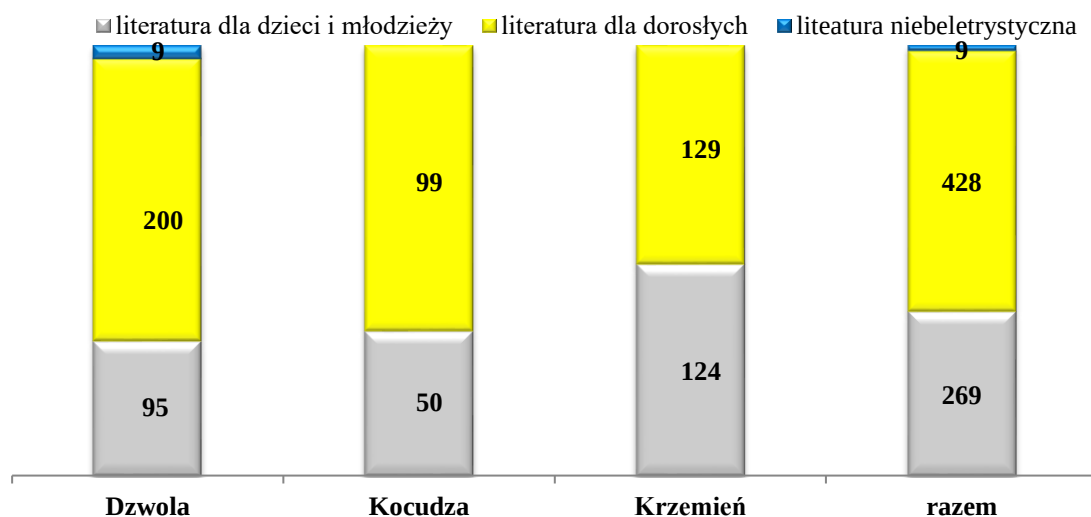
Biblioteki wypełniając działalność statutową oraz podejmując niestandardowe działania służy mieszkańcom gminy Dzwola upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno-edukacyjną. W zakresie wypełniania swoich zadań biblioteki, w coraz szerszym zakresie podejmują współpracę z mieszkańcami, lokalnymi organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami. Aktywność biblioteki wykraczała często poza tradycyjnie rozumianą promocję czytelnictwa. Głównymi formami działania były spotkania, warsztaty tematyczne, lekcje biblioteczne, konkursy oraz wiele innych zajęć dla dzieci i młodzieży z terenu gminy.

Warunkiem prawidłowego funkcjonowania biblioteki jest systematyczny wpływ nowości i równoległe wycofanie publikacji nieprzydatnych, nieaktualnych i zniszczonych. Zakup nowych pozycji książkowych ma na celu podniesienie poziomu czytelnictwa, poszerzeniu zainteresowań i podniesieniu kultury czytelniczej. Przy gromadzeniu zbiorów brane są pod uwagę preferencje czytelników. Gromadząc nowe pozycje książkowe placówki brały pod uwagę zróżnicowane potrzeby i zainteresowania czytelników. Wybierając nowości do bibliotek kierowano się sugestiami czytelników oraz recenzjami i publikacjami w prasie fachowej i środkach masowego przekazu. Biblioteki gromadzą zbiory ze wszystkich dziedzin wiedzy,

ze szczególnym uwzględnieniem literatury pięknej, współczesnej i literatury dla dzieci. W 2023 roku zakupionych zostało 516 nowych woluminów na kwotę 12 000,00 zł. Nowości zostały zakupione ze środków własnych w wysokości 6 000,00 zł i dofinansowania ze środków Narodowego Programu Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 w wysokości 6 000,00 zł.

Tabela: Zakup nowości książkowych w 2023 r.

Gminna Biblioteka Publiczna	Zakupione ze środków własnych		Zakupione ze środków ministerstwa	
	ilość	wartość	ilość	wartość
Oddział Dzwola	107	2 500,00	107	2 500,00
Filia Kocudza	72	2 000,00	77	2 000,00
Filia Krzemień	80	1 500,00	73	1 500,00
razem:	259	6 000,00	257	6 000,00

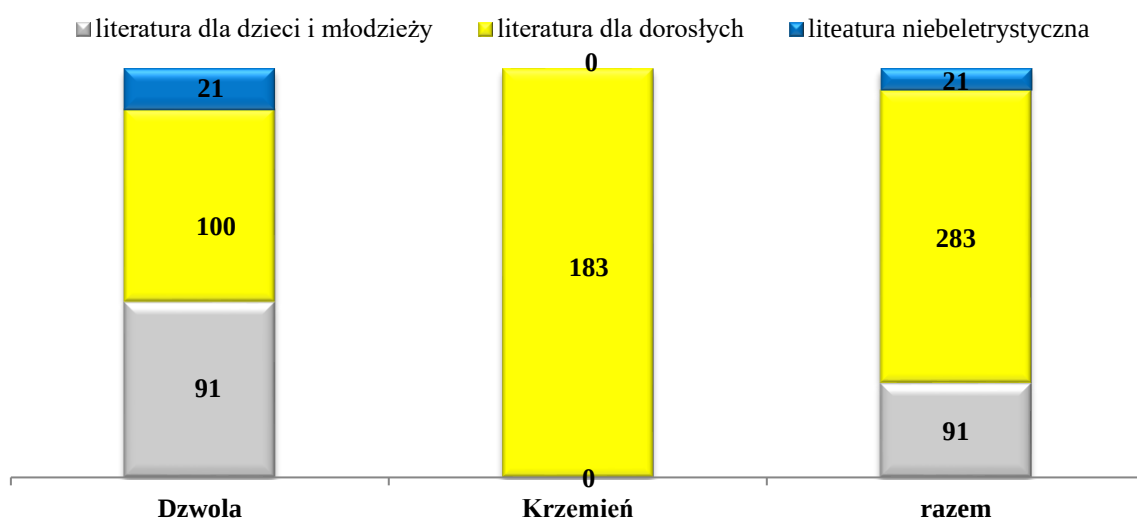

Wykres: Struktura wpływów księgozbioru

W celu uaktualnienia księgozbioru biblioteki zostały zobligowane do dokonania selekcji pozycji przestarzałych i zniszczonych. Ogólnie zubytkowano 586 woluminów na kwotę 4 533,79 zł. Zubytkowane książki wystawiono na półki bookrośingowe, które znajdują się w Urzędzie Gminy Dzwola i w ZS w Krzemieniu.

Tabela: Ubytki księgozbioru w bibliotekach

Gminna Biblioteka Publiczna	UBYTKI KSIĘGOZBIORU	
	ilość	wartość
Oddział Dzwola	200	978,87
Filia w Krzemieniu	386	3 554,92
Razem:	586	4 533,79

Wykres: Struktura ubytków księgozbioru

W dniu 31 grudnia 2023 roku biblioteki posiadały 14 434 jednostek inwentarzowych na kwotę 263 799,10 zł. Największą liczbę zbiorów stanowi literatura beletrystyczna (piękna), następnie książki dla dzieci i młodzieży.

Biblioteki publiczne na terenie Gminy Dzwola z roku na rok cieszą się coraz większym zainteresowaniem. W naszych placówkach odnotowaliśmy wzrost zarejestrowanych czytelników w porównaniu z rokiem 2022 o 85 osób. W roku 2023 liczba aktywnie wypożyczających wyniosła 616. Wskaźnik czytelników w stosunku do mieszkańców całej gminy wyniósł ponad 10% co oznacza, że co 10 mieszkańców gminy jest czytelnikiem biblioteki. Ze zwiększoną liczbą zapisanych osób do bibliotek publicznych wzrosła też liczba wypożyczonych książek. W roku ubiegłym wypożyczonych zostało 6932 książek. Struktura czytelników nie uległa zasadniczej zmianie w stosunku do ubiegłego roku. Najliczniejszą grupę stanowią dzieci w wieku 6-12 lat, a według zajęcia najliczniejsi są uczniowie i osoby pracujące.

Tabela: struktura czytelników według zajęcia

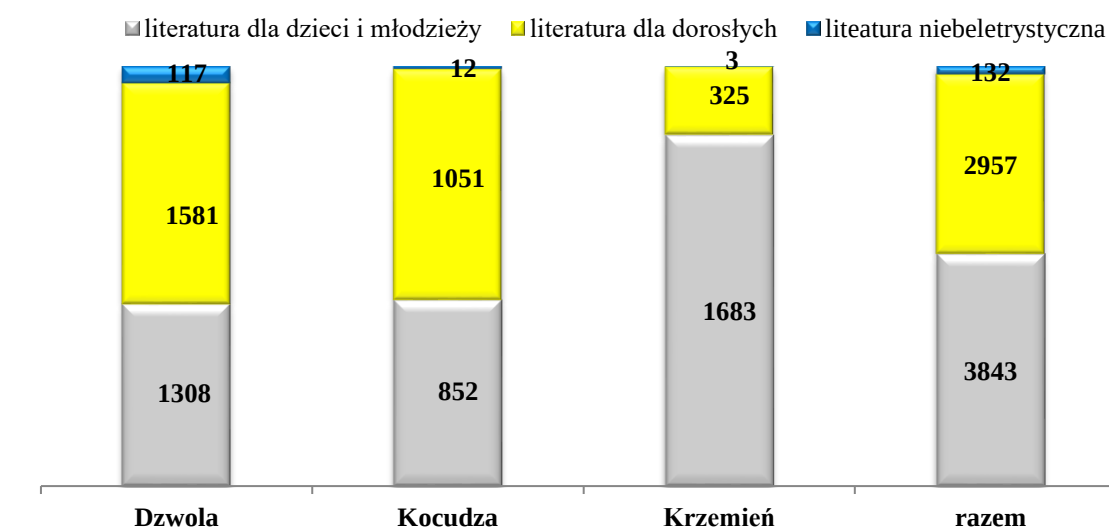
Gminna Biblioteka Publiczna	razem	CZYTELNICY WG ZAJĘCIA		
		UCZĄCE SIĘ	PRACUJĄCE	POZOSTALI
Oddział Dzwola	231	127	81	23
Filia Kocudza	189	114	46	29
Filia Krzemień	196	159	28	9
razem:	616	400	155	61

Tabela: Struktura czytelników według płci

Gminna Biblioteka Publiczna	razem	CZYTELNICY WG PŁCI	
		kobiety	mężczyźni
Oddział Dzwola	231	166	65
Filia Kocudza	189	143	46
Filia Krzemień	196	120	76
razem:	616	429	187

Tabela: Struktura czytelników według wieku

Gminna Biblioteka Publiczna	Razem	WIEK CZYTELNIKÓW							
		1 (do 5)	2 (6-12)	3 (13-15)	4 (16-19)	5 (20-24)	6 (25-44)	7 (45-60)	8 (pow. 60)
Oddział Dzwola	231	9	66	30	12	10	62	31	11
Filia Kocudza	189	20	57	18	21	6	35	17	15
Filia Krzemień	196	22	116	18	3	1	25	8	3
razem:	616	51	239	66	36	17	122	56	29

Wykres: Wypożyczenia w 2023 roku

DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI W 2023 ROKU

Biblioteki w roku 2023 kontynuowały kampanię „Mała książka – wielki człowiek”, która realizowana jest przez Instytut Książki i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego od 2017 roku, przypomina o korzyściach wynikających ze wspólnego, rodzinnego czytania już od pierwszych miesięcy życia dziecka. Jest to projekt bookstartowy, który obejmuje trzy etapy – dzieci nowonarodzone, przedszkolaki oraz pierwszoklasistów. Biblioteki realizują drugi etap projektu. Przedszkolak, który przyjdzie do biblioteki biorącej udział w projekcie, otrzymuje w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej książkę oraz Kartę Małego Czytelnika.

Za każde wypożyczenie minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik dostaje naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostaje uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania.

Biblioteki współpracują z przedszkolami i szkołami z terenu gminy Dzwola. W bibliotekach odbywają się lekcje biblioteczne, podczas których dzieci i młodzież zapoznają się z biblioteką i poznają zasady jej funkcjonowania. Nie tylko zapraszamy dzieci do bibliotek, również odwiedzamy przedszkola z naszej gminy. Na wizyty do przedszkoli często zabieramy teatrzyk obrazkowy Kamishibai. Głośne czytanie uczy dziecko myślenia, rozwija język, pamięć i wyobraźnię, pomaga w wychowaniu, ułatwia naukę w szkole. Jest najlepszą inwestycją w pomyślną przyszłość dziecka. Bibliotekarki chcąc promować Dzień Głośnego Czytania wybrały się do wszystkich oddziałów przedszkolnych z terenu Gminy Dzwola aby przeczytać książkę dzieciom. Podczas spotkania dzieci zachęcane były do odwiedzania bibliotek wraz z rodzicami. Pomieszczenie biblioteki w Krzemieniu znajduje się w szkole. Dzięki temu możliwe były cotygodniowe wizyty przedszkolaków w bibliotece aby dzieciaki mogły wypożyczyć nową książkę.

Ferie z GBPiOK dla dzieci. Szeroki wybór zajęć sprawił, że każdy znalazł coś dla siebie. Były prowadzone zajęcia tj.: warsztaty plastyczne, warsztaty rękodzielnicze, karaoke, zajęcia sportowe, zajęcia sensoplastyczne oraz zabawy animacyjne. Na zakończenie ferii odbył się bal przebierańców.

W dniach 8-15 maja trwał Tydzień Bibliotek. Jest to program promocji czytelnictwa i bibliotek. Ma on na celu podkreślanie roli czytania i bibliotek w poprawie jakości życia, edukacji oraz zwiększanie prestiżu zawodu bibliotekarza, zainteresowania książką szerokich kręgów społeczeństwa. Hasło tygodnia bibliotek w 2023 roku brzmiało - „Moja, Twoja, Nasza – BIBLIOTEKA”. Podczas tego tygodnia odbyły się lekcje biblioteczne. Został zorganizowany konkurs na zakładkę do książki oraz konkurs fotograficzny online.

Z okazji dnia dziecka w Zespole Szkół w Krzemieniu zostały zorganizowane przez bibliotekarki gry i zabawy animacyjne dla dzieci.

Rajd „Odjazdowy bibliotekarz” to ogólnopolska akcja, która promuje czytelnictwo i biblioteki. „Odjazdowy bibliotekarz” 18 czerwca przejechał tradycyjną trasą prowadzącą z bibliotek na terenie naszej gminy na plac rekreacyjno-sportowy w Zdzisławicach. Po dotarciu do celu wszystkie dzieciaki mogły skorzystać z atrakcji takich jak basen z kulkami i dmuchana zjeżdżalnia. Nie obyło się bez gier i zabaw dla dzieci oraz dorosłych.

W GBP filii w Kocudzy zorganizowana została „Zabawa Andrzejkowa” dla przedszkolaków z Zespołu Szkół w Kocudzy. Dzieci bawiły się w rytm muzyki tanecznej oraz brały udział w przygotowanych wróżbach andrzejkowych. Na spotkanie zaproszone zostały Panie z Klubu Seniora w Kocudzy, które zaprezentowały dzieciom: „jak to kiedyś w wigilię Andrzeja się wróżyło”.

Od listopada 2023 roku zostały zorganizowane „Bajkoranki w bibliotece”. Są to cykliczne spotkania dla najmłodszych czytelników, którzy nie uczęszczają jeszcze do przedszkola i ich opiekunów. Podczas zajęć mali uczestnicy nie tylko zapoznają się z książką, ale również przekonują się, iż w bibliotece nie tylko wypożycza się książki, ale jest to miejsce do spędzenia miło czasu.

15 grudnia odbyło się spotkanie autorskie z Pauliną Molicką, autorką książki „Księgarenka na Miłosnej”. Pani Paulina, jak o sobie mówi, z zawodu jest copywriterką, z zamiłowania książkoholichką, romantyczną duszą, która chętnie sięga po kryminały i powieści z historią w tle. Po części oficjalnej można było porozmawiać z pisarką przy kawie i ciasteczku.

8.3 Budżet instytucji kultury

Instytucja kultury gospodaruje samodzielnie przyznaną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków.

Podstawą gospodarki finansowej instytucji kultury jest plan finansowy ustalony przez dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji organizatora, sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Realizacja przychodów Gminnej Biblioteki Publicznej i Ośrodka Kultury za 2023 rok przedstawia się następująco.

Tabela: Realizacja po stronie przychodów GBPiOK w 2023 r.

Wyszczególnienie-kalkulacja	Wykonanie w zł
Domy i ośrodki kultury	
Wpływy z różnych dochodów	80 097,00
Dotacja podmiotowa z budżetu (Gmina Dzwola)	415 724,96
Razem	495 821,96
Biblioteki	
Dochody z najmu	850,00
Wpływy z usług	800,00
Dotacja podmiotowa z budżetu (Gmina Dzwola)	264 392,28
Dotacja celowa z Biblioteki Narodowej na zakup nowości wydawniczych	6 000,00
Dotacja celowa z budżetu (Gmina Dzwola)	2 160,00
Dotacja celowa z Instytutu Książki	12 240,00
Razem:	286 442,28
Ogółem:	782 264,24

Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury osiągnęła w 2023 roku przychody w wysokości 782 264,24 zł. Przychody te to głównie dotacje (89,55%).

Realizacja kosztów Gminnej Biblioteki Publicznej i Ośrodka Kultury za 2023 rok przedstawia się następująco.

Tabela: Realizacja po stronie kosztów GBPiOK w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wykonanie
Domy i ośrodki kultury	495 821,96
Biblioteki	286 442,28
Łącznie:	782 264,24

Poniesione w 2023 roku przez Gminną Bibliotekę Publiczną i Ośrodek Kultury koszty, związane były z realizacją statutowych działań instytucji kultury.

8.4 Sport i rekreacja

W roku 2023 r. Gmina Dzwola przeznaczyła 110 000,00 zł na działalność Ludowego Klubu Sportowego „Iskra” Krzemień. Organizacja imprez sportowych na terenie Gminy Dzwola realizowana była wg kalendarzy gminnych, powiatowych, rejonowych, wojewódzkich i ogólnopolskich SZS LZS, LZPN i PZPN. LKS „Iskra” Krzemień prowadzi sekcję piłki nożnej i reprezentuje Gminę Dzwola w rozgrywkach prowadzonych przez Lubelski Związek Piłki Nożnej.

W roku 2023, w okresie przygotowawczym do rundy wiosennej sezonu 2022/2023 odbyło się szkolenie pięciu grup: trzy grupy żeńskie – orliczki, juniorki i seniorki oraz dwie grupy męskie – juniorzy młodsi, i seniorzy. W rundzie jesiennej sezonu 2023/2024, trenowały: cztery grupy żeńskie – orliczki (pierwszy raz zgłoszone do rozgrywek), młodziczki, juniorki i seniorki oraz dwie grupy męskie – seniorzy oraz juniorzy starsi.

Zaplanowane zadania związane ze szkoleniem zostały zrealizowane w pełnym zakresie. W roku 2023 w rundzie wiosennej sezonu 2022/2023 Klub reprezentowało 107 zawodników zarejestrowanych w LZPN w Lublinie - 35 seniorów, 15 juniorów młodszych, 24 seniorki, 21 junierek i 12 orliczek . Dodatkowo w klubie trenowało 10 zawodników nie zgłoszonych do rozgrywek. Razem 117 osób.

W rundzie jesiennej sezonu 2023/2024 Klub reprezentowało 131 zawodników zarejestrowanych w LZPN – 40 seniorów, 17 juniorów, 27 junierek, 23 juniorki, 14 młodziczek oraz 10 orliczek. Z zespołami seniorów i junierek przeprowadzono po 240 godzin zajęć treningowych, z drużyną juniorów i junierek - po około 180 godzin, orliczki i młodziczki trenowały 100 godzin. Dodatkowo od sierpnia w Klubie w ramach otwartej szkoły piłkarskiej regularnie trenuje łącznie 57 dzieci (18 – z rocznika 2012, 13 z roczników 2013/2014 i 26 z roczników 2015/2016/2017).

Drużyna seniorów w całym roku rozegrała 10 meczów kontrolnych w okresach przygotowawczych oraz 2 turnieje i 26 ligowych spotkań w ramach rozgrywek „A” klasy. Juniorzy rozegrali 2 mecze kontrolne, 2 turnieje oraz 17 ligowych w ramach Lubelskiej Ligi Juniorów. Razem 19 meczy.

Drużyna Senierek w 2023 roku rozegrała 4 mecze kontrolne, 2 mecze w ramach Pucharu Polski oraz 15 spotkań w ramach IV, a następnie po awansie III Ligi Kobiet. Seniorki uczestniczyły także w 4 turniejach, z czego 2 w roli gospodarza/organizatora. W sumie 21 meczy i 4 turnieje. Drużyna Junierek rozegrała 4 mecze kontrolne, 3 turnieje i 10 meczy ligowych dodatkowo wzięła udział w obozie sportowo-integracyjnym. Razem 14 spotkań i 3 turnieje i 1 obóz. Drużyna Orliczek rozegrała 11 meczy i uczestniczyła w 1 turnieju natomiast drużyna Młodziczek wzięła udział w 3 turniejach.

W roku 2023 drużyny „Iskry” rozegrały łącznie 101 spotkań oraz uczestniczyły w 15 turniejach i jednym obozie sportowym.

Fotografia: Szkółka piłkarska (dzieci z roczników 2012-2017 wraz z trenerami Piotrem Wawrzyńczakiem i Danielem Pawlosem)

Fotografia: Drużyny Młodziczek i Orliczek z trenerem Tomaszem Dudzicem

Fotografia: Drużyna Seniorów z trenerem Pawłem Sobótką

Fotografia: Drużyna Seniorek z trenerem Tomaszem Poździkiem

Fotografia: Drużyna Juniorek z trenerem Tomaszem Poździkiem

Fotografia nr 6. Drużyna Juniorów z trenerem Tomaszem Poździkiem

Oprócz rozgrywek ligowych zawodnicy i zawodniczki w ciągu roku biorą udział w licznych turniejach, meczach sparingowych, obozach treningowych, wyjazdach na mecze Reprezentacji zaś w sportowym kalendarzu dodatkowo zagościło kilka imprez i wydarzeń.

W lutym podczas ferii zimowych na hali Zespołu Szkół w Krzemieniu odbył się **Pierwszy Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Dzwola**, impreza cieszyła się ogromnym zainteresowaniem drużyn seniorskich z całego powiatu janowskiego zarówno tych ligowych jak i amatorskich. Niemal równocześnie został zorganizowany **Noworoczny Turniej Halowej Piłki Nożnej Dziewcząt i Chłopców**.

Jak co roku w lipcu odbył się **Memoriał im. Mariana Kapronia**, który miał wyjątkowy charakter nie tylko ze względu na przypadające w tym roku 55-lecie powstania Klub ale również dzięki dofinansowaniu z Lasów Państwowych. Pozyskane środki pozwoliły na zorganizowanie pikniku edukacyjno-ekologicznego z udziałem przedstawicieli z Nadleśnictwa Janów Lubelski, Zespołu Parków Krajobrazowych czy Koła Łowieckiego z mnóstwem atrakcji dla najmłodszych oraz poczęstunkiem dla wszystkich uczestników. Kolejny rok z rzędu dzięki uprzejmości organizatorów (Gminnej Biblioteki Publicznej i Ośrodka Kultury oraz Gminy Dzwola) ISKRA otwarła również jedną z największych imprez gminnych tj. Festyn na pożegnanie wakacji dostarczając sportowych emocji podczas rozgrywanego meczu ligowego.

Jesienią nasz Klub był organizatorem 1/32 Finału Polski Orlen Puchar Polski Kobiet dzięki zwycięstwu jakie wywalczyła drużyna seniorek w ramach Finału Pucharu Polski na szczeblu wojewódzkim.

Rok 2023 okazał się dla Klubu również owocny w pozyskane dofinansowania. Dzięki dodatkowo pozyskanym środkom na kwotę ponad 50 tys. złotych zakupiono niezbędny sprzęt, odzież i obuwie sportowe, częściowo pokryto koszty transportu, wynagrodzeń kadry trenerskiej, nagród czy wyżywienia, organizację imprez czy podstawowe koszty związane z działalnością statutową. Projekty, konkursy i programy w których Klub brał udział w 2023 r. to: Program Klub 2023 finansowany ze środków MSiT, Mikro granty i Fundacja Orły Sportu, Program Dobra Drużyna PZU, Granty LZPN czy Konkurs Sportowa Natura Lasów Państwowych.

Na zakończenie roku ISKRA, podobnie jak zeszłej zimy przy współpracy z Zespołem Szkół w Krzemieniu z Panem Dyrektorem Tomaszem Dudzicem na czele, przystąpiła do Ogólnopolskiej Akcji Charytatywnej **„POMÓŻ DZIECIOM PRZETRWAĆ ZIMĘ”**. Zebrane dary zostały przekazane do szkoły skąd trafiły do potrzebujących dzieci z naszej gminy.

Dodatkowo na zakończenie roku Klub zorganizował jeszcze dwa turnieje. Pierwszy w ramach szkoły dla dzieci uczęszczających na zajęcia: **Andrzejkowy Klubowy Turniej Piłki Nożnej** oraz drugi w ramach otrzymanego z LZPN grantu **Mikołajkowy Turniej Piłki Halowej Dziewcząt** dla kobiecych drużyn seniorek oraz junierek.

Tabela: Osiągnięte efekty Klubu w 2023 roku

	Osiągnięte efekty
Seniorki	1 miejsce w IV Lidze Kobiet w sezonie 2022/2023 (czerwiec 2023) 24 pkt., 8 zwycięstw, brak remisów i brak porażek, bramki: zdobyte – 39, stracone – 5; 9. miejsce w III Lidze Kobiet w rundzie jesiennej sezonu 2023/2024 (listopad 2023), 10 punktów, 3 zwycięstwa, 1 remis, 7 porażek, bramki: zdobyte – 11, stracone – 31
Junioriki	1. miejsce w lidze, w ramach Wojewódzkich Mistrzostw Juniorek (czerwiec 2023). 2 miejsce w lidze, w ramach Wojewódzkich Mistrzostw Juniorek U15 LZPN.– Lublin (listopad 2023), 9 punktów, 3 zwycięstwa, 1 porażka, bramki: zdobyte – 35, stracone – 11
Seniorzy	4 miejsce w lubelskiej Klasie „A” gr. I na zakończenie sezon 2022/2023 (czerwiec 2023) – 48 punktów, 15 zwycięstw, 3 remisy i 8 porażek, bramki: zdobyte – 64, stracone – 51; 5. miejsce w lubelskiej Klasie „A” gr. I po rundzie jesiennej sezonu 2023/2024 (listopad 2023) 22 pkt., 7 zwycięstw, 1 remis, 5 porażek, bramki: zdobyte - 48, stracone - 37
Juniorzy Młodzi	8 miejsce w Lubelskiej Lidze Juniorów Młodszych gr. II (B1) na zakończenie sezon 2022/2023 (czerwiec 2023) – 21 punkty, 7 zwycięstw i 10 porażek, bramki: zdobyte – 53, stracone – 45; 9 miejsce w Lubelskiej Lidze Juniorów Starszych po rundzie jesiennej sezonu 2023/2024 (listopad 2023) 3 pkt., 1 zwycięstwo, 7 porażek, bramki: zdobyte – 10, stracone - 30
Młodziczki	Zawody w rundzie jesiennej sezonu 2023/2024 w ramach II Ligi Wojewódzkiej D1 Młodzik rozegrano w formie turniejowej (3 drużyny, 3 turnieje, każdy z każdym)
Orliczki	Zawody rozgrywano w formie ligowej systemem każdy z każdym (5 drużyn). Mecze rewanżowe zaplanowano w rundzie wiosennej sezonu 2023/2024. Dla Wojewódzkich Rozgrywek Orliczek nie prowadzono tabel.

9.

Inwestycje gminne

Raport o stanie Gminy Dzwola za 2023 rok

9.1 Infrastruktura wodociągowa

Przebudowa ujęcia wody, budowa i przebudowa sieci wodociągowej oraz wykonanie instalacji fotowoltaicznej na ujęciu wody w Kocudzy Pierwszej i Branewce

W ramach projektu zostały wykonane następujące prace, w 2023 roku:

- nowy budynek kontenerowy Ujęcia Wody w Kocudzy Pierwszej, (o wymiarach zewnętrznych 6,5 m x 2,7 m oraz wysokości od poziomu terenu do kalenicy 2,85/3,0 m). Wewnątrz kontenera wydzielone zostały cztery pomieszczenia techniczne. W pomieszczeniach zamontowano wentylację mechaniczną wyciągową oraz ogrzewanie elektryczne grzejnikami konwektorowymi o mocy 1 kW. Budynek jest wyposażony w instalację elektryczną oraz sterowniczą niezbędną do funkcjonowania ujęcia wody,
- nowe ogrodzenie ujęcia, oświetlenie ujęcia oraz dojścia i dojazdy z kostki brukowej,
- wiata na agregat prądotwórczy, który będzie rezerwowo zasiliał urządzenia na ujęciu wody,
- zakupiono agregat prądotwórczy o mocy 40kVA w budowie dźwiękochłonnej,
- trzy nowe studnie S1, S2A i S3, które wyposażone są w obudowy studzienne termoizolacyjne o wym. 1,55 m x 1,00 m wys. 1 m z orurowaniem ze stali nierdzewnej, w S1 i S2A zastępują dotychczas stosowane obudowy z kręgów betonowych. Studnie wyposażone są w podwodne agregaty pompowe podwieszone do rur pompowych (tłocznych) ze stali nierdzewnej AISI 304L kielichowych DN 125 dla S1 i S2A oraz DN 100 dla studni S3. Agregaty pompowe stanowią cztery pompy głębinowe typ TWI 06.50-07-C po dwie pompy w każdej ze studni S1 i S2A oraz jedną pompę TWI 06.30-08-C w studni S3. Praca pomp ma za zadanie utrzymanie stałego zadanego ciśnienia w sieci wodociągowej.

W celu oszczędzania energii elektrycznej podczas pracy ujęcia, wykonano również instalację fotowoltaiczną o mocy 35,6 kWp na ujęciu w Kocudzy Pierwszej, składającą się z modułów fotowoltaicznych zainstalowanych na typowych konstrukcjach naziemnych, oraz generator składający się z 80 modułów o mocach 445 Wp, który współpracował będzie z dwoma falownikami o mocach 17,5 kW. Instalacja ma zapewnić pełną współpracę z siecią energetyczną.

Modernizacja ujęcia jest częścią projektu pn. „Przebudowa ujęcia wody, budowa i przebudowa sieci wodociągowej oraz wykonanie instalacji fotowoltaicznej na ujęciu wody w Kocudzy Pierwszej i Branewce”.

W ramach przedmiotowego projektu wykonane zostały już następujące prace:

- instalacja fotowoltaiczna na ujęciu w Branewce,
- łącznik sieci wodociągowej w miejscowości Krzemień Drugi i Konstantów,
- łącznik sieci wodociągowej w miejscowościach Kocudza Druga i Dzwola.

Prowadzone są intensywne prace związane z przebudową i rozbudową sieci wodociągowej w miejscowościach Kocudza Pierwsza, Kocudza Druga i Kocudza Trzecia.

Termin realizacji zadania: październik 2024 r.

Wartość inwestycji: **9 372 628,36 zł.**

Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych: **7 125 000,00 zł.**

Środki własne Gminy Dzwola: **2 247 628,36 zł.**

Środki wydatkowane w 2023 roku: **4 744.731,45 zł.**

9.2 Transport i łączność – drogi publiczne

Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Dzwola

Inwestycja obejmuje budowę nowej infrastruktury drogowej na terenach sołectw: Kocudza Pierwsza, Kocudza Druga, Kocudza Trzecia, Branewka, Branew.

Termin wykonania zadania: listopad 2024 r.

Długość przebudowywanych dróg łącznie: **5113 m.**

Koszt inwestycji: **5 971 298,35 zł.**

Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych: **4 845 000,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **1 126 298,35 zł.**

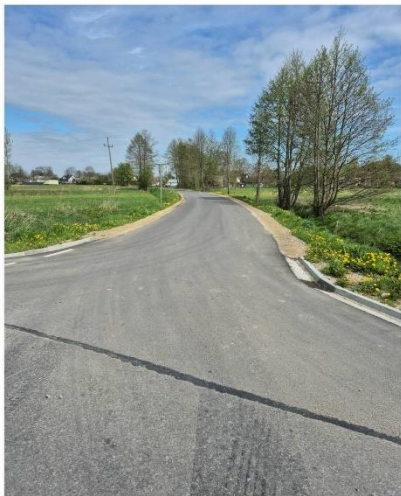
Środki wydatkowane w 2023 roku: **3 441 590,35 zł.**

W ramach zadania przebudowane zostały w 2023 roku następujące odcinki dróg:

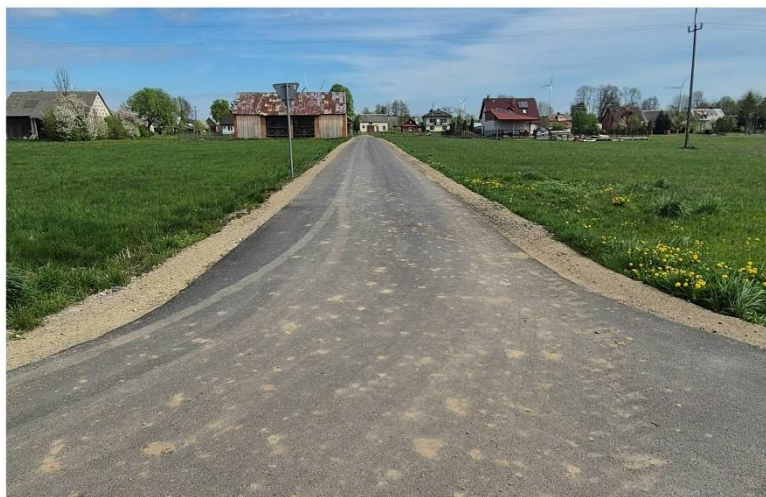
- 1) droga gminna nr 109010L w miejscowościach Kocudza Pierwsza i Kocudza Druga, o długości: 2528 m, na działkach o numerach ewidencyjnych 1525 w Kocudzy Pierwszej i 3537 w Kocudzy Drugiej (Kocudza Morgi)**

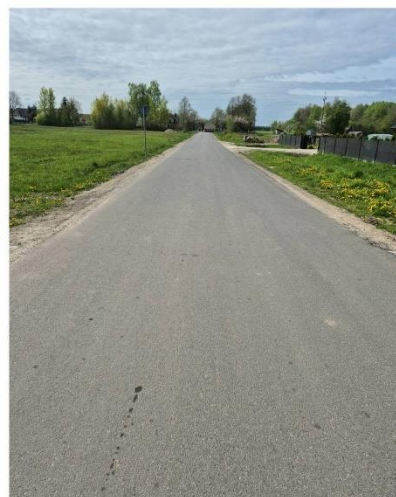
- 2) droga gminna nr 109025L w miejscowości Kocudza Pierwsza, o długości: 351 m na działkach o numerach ewidencyjnych 1239/2 i 1239/1 w Kocudzy Pierwszej

- 3) droga wewnętrzna o numerze ewidencyjnym 3190 w miejscowości Kocudza Druga, o długości: 179 m

- 4) droga gminna nr 109011L w miejscowości Kocudza Druga o długości: 192 m, na działce o numerze ewidencyjnym 1936 w Kocudzy Drugiej

- 5) droga gminna nr 109026L w miejscowości Kocudza Trzecia, na działce o numerze ewidencyjnym 1338 w Kocudzy Trzeciej (leśniczówka) oraz przebudowa drogi gminnej nr 109014L w miejscowości Kocudza Trzecia, na działkach o numerach ewidencyjnych 1095 i 2866 w Kocudzy Trzeciej (Borek), o łącznej długości: 638 m

- 6) droga gminna nr 109017L, o długości: 226 m, tz. „droga Komadowa”

- 7) droga gminna nr 109032L o długości: 999 m, w miejscowości Branewka i Branew Szlachecka

Modernizacja (przebudowa) drogi gminnej nr 109004L Dzwola – Konstantów

Zadanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” poddziałanie 7.2 „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” działanie „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Termin zakończenia zadania: sierpień 2023 r.

Długość przebudowanej drogi: **959 m.**

Koszt inwestycji: **1 381 047,33 zł.**

Środki z Urzędu Marszałkowskiego WL: **871 124,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **509 923,33 zł.**

W ramach przeprowadzonej modernizacji wykonana została nowa nawierzchnia asfaltowa o grubości 6 cm i szerokości 5,5 m, pobocze utwardzone asfaltem po stronie lewej o szerokości 1,3 m oddzielone od jezdni korytkami ściekowymi oraz pobocze utwardzone kruszywem drogowym o szerokości 0,75 m po stronie prawej. Ponadto zostało wykonane oznakowanie poziome oraz wymieniono na nowe oznakowanie pionowe.

Przebudowa dróg gminnych nr 108994L i 109031L w miejscowości Zofianka Dolna

Inwestycja została dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

W ramach zadania wykonane zostało wzmocnienie istniejącej konstrukcji drogowej wraz z regulacją łuków poziomych oraz pionowych na dwóch odcinkach dróg gminnych w miejscowości Zofianka Dolna.

Termin zakończenia zadania: lipiec 2023 r.

Długość przebudowanej drogi: **575 m.**

Koszt inwestycji: **660 014,93 zł.**

Środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg: **292 439,71 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **367 573,22 zł.**

- **Droga nr 108994L** została przebudowana na odcinku 339 m, od granicy skrzyżowania z DK74 do zakrętu wraz ze skrzyżowaniem dróg gminnych. Na przebudowanym odcinku drogi wykonano wymianę przepustu przy skrzyżowaniu, na drodze została wbudowana nowa nawierzchnia asfaltowa o szerokości 5 m oraz pobocza obustronne o szerokości 75 cm,

utwardzone z kamiennego kruszywa łamanego, jak również dokonano odmulenia rowów wraz z wykonaniem ścieków trójkątnych w rowie. Po stronie lewej drogi, zamontowano infrastrukturę mającą na celu poprawę bezpieczeństwa – ochronne bariery drogowe.

- **Droga nr 109031L** została przebudowana na odcinku 236 m wraz ze skrzyżowaniem w kierunku lasu. Na przebudowanym odcinku drogi wykonana została nowa nawierzchnia asfaltowa o szerokości 3,5 m oraz pobocza obustronne, utwardzone z kamiennego kruszywa łamanego, dokonano również na tym odcinku drogi odmulenia rowów.

Przebudowa drogi gminnej nr 109026L w miejscowości Kocudza Trzecia

Na realizację inwestycji zostało pozyskane dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Termin realizacji zadania: wrzesień 2023 r.

Długość przebudowanej drogi: **860 m.**

Całkowita wartość inwestycji: **1 287 865,55 zł.**

Środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg: **620 500,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **667 365,55 zł.**

W ramach zadania została dostosowana do obowiązujących przepisów geometria drogi, zarówno w płaszczyźnie poziomej jak i pionowej. Szerokość drogi wynosi 5,0 m, grubość

warstwy asfaltowej wynosi 8 cm. Na istniejącej nawierzchni została położona geosiatka w celu wzmocnienia konstrukcji. Pobocza utwardzono kamiennym kruszywem łamanym.

Po lewej stronie drogi wykonany został ciąg pieszy o szerokości 2,0 m w świetle obramowań lokalnie zwężony. Wykonany został ściek liniowy w postaci korytka typu małego, które zapewni liniowe odprowadzenie wody z korony drogi i chodnika.

Na nawierzchni drogowej wykonane zostały również linie segregacyjne, które oddzielają jezdnię od powstałego ciągu pieszym. Odwodnienie całego ciągu drogowego będzie realizowane powierzchniowo poprzez sprowadzenie wody opadowej na teren zielony działki drogowej. Wszystkie zjazdy występujące wzdłuż przebudowanej drogi zostały utwardzone w granicach pasa drogowego i wykonane z kruszywa drogowego.

Remont drogi gminnej nr 108995L w miejscowości Krzemień Drugi

Zadanie zostało dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Termin realizacji zadania: październik 2023 r.

Długość przebudowanej drogi: **655 m**.

Całkowita wartość inwestycji: **373 211,44 zł**.

Środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg: **177 800,81 zł**.

Wkład własny Gminy Dzwola: **195.910,63 zł**.

W ramach zadania wykonany został remont dwóch odcinków drogi gminnej nr 108995L w miejscowości Krzemień Drugi (Krzemień Majdan) poprzez wykonanie remontu częściowego nawierzchni i wyrównaniu profilu oraz uzupełnienie ubytków, wzmocnienie konstrukcji geosyntetykami szer. 3,5 m, wykonanie warstwy wiążącej z betonu asfaltowego szerokości 3,60 m o grubości 3 cm, wykonanie nawierzchni z betonu asfaltowego szerokości 3,50 m o grubości 4 cm oraz wykonanie poboczy utwardzonych szerokości 50 cm, gruntowe szerokości 25 cm (razem 75 cm).

Przebudowa dróg gminnych 108998L i 108886L oraz mostu na rzece Branew

Przedmiotowa inwestycja obejmowała przebudowę dróg gminnych w miejscowości Krzemień Drugi. Wykonano nawierzchnię asfaltową o dwóch warstwach o łącznej grubości 8 cm i szerokości 5 m oraz utwardzone pobocza o szerokości 0,75 m. W km 1+200 do km 1+666 zostało wykonane zwężenie nawierzchni do szerokości 3,5 m z powodu braku na tym odcinku odpowiedniej szerokości pasa drogowego do wykonania nawierzchni o szerokości 5 m. Wykonana została infrastruktura wraz urządzeniami bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Termin zakończenia zadania: lipiec 2023 r.

Długość przebudowanej drogi: **1992 m.**

Koszt inwestycji: **4 111 911,12 zł.**

Rządowy Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych: **2 850 000,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **1 161 911,12 zł.**

W ramach inwestycji istniejący most na rzece Branew został zdemontowany a w jego miejscu powstał nowoczesny obiekt. Odnowione zostały również rowy przydrożne.

Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr 109005L w obrębie ewidencyjnym Konstantów na działce o nr ewid. 773

Zadanie dofinansowane ze środków celowych budżetu Województwa Lubelskiego związanych z wyłączeniem gruntów z produkcji rolnej (tzw. FOGR).

Termin realizacji zadania: wrzesień 2023 r.

Długość przebudowanej drogi: **380 m.**

Całkowita wartość inwestycji: **265 928,59 zł.**

Środki z dotacji celowej Urzędu Marszałkowskiego WL: **145 000,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **120 928,59 zł.**

W zakresie zadania poprawiona została nawierzchnia z gruntu rodzimego oraz tłucznia na nawierzchnię asfaltową o szerokości 3,5 m oraz obustronnymi pobocznymi z ulepszonego gruntu rodzimego.

Przebudowa parkingu przy remizie OSP Konstantów

W ramach zadania został przebudowany parking przy budynku remizy OSP w Konstantowie przy drodze gminnej nr 109004L Dzwola – Konstantów wraz z wykonaniem oznakowania poziomego wskazującego miejsca parkingowe. Dotychczasowa już wysłużona nawierzchnia przed garażami remizy OSP Konstantów została wymieniona.

W efekcie zrealizowania inwestycji powstały miejsca parkingowe.

Koszt zadania: **57 810,00 zł**, środki finansowe z budżetu Gminy Dzwola.

Przebudowa dróg gminnych: nr 109029L położonej w miejscowości Kocudza Druga i Zdzisławice oraz nr 109030L położonej w miejscowości Kocudza Druga

W listopadzie 2023 roku Wójt Gminy Dzwola Wiesław Dyjach pozyskał środki finansowe w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie dla Gminy Dzwola i podpisał umowę o dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

W ramach inwestycji zaplanowano następujące roboty: przebudowa jednojezdniowych dwupasowych dwukierunkowych odcinków dróg gminnych nr 109030L oraz nr 109029L (tzw. „Goleniówka”), przebudowa drogi w zakresie zjazdów do posesji, skrzyżowań, zatoki postojowej, konserwacja i reprofilacja odwodnienia drogi w zakresie istniejących rowów oraz przepustów pod koroną drogi i pod zjazdami, a także wykonanie nowego oznakowania drogowego pionowego i poziomego, montaż urządzeń BRD, wykonanie linii krawędziowych oraz rekultywacja terenu zieleni.

Planowany termin realizacji zadania: listopad 2024 r.

Długość przebudowanej drogi: **3044 m.**

Szacowany koszt inwestycji: **5 478 744,96 zł**, w wyniku przeprowadzenia procedury przetargowej najniższa oferta: **3 946 443,52 zł**.

Dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg: **3 287 246,97 zł**.

W roku 2023 przeprowadzono procedurę przetargową, w wyniku której został wyłoniony wykonawca inwestycji.

Poprawa infrastruktury drogowej w gminie Dzwola

Na realizację zadania zostały pozyskane fundusze zewnętrzne w ramach drugiej pilotażowej edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.

Łączna długość przebudowanych dróg: 6716 m

Wartość projektu: **6 400 000,00 zł**, w tym dofinansowanie: **5 947 000,00 zł**

Realizacja w latach 2023-2025.

W 2023 roku zostało zlecone wykonanie dokumentacji projektowej.

Przedmiotowa inwestycja obejmuje budowę nowej infrastruktury na drogach:

- 1) 109014L Kocudza Trzecia – droga od Kocudzy „Borek” do Cacanina, o długości ok. 922 m;
- 2) 109007L Kapronie – przez wieś od drogi powiatowej do numeru 1, o długości ok. 394 m;
- 3) 109028L Kapronie – w stronę „Goleniówki” od Kaproni do lasu, o długości ok. 500 m;
- 4) 109000L Krzemień Pierwszy – od Branewki-Kolonii w stronę cmentarza parafialnego, o długości ok. 1000 m oraz Krzemień Drugi – od zakończenia istniejącego asfaltu do drogi Krzemień Drugi-Konstantów, o długości ok. 460 m;
- 5) 109005L Konstantów – „Wygonek” w miejscu złej nawierzchni, o długości 210 m;
- 6) 109041L Zdzisławice – „Boreczki” do stacji kontroli pojazdów, o długości ok. 510 m;
- 7) 108995L Krzemień Drugi – od Krzemień „Majdan” do „Wygonu Rożkowskiego” w miejscu gdzie brakuje nawierzchni asfaltowej, o długości ok. 650 m;
- 8) 109018L Krzemień Pierwszy oraz Branewka-Kolonia, o długości 400 m i 920 m;
- 9) 109035L Branewka – do ujęcia wody w Branewce, o długości ok. 500 m;
- 10) 113553L Branew Szlachecka, o długości ok. 250 m.

Fundusz Sołecki

W ramach środków wyodrębnionych w budżecie Gminy Dzwola na Fundusz Sołecki, zostały zrealizowane zadania zgodnie z uchwałami mieszkańców 16 sołectw, na terenie całej gminy.

Przedsięwzięcia wykonane w ramach Funduszu Sołeckiego w roku 2023: remont dróg transportu rolniczego we wszystkich sołectwach, wyposażenie świetlic wiejskich oraz remont, czyszczenie rowów, remont przepustów, remont dróg.

Realizacja funduszu sołeckiego została szczegółowo przedstawiona w pkt 2.2 niniejszego raportu. Łączna kwota wydatków wyniosła: **472 991,46 zł**.

Tabela: wysokość funduszu sołeckiego w latach 2019-2023

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	Razem:
Kwota w zł	366 709,60	365 975,20	401 446,68	429 053,61	472 991,46	2 036 176,55

Przebudowa drogi powiatowej nr 2811L Dzwola – Goraj

W kwietniu 2023 roku miał miejsce odbiór ostateczny inwestycji. Zadanie było dofinansowane w 95% ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych. W ramach inwestycji została przebudowana droga powiatowa 2811L Dzwola – Goraj (cały odcinek na terenie powiatu janowskiego): poszerzono jezdnię do 6 m, wykonano nawierzchnię z betonu asfaltowego, wykonano obustronne pobocza ulepszone kruszywem drogowym o szerokości 0,75 m, odtworzono istniejące zjazdy, przepusty i rowy, przebudowano skrzyżowania z drogami publicznymi oraz wykonano nowe oznakowanie pionowe i poziome, w miejsce wyciętych drzew nasadzono lipy oraz klony.

Długość przebudowanej drogi: **6646 m.**

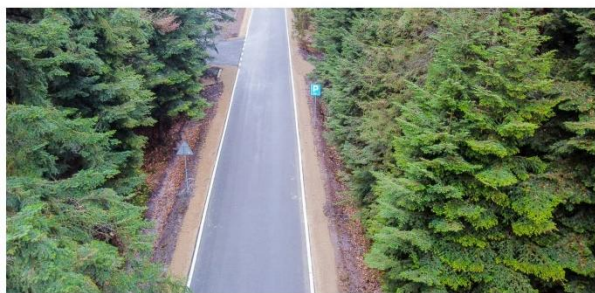
Środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: **11 127 966,00 zł.**

Pozostałe środki finansowe pochodzą z budżetów gmin: Dzwola, Chrzanów i z Powiatu Janowskiego, z czego wkład własny Gminy Dzwola to kwota: **353 716,48 zł.**

Remont drogi powiatowej nr 2820L Szklarnia – Flisy

W listopadzie 2023 roku dokonano odbioru technicznego inwestycji, jezdnia została wyremontowana poprzez ułożenie dwóch warstw nawierzchni bitumicznej. Wymienione zostały również przepusty pod drogą, odtworzone rowy odwodnieniowe i zjazdy. Wykonane zostały pobocza utwardzone kamieniem, a także oznakowanie pionowe i poziome.

Długość przebudowanej drogi: **4469 m.**

Całkowita wartość tego zadania: **3 935 260,87 zł.**

Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg: **1 967 630,43 zł.**

Dofinansowania z Funduszu Leśnego: **1 967 630,44 zł.**

Wkład własny po 50% Powiat Janowski i Gminę Dzwola w wysokości: **15 657,30 zł.**

Przebudowa drogi powiatowej Dzwola – Kocudza Druga Dzwola – Zdzisławice

Inwestycja realizowana w Porozumieniu z Powiatem Janowskim. Rada Gminy Dzwola w 2023 roku wyraziła wolę współfinansowania podejmując stosowną uchwałę i zabezpieczając na ten cel środki finansowe w budżecie Gminy Dzwola.

Realizacja inwestycji jest bardzo wyczekiwana przez mieszkańców.

Długość przebudowywanych odcinków drogi: ponad **3000 m**.

Planowany termin wykonania zadania: listopad 2024 r.

Szacunkowa wartość inwestycji wynosi: **9 230 000,00 zł**.

Środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg: **5 321 605,42 zł**.

Pomoc finansowa Gminy Dzwola: **1 954 197,29 zł**.

W latach 2018-2023 zostało zrealizowanych na terenie Gminy Dzwola (lub są w trakcie realizacji): **68 inwestycji drogowych** (drogi gminne i powiatowe) na kwotę: **63 mln zł**, w tym **46,5 mln zł** to **środki zewnętrzne**.

• **DROGI GMINNE:**

Źródło dofinansowania	Kwota dofinansowania	Liczba dróg	Ilość kilometrów	Wartość inwestycji
Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	13,7 mln zł	21	13 821	16,5 mln zł
Budowa lub modernizacja dróg lokalnych PROW 2014-2020	1,3 mln zł	2	1 725	2 mln zł
Fundusz Dróg Samorządowych	1,2 mln zł	5	3 150	1,7 mln zł
Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	5 mln zł	9	9 537	9,3 mln zł
Zadania związane z wyłączeniem z produkcji gruntów – FOGR	0,6 mln zł	7	2 489	1,1 mln zł
Ochrona wąwozów lessowych oraz usuwanie skutków klęsk żywiołowych	1,6 mln zł	4	3 566	2 mln zł
Zadanie ze środków własnych budżetu Gminy Dzwola	-	15	4 784	0,6 mln zł
Razem:	23,4 mln zł	63	39 072	33,2 mln zł

• **DROGI POWIATOWE:**

Źródło dofinansowania	Kwota dofinansowania	Liczba dróg	Ilość kilometrów	Wartość inwestycji
Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	11,1 mln zł	1	6 646	11,8 mln zł
Fundusz Dróg Samorządowych	2,7 mln zł	2	6 161	4,8 mln zł
Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	9,3 mln zł	2	7 469	13,2 mln zł
Razem:	23,1 mln zł	5	20 276	29,8 mln zł

9.3 Administracja publiczna i gospodarka nieruchomościami

Centrum usług administracyjno-kulturalno-społecznych w gminie Dzwola

W sierpniu 2023 roku podpisano umowę na wykonanie prac budowlanych polegających na przebudowie i adaptacji budynku z przeznaczeniem na „Centrum usług administracyjno-kulturalno-społecznych w gminie Dzwola”.

Planowany termin wykonania zadania: marzec 2025 r.

Całkowita wartość projektu (z uwzględnieniem kosztów poniesionych we wcześniejszych etapach realizacji): **9 863 112,47 zł.**

Środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: **3 995 000,00 zł.**

Inwestycja obejmuje kompleksowe prace budowlane (adaptacyjne i wykończeniowe) budynku, zakup wyposażenia, budowa lokalnej sieci komputerowej i zagospodarowanie terenu wokół budynku, w tym budowa parkingów. Nowa przestrzeń ma być funkcjonalna, pasywna i przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Siedzibę w budynku będą miały trzy instytucje: Urząd Gminy Dzwola, Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzwoli oraz Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury.

Na realizację zadania zostały pozyskane fundusze zewnętrzne z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.

Cyfrowa Gmina

W ramach realizacji projektu „Cyfrowa Gmina” w 2023 roku Gmina Dzwola zakupiła:

- Stacje robocze i monitory komputerowe: 10 szt.
- Laptop z systemem operacyjnym: 8 szt.
- Pamięć zewnętrzna z szyfrowaniem: 17 szt.
- Oprogramowanie biurowe Office z licencją bezterminową: 18 szt.
- Serwer wraz z systemem operacyjnym, oprogramowaniem backup i UPS: 1 szt.
- Serwer NAS: 1 szt. i dyski twarde NAS: 4 szt.

Projekt realizowany w 100% ze środków zewnętrznych.

Wysokość grantu jaki otrzymała Gmina Dzwola: **184 830,00 zł.**

Ogrodzenie działki w Kocudzy Trzeciej

W grudniu 2023 roku zostało wykonane ogrodzenie działki o nr ewidencyjnym 741 w miejscowości Kocudza Trzecia, zabudowanej budynkiem Ośrodka Zdrowia w Kocudzy.

Koszt zadania: **67 739,79 zł**, środki własne Gminy Dzwola.

Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjne w Kocudzy Trzeciej

W ramach realizacji projektu „Zagospodarowanie terenu zieleni na cele rekreacji czynnej wraz z obiektami małej architektury na działce nr 1401/3 w miejscowości Kocudza Trzecia”, w 2023 roku cały teren został ogrodzony, powstały miejsca parkingowe dla samochodów osobowych, w tym ciągi piesze. Został wyremontowany budynek z przeznaczeniem na zaplecze gospodarcze dla całego terenu, np. miejsce, gdzie będzie można przetrzymywać wyposażenie boisk sportowych.

Koszt zadania: **99 937,50 zł**, środki własne Gminy Dzwola.

W roku 2024 prace są kontynuowane, wg danych na dzień sporządzenia niniejszego Raportu zostały zamontowane urządzenia typu: huśtawki, karuzele, kręciołki, bujaki, domek ze zjeżdżalniami, itp. oraz urządzenia siłowni zewnętrznej jak również ławeczki. Rozpoczęty został również montaż elementów zaprojektowanego na placu skateparku.

Budowa placu zabaw w miejscowości Krzemień Pierwszy

Zadanie polegało na dostarczeniu i zamontowaniu elementów placu zabaw dla dzieci oraz elementów małej architektury. Prace związane z budową placu zabaw rozpoczęto w 2023 roku natomiast zostały zakończone łącznie z oddaniem do użytkowania w 2024 roku.

W skład placu zabaw wchodzi urządzenia: huśtawka metalowa podwójna, zestaw zabawowy, karuzela metalowa, huśtawka ważka (huśtawka wagowa), bujak sprężynowy, tablica informacyjna, ławki parkowe, kosz na śmieci. Plac zabaw został ogrodzony i oświetlony.

Plac zabaw w Krzemieniu Pierwszym został tak wyposażony aby sprostać oczekiwaniom „małego” użytkownika.

Dofinansowanie w ramach działania Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER PROW 2014-2020, za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Leśny Krąg”, w kwocie: **54 997,00 zł**, realizacja w latach 2023-2024, realizacja w latach 2023-2024, wydatki poniesione w 2024 r.

Budowa placu zabaw w sołectwie Branew

W ramach realizacji projektu na koniec 2023 roku oraz początkiem 2024 roku dostarczono i zamontowano urządzenia na placu zabaw dla dzieci oraz elementy małej architektury, znajdującym się przy Publicznej Szkole Podstawowej w Branwi.

W skład placu zabaw wchodzi urządzenia: huśtawka podwójna, zestaw zabawowy, karuzela krzyżowa czteroramienna, huśtawka ważka (huśtawka wagowa), ławki parkowe, kosze na śmieci oraz tablica informacyjna i stół do ping-ponga.

Realizacja operacji stworzyła możliwość aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu w czasie wolnym, która będzie służyć zdrowiu i dobremu samopoczuciu, zarówno dla rozrywki jak i rozwoju własnych zainteresowań. Operacja przede wszystkim umożliwia różne formy aktywnego wypoczynku.

Dofinansowanie w ramach działania Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER PROW 2014-2020, za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Leśny Krąg”, w kwocie: **50 136,00 zł**, realizacja w latach 2023-2024, wydatki poniesione w 2024 r.

Dotacje z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

1 Udzielenie dotacji – Renowacja kościoła w Dzwoli

W dniu 14 lipca 2023 roku zostały ogłoszone wyniki naboru do Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Na liście beneficjentów znajduje się Gmina Dzwola. Otrzymaliśmy dofinansowanie do dwóch wniosków na remont zabytkowych kościołów.

W ramach zadania Renowacja kościoła w Dzwoli planuje się wykonanie prac renowacyjnych i konserwatorskich posadzki oraz tynków wewnętrznych.

Gmina Dzwola w październiku 2023 roku udzieliła dotacji celowej Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Dzwoli.

Planowany termin wykonania zadania: listopad 2024 r.

Planowany koszt zadania: **500 000,00 zł.**

Rządowy Program Odbudowy Zabytków: **490 000,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **10 000,00 zł.**

2 Udzielenie dotacji – Renowacja kościoła w Branwi

W ramach zadania planowane było wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich wraz z zagospodarowaniem terenu wokół zabytkowego kościoła w Branwi oraz odtworzenie historycznej grotty św. Józefa. W roku 2024 został zmieniony zakres planowanych prac, który po akceptacji wniosku będzie obejmował prace budowlane na cmentarzu parafialnym w Branwi Szlacheckiej w szczególności wykonania nowych bram, ogrodzenia oraz alei cmentarnych.

Gmina Dzwola w październiku 2023 roku udzieliła dotacji celowej Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Św. Anny w Branwi.

Planowany termin wykonania zadania: listopad 2024 r.

Planowany koszt zadania: **500 000,00 zł.**

Rządowy Program Odbudowy Zabytków: **490 000,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **10 000,00 zł.**

3 Prace restauratorskie miejsca pamięci historycznej „Porytowe Wzgórze”

W październiku 2023 roku zostały ogłoszone wyniki naboru do Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, na liście beneficjentów znalazła się Gmina Dzwola.

W ramach zadania wykonane zostaną prace konserwatorskie i restauratorskie miejsca pamięci historycznej „Porytowe Wzgórze”, w tym: roboty budowlane w zakresie głównej alei i alejek bocznych oraz prace renowacyjne elementów małej architektury.

Planowany termin wykonania zadania: czerwiec 2025 r.

Planowany koszt zadania: **300 000,00 zł.**

Rządowy Program Odbudowy Zabytków: **294 000,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **6 000,00 zł.**

9.4 Zadania w zakresie polityki społecznej

Aktywny Senior w Gminie Dzwola

W październiku 2023 roku zakończono projekt realizowany w Ramach Programu Operacyjnego WL na lata 2014-2020, Osi priorytetowej: 11 Wyłączenie społeczne, Działania: 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne. Projekt składał się z czterech zadań:

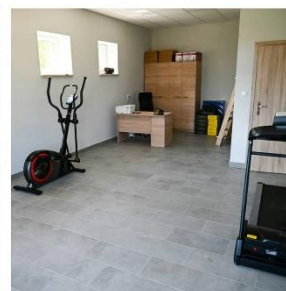
- **pierwsze** obejmowało zorganizowanie Klubu Seniora w miejscowości Flisy: „Nasz Drugi Dom”. Gmina Dzwola udostępniła budynek (po byłej remizie OSP w miejscowości Flisy). Obiekt został dostosowany do pełnienia funkcji siedziby Klubu Seniora.
Koszt zadania wyniósł: **490 368,51 zł;**
- **drugie** „Młodość przychodzi z wiekiem” obejmowało prowadzenie cyklicznych zajęć stacjonarnych, składających się z 11 grup tematycznych.
Koszt zadania wyniósł: **158 621,40 zł;**
- **trzecie** „Podróżować to żyć”, Seniorzy z Gminy Dzwola w 2022 i 2023 roku uczestniczyli w wycieczkach do różnych miejsc w Polsce.
Koszt zadania wyniósł: **67 650,60 zł;**
- **czwarte** „Wsparcie potrzebne od zaraz!”, realizowane poprzez uruchomienie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.
Koszt zadania wyniósł: **25 348,65 zł.**

Całkowity koszt realizacji programu: **913 967,94 zł**, w tym:

- koszty bezpośrednie: **741 989,16 zł,**
- koszty pośrednie: **171.978,78 zł.**

Projekt w 100% dofinansowany z Urzędu Marszałkowskiego WL.

Wkład Gminy Dzwola jest niefinansowy – użyczenie budynku na cele realizacji projektu.

Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, pielęgnacyjnego i wspomagającego

W ramach projektu Aktywny Senior w Gminie Dzwola została otwarta wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, pielęgnacyjnego i wspomagającego, pomimo zakończenia w październiku 2023 roku realizacji w/w projektu wypożyczalnia jest dostępna dla Mieszkańców Gminy Dzwola.

Sprzęt mogą wypożyczyć mieszkańcy naszej gminy bezpłatnie.

Wypożyczalnia posiada w swojej ofercie następujące sprzęty:

- łóżko rehabilitacyjno – pielęgnacyjne,
- materac rehabilitacyjny przeciwodleżynowy,
- poduszka przeciwodleżynowa,
- składany stół do masażu,
- chodzik rehabilitacyjny trójkołowy,
- chodzik rehabilitacyjny czterokołowy,
- balkonik,
- wózek inwalidzki,
- wózek pielęgnacyjny / toaletowy,
- rotor do ćwiczeń kończyn dolnych i górnych,
- krzesło toaletowe,
- łatwoślizg,
- kule ortopedyczne,
- pionizator przedni,
- podnośnik transportowo – kąpielowy,
- krzeselko pod prysznic,
- ławeczka wannowa,
- ssak do odsysania wydzieliny,
- koncentrator tlenu.

Osoby potrzebujące wypożyczyć sprzęt rehabilitacyjny powinny kontaktować się osobiście lub telefonicznie z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzwoli, celem uzyskania wnioskowanego sprzętu.

Realizowane Projekty, Programy i inne działania z zakresu Polityki społecznej zostały szczegółowo przedstawione w dziale 3 i 7 niniejszego Raportu.

9.5 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Oświetlenie drogowe w Krzemieniu Drugim

W listopadzie 2023 roku została wykonana wydzielona linia kablowa oświetlenia drogowego typu YAKXS 4×25 o długości trasy 305 m i długości kabla 365 m, montaż 4 szt. słupów metalowych ocynkowanych o wysokości 9 m, w miejscowości Krzemień Drugi wraz z zamontowaniem lamp ulicznych 5 szt. (73W) opraw typu LED.

Koszt zadania: **59 040,00 zł**, środki własne Gminy Dzwola.

Inwestycja przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i użytkowników drogi.

Oświetlenie drogowe w Kocudzy Trzeciej

W grudniu 2023 roku została wykonana wydzielona linia kablowa oświetlenia drogowego typu YAKXS 4×25 o długości trasy 349 m i długości kabla 399 m, montaż 5 szt. słupów metalowych ocynkowanych o wysokości 9 m w miejscowości Kocudza Trzecia wraz z zamontowaniem lamp ulicznych 6 szt. (58W) opraw typu LED.

Koszt zadania: **58 947,00 zł**, środki własne Gminy Dzwola.

Tabela: Oświetlenie uliczne rozbudowane w latach 2019-2023 na terenie Gminy Dzwola

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Miejsce	Kocudza Trzecia i Kocudza Druga	Zofianka Dolna	Krzemień Drugi	Wszystkie miejscowości	Krzemień Drugi Kocudza Trzecia
Liczba lamp	15	5	5	391	11
Kwota w zł	54 615,00	33 210,00	37 515,00	1 064 713,91	117 987,00

Grant ELENA na przygotowanie do ekoinwestycji

Bank Ochrony Środowiska przyznał Gminie Dzwola środki z unijnej inicjatywy ELENA na przygotowanie dokumentacji niezbędnej do realizacji inwestycji proekologicznych.

Dokumentacja techniczna obejmuje m.in.: audyt efektywności energetycznej, projekt budowlany i techniczny oraz studium wykonalności inwestycji.

Gmina Dzwola wykonała w ramach grantu ELENA dokumentacje niezbędnej do realizacji inwestycji obejmujących termomodernizację budynków:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Branwi,
- Remiza OSP w Branwi Szlacheckiej,
- Remiza OSP w Branewce,
- Remiza OSP w Zofiance Dolnej,
- Remiza OSP w Dzwoli.

Koszt realizacji zadania: **238 281,75 zł.**

Wysokość dofinansowania z Banku Ochrony Środowiska: **214.453,58 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **23 828,17 zł.**

Realizacja w latach: 2023 – 2024.

9.6 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

W ramach realizacji zadań z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej corocznie są zabezpieczone i wydatkowane środki finansowe w budżecie Gminy Dzwola, w szczególności przeznaczone są na: zakup pojazdów, sprzętu, umundurowania, utrzymania w gotowości jednostek, zakup paliwa, wyjazdy do akcji, szkolenia, ekwiwalenty, remonty i inne niezbędne wydatki.

Tabela: Wydatki na ochronę przeciwpożarową w latach 2019-2023

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Kwota w zł	333 877,57	379 515,79	512 383,59	427 604,09	597 528,47
w tym: środki zewnętrzne	30 000,00	105 000,00	142 500,00	20 000,00	166 150,00

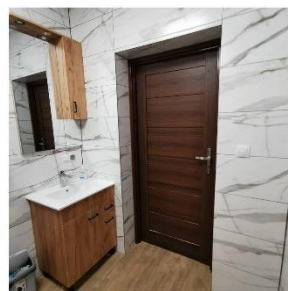
Modernizacja świetlicy wiejskiej w Dzwoli

Zadanie jest współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Leśny Krąg”.

W ramach inwestycji zostały wykonane prace modernizacyjne w świetlicy wiejskiej: wymiana podłóg, malowanie ścian, wymiana stolarki drzwiowej, remont łazienki. W budynku zostały również wykonane prace sfinansowane z budżetu gminy Dzwola: remont klatki schodowej, oraz pomieszczeń socjalnych.

Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego WL: **59 789,22 zł.**

Środki własne Gminy Dzwola: **50 000,00 zł.**

Sprzęt oraz wyposażenie dla jednostek OSP

Zakup samochodu dla jednostki OSP w Branwi Szlacheckiej

Ze środków budżetu Gminy Dzwola została udzielona dotacja na zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego, na potrzeby ochrony przeciwpożarowej dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Branwi Szlacheckiej.

Koszt: **79 000,00 zł**, realizacja w 2023 roku.

Quady dla jednostek OSP w Dzwoli i OSP w Krzemieniu Pierwszym

W 2023 roku dwie jednostki należące do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, zostały wyposażone w nowe quady:

- OSP Dzwola,
- OSP Krzemień Pierwszy.

Zakup bramy garażowej w OSP Branewka

W budynku remizy OSP Branewka, została zakupiona i zmontowana brama garażowa. Koszt zadania: **18 400,00 zł**, środki własne Gminy Dzwola.

Zakup sprzętu oraz wyposażenia dla jednostek OSP

Gmina Dzwola w 2023 roku, w ramach realizacji zadania dotowanego z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości otrzymała trzy razy wsparcie, w formie dotacji na zakup sprzętu oraz wyposażenia dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Dzwola, na łączną kwotę: **113 050,00 zł**.

W ramach otrzymanej dotacji zakupiono: agregaty prądotwórcze, ubrania koszarowe, węże, prądownice, hełmy specjalne, buty specjalne, rękawice specjalne, pompy szlamowe. Więcej informacji w 5 pkt 5.4 niniejszego Raportu.

9.7 Oświata i wychowanie

Termomodernizacja budynku w Zespole Szkół w Krzemieniu

W czerwcu 2023 roku została podpisana umowa na wykonanie prac budowlanych polegających na „Termomodernizacji budynku w Zespole Szkół w Krzemieniu, renowacji boiska wielofunkcyjnego wraz z utwardzeniem i zagospodarowaniem terenu przy szkole”.

Na realizację inwestycji gmina pozyskała fundusze zewnętrzne – ponad **4 mln zł**.

W budynku szkoły, wykonano malowanie i uszczelnienia dachu oraz wymieniono orywnowanie. Obecnie prowadzone są prace związane z ocieplaniem ścian, styropianem grubości 16 cm. Wykonane zostało odwodnienie szkoły.

W większości sal lekcyjnych zostało wymienione już oświetlenie na typu LED. Ponadto zaplanowano wykonanie robót budowlanych w sali gimnastycznej w zakresie wymiany podłogi, odnowieniu ścian wraz z wyposażeniem w sprzęt i urządzenia sportowe. Oprócz prac związanych z remontem budynku szkoły, prowadzona jest również budowa boiska sportowego ze sztuczną nawierzchnią. Na chwilę obecną wykonywany jest drenaż oraz podbudowa pod płytę boiska oraz ogrodzenie.

Planowany termin wykonania zadania: października 2024 r.

Planowany koszt zadania: **4 154 200,00 zł**.

Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych: **3 136 000,00 zł**.

Wkład własny Gminy Dzwola: **1 018 200,00 zł**.

Remont sali przyrodniczej

W Zespole Szkół w Kocudzy został przeprowadzony generalny remont sali przyrodniczej: pomalowano ściany, lamperie, położono fototapetę na ścianę, ułożone zostały płytki, przygotowano miejsce ze zlewem będące miejscem do przeprowadzania doświadczeń chemicznych i fizycznych, wymieniono szafki i biurko.

Koszt realizacji zadania: **40 000,00 zł**.

Zajęcia w odnowionej pracowni zachęcają uczniów do zdobywania i utrwalania wiedzy oraz pozwalają kształtować umiejętności przydatne do obserwacji środowiska przyrodniczego.

Ekopracownia OZE – zielone serce szkoły

Uczniowie Zespołu Szkół w Krzemieniu w 2023 r. wzięli udział w konkursie, w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej i zostali zwycięzcami. WFOŚiGW w Lublinie udzielił dofinansowania na utworzenie i wyposażenie Ekopracowni OZE – dokonano remontu sali: pomalowano ściany, naklejono fototapetę, zamontowano rolety wewnętrzne, zakupiono stoliki, krzeselka, meble, biurko, tablicę interaktywną oraz modele odnawialnych źródeł energii.

Koszt realizacji zadania: **83 333,31 zł.**

Dofinansowanie z WFOŚiGW: **74 999,98 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **8 333,33 zł.**

Remont sali matematyczno-przyrodniczej

W listopadzie 2023 roku w Zespole Szkół w Dzwoli został przeprowadzony generalny remont pracowni matematyczno-przyrodniczej. Sala lekcyjna przeszła kompleksowy remont, ułożone zostały płytki i pomalowano ściany. Pracownia została wyposażona w nowe meble, tablicę interaktywną, komputer oraz pomoce dydaktyczne.

Koszt realizacji zadania: **50 000,00 zł.**

Wkład własny Gminy Dzwola: **5 954,00 zł.**

Remont szatni szkolnych

W Zespole Szkół w Kocudzy i Krzemieniu przeprowadzono remont szatni szkolnych oraz zostały zakupione szafki ubraniowe wyposażone w zamek szyfrujący zabezpieczony indywidualnym kodem, dla uczniów oraz przedszkolaków.

Koszt zadania w ZS w Kocudzy: **44 731,18 zł**, w tym: dla przedszkolaków 5 222,35 zł.

Koszt zadania w ZS w Krzemieniu: **23 278,98 zł**.

Remont szatni w Zespole Szkół w Dzwoli został zaplanowany na 2024 rok, na dzień sporządzenia niniejszego Raportu – remont został wykonany.

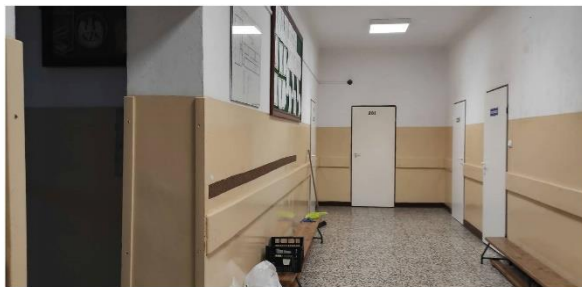

Monitoring w Zespole Szkół w Dzwoli

W 2023 roku założono 5 kamer zewnętrznych i 7 kamer wewnętrznych oraz zakupiono rejestrator i urządzenia rozprawiające sygnał, w Zespole Szkół w Dzwoli.

Monitoring wizyjny zapewnia bezpieczeństwo uczniom i pracownikom.

Koszt zadania: **19 998,64 zł**.

9.8 Plany inwestycyjne na 2024 rok

Polityka inwestycyjna gminy jest kluczowym elementem rozwoju lokalnego i powinna być podporządkowana zasadom zrównoważonego rozwoju. Gmina poprzez jej kształtowanie, a następnie realizację określonych projektów inwestycyjnych z jednej strony zaspokaja potrzeby społeczności lokalnej, z drugiej stwarza warunki do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycyjnej różnych podmiotów, w wyniku czego tworzy się potencjał rozwojowy obszaru.

Plany na najbliższe lata, to przede wszystkim szukanie źródeł finansowania i pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań inwestycyjnych. Prowadzenie polityki oszczędnej, ale ambitnej.

Modernizacja drogi w Krzemieniu Pierwszym

Inwestycja pod nazwą: „Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr 109000L w obrębie ewidencyjnym Krzemień Pierwszy na działkach o nr ewid. 1962 i 1968/1 od km 0+453 do km 0+843” jest planowana do realizacji w 2024 roku, w ramach wniosku składanego w Urzędzie Marszałkowskim zadania dofinansowane ze środków celowych związanych z wyłączeniem gruntów z produkcji rolnej – tz. FOGR.

Przedmiotem inwestycji obejmuje modernizację (przebudowę) drogi gminnej nr 109000L od km 0+453 do km 0+843 w zakresie nawierzchni w miejscowości Krzemień Pierwszy.

Inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego na terenie objętym opracowaniem z dostosowaniem do obowiązującego prawa.

Droga stanowi dojazd do gospodarstw i gruntów rolnych. Szczegółowy zakres opracowania obejmuje: roboty rozbiórkowe i modernizacja drogi w zakresie nawierzchni.

Poprawa infrastruktury drogowej w gminie Dzwola

Zadanie zostało rozpoczęte w 2023 roku, pozyskano fundusze zewnętrzne **6,4 mln zł** w ramach drugiej pilotażowej edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.

Zaplanowane jest do przebudowy 10 odcinków dróg o łącznej długość ok. 6716 m.

Realizacja w latach 2023-2025, w roku 2023 zostało zlecone wykonanie dokumentacji projektowej, natomiast w 2024 roku będzie wszczęta procedura przetargowa i planowane jest zawarcie umów celem realizacji inwestycji najpóźniej w 2025 roku.

W planach na najbliższe lata kluczową sprawą jest budowa dróg gminnych. Obecnie mamy bardzo dobry stan dróg gminnych, ponad 70% jest utwardzonych i posiada nawierzchnię bitumiczną – asfaltową, ale zawsze może być ich więcej.

W 2024 roku będą realizowane inwestycje rozpoczęte w latach wcześniejszych opisane szczegółowo w pkt 9.1 – 9.7 niniejszego Raportu.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Gmina Dzwola współpracuje w partnerstwie „Zielona Brama Roztocza” z innymi gminami, w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Miejskich Obszarach Funkcjonalnych. Czekamy na uruchomienie konkursów, by móc rozpocząć realizację planowanych projektów w obszarze Instrumentu Terytorialnego ZIT.

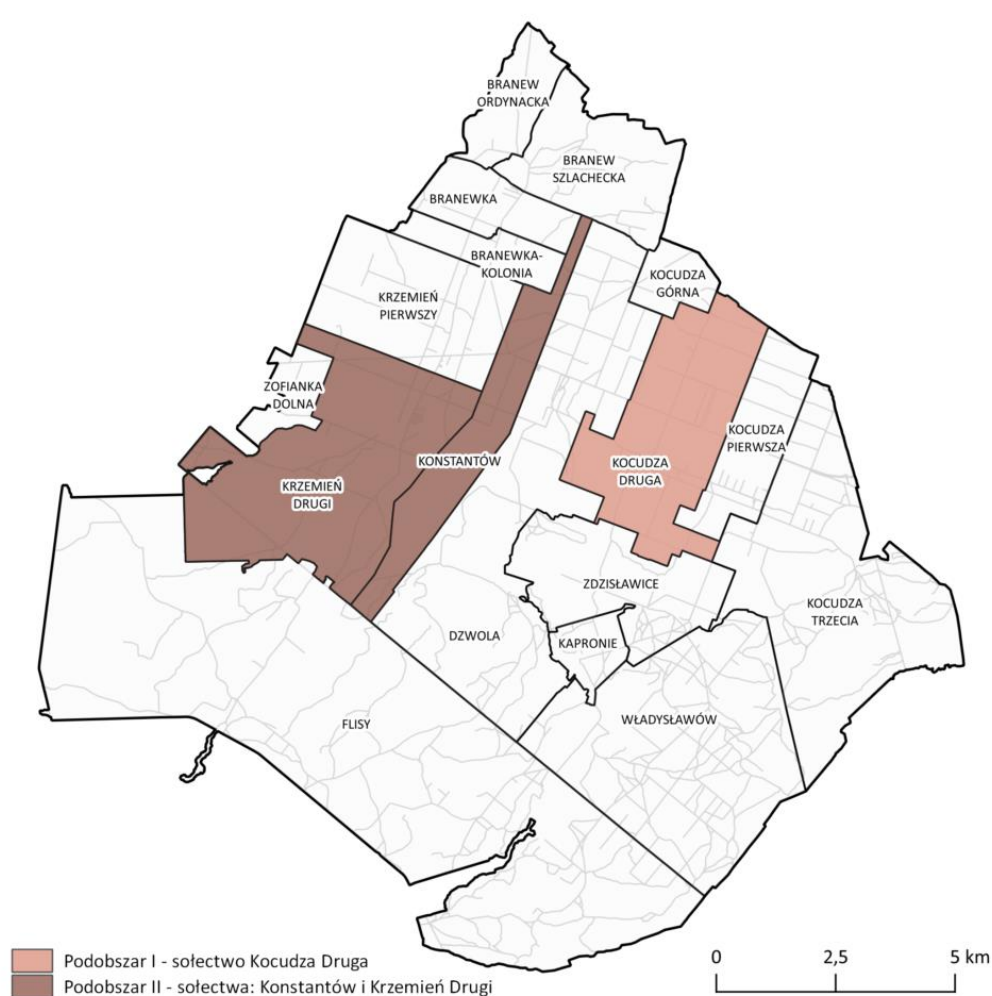
Ze środków w ramach ZIT planujemy zrealizować projekty mające na celu:

- poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej: budynek OSP Zofianka Dolna, budynek OSP Branewka, budynek OSP Branew, budynek OSP Dzwola oraz budynek Publicznej Szkoły Podstawowej w Branwi,
- modernizację i rozbudowę infrastruktury edukacji przedszkolnej i szkolnej wraz z rozszerzeniem oferty zajęć naukowo-dydaktycznych,
- rozwój produktu turystycznego partnerstwa „Zielona Brama Roztocza”,
- zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych w oparciu o standard dotyczący świadczenia e-usług i informatyzacji.

Gminny Program Rewitalizacji

Planujemy przyjęcie w 2024 roku Gminnego Programu Rewitalizacji umożliwiającego pozyskanie środków zewnętrznych na realizowanie przedsięwzięć, na jego obszarze:

- modernizacja świetlic,
- tworzenie miejsc i warunków organizacji spotkań dla wszystkich pokoleń,
- rewitalizacja centrów miejscowości,
- budowa placów zabaw i miejsc aktywnego wypoczynku.

9.9 Podsumowanie

W Raporcie znajdziecie Państwo informacje na temat tego ile udało nam się zrealizować w 2023 roku oraz jakie zadania jeszcze przed nami.

Podsumowując rok 2023 należy zauważyć, iż był to czas kończącej się kadencji. W latach 2018-2023 dla Gminy Dzwola udało się zrealizować kilkadziesiąt dużych projektów, natomiast w roku 2023 dzięki pozyskanym środkom finansowym rozpoczęliśmy również realizację dużych inwestycji, które będą kontynuowane w kolejnych latach.

Bardzo ważnym czynnikiem, który pozwala na rozwój Gminy Dzwola jest wskaźnik zadłużenia, od 2018 udało nam się zmniejszyć zadłużenie o 4 mln zł, z kwoty: 5 898 946,53 zł w 2018 roku do kwoty: 1 915 800,00 zł na koniec 2023 roku. Natomiast zrealizowane wydatki budżetowe wzrosły z 34 na 44 mln. W ostatnich 5 latach Gmina Dzwola nie zaciągnęła nowych zobowiązań kredytowych, realizując wszystkie zaplanowane inwestycje.

Przy lekturze Raportu warto pamiętać, że jest on informacyjnie i logicznie skorelowany ze sprawozdaniem z realizacji budżetu gminy za miniony rok. Oba dokumenty łączą się z oceną działań Wójta Gminy Dzwola przez organ stanowiący. Sprawozdanie pokazuje wydatki w podziale na klasyfikację budżetową i w układzie zadań. Raport o stanie Gminy pokazuje te same dane finansowe w innym przekroju informacyjnym, a oprócz nich pokazuje najważniejsze efekty i rezultaty funkcjonowania gminy – czyli to, w jaki sposób działania wójta i związane z nimi wydatki finansowane z budżetu za ubiegły rok służyły poprawie jakości życia Mieszkańców w ramach poszczególnych dziedzin zarządzania.

Dobro Mieszkańców Naszej Gminy jest najważniejsze. Dzisiejsza Gmina Dzwola to efekt bardzo dobrej pracy Pracowników Urzędu, jak również jednostek organizacyjnych, a także decyzji podejmowanych przez Radę Gminy Dzwola oraz współpracy z Sołtysami i Mieszkańcami Gminy Dzwola.

Wszystkim bardzo dziękuję za ciężką pracę, pomoc, wsparcie i poświęcenie w realizacji zamierzonych celów. Konstruktywne rozwiązywanie problemów, zaangażowanie, wzajemne zrozumienie i zaufanie to podstawa budowania wspólnego dobra.

Mam nadzieję, że podczas lektury dokumentu odnajdziecie w nim Państwo najważniejsze informacje na temat realizowanych przez nas zadań, poznacie złożoność procesów zarządzania Gminą. Przedstawione w Raporcie informacje stanowią potwierdzenie, że Nasza Gmina nie zatrzymuje się w realizacji wyznaczonych celów.

Dziękując za 2023 rok, zrealizowane działania oddaję Państwa ocenie. Uważam, że należy intensywnie pracować dalej na rzecz Gminy Dzwola i jej Mieszkańców.

Z wyrazami szacunku

 WÓJT
mgr Wiesław Dyjach

GMINA
DZWOLA

Urząd Gminy Dzwola

Dzwola 168, 23 - 304 Dzwola
tel. 15 875 22 15 www.dzwola.eu